T.C.

BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

YUSUF ATILGAN'IN ANAYURT OTELİ ADLI ESERİNDEKİ CÜMLELERİN YAPI BAKIMINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TUĞBA ÖĞREDİK

TEZ DANIŞMANI

DOÇ. DR. HALİLİBRAHİM ERTÜRK

BİLECİK, 2025

10596581

T.C.

BİLECİK ŞEYH EDEBALİ ÜNİVERSİTESİ

LİSANSÜSTÜ EĞİTİM ENSTİTÜSÜ

TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

YUSUF ATILGAN'IN ANAYURT OTELİ ADLI ESERİNDEKİ CÜMLELERİN YAPI BAKIMINDAN İNCELENMESİ

YÜKSEK LİSANS TEZİ

TUĞBA ÖĞREDİK

TEZ DANIŞMANI

DOÇ. DR. HALİLİBRAHİM ERTÜRK

BİLECİK, 2025

10596581

BEYAN

"Yusuf Atılgan'ın Anayurt Oteli Adlı Eserindeki Cümlelerin Yapı Bakımından İncelenmesi" adlı yüksek lisans tezinin hazırlık ve yazımı sırasında bilimsel araştırma ve etik kurallarına uyduğumu, başkalarının eserlerinden yararlandığım bölümlerde bilimsel kurallara uygun olarak atıfta bulunduğumu, kullandığım verilerde herhangi bir tahrifat yapmadığımı, tezin herhangi bir kısmının Bilecik Şeyh Edebali Üniversitesi veya başka bir üniversitede başka bir tez çalışması olarak sunulmadığını, aksinin tespit edileceği muhtemel durumlarda doğabilecek her türlü hukuki sorumluluğu kabul ettiğimi ve vermiş olduğum bilgilerin doğru olduğunu beyan ederim.

Bu çalışmanın, Bilimsel Araştırma Projeleri (BAP), TÜBİTAK veya benzeri kuruluşlarca desteklenmesi durumunda; projenin ve destekleyen kurumun adı proje numarası ile birlikte, ETİK KURUL onayı alınması durumunda ise ETİK KURUL tarih karar ve sayı bilgilerinin beyan edilmesi gerekmektedir.			
DESTEK ALINMIŞTIR		**DESTEK ALINMAMIŞTIR**	✖
Destek alındı ise;			
Destekleyen kurum;			
Desteğin Türü		**Proje Numarası**	
1- BAP (Bilimsel Araştırma Projesi)			
2- TÜBİTAK			
Diğer;…… ……			
ETİK KURUL onayı var ise;			
ETİK KURUL karar tarih/sayı:		**……/…… ……..**	

Tuğba ÖĞREDİK

…/…/2025

İmza

ÖN SÖZ

Dil, milletleri millet yapan unsurların başında gelir. Toplumun en mühim dayanağı dildir. Dil olmadan toplum olması düşünülemez. Bu sebeple dillerini unutan toplumlar yok olmaya mahkûmdurlar. Türkçeyi iyi bilmek, onu doğru öğretmek, doğru kullanmak ve ona sahip çıkmak en önemli görevlerimizden biri olmalıdır.

Türkçede dil bilimciler tarafından tartışılan konular arasında "Yapısına Göre Cümle Çeşitleri" de vardır. Bu çalışmada bu konuyla ilgili incelemeler yapılmıştır. Yapı bakımından cümle çeşitlerinin neler olduğu kısaca açıklanmıştır. Yusuf Atılgan'ın "Anayurt Oteli" adlı eserindeki tüm cümleler ögelere ayrılmış ve her cümle yapısı bakımından incelenmiştir. Eserdeki basit, birleşik, sıralı, bağlı ve eksiltili/kesik cümle türlerine ait örnekler bulunmuştur. Ayrıca yazarın hayatı, edebî kişiliği ve eserleri de ele alınmıştır.

Yüksek lisansa başladığım ilk günden beri benden bilgisini ve rehberliğini esirgemeyen değerli hocam Prof. Dr. Oktay Selim Karaca'ya ve kıymetli hocam Prof. Dr. İbrahim Taş'a şükranlarımı sunarım.

Bu çalışmanın yapılmasında bana yol gösteren, karşılaştığım zorluklarda yardımını esirgemeyen danışman hocam Doç. Dr. Halilibrahim Ertürk'e hoşgörüsü ve anlayışı için teşekkürü borç bilirim.

Bugünlere ulaşmamda emeğini ödeyemeyeceğim, hayatın her alanında, her kararımda, her zaman yanımda olan babam Hamdi Koçer'e ve annem Azime Koçer'e sonsuz sevgilerimi ve teşekkürlerimi sunarım.

Zor zamanlarda sadece benim değil, herkesin imdadına koşan, bana her daim inanan ve varlığıyla güç bulduğum canım ablam Funda Koç'a teşekkür ederim. Bu tez çalışmasını hazırlarken teknik anlamda destek veren ve bana değerli vaktini ayıran manevi kızım, yeğenim, Aslınur Koç'a içtenlikle teşekkür ederim.

Son olarak bu uzun ve yorucu süreçte, her zaman yanımda olduklarını bana hissettiren, sevgileriyle bana güç veren canım kızlarım Gamze ve Eslem Öğredik'e, akademik kariyerimde en büyük ilham kaynaklarımdan biri olan, beni yüreklendirip yüksek lisans yapmaya teşvik eden biricik eşim Ali Öğredik'e teşekkür ederim.

Tuğba ÖĞREDİK

2025

ÖZET

YUSUF ATILGAN'IN ANAYURT OTELİ ADLI ESERİNDEKİ CÜMLELERİN YAPI BAKIMINDAN İNCELENMESİ

Dil, insanlar arasında iletişim ve bildirişimi sağlamak üzere kullanılan en temel araçtır. İnsanın yaratılışından bu zamana kadar varlığını sürdüren dil, kavramları karşılayan ve iletişim kurmayı sağlayan en mühim iletişim aracıdır. Daima gelişim ve devinim hâlinde olan, kendine has birtakım kaideler doğrultusunda ilerleyen dil, insana evreni kavrama ve kavradıklarını aktarma olanağı sağlar. Toplumların geçmişten günümüze ulaşan değerlerini ve tecrübelerini içeren söz varlıkları ise dilin ana unsurlarındandır. Zira dil, duygu ve düşüncenin adeta kabıdır. Bir milletin duyuşu, düşünüşü, hissiyâtı, sahip olduğu manevî hazinesi; dil kabına veya kalıbına dökülür ve bu kalıp ile nesilden nesle aktarılır.

Dil kültürün muhafazası ve nesiller arasında aktarımını sağlayan en temel araç olmanın yanında, kültür unsurlarının oluşmasını sağlayan en temel araçtır. Toplumların kimliğini teşkil eden sözlü kültür unsurları, dil sayesinde inşa edilir. Milletlerin, toplumların hayatında bu denli büyük bir öneme sahip olan dilin muhafaza edilmesini ve gelecek nesillere sağlıklı bir biçimde aktarılmasını sağlayan iki temel araçtan biri sözlükler, diğeri ise dil bilgisi çalışmalarıdır. Dilin doğru ve etkili bir biçimde, işlevine uygun olarak kullanılması ve bu şekilde gelecek nesillere aktarılması, dil üzerine ve dil ile oluşturulan yazılı kaynaklar üzerine yapılan detaylı incelemeler ile mümkün olur. Dil bilgisi çalışmalarında ve dil öğretiminde önemli bir yere sahip olan söz dizimi, sağlıklı sentaktik yapıların kurulmasında önemli bir rol oynar. Bu nedenle bu çalışma, Cumhuriyet Dönemi'nde kaleme alınmış bir edebî eserin cümle yapıları bakımından incelenmesine tahsis olunmuştur.

Bu çalışmanın amacı; Yusuf Atılgan'ın ikinci romanı olan ve ilk baskısı 1973 yılında yapılan Anayurt Oteli adlı eserdeki cümlelerin yapı bakımından incelenmesidir. Romanlarında iç gözlem tekniğini kullanarak bireyin ruh halini son derece başarılı bir şekilde okuyucusuna ulaştıran Yusuf Atılgan, eserlerindeki içerik bakımından olduğu gibi orijinal üslubuyla da edebîyatımızda müstesna bir yere sahiptir. Bu çalışma kapsamında Yusuf Atılgan'ın Anayurt Oteli romanında yer alan bütün cümlelerin ögeleri tespit edilmiş, bağımlılık-bağımsızlık ilişkisi dikkate alınarak cümleler yapıları bakımından sınıflandırılmış ve cümlelerin kullanılış biçimleri incelenmiş, elde edilen veriler istatistiksel olarak ele alınmış ve bu yöntemle yazarın üslubu ve dil kullanımı hakkında değerlendirmeler ortaya koyulmuştur. Yapılan literatür taraması sonucunda, adı geçen eser üzerine daha önce söz dizimsel bir inceleme yapılmadığı

tespit edilmiştir. Bundan dolayı, bu eserin söz dizimsel açıdan analiz edilmesi, genel anlamda dil bilimi alanında yapılan çalışmalara ve özelde sentaks kapsamında yapılan çalışmalara katkı sağlayacaktır.

Anahtar Kelimeler: Dil Bilgisi, Söz Dizimi, Cümle Yapısı, Yusuf Atılgan, Anayurt Oteli.

ABSTRACT

STRUCTURAL ANALYSIS OF SENTENCES IN YUSUF ATILGAN'S NOVEL ANAYURT OTELI

Language is the most fundamental tool for communication and interaction among people. Having existed since the beginning of humankind, it serves as the principal means through which concepts are understood and expressed. Constantly evolving and dynamic, language develops according to its own internal rules and enables individuals to comprehend the universe and convey their understanding. The vocabulary that embodies the values and experiences of societies over time constitutes one of the core components of language. Indeed, language functions as a vessel through which a nation's modes of perception, thought, emotion, and spiritual heritage are shaped and transmitted across generations.

Beyond being a primary medium for preserving culture and ensuring its intergenerational transmission, language also plays a foundational role in the formation of cultural elements. Oral cultural components that define the identity of a society are constructed and perpetuated through language. The preservation of language which holds such critical importance in the lives of nations and its accurate transmission to future generations are made possible primarily through two key tools: dictionaries and grammatical studies. The correct and effective use of language in accordance with its communicative function, as well as its proper conveyance, relies on detailed analyses of both the language itself and the written sources produced in it. Syntax, a core area of grammar and language instruction, plays an essential role in forming coherent and functional sentence structures. Accordingly, this study is devoted to the syntactic analysis of sentence structures in a literary work from the Republican period.

The aim of this study is to analyze the sentences in Yusuf Atılgan's second novel, Anayurt Oteli (Motherland Hotel), first published in 1973, in terms of their structure. Through his distinctive use of internal monologue, Atılgan masterfully conveys the psychological states of individuals, and his works occupy a unique place in Turkish literature due to both their thematic depth and stylistic originality. Within the scope of this study, all sentences in Anayurt Oteli will be analyzed in terms of their components, classified according to syntactic structure by considering dependency and independency relations, and their patterns of use will be examined. The data obtained will be evaluated statistically, offering insights into the author's stylistic tendencies and linguistic approach. A review of the existing literature indicates that no syntactic analysis has previously been conducted on this particular work.

Therefore, this study is expected to contribute meaningfully to the field of linguistics in general and to syntactic studies in particular.

Keywords: Grammar, Syntax, Sentence Structure, Yusuf Atılgan, Anayurt Oteli.

İÇİNDEKİLER

Sayfa

ÖN SÖZ ..... **i**

ÖZET ..... **ii**

ABSTRACT ..... **iv**

İÇİNDEKİLER ..... **vi**

KISALTMALAR LİSTESİ ..... **viii**

BİRİNCİ BÖLÜM

YUSUF ATILGAN'IN HAYATI, EDEBÎ KİŞİLİĞİ VE ESERLERİ

1. Yusuf Atılgan'ın Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri 1

1.1. Yusuf Atılgan'ın Hayatı 1

1.2. Yusuf Atılgan'ın Edebî Kişiliği 2

1.3. Yusuf Atılgan'ın Eserleri 5

1.3.1. Aylak Adam 5

1.3.2. Anayurt Oteli 5

1.3.3.Canistan 6

1.3.4. Evdeki 7

1.3.5. Saatların Tıkırtısı 7

1.3.6. Tutku 7

1.3.7. Kümesin Ötesi 7

1.3.8. Dedikodu 8

1.3.9. Yük 8

1.3.10. Yaşanmaz 8

1.3.11. Atılmış 8

1.3.12. Çıkılmayan 8

1.3.13. Bodur Minareden Öte 9

1.3.14. Ağaç 9

1.3.15. Eylemci 9

1.3.16. Korkut'a Masal 9

1.3.17. Ceren'e Masal 10

İKİNCİ BÖLÜM

YAPI BAKIMINDAN CÜMLELER

1. Yapı Bakımından Cümleler 11

1.1. Basit Cümle 11

1.2. Birleşik Cümle 13

1.2.1. Bağımlı Birleşik Cümle 14
1.2.1.1. İç İçe Birleşik Cümle 15
1.2.1.2. Şartlı Birleşik Cümle 16
1.2.1.3. Ki'li Birleşik Cümle ve Ki'li Yapılar 17
1.2.2. Bağımsız Birleşik Cümle 18
1.2.2.1. Bağlaçlı Birleşik Cümle 19
1.2.2.1.1. Ortak Öğeli Bağlaçlı Birleşik Cümle 19
1.2.2.1.2. Ortak Öğesiz Bağlaçlı Birleşik Cümle 20
1.2.2.2. Sıralı Birleşik Cümle 20
1.2.2.2.1. Ortak Öğeli Sıralı Birleşik Cümle 21
1.2.2.2.2. Ortak Öğesiz Sıralı Birleşik Cümle 21
1.2.3. Karmaşık Birleşik Cümle 21
1.3. Ara Sözlü/Cümleli Cümle 22
1.4. Kesik Cümle ve Eksiltili Yapılar 23

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ANAYURT OTELİ ADLI ROMANDA KULLANILAN CÜMLELERİN TAHLİLİ VE CÜMLE TİPLERİ

1. Anayurt Oteli Adlı Romanda Kullanılan Cümlelerin Tahlili ve Cümle Tipleri 24

SONUÇ 1030

KAYNAKÇA 1032

EKLER 1034

KISALTMALAR LİSTESİ

age. : Adı geçen eser

bk. : Bakınız

C. : Cilt

G.Ö. : Gizli Özne

s. : Sayfa

S. : Sayı

BİRİNCİ BÖLÜM

YUSUF ATILGAN'IN HAYATI, EDEBÎ KİŞİLİĞİ VE ESERLERİ

1. Yusuf Atılgan'ın Hayatı, Edebî Kişiliği ve Eserleri

1.1. Yusuf Atılgan'ın Hayatı

Yusuf Atılgan, 27 Haziran 1921'de Manisa'nın Göktaşlı mahallesinde doğdu. Manisa İdadisi mezunu olan babası Hamdi Bey, Düyûn-ı Umumiye'ye bağlı olarak aşar memurluğu yapmıştır. Ataları 1847 yılında Yunanistan'dan Manisa'ya göç etmiştir. Babasının bir çeşit tahsildarlık görevi olan "kol memuru" sıfatıyla köyleri dolaştığı sırada Manisa şehir merkezinde doğan Atılgan'ın ailesi, Kurtuluş Savaşı sırasında Yunanlıların ayrılırken şehri yakmasının ardından şehre yirmi kilometre uzaklıktaki Hacırahmanlı köyüne yerleşti. İlkokulun ilk üç yılını Hacırahmanlı'da okuyan Atılgan, Manisa şehir merkezindeki Necâti Bey İlköğretim Okulunda ilk ve ortaöğrenimini tamamladı. Edebîyat zevkinin aşılanması bakımından okul kadar Muradiye Kütüphanesinde geçirdiği zamanlar da etkili olmuştur. Lise eğitimini ise Balıkesir Lisesinde tamamlar. Yazarın şehir merkezindeki kitapçıdan ödünç aldığı kitaplarla edebîyat beğeni zenginleşirken ilk edebî metinlerini de burada yazmaya başlar. Lise son sınıfta yazdığı köyde geçen suç romanını yayımlatmadan yok eder. 1939'da İstanbul Üniversitesi Türk Dili ve Edebîyatı Bölümünde okumaya başlar. Ahmet Hamdi Tanpınar, Halide Edib Adıvar, Reşit Rahmeti Arat ve Ragıp Hulusi Özdem'in öğrencisi oldu. Ali Nihat Tarlan'ın danışmanlığında "Tokatlı Kânî: Hayat-Şahsiyet-Eser" adlı mezuniyet teziyle 1944'te buradan mezun oldu. Üniversite yıllarında Türkiye Komünist Partisi'ne bağlı İleri Gençlik Birliği'ne katıldı; Mihri Belli ve Nuri İyem ile tanıştı. Mezuniyetin ardından altı aylık askeri eğitimini tamamladı ve o zamanlar Akşehir'de bulunan Maltepe Askeri Lisesinde öğretmenliğe başladı. Dönemin komünist tevkifatı esnasında tutuklanarak on ay hapis yattıktan sonra öğretmenlik yapma hakkı elinden alınarak 25 Ocak 1946'da serbest bırakıldı."Parmakkapıdaki Pansiyon" adlı romanını bu esnada yazdı ancak bu romanı da yayımlatmadan yok etti. 1952 yılında tüm çiftçilik işlerini yakın arkadaşı Akif Taşçı'ya devrederek edebîyata yoğunlaştı. Bu dönemde özellikle William Faulkner'in eserlerini okudu. 1954 yılında *Tercüman Gazetesi*'nin hikâye yarışmasına iki farklı takma ad ve öyküyle katıldı. Kayınbiraderi Nevzat Çorum'un adıyla katıldığı "Evdeki" öyküsü birinci olurken, Ziya Atılgan adıyla katıldığı "Kümesin Ötesi" yedinci oldu. Ancak Yusuf Atılgan ödülü almaya gitmedi. 1958 yılında *Aylak Adam* romanıyla Yunus Nadi Roman Mükâfatı'nda ikincilik ödülünü aldı ve 5000 lira kazandı. Bu sefer ödülü almak için İstanbul'a gelen

Atılgan, hemen sonrasında Hacırahmanlı'ya döndü ancak dönemin kurumsal dergilerinden *Varlık* ve genç kuşağın yayınlarından *a Dergisi* ile bağlantıları oldu. Nitekim *Bodur Minareden Öte* adlı öykü kitabı ilk olarak a Dergisi Yayınları tarafından basıldı. Soren Kierkegaard'ın varoluşçu düşüncesiyle ilgilenmeye başladı. 1961 ve 1962 yıllarında *Değişim* dergisinde Kierkegaard'dan yaptığı çeviriler yayımlandı. 1965'te "Eşek Sırtındaki Saksağan" romanını teknik bakımdan Faulkner'ın *Döşeğimde Ölürken* romanına benzediği gerekçesiyle yaktı. Aynı yıllarda "Sapık" adlı romanını ve adı bilinmeyen başka bir romanını daha yok etti. 1973'te ikinci romanı *Anayurt Oteli*yayımlandı (Şahin, 2020).

1979'da Milliyet Karacan Yayınları'nda; ardından da Can Yayınları'nda redaktörlük yapmaya başlayan yazar, bu sıralarda Ken Baynes adlı ünlü İngiliz estetikçisinin *Toplumda Sanat* adlı eserini Türkçe'ye çevirir (Güngör, 2014: 9).

1986 yılında annesini kaybeden yazarın bir yıl sonra *Anayurt Oteli* adlı romanı, Ömer Kavur tarafından beyaz perdeye aktarılır (Ormanlı, 2008).

1989'da yazar, çeşitli hastalıklarla baş başa kalır: Önce böbrek taşını düşürür; ardından fıtık ameliyatı olur. Sonrasında ise beyinde kan pıhtılaşmasından ötürü bıçak altına yatan yazar; üzerinde çalıştığı son romanı olan *Canistan*'ı tamamlayamadan kalp kriziyle hayata veda eder ve Üsküdar'daki Bülbül Deresi Mezarlığı'na gömülür (Güngör, 2014: 9).

1.2. Yusuf Atılgan'ın Edebî Kişiliği

Cumhuriyet Dönemi Türk Edebîyatı yazarlarımızdan olan Yusuf Atılgan romanlarının merkezine "bireyin yalnızlığı" konusunu oturtmuştur. Özellikle Aylak Adam ve Anayurt Oteli romanlarında "yalnızlık" bir sorun olmaktan çıkmış, bir sorunsala dönüşmüştür. Yazar insan ruhunun derinliklerine inmiş, insanın içindeki kötülük tohumlarını gözler önüne sermekten çekinmemiştir.

Yusuf Atılgan'ın anlatılarının başlangıcında betimlenen kurgusal kişiler, çeşitli yaşlarda, hayatı sadece dış görüntülerin zihne düşürdüğü imgelerin etkileri kadar yorumlayan, masum kişiler olarak betimlenir. Ama ilk saflık durumundan sonra özellikle romanlarında neredeyse hiçbir ana karakter, varoluşunu kuşatan gerçeklerle yüzleşmekten ve onlarla mücadele etmekten kurtulamaz. Kişiler kırılganlıkları, zekâları ve genel sosyal, toplumsal, ekonomik ve psikolojik koşullar doğrultusunda başarılı ya da başarısız olurlar (Aşkaroğlu, 2016: 179).

Varoluşsal düşün çerçevesinde cinsellik, oldukça önemli bir temadır. Varoluşçuluk temalı eserler üreten yazarların sıklıkla kullanmış oldukları cinsellik, anlatı kişisinin varoluş

problemlerini yansıtma bağlamında etkili bir rol oynar. “Cüretkâr bir anlatım ve bunu besleyen tasvirlerle ifade olunan cinsellik de bireyin başkaldırısı bağlamında çözümlenebilir” (Abiç, 2018: 261).

Bireyin modernleşme eğilimi, Yusuf Atılgan’ın sadece romanlarında değil hikâyelerinde de belirir. Yazar, romanlarının gerisinde kalan hikâyelerinde de çizgileri aşan aykırı karakterlerin, taşradaki mekân sınırlılığının bilincini taşıyan mutsuz insanların, bilinmeyen ve uzak yerlere gitme arzusunu barındıran umutsuz kişilerin öykülerini dile getirir. Köy, kasaba ve kent düzleminde kurgulanan bu hikâyelerde, mekân değişse bile; asosyal, yabancılaşan, varoluş sancıları çeken, toplumsal aidiyetle bağları gevşemiş, aykırı, cinsel saplantıları olan bireyin trajedisi değişmez (Demir, 2013: 763).

Yusuf Atılgan, bizde modernist edebiyâtın öncülerinden olan ve yaşadığı devirdeki yazarlara nazaran oldukça farklı temalarla ve üsluplarla roman ve hikâyeler kaleme alan bir yazardır(Güngör, 2014: 14).

Yıldız Ecevit’e göre, bizde -80’lere kadar- modernist edebîyatın üç büyük temsilcisinden birisi olan Atılgan, eserlerinde çoğunlukla 1950 sonrası hızla kapitalistleşmeye başlayan Türkiye’deki toplumun modernleşmesi ile birlikte ortaya çıkan, özellikle de şehir hayatında görülen “yabancılaşma”dan dolayı yalnızlaşan, hem kendisiyle hem de çevresiyle barışık olmayan, çeşitli psikolojik veya maddî sorunlara sâhip bireylerin yaşadığı dramı işler (Güngör, 2014: 15).

1959 yılında kaleme aldığı ilk romanı olan Aylak Adam’la yazarlık serüvenine başlayan Atılgan’ın romanlarında, Berna Moran’ın da belirttiği gibi “yalnızlık”, “umut” ve “hayal kırıklığı” döngüsü veya daha basitleştirerek söylersek, “umut-hayal kırıklığı” diyalektiği kurgusal temelin önemli bir unsuru olur. Bu diyalektik, modern şehir hayatının içerisinde bunalmış olan ve yine bu şehir hayatının getirmiş olduğu “yabancılaşma”dan ötürü çevresindekilerle iletişimsiz kalan bireyin hayatındaki iki önemli aşamadır(Güngör, 2014: 15).

Yusuf Atılgan’ın eserlerindeki kişiler ise çoğunlukla, bu içerisine düştükleri yalnızlık buhranından kurtulmak ve hayata sarılmak amacıyla bir “aşk” ya da “kurtuluş” umudu taşırlar. Fakat çoğunlukla umutları gerçekleşmez ve bu durum da onları hayattan iyice uzaklaştırır. Bu kişiler aynı zamanda çeşitli varoluşsal problemlerin girdabında kendilerine bir çıkış kapısı aralamak isterken, ironik bir şekilde hiçbir zaman başarılı olamazlar (Güngör, 2014: 15).

Nâdiren mekân olarak köyü seçtiği roman ve hikâyelerindeki kişileri göz önünde bulundurduğumuzda ise, yazarın "yabancılaşma"dan dolayı değil de, daha çok uzvî ve psikolojik rahatsızlıkları bulunan ve bu sebepten ötürü -tıpkı şehir hayâtındakiler gibi- çevresiyle iletişim kuramayan kişileri imgeleştirdiğini söyleyebiliriz. Yani Atılgan, şehir hayatındaki "yabancılaşma"dan doğan yalnızlığı, köy hayâtında bireyin uzvî ve psikolojik yetersizliği ile dengeler. Böylece konusunu köy hayatından aldığı hikâleyerinde yazar, şehir hayatındaki toplumsal bir olgu olan "yabancılaşma"yı köy hayatı içerisindeki farklı unsurlar aracılığıyla sağlamaya çalışır. Aynı zamanda yazarın konusunu köy hayatından aldığı hikâyelerde köyün mekânsal pozisyonu idealist bir zihniyete uygun değildir. Söz konusu hikâyelerde idealize tipler bulunmadığı gibi köylü sorununun çözümüne dâir herhangi bir reçete de sunulmaz. Her iki şekilde de Atılgan'ın roman ve hikâye kişileri, oldukça başarılı bir şekilde imgeleştirilmiş ve tipleştirilmiştir. Ahmet Kabaklı'nın da belirttiği gibi, Atılgan'ın -özellikle romanlarındaki- "en seçkin hüneri 'tip'leri ortaya koymasıdır." (Güngör, 2014: 17).

Çoğunlukla aşk, yalnızlık, yabancılaşma, intihar, cinsellik vs. gibi temaları işleyen ve sosyal hayatın imgeleştirilmesine yönelik toplumsal nitelikli temalara eserlerinde pek yer vermeyen Atılgan'ın eserlerinde sosyal eleştiri, roman ve hikâyelerinde ancak "örtük" bir şekilde bulunur. Söz gelimi, Aylak Adam adlı romanında Atılgan, C.'nin ağzından sosyolojik açıdan toplumun en küçük birimi olarak görülen aile yapısını "eli paketliler" olarak ironik bir şekilde eleştirir. Anayurt Otelinde aile kurumunun eleştirisinin yerini toplumun siyâsi kurumlarından biri olan yargının eleştirisi alır. Zebercet, işlemiş olduğu suçun cezâsınıRaskolnikov gibi kendi iç dünyasında verirken, o sırada yargı kurumunun da "örtük" bir eleştirisini yapar. "Yük" ve "Kümesin Ötesi" adlı iki sembolik hikâyesinde yazar, sınıfsal çelişkilerin yoksul kesimler üzerinde yarattığı etkiyi sembolik bir şekilde yansıtır (Güngör, 2014: 17).

Yazarın eserlerinde, ayrıca kişilerinin içerisinde bulunduğu çevrenin diliyle konuştuklarını ve farklı şive ya da ağız özelliklerini diyaloglarda muhafaza ettiklerini görmek mümkündür. Özellikle konusunu köy hayatından aldığı roman ve hikâyelerinde yazar, bu eserlerdeki başkişileri içerisinde bulundukları toplumsal hayatın diliyle konuşturur ve böylece yöresel bir dil anlayışını da gözetir (Güngör, 2014: 18).

1.3. Yusuf Atılgan'ın Eserleri

1.3.1. Aylak Adam

Yusuf Atılgan'ın 1959 tarihli ilk romanı *Aylak Adam*'da "obsesif" bir kişiliğe sahip olan C., kısmi ölçüde varoluşsal kaygılar taşıyan, devrin tipik entelektüel orta sınıfının bazı özelliklerini şahsında toplayan ve hiçbir ekonomik kaygısı olmayan bir kişidir. Babasından kalma mirâs ile yaşamını sürdürür. Ancak tüm bunlara rağmen modern toplumun zarurî sonuçlarından birisi olan "yabancılaşma"dan da etkilenen ve psikodinamik psikolojinin üç büyük isminden birisi olan Carl Gustav Jung'un tâbiriyle bir "içe dönük tip" özelliği gösteren romanın başkişisi C.'nin başından geçen olaylar konu edilir (Güngör, 2014: 21).

1.3.2. Anayurt Oteli

Atılgan'ın ikinci romanı olan *Anayurt Oteli*'nde, ilk romanı *Aylak Adam*'da ve birçok hikâyesinde olduğu gibi kurgu, yalnız ve kısmen -şizofik- tek bir kahramanın "yabancılaşması"na dayalıdır. Zirâ *Aylak Adam*'daki içe-dönük, kendisine ve çevresine yabancılaşan C., bu eserde romanın başkişisi olan Zebercet'e evrilir (Güngör, 2014: 21).

Zebercet, Manisa'nın Osmanlı döneminde yaşamış feodal ailelerden birisi olan Keçecizâdelere ait eski bir konaktan bozma otelde kâtiplik yapar. Bu otel, henüz konak hâlindeyken, Keçecizâdeler'in hizmetçiliğini yapan babası Hâşim beye devredilir. Hâşim bey de Cumhuriyet'in kuruluşuyla birlikte konağı otele çevirir. O öldükten sonra da otele oğlu Zebercet bakar. Buradaki konağın otele çevrilmesi metaforu, sembolik bağlamda feodal bir ülkeden modern kapitalist bir ülkeye "buhrânlı bir geçiş"i ve bu kompleksif durumun da Zebercet'in kişiliğiyle örtüşmesini imlemektedir (Güngör, 2014: 21).

Zebercet, içedönük, son derece şizofik, çevresiyle ilişkileri sınırlı olup topluma ve toplumun değerlerine yabancılaşmıştır. Ancak bir gece "gecikmeli Ankara treni"yle otele uğrayan ve kısa bir süre sonra otelden ayrılan bir kadına âşık olunca, yaşadığı bunalımlı hayattan bir an olsun kurtulma hevesiyle, kendisinde birtakım değişiklikler yapmaya yönelir. Beckett'in ünlü yapıtı *Godot*'yu Beklerken romanının kurgusunu çağrıştıran bir şekilde "Gecikmeli Ankara treni"yle gelen kadının tekrar otele gelmesine ve kendisinin onunla birlikte olmasına yönelik umut besleyen Zebercet, bu umudun bir getirisi olarak, yabancılaşmış olduğu kendi benliğine ve çevresine doğru "adım atmaya" başlar (Güngör, 2014: 22).

Ancak beklediği kadının gelmemesi ve zaten çevresi ve kendisiyle de olan "yabancılığı" bir türlü ortadan kaldıramaması sebebiyle Zebercet'in kişiliğindeki travmatik

durum iyice keskinleşir. Öyle ki, tam bu sıralarda otele müşteri kabul etmemesiyle ve de aynı otelde beraber kaldığı ortalıkçı kadını da köyüne göndermesiyle kendisini yalnız başına söz konusu otele hapseden Zebercet'te bir yandan hastalıklı cinsel duygular kendisini gösterir; diğer yandan kendi kendisini tüm bu olanlardan ötürü yargılamaya başlar. Bu durum, Freud, Jung yahut da Adler gibi psikanalizcilerin "nevroz" dedikleri duruma tekâbül eder. İşte bu durum da onu intihara kadar götürür (Güngör, 2014: 22).

Anayurt Oteli, anlatım ve dil kullanımı açısından anlaşılır bir anlatımla başlamaktaancak gittikçe yoğun bir anlatıma ilerlemektedir. Romanın merkezinde bulunan kahramanın durumu karmaşıklaştıkça anlatım ve buna eşgüdümlü olarak dil de yoğunlaşmaktadır. Okuru bireyin karanlık tarafına çeken bu eser, toplumsal özelliklerine ek olarak modernist edebiyatta sıklıkla başvurulan bilinç akışı, iç monolog, serbest çağrışım ve leitmotif gibi anlatım teknikleri; karakterlerin kişiliklerinişekillendirenpsikolojik etkenleri, onların iç dünyalarını; yalnızlaşma veyabancılaşma gibi kavramlarla vererek, kaynak dil ve kültür olan Türk dil ile kültür dizgesindeki yerini göstermiştir (Emiroğlu, 2019: 17).

Romanda, Zebercet' in geçmişini, düşüncelerini, hislerini, düşlerini, isteklerini ve hayal kırıklıklarını eksiksiz bilen ve okura Zebercet' in zihninden yaklaşarak sesini duyuran, hâkim ses olan bir anlatıcı bulunmaktadır (Emiroğlu, 2019: 17).

Olayları bir gözlemci olarak aktaran anlatıcı, kendi düşüncelerini de farklı noktalama işaretleri ile örneğin; parantez, köşeli parantez kullanarak yansıtmaktadır. Birbirine karışan farklı ayrıntılar, gözlemler aynı anda verilmekte ve anlaşılması, çözümlenmesi zor bir anlatım dili hissedilmektedir. Anlatıcı olayları hâkim bakış, açısıyla verir ancak bazen "her şeyi bilen" özelliğinden uzaklaşır. Anlatıcının bunları okurla birlikte öğrendiği, anladığı ve takip ettiği hissini veren bir anlatım tarzına büründüğü de gözlenmektedir (Emiroğlu, 2019: 17).

Roman ilerledikçe prologda görülen parantezli, zamanlar ve zihinler, sesler arasındaki anlatım değişerek kısa kısa cümlelerden oluşan bir anlatım başlıyor. Zebercet' in ruh halindeki değişimle anlatım bu iki tarz arasında gidip geliyor, yoğunlaşıyor, monotonlaşıyor, tekrar hızlanıyor ve karışıyor (Emiroğlu, 2019: 18).

1.3.3.Canistan

Atılgan'ın son ve yarım kalmış romanı olan *Canistan*'da konu, ilk iki romanın konusundan farklı olarak köy hayâtıdır ve bu köy hayâtının arka planında ise Meşrûtiyet, Mütâreke ve Millî Mücâdele gibi yakın târihimizin önemli dönemeçleri işlenir (Güngör, 2014: 23).

Roman “Duruşma”, “Yargıç”, “Tanık” ve “Sanık” olmak üzere dört bölüm hâlinde tasarlanmışsa da yazarın vefât etmesinden dolayı son bölümü kaleme alınamamıştır. Bu, romanın kurgusal olarak nasıl bir son ile biteceğini okurların ve araştırmacıların kestirememesine sebebiyet vermektedir (Güngör, 2014: 23).

Roman, eserin başkişisi olan ve eşkiyâ reisliği yapan Selim’in 1921 yılının 26 Haziran’ında, bir zamanlar yanaşması olduğu Tokuç Osman’ın oğlu ve kendisinin çocukluk arkadaşı Tokuç Ali’nin evini basıp onun karısı ve çocuklarını esir almasıyla başlar. Burada okur, Selim’in Tokuç Ali’yle olan husûmetinin sebebini, yalnızca ikisi arasında geçen diyaloglarla öğrenir. Yazar, tipik bir modernist roman anlayışı doğrultusunda eserine bu şekilde çarpıcı bir başlangıç yaptıktan sonra, yine aynı roman anlayışı doğrultusunda geriye-dönüş tekniğini kullanarak, Selim’in çocukluktan itibârenhayâtını okura sunmaya başlar (Güngör, 2014: 23).

1.3.4. Evdeki

Bu kısa ve durum hikâyesinde yazar, evde kalmış genç bir kızın kendine ve kendisi gibi kasabada ikâmet edenlere karşı yabancılaşmasını anlatır. Hikâyenin kahramanı olan bu genç kızın adı belirtilmediği gibi kişilik özelliklerine ilişkin de ayrıntılı bilgi verilmez (Güngör, 2014: 23).

1.3.5. Saatların Tıkırtısı

Bu hikâyesinde yazar, kasabasındaki saatçinin hikâyesini yazmak isteyen ve bunun için de o saatçi hakkında bilgi toplamakla uğraşan bir yazarın toplum hayâtı içerisindeki absürd durumunu ele alır (Güngör, 2014: 26).

1.3.6. Tutku

Yazarın, konusunu köy hayâtından alan bu hikâyede aklî dengesi yerinde olmayan Osman adlı yoksul bir köylü gencin ağa kızı Hatçe’ye duyduğu ümitsiz aşk ele alınır. Hikâyenin başkişisi olan Osman, aklî durumundan ötürü çalışmadığı ve annesi Kör Fadime’nin ağaya ettiği hizmetten kazandığı parayla geçindiği için oldukça yoksul durumdadır. Sigara dahi alamadığı için, yere atılmış “karabaş” adı verilen sigara izmaritlerini toplamak zorunda olduğundan kendisine “Karabaşçı” lakâbı verilmiştir (Güngör, 2014: 26).

1.3.7. Kümesin Ötesi

Yazar diğer hikâyelerinden farklı olan bu hikâyesinde kendisi gibi dört tavuk ve bir horozla aynı kümesi paylaşan bir tavuğun trajedisini anlatır. Hikâyede yer verilen tavuk,

toplum içindeki ezilen sınıfları; horoz da ezici sınıfları simgeler. Hikâyenin başkişisi bu tavuk, diğer türdeşleri gibi kümesin zorba horozunun baskısı altındadır ve ondan çekinir. Sâhipleri tarafından beyaz tüylerinden ötürü "beyazcık" olarak çağırılan ve bir anlamda toplumsal anlamda ezilen sınıfların temsilcisi olan tavuk, zorbalık eden ve sömürücü sınıfların temsilcisi olan horoz tarafından nefrete ve şiddete marûz kalır (Güngör, 2014: 27).

1.3.8. Dedikodu

Konusu yine köyde geçen bu hikâyede yazar, aklî dengesi yerinde olmayan bir çocuğuna deli dendiği için bunu hazmedemeyip köyün yarısıyla küsen Kara Veliler'in bu küskünlüğünü anlatır. Bunu da Koca Gelin, Küçük Gelin ve Fadimaba adlı kahramanlar ağzından farklı bakış açıları doğrultusunda işler (Güngör, 2014: 28).

1.3.9. Yük

Bu hikâyede yazar, yine toplumdaki ezen-ezilen sınıflar arasındaki çatışmayı sembolik bir şekilde işleyerek, göç zamanlarında yola koyulan biri dişi diğeri erkek iki kırlangıcın yaşadığı olumsuzlukları anlatır (Güngör, 2014: 28).

1.3.10. Yaşanmaz

Yazar bu hikâyesinde, tıpkı roman ve hikâyelerinin bazılarında olduğu gibi "yabancılaşma" olgusunu işler ve bu olgunun yarattığı bunalımın etkisiyle intihar eden bir kişinin yaşadığı travmayı anlatır (Güngör, 2014: 28).

1.3.11. Atılmış

Bu hikâyede şehir hayâtının kaçınılmaz unsurlarından biri olan "yabancılaşma" olgusu, yine yazarın bazı hikâye ve romanlarında olduğu gibi "aylak" karakterli bir başkişinin yaşadıkları etrâfında ele alınır (Güngör, 2014: 29).

1.3.12. Çıkılmayan

Bu hikâyesinde yazar, üyesi olduğu bir çete ile birlikte dükkânları yağmalayan veya hırsızlık yapan bir soyguncunun dramını ele alır. Yazarın birçok hikâyesinde olduğu gibi bu hikâyede de yine şehir hayâtındaki en can alıcı fenomenlerden birisi olan "yabancılaşma"dan dolayı insanların birbirlerinden şüphelenmesi ve tıpkı nevrotik bir hastalığa tutulmuş gibi her an zarar göreceği korkusu burada sembolik bir şekilde, bir soygun olayı etrafında şekillenir (Güngör, 2014: 30).

1.3.13. Bodur Minareden Öte

Bu hikâyesinde yazar, bireyin insana ve topluma "yabancılaşma"sı metaforunu tıpkı Aylak Adam ve Anayurt Oteli adlı romanlarında olduğu gibi bir aşk unsuru çerçevesindeki ümit-hayâl kırıklığı çelişkisine bağlı olarak ele alır. Ayrıca yazar, bu hikâyede de kahramanların isimlerini ve birçok karakter özelliklerini vermez; onların eylemlerini göstererek kişilik özelliklerini "dramatik-yöntem"le açıklamaya çalışır (Güngör, 2014: 30).

1.3.14. Ağaç

Bu hikâyesinde yazar, konusunu yine köylülerin hayâtındaki olaylardan alır. Romanın baş-kişisi, yoksul bir köylü olan Öksüz Memet'tir. Kendisi, aynı zamanda pek güçlü bir vücûd yapısına sâhip olduğu için, köylüler arasında zamânla "Öküz Memet" olarak anılır. Öküz Memet, pek yoksul bir köylüdür. Karısı Fatma'yla birlikte kıt kanaat geçinir. Bir kış gecesi, yakacak oduna para yetmediği için köylünün koruduğu ve kendisiyle pek övündüğü, bu nedenle de kendisini "bizim koca Karaağaç" olarak andığı köy girişindeki ağacı bekçiden habersiz kesmeye çalışır. Ancak bunu, bir anda yapamayacağı ve köylünün tepkisinden çekindiği için ağacın sadece dallarını keser. Bunu daha sonraki gecelerde de devâm ettirir. Ancak karısının itirâzıyla ve içindeki vicdân azabına bulanmış yakalanma korkusuyla bu harekete daha fazla devam etmez. Bundan ötürü de kendi evlerinin bahçesine birkaç ağaç fidanı dikmeyi düşünürler. (Güngör, 2014: 31).

1.3.15. Eylemci

Bu hikâye, diğerlerinin aksine konusunu açık bir şekilde sosyal meselelerden alır. Türkiye'nin hem siyâsi hem de sosyal alanında bir milât olarak ele alınan 12 Eylül 1980 öncesi meydana gelmiş terör eylemlerine benzer bir hâdiseyi işler (Güngör, 2014: 31).

1.3.16. Korkut'a Masal

Bu hikâyeyi yazar, geleneksel tahkiyecilik türlerinden biri olan masalın formlarından ve unsurlarından yararlanarak kurgular. "Hayvanların konuşması", "olağanüstülük", "konudan konuya geçiş" gibi unsurların kullanılması metni masala ya da fantastik metinlere yakınlaştırır. Bu hikâye, yazarın "Ekmek Elden Süt Memeden" adlı ayrı bir hikâye kitabının içerisinde yayımlanmıştır (Güngör, 2014: 32).

Hikâyede, muhtemelen yazarın kendisini temsil eden, Hacırahmanlı köyündeki yaşlı dedesi Yusuf'u âilesiyle birlikte ziyâret eden küçük Korkut'un başından geçenler anlatılır (Güngör, 2014: 32).

1.3.17. Ceren'e Masal

Yazar bu hikâyesinde, tıpkı "Korkut'a Masal"da olduğu gibi geleneksel tahkiyecilik türlerinden biri olan masalın formlarından ve niteliklerinden yararlanır; bazı fantastik unsurları bu hikâyede kullanır. Bu hikâye de "Korkut'a Masal" ile birlikte, ayrı eser olarak "Ekmek Elden Süt Memeden" başlığı altında yayınlanır (Güngör, 2014: 32).

Bu hikâyede, modernist ve postmodernist yazarların eserlerinde görülen iç içe öykü unsurunu bulabilmemiz mümkündür. Nitekim "Korkut'a Masal"dan farklı olarak bu hikâyede olay, hikâyedeki kişi tarafından anlatılır. Bu tür öyküler, anlatıbilime (narrotology) göre, ManfredJahn'ın da belirttiği gibi "homodiegetik anlatı" adı altında ele alınır (Güngör, 2014: 33).

İKİNCİ BÖLÜM

YAPI BAKIMINDAN CÜMLELER

1. Yapı Bakımından Cümleler

Bir cümle içerisinde tek bir çekimli fiil, tek bir yargı taşıyorsa bunu basit cümle olarak tanımlayabiliriz. Fakat cümle içerisinde birden çok çekimli fiil, birden çok yargı varsa bu tip cümleleri yapı bakımından birleşik cümle olarak tanımlamak gerekir.

Jean Deny, *Türk Dil Bilgisi* adlı eserinde *Cümle Öbekleri* başlığı kapsamında cümlenin tanımına ve kapsamına değinir. Deny'nin cümle tanımından ve cümleyle ilgili yaptığı tasniften hareketle diğer kaynaklara nispeten cümlenin kapsamını daha geniş tuttuğu anlaşılmaktadır. Deny, cümleyi şöyle tanımlar:

"Cümle öbekleri az çok açık bir biçimde bir hüküm ifade etmeye yarar. Bunun sonucu olarak da cümlede mantıkî öğeler olarak bir özne ve bir yüklem bulunur." (Deny, 1941: 712).

Deny, *cümle öbekleri*'ni *asıl cümleler* ve *cümlecik (fiilimsi) öbekler* olmak üzere iki ana gruba ayırır. Deny'nin tasnifine göre cümlelerin birinci bölüğü, *'hem mantıkça hem dil bilgisi bakımından yüklemi daima kişili bir fiil kipi veya bir ad ile gösterilmiş'* asıl cümlelerdir. İkinci bölük ise *mantıkî yüklemi daima fiilin bir sıfat fiili ile gösterilen*' cümleciklerdir (Deny, 1941: 712).

Deny'nin cümleleri sınıflandırmada yer verdiği bir diğer başlık, *Bağımlı Cümleler*'dir. Deny, bu sınıflandırmada cümleleri *'birbirine karşılıklı bağlı olan şart cümleleri'* ve *'bir bağlaçla bağlanan bağımlı cümleler*' olmak üzere iki alt başlık kapsamında inceler (Deny, 1941: 730).

1.1.Basit Cümle

Temelde bir tek çekimli fiilden yani yargı bildiren tek bir yüklemden ve cümlenin anlamını genişletmek üzere cümleye katılan ve yükleme bağlanan diğer öğelerden oluşan cümleler, basit cümle olarak tanımlanabilir. Basit cümlenin başlıca özelliği ve onu birleşik yapılı cümleden ayıran en temel özellik, içerisinde yargı bildiren sadece bir çekimli fiil (yüklem) bulunmasıdır. Basit cümle, sadece yargı bildiren bir yüklem ile semantik ve gramatikal olarak onun bünyesinde bulunan özneden oluşabileceği gibi cümleyi ve dolayısıyla da yüklemi çeşitli açılardan tamamlayan, anlatımı genişleten tümleçleri ve nesneyi de barındırabilir (Ertürk, 2023).

Yusuf Atıgan'ın *Anayurt Oteli* adlı eserindeki basit cümletürlerine örnekler:

Kapının her açılışında kısaca bakıyordu (Atılgan, 2017: 12).

Son yıllarda ülkede hırsızlıklar çoğalmış olabilir (Atılgan, 2017: 20).

Yanında genç bir çırak tıraşı seyrediyordu (Atılgan, 2017: 26).

Bir cümlenin yapıca basit cümle ya da birleşik cümle olmasını belirleyen ölçüt, cümledeki kelimelerin veya kelime gruplarının sayısı değildir. Dolayısıyla bir cümlenin içinde çok sayıda kelime ya da kelime grubu bulunması, mevcut cümleyi birleşik yapılı cümle olarak tanımlamak için yeterli değildir. Yukarıda da ifade edildiği üzere, burada temel ölçüt cümle içinde mevcut olan çekimli fiil sayısı, diğer bir ifadeyle yargı sayısıdır. Cümle tek bir yükleme sahipse, yani cümle içerisinde tek bir çekimli fiil varsa o cümle basit cümledir (Ertürk, 2023).

Bir yüklemle kurulan ve bir yargı bildiren tümcelere yalın tümce, birden çok yüklemle kurulan ve birden çok yargı bildiren tümcelere bileşik tümce denir (Bozkurt, 2004: 184).

Başım büyüyor.

Yalın tümce (özne, yüklem, nesne, belirteç tümleci, dolaylı tümleç) en çok beş yalın öğeden oluşur (Bozkurt, 2004: 186).

Sen beni kapıda yorgun gördün.

İçinde, yalnız bir yüklemi bulunan; bir tek yargı taşıyan tümceye «yalın tümce» adı verilir (Kükey, 1975: 262).

Vatan, çalışkan insanların omuzları üstünde yükselir.(Tevfik Fikret)

Hiçbir cümleye bağlı olmaksızın kendi başına tam bir anlam ifade edebilen cümlelere basit cümle diyoruz. Hem isim, hem fiil cümlesi olabilen bu çeşit cümlelerde bir tek yüklem bulunur (Bilgegil, 2014: 72).

"Akibet saat yedi buçukta oyun nihayet buldu."

Basit cümle bir tek yargıyı kapsar ve bir tek başına yargıdan ibaret olur. Orada öbür cümle üyeleri birden fazla olabilir, fakat yargının ilk unsuru olan yüklem tektir. Buna göre bir birleşik cümlede ne sayıda yüklem varsa okadar birleşen vardır, deriz (Banguoğlu, 2007: 546).

Aldım, getirdim. Katılacağımı bildirin. «Tükürdüğünü yalayan» sensin.

Basit tümce, bir tek çekimli eylemle kurulan yani yalnız bir yüklemi bulunan tümcedir. Yüklem ad ya da eylem olabilir. Basit ad tümcelerinde yüklem, ad soylu bir sözcük/sözcük grubu ile ek eylemden oluşur. Bu tümcelerin olumsuz şekli *değil* ya da *yok* ile yapılır. Sözlü anlatımda, tonlamayla da tümceye olumsuz anlam katılabilir. Özellikle söyleyişte, ek eylem düşebilir. Basit eylem tümcelerinde ise en az bir çekimli eylem ögesi bulunur. Yapısında sıfat-fiil, zarf-fiil, ad eylem vb. sözcük grupları bulunan öbekler, kimi araştırmacılar tarafından yargı bildirmedikleri düşüncesiyle basit tümceler olarak kabul edilmektedir (Eker, 2009: 416).

Aşağıda kimi basit tümce örnekleri sıralanmıştır:

Hiçbir zafer, gaye değildir.

Kuvvet birdir ve o, milletindir.

Ne mutlu Türk'üm diyene!

Türkçede umumiyetle basit cümleler, yani tek predikatlı müstakil cümleler kullanılır. Türkçenin zengin partisip ve gerundium sistemi Türkçeye en geniş ve karışık ifadeleri sâde, müstakil cümleler içinde toplamak imkânını vermektedir. Fakat bu arada az da olsa birleşik cümle de kullanılmaktadır. Birleşik cümle bir asıl cümle ile onun mânâsını tamamlayan bir veya daha fazla yardımcı cümleden teşekkül eder (Ergin, 2004: 404).

1.2.Birleşik Cümle

Yargılı dil birlikleri olarak tanımlayabileceğimiz cümleler söz konusu olduğunda ana unsur olarak yargıyı üzerinde taşıyan yüklem karşımıza çıkar. Tek bir yüklem, tek bir çekimli fiil bulunan basit yapılı cümlelerde ana unsur; işi, oluşu, kılışı, durumu bildiren, cümlenin diğer unsurlarını kendisine bağlayan ve cümlenin varlığından bahsedebîlmenin temel şartı olan yüklemdir. Birleşik yapılı cümlelerde ise "birleşik yapılı" adlandırmasına yol açacak bir nitelik olarak birden çok çekimli fiil bulunur (Ertürk, 2023).

Yapı bakımından birleşik cümle; içerisinde birden fazla çekimli fiil bulunduran ve birden fazla yargı bildiren cümledir. Bu yapıdaki cümlelerde, basit cümledeki gibi tek bir yüklem, tek bir çekimli fiil değil birden çok çekimli fiil ve yargı bulunur. Bir cümlenin yapı bakımından birleşik cümle olarak tanımlanabilmesi için en temel ölçüt, içerisinde birden fazla çekimli fiil bulunmasıdır (Ertürk, 2023).

Türkçedeki birleşik yapılı cümlelerde, birleşik cümlenin kuruluşunda görev alan cümleler arasında bağımlılık ve bağımsızlık olmak üzere iki çeşit ilişki mevcuttur. Bağımlılık

bağımsızlık ölçütü doğrultusunda Türkçedeki birleşik yapılı cümleleri "Bağımlı Birleşik Cümleler" ve "Bağımsız Birleşik Cümleler" olmak üzere iki alt başlıkta sınıflandırmak mümkündür (Ertürk, 2023).

Bileşik tümce, içinde birden çok yargı bulunan tümce. Yargıların biri ana tümcenin yargısıdır. Ötekiler ise, bu tümceyi türlü yönlerden tamamlar, açıklığa kavuşturur. Yan yargılar, ana yargıyı anlam yönünden bütünler. Anatümce genellikle sonda bulunur (Bozkurt, 2004: 187).

Bir ya da birden çok yan tümcecikle, bir tek temel tümcecikten oluşan tümceye «bileşik tümce» diyoruz (Kükey, 1975: 264).

Sipahiler kendilerine pek ucuz kılıç döven bu adamı/kurtarmak için/sözleştiler.

Yan tümceciği, temel tümceciğe veya bir başka yan tümceciğe özne, nesne, tümleç olan; ya da yan tümceciği, temel tümceciğin veya bir başka yan tümceciğin öznesini, nesnesini, tümlecini tamlayan ya da nitele yen bileşik tümceye, «girişik bileşik tümce» adı verilir (Kükey, 1975: 271).

Felâketimizi, başka biriyle bölüşmek / mutluluktur. (Peyami Safa)

Anlam ve şekil ilişkileri olan birden fazla yargının biraraya gelmesiyle kurulmuş cümleye birleşik cümle (phrase composée) adını veriyoruz (Banguoğlu, 2007: 546):

Turhan gelemeyecek, çünkü karısı hasta. Bir yağış daha olursa iyi mahsul bekleyoruz. Oğuzun işi bırakması durumu güçleştirdi. Sana gönderdiğim elmaları beğendiysen tekrar gönderebilirim.

Birleşik tümce (compound sentence), temel (asıl, esas) tümce ile temel tümceyi; ş*art, sebep, dilek, açıklama* vb. anlamlarla tamamlayan yan tümce(ler)den oluşur. Birleşik tümcelerde, temel tümceler ana düşünceyi taşır ve esas yargıyı üzerinde bulundurur. Yan tümceler kuruluş bakımından tümce değerindedir ve bir yargı bildirir, ancak bu yargı, temel tümcenin yargısını tamamlayıcı, destekleyici niteliktedir (Eker, 2009: 417).

1.2.1.Bağımlı Birleşik Cümle

İçerisinde birden çok çekimli fiil bulunan ve kuruluşunda görev alan basit cümlelerden birinin bir diğerine yardımcı unsur olarak bağlandığı cümleler "bağımlı birleşik cümle" olarak tanımlanabilir. Bağımlı birleşik cümlelerde asıl yargının bulunduğu, asıl yüklemin kurucu unsur olduğu kısma temel cümle; temel cümledeki yargıyı güçlendiren, açıklayan, genişleten, kısacası onu çeşitli açılardan tamamlayan cümleye yan cümle adı

verilir. Bu yapıdaki cümlelerde temel cümle ile yan cümle arasında ana unsur-yardımcı unsur ilişkisi görülür (Ertürk, 2023).

Türkçenin kendine özgü yapısı, tümceler arasında bağlaçlara gereksinim duymaz. Başka dillerde bağlaçlı yan tümcelerle sağlanan anlatım olanağı Türkçede ulaç, ortaç, eylemlik gibi anlatım birimleri ile karşılanır. Ancak Türkçe yabancı dillerle kültür ilişkisine girince durum değişmeye başlar. Bu etkileşim Uygur dönemine dek uzanır. Dinsel metinler özüne uygun biçimde çevrilmek istenir. Sözcükler ve tümceler arasında bağlaç kullanılmaya başlar. Nitekim Abu Hayyan açıkça şöyle der: *"Türkçede bağlaç yoktur. Türkler iki ya da daha çok adı, birbirine bağlamak istediklerinde birbirine bağlamaksızın sıra ile dizerler".*Gerçekten Eski Türk yazıtlarında bağlaçsız tümceler bulunur. Bütün dönemlerde bağlaç kullanılmaksızın kurulmuş tümceler ve sözcükler birleşimleri vardır (Bozkurt, 2004: 193).

Dört yandaki ulusları hep almış, hep barış yapmış.

1.2.1.1.İç İçe Birleşik Cümle

Bir cümlenin içine, yargı bildiren başka bir cümlenin girmesi ile kurulan cümlelere iç içe birleşik cümle denir. Bu tip birleşik cümlede bir cümle, başka bir cümlenin bir unsuru veya cümle içinde bir isim unsuru olarak bulunur. Genellikle bir kişinin kurduğu bir cümlenin doğrudan anlatım yoluyla aktarıldığı cümleler, nakil cümleleri iç içe birleşik cümle yapısındadır. Bu yöntemle kurulan iç içe birleşik cümlelerde yan cümle, genellikle temel cümlenin nesnesi durumundadır (Ertürk, 2023).

İç içe birleşik cümleler, yardımcı unsurun/yan cümlenin "tam bir cümle" şeklinde ana unsura bağlandığı bağımlı birleşik cümlelerdir. Ancak bu tip cümlelerde tek yüklem bulunur ve temel cümle/yargı sonda yer alır. İçteki cümle, yani yardımcı unsur, kendi içinde basit yapılı bir cümle olsa da ana unsura/ temel cümleye onun bir öğesi olarak bağlanır (Ertürk, 2023).

Yusuf Atıgan'ın *Anayurt Oteli* adlı eserindeki iç içe birleşik cümle türlerine örnekler:

'Çık da su ısıt sen'demiş ebe babasına (Atılgan, 2017: 16).

'Zarar yok oğlum, hepimizin anası bir'dedi imam (Atılgan, 2017: 17).

'Çık onunla istersen'dedi Halil Onbaşı(Atılgan, 2017: 33).

Yan tümcenin kendi içinde tam bağımsız, bütün içinde ana tümcenin nesnesi işlevinde kullanımı var. İç içe tümce diye adlandırılan bu tümceler, 'demek' eylemi ile kuruluyor. Sözgelimi şu tümceleri düşünelim (Bozkurt, 2004: 213):

Çocuk annesine ……dedi.

Kendi kendime ……diyordum.

Bu boş yere istediğimiz gibi bir tümce yerleştirebiliriz: *Çocuk annesine (bana bir balon al) dedi. / Çocuk annesine (beni yaramazlık yaparken gördün mü?) dedi. / Kendi kendime (bunlar da şimdi adam oldu) diyordum* (Bozkurt, 2004: 213).

Genellikle karşılıklı konuşmalara dayanan anlatılarda bu tür tümceler sık kullanılır. İçtümce soru tümcesi de olabilir: *Bana 'akşam bize gelecek misin' dedi. 'Bilmiyor musun' dedim* (Bozkurt, 2004: 213).

Bu, bir cümlenin başka bir cümlenin içine girmesi ile meydana gelen birleşik cümledir. Bu birleşik cümlede bir cümle başka bir cümlenin bir unsuru veya cümle içinde bir isim unsuru durumunda bulunur: *Buraya gel dedi, bunu duyunca arkadaşları kabahat senindir dediler, bu gece gelecek diyor, yarın gideceksin gibi hazırlan, o istemiyor diye yapmıyacak mıyız* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2004: 405).

1.2.1.2.Şartlı Birleşik Cümle

Şartlı birleşik cümle, yüklemde bildirilen oluş veya kılışın bir şarta bağlandığı cümledir. Bu cümleler, şart ifade eden bir yan cümlenin ana cümlenin yüklemine bağlanması yoluyla kurulan bağımlı birleşik cümlelerdir. Şartlı birleşik cümlelerde yan cümle, temel cümle içinde zarf tümleci olarak görev alır. Yan cümledeki şart anlamı, -sA ekinin şart işleviyle kullanılması sayesinde mümkün olur (Ertürk, 2023).

Yusuf Atıgan'ın *Anayurt Oteli* adlı eserindeki şartlı birleşik cümle türlerine örnek:

Gidip bir çay içelim istersen (Atılgan, 2017: 63).

İki yüklemli bileşik tümcedir koşullu tümce. Yan tümce koşul kipli bir eylem ya da ekeylem ile kurulur. Bir koşul, bir dilek belirterek ana tümceye bağlanır. Bütünün içinde ana tümcenin belirteci işlevini üstlenmiş. Böylece koşul tümcesi *-sa* ekinin katkısıyla yapılır (Bozkurt, 2004: 215).

Koşullu tümce bir koşul ile, ona bağlı bir sonucu bildirir. Bu yüzden koşul tümcesinde yan tümce "koşul tümcesi", ana tümce de "sonuç tümcesi"dir (Bozkurt, 2004: 215).

Düzanlam kesinliğini yitirdikçe, aynı gösterene bağlı anlamların sayısı artabilir (Bozkurt, 2004: 215):

-Keşke vazifem buralarda olsaydı, diyor.

Şartlı birleşik tümce, yüklemi dilek-şart kipinde olan bir yardımcı tümce ile bir ana tümceden meydana gelen tümcedir (Topaloğlu, 1989: 136):

Bir millet sanattan ve sanatkârdan mahrumsa,(yan tümce) tam bir hayata malik olamaz (temel tümce).

Şartlı birleşik cümlede yardımcı cümle önce, asıl cümle sonra gelir ki tabiî bu Türkçenin asıl unsurun tâli unsurdan sonra gelmesi prensibine de uygundur. Asıl cümlenin sonra gelmesi esas itibariyle predikatının sonra gelmesidir. Yani şart cümlesi bütün asıl cümleden önce gelebileceği gibi (ki normali de budur), predikatından önce olmak üzere asıl cümlenin arasına da girebilir: *Hava güzel olursa biz yarın gezmeğe gideceğiz; biz yarın, hava güzel olursa gezmeğe gideceğiz veya biz yarın hava güzel olursa gezmeğe gideceğiz* misallerinde olduğu gibi. Bu birleşik cümlelerde tabiî, *hava güzel olursa veya yarın hava güzel olursa* şart cümleleri yardımcı, *biz yarın gezmeğe gideceğiz* cümlesi asıl cümledir (Ergin, 2004: 405).

1.2.1.3.Ki'li Birleşik Cümle ve Ki'li Yapılar

Ki'li birleşik cümle; birden fazla yüklemin, daha açık bir ifadeyle birden fazla yargının "ki" bağlama edatı vasıtasıyla birbirine bağlandığı cümledir. Ki'li birleşik cümleler, bir temel cümle ve çeşitli açılardan temel cümleyi tamamlayan bir yan cümleden oluşur. Bu tip cümlelerde "ki" bağlama edatının birbirinden ayrı iki işlevi olabilir. Birincisi yan cümleyi doğrudan temel cümlenin yüklemine bağlamaktır. Bu durumda yan cümle doğrudan temel cümlenin yüklemine bağlanır ve cümlenin bir öğesi olarak görev alır. "Ki" bağlama edatının birleşik cümledeki ikinci işlevi ise yan cümleyi temel cümlenin öğelerinden birine bağlamaktır. Bu durumda yan cümle, temel cümlenin öğelerinden birini belirten, tamamlayan bir unsur olarak görev alır (Doğan, 2020: 180).

ki'li birleşik tümce, bir temel tümce ile temel tümceye *ki* ile bağlanan bir yardımcı tümceden oluşur. Bu tümce türü, asıl ögenin başta bulunması nedeniyle, art zamanlı Türkçe söz dizimi kurallarına aykırıdır (Eker, 2009: 418).

Ki, iki eylemi, tümce veya bir ad ile eylemi, bir ad ile onun açıklaması olan tümceyi birbirine bağlar. *ki*'den önceki ögeye temel tümce, sonrakine ise yan tümce adı verilir (Eker, 2009: 419).

Hiçbir zaman hatırımızdan çıkmasın ki, Cumhuriyet, sizden fikri hür, vicdanı hür, irfanı hür nesiller ister.

Yabancı asıllı olan ve Türkçe için normal olmayan bu birleşik cümle Farsçadan geçmiş bulunan *ki* edatıyla ve onun Türkçesi olarak eskiden kullanılan *kim* edatıyla yapılan birleşik cümledir (Ergin, 2004: 405).

ki 'den önceki unsur fiilse *ki* asıl cümle ile yardımcı cümlenin tam arasında bulunur: *baktım ki gelmiyorsun, görüyorum ki çalışmışsın, sana şimdiden açıkça söyliyeyim ki sen bu işi yapamıyacaksın* misallerinde olduğu gibi (Ergin, 2004: 405).

İçinde bağlaç «ki» bulunan bileşik tümceye, «ki Bağlaçlı Bileşik Tümce» diyoruz. Bu yapıdaki tümceye, kısaca, «ki'li Bileşik Tümce» de denir. Dilimizde bağlaç olarak kullanılan «ki», ya iki tümceyi birbirine bağlar, ya da bir sözcüğü veya sözcük öbeğini bir tümceye bağlar. Bu iki durumda da oluşan tümce, yapısına göre, bileşik tümcedir. «ki» bağlacı iki tümceyi birbirine bağladığında, birinci tümce, yani, «ki» bağlacını taşıyan tümce, temel tümcecik; ikinci tümce, yani diğer tümce veya tümceler ise yan tümcecik olur ve bu yan tümcecik, temel tümceciğin öznesi, nesnesi, tümleci görevinde geçer veya bu öğelerden birinin sıfatı olur (Kükey, 1975: 284).

Unutma ki şairleri haykırmayan bir millet;

Sevenleri toprak olmuş öksüz çocuk gibidir.(Mehmet Emin Yurdakul)

1.2.2.Bağımsız Birleşik Cümle

Bağımsız birleşik cümleler; aralarında yardımcı unsur-ana unsur ilişkisi bulunmayan birden fazla cümlenin bağlama edatları (ve, ama, fakat, ne…ne gibi) veya noktalama işaretleri vasıtasıyla birleşmeleri ya da sıralanmaları ile kurulan cümlelerdir. Bu tip cümlelerde, birleşik yapılı cümlenin kuruluşunda rol alan cümlelerden hiç biri yardımcı cümle/yan cümle olmayıp her biri kendi içinde bağımsız birer temel cümledir. Bu cümlelerden her biri kendi içinde bir yükleme sahip olan ve yargı taşıyan, muhâtaba tam bir hüküm ileten bağımsız birer cümledir (Ertürk, 2023).

1.2.2.1.Bağlaçlı Birleşik Cümle

Bağlaçlı birleşik cümle; birden çok basit yapılı cümlenin "ve, ama, fakat, ancak, ne…ne" gibi bağlama edatları/bağlaçlar vasıtasıyla bir araya gelmesi sonucu birden çok yargının tek bir cümle içerisinde toplanmasıyla oluşan cümledir. Kaynaklarda cümle başı bağlacı, cümle başı edatı veya bağlaç olarak tanımlanan bu bağımsız biçimbirimlerin işlevine bağlı olarak, bu tip birleşik cümlenin kuruluşunda görev alan basit yapılı cümlelerin arasında bir anlam ilgisi oluşur. Bu cümleler, yapı bakımından birbirinden bağımsız olsalar da aslında semantik bakımdan birbiri ile mutlaka ilişkilidirler. Fakat diğer bağımsız birleşik yapılı cümlelerde olduğu gibi bağlaçlı birleşik cümlelerde de birleşik cümlenin kuruluşunda görev alan basit cümlelerin arasında yardımcı unsur-ana unsur ilişkisi bulunmaz, bağımlılık ilişkisi söz konusu olmaz. Bunlar, yapıca birbirinden bağımsız, anlamca aralarında ilgi bulunan müstakil cümlelerdir (Ertürk, 2023).

Duygular, düşünceler, olaylar ve durumlar, cümle veya cümlelerden meydana gelen dil birlikleri ile karşılanır. Cümle, dilin en küçük anlatım birimidir. Anlamı bütün boyutlarıyla yansıtmada tek bir cümlenin yeterli olmadığı durumlarda, cümlelerden meydana gelen dil birliklerine başvurulur. Bu birlikler, çok boyutlu bir anlatım için yan yana gelen cümlelerin bağlama edatlarıyla, ortak cümle ögeleriyle, ortak kip /şahıs ekleriyle ya da çeşitli anlam ilişkileriyle birbirlerine bağlanmalarından oluşurlar (Karahan, 2004: 85).

Türkçede cümleler arasında bağlantıyı sağlayan çok sayıda bağlama edatı vardır. Bu edatlar yardımıyla aralarında anlam ilişkisi olan iki veya daha fazla cümleyi birbirine bağlamak mümkündür. Edatların görevi, *sıralama, karşılaştırma, benzetme, açıklama, sebep, sonuç, amaç, karşıtlık, eşitlik, beraberlik* vb. anlamlarla cümleleri birbirine bağlamak, aralarındaki ilişkiyi vurgulamak ve ilişkinin yönünü belirlemektir. Bağlantıyı, başka unsurlar da destekler, pekiştirir (Karahan, 2004: 85).

1.2.2.1.1.Ortak Öğeli Bağlaçlı Birleşik Cümle

Bağlaçlı birleşik cümlenin birden çok yükleme sahip olduğu, birden çok yargı bildirdiği ve birden çok basit yapılı cümlenin bağlama edatları vasıtasıyla bir araya gelmesi sonucu teşekkül ettiği yukarıda ifade edilmişti. Bu özellik, ortak öğeli ve ortak öğesiz bağlaçlı birleşik cümlelerin tümünü kapsar. Ancak bağlaçlı birleşik cümlelerin bir kısmında, birleşik cümle yapısını oluşturan basit yapılı cümlelerin ortak bir veya birkaç öğesi bulunabilir. İşte bu şekilde bağlaçlı birleşik cümleyi oluşturan basit cümlelerin en az bir veya daha fazla ortak öğesi bulunuyorsa bu tip bağlaçlı birleşik cümleler, "Ortak Öğeli Bağlaçlı Birleşik Cümle"

olarak adlandırılır. Burada temel ölçüt, bağlaçlı birleşik cümlenin kuruluşunda görev alan basit yapılı cümlelerin aralarında en az bir ortak öğenin bulunmasıdır (Ertürk, 2023).

1.2.2.1.2.Ortak Öğesiz Bağlaçlı Birleşik Cümle

Ortak öğeli veya ortak öğesiz olsun, bağlaçlı birleşik cümlelerin tümü, mutlaka birden çok yükleme sahip olan, birden çok yargı bildiren cümlelerdir. Ortak öğesiz bağlaçlı birleşik cümlelerde birleşik cümle yapısını oluşturan basit cümleler; hiçbir ortak öğeye sahip olmayan, söz dizimsel açıdan birbiriyle ortaklığı bulunmayan bağımsız cümlelerden oluşurlar. Burada cümlenin "Ortak Öğesiz Bağlaçlı Birleşik Cümle" olarak tanımlanmasını sağlayan temel ölçüt, birleşik cümlenin kuruluşunda görev alan basit cümleler arasında hiçbir ortak öğe bulunmamasıdır (Ertürk, 2023).

1.2.2.2.Sıralı Birleşik Cümle

Sıralı birleşik cümle; kendisine mahsus bir yüklemi bulunan ve yargı bildiren birden fazla basit yapılı cümlenin bir araya gelmesi, virgül ve noktalı virgül ile peş peşe sıralanması sonucu kurulan bağımsız birleşik cümledir. Bağlaçlı birleşik cümlede olduğu gibi, aslında sıralı birleşik cümleler de yapı itibarıyla bağımsız birleşik cümlelerdir. Bu cümlelerin kuruluşunda birleşik yapıyı oluşturan basit cümleler, birbirinden bağımsız, kendisine ait bir yüklemi olan ve yargı bildiren, müstakil birer cümledir. Bu cümlelerin arasında bir yardımcı unsur-ana unsur ilişkisi, bir bağımlılık ilgisi bulunmaz. Bu cümlelerden hiç biri bir diğerinin bir öğesi değildir. Bunlar arzu edilirse birbirinden ayrılarak müstakil birer basit cümle olarak da yazılıp okunabilir. Ancak bir diğer bağımsız birleşik yapılı cümle çeşidi olan bağlaçlı birleşik cümle kapsamında da izah edildiği üzere, sıralı birleşik cümleyi oluşturan basit cümleler arasında semantik bakımdan bir ilgi, bir bağlantı bulunur (Ertürk, 2023).

Sıralı birleşik cümleler, birleşik yapının kuruluşunda görev alan basit cümlelerin aralarında ortak öğe bulunup bulunmamasına göre "Ortak Öğeli Sıralı Birleşik Cümle" ve "Ortak Öğesiz Sıralı Birleşik Cümle" olmak üzere iki alt başlıkta ele alınabilir (Ertürk, 2023).

Yusuf Atıgan'ın *Anayurt Oteli* adlı eserindeki sıralı birleşik cümle türlerine örnekler:

Doğrulup oturdu; gömleğini kokladı, yataktan indi (Atılgan, 2017: 21).

Parayı kim verecek diye gülüşerek takıldılar birbirlerine; herkes kendi parasını verdi; gittiler (Atılgan, 2017: 23).

Sıralı tümce (coordinate sentence), yapıca ve/veya anlamca birbirine bağlı; ancak yalnız kullanıldıklarında kendi içinde anlam bütünlüğü bulunan tümcelerden oluşan birleşik tümce türüdür (Eker, 2009: 420).

Ögelerinden en az biri veya yüklemlere gelen ekleri ortak olan sıralı tümcelere bağımlı sıralı tümce adı verilir. Aralarında yalnızca anlam ilgisi bulunan sıralı tümcelere ise bağımsız sıralı tümce (parataxis) denir (Eker, 2009: 420).

Kapıda duran nöbetçi bile benden korkmaz; isterseniz kendisine sorunuz.

1.2.2.2.1.Ortak Öğeli Sıralı Birleşik Cümle

Ortak öğeli sıralı birleşik cümleler de aslında birer bağımsız birleşik yapılı cümledir. Ortak öğeli sıralı birleşik cümlenin temel özelliği; birleşik yapılı cümleyi oluşturan basit cümleler arasında en az bir ortak öğe bulunmasıdır. Bu cümlelerde, noktalama işaretleri vasıtasıyla peş peşe sıralanan basit yapılı cümlelerin yüklemi, öznesi, nesnesi veya tümleçleri ortak olabilir. Bu cümleler arasında hem ortak öğe bulunması hem de anlam ilişkisi bulunması söz konusudur (Ertürk, 2023).

1.2.2.2.2.Ortak Öğesiz Sıralı Birleşik Cümle

Ortak öğesiz sıralı birleşik cümlenin temel özelliği; birleşik yapılı cümleyi oluşturan basit cümleler arasında herhangi bir ortak öğe bulunmamasıdır. Bu cümlelerde, birleşik cümleyi oluşturan her bir basit cümlenin öğeleri birbirinden ayrı ve müstakildir. Öğeler arasında şekil bakımından bir bağlantı bulunmaz. Bu cümlelerin bir arada bulunmasının ve noktalama işaretleri ile peş peşe sıralanmasının temel nedeni cümleler arasındaki anlamsal ilişkidir (Ertürk, 2023).

1.2.3.Karmaşık Birleşik Cümle

Karmaşık birleşik cümle, farklı türden birden fazla birleşik yapılı cümlenin iç içe girmiş biçimidir. Bu tip cümlelerin karmaşık birleşik cümle olarak adlandırılmasının temel nedeni, içerisinde birden çok farklı türden birleşik yapılı cümlenin bulunması ve dolayısıyla bu yapıdaki cümlelerin diğer birleşik cümle kategorilerinden herhangi birine dâhil edilememesidir (Ertürk, 2023).

Yusuf Atıgan'ın *Anayurt Oteli* adlı eserindeki karmaşık birleşik cümle türlerine örnek:

Merdiven altında avluya açılan camlı kapı; salonda dört köşe iki alçak masa, çevrelerinde kara meşin kaplı dörder koltuk; tavandan sarkan kurşun boruların

ucunda iki abajur; sağ duvarda Mustafa Kemal Paşa'nın bir boy resmi asılı; merdivene çıkmadan sağda büyük bir kapı; üstünde '1' yazılı (Atılgan, 2017: 15).

Çeşitli bileşik cümlelerin bir araya gelmesinden hasıl olan cümlelere karmaşık cümle adı veriliyor (Bilgegil, 2014).

"Sınıfı geçtiğiniz için, babanız tarafından taltif görür, bir büyük şehre gönderilmek istenirseniz, - ki isteneceğiniz muhakkaktır - yalnız İstanbul'a gitmek isteyiniz ama bu şehrin tarihî yerlerini dolaşınız."

1.3. Ara Sözlü/Cümleli Cümle

Kimi cümlelerde, anlık olarak ve cümlede ifade edilen konuyla ilgili olarak bir düşüncenin, bir duygunun veya açıklama amaçlı bir bilginin cümle öğeleriyle ilgili olmaksızın ve yükleme bağlanmaksızın konuşmacı tarafından cümleye dâhil edildiği görülür. Bu tip cümleler ara sözlü/cümleli cümle olarak tanımlanır. Cümleye açıklama yapmak veya anlık olarak duyguları ifade etmek maksadıyla eklenen bu kelime gruplarına ara söz, cümlelere ise ara cümle adı verilir. Ara söz ve ara cümleler, cümleye söz dizimsel açıdan bağlanmaz, cümlenin herhangi bir öğesi olamazlar. Ancak bunlar semantik açıdan cümleyle ilişkilidirler. Bu unsurlar, eklendikleri cümlenin yapısında herhangi bir değişikliğe sebep olmazlar (Ertürk, 2023).

Kimi tümcelerde iki virgül, iki kısa çizgi ya da ayraç içinde gösterilen, tümceyle yapısal bağı olmayan başka sözler, başka tümceler bulunur. Bunlar söz niteliğinde ise "aratümce" adını alır (Bozkurt, 2004: 220).

İçeriye bir erkeğin kolunda -kardeşi olduğunu ben önceden de biliyordum- girdi. Yine eski günlere dönüldü, -belki yüz kez dinlediğimiz- bir hikâyeyi anlatmaya başladı.

1.4. Kesik Cümle ve Eksiltili Yapılar

Dilde en az çaba kanunu ve tasarruf ilkesinin bir sonucu olarak, özellikle karşılıklı konuşmalarda konuşmacı tarafından bilinçli olarak yüklemi veya diğer öğeleri kullanılmayan, yarım bırakılan cümleler kesik cümlelerdir. Bu tarz anlatımlarda kesik cümle ile iletilmek istenen yargının tamamlanarak anlaşılması, dinleyici veya okuyucunun algısına bırakılır. Bu tip yapılarda cümleden bahsedebîlmek için temel şart, cümlenin öğelerinden biri ya da birkaçı eksik olsa da anlatımın aksamaması, cümlede semantik bir boşluğun veya akametin olmamasıdır. Şayet eksiltili biçimde oluşturulan bir anlatımda ifade eksik, anlatımda bir boşluk ve belirsizlik söz konusu ise bu durumda cümlenin varlığından söz edilemez. Bu nedenle kesik cümleler genellikle karşılıklı konuşmalarda, sentaktik ve semantik bakımdan tamamlanmış cümlelerin hemen devamında, cevap mahiyetinde kullanılırlar. Bu sayede kesik cümlede öğe eksikliği sebebiyle ortaya çıkması muhtemel olan semantik aksaklık giderilmiş olur (Ertürk, 2023).

Yusuf Atıgan'ın *Anayurt Oteli* adlı eserindeki kesik cümle ve eksiltili yapılartürlerine örnekler:

Şu giden kadının kaldığı odayı… (Atılgan, 2017: 11).

Bir keresinde dişçiye… (Atılgan, 2017: 29).

Bir keresinde (bunda değildi; yeniydi bu) yanında oturan adam bacağını…(Atılgan, 2017: 61).

Konuşurken, bildirişim için gerekli olmayan her şeyi atarız. Bu en az çaba harcamanın koşullandırdığı konuşmada tutumluluk ilkesinden kaynaklanır (Bozkurt, 2004: 219).

Eksiltili tümce söze duygusallık kazandırır. İmgelem gücümüzü çalıştırır. Eksiltili tümcede, söylenmeyen, yani eksik bırakılan öğenin anlamı imgelem gücü ile tamamlanır. Sözgelimi aşağıdaki kesitte böyle bir özellik sezeriz (Bozkurt, 2004: 219):

...yalnızım o kadar yalnızım ki... camları kıracak kadar... onu gördüm... Gün... Onun saçları kuş tüyleri eski sarı... Ben... her şey... balıklar... elimde kaldı ve bir damla olsun

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM

ANAYURT OTELİ ADLI ROMANDA KULLANILAN CÜMLELERİN TAHLİLİ VE CÜMLE TİPLERİ

1. Anayurt Oteli Adlı Romanda Kullanılan Cümlelerin Tahlili ve Cümle Tipleri

- İstasyona yakın Anayurt otelinin kâtibi Zebercet üç gün önce, perşembe gecesi, gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının o gece kaldığı odaya girdi, kapıyı kilitledi, anahtarı cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: İstasyona yakın Anayurt otelinin kâtibi Zebercet üç gün önce, perşembe gecesi, gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının o gece kaldığı odaya girdi

Yüklem: girdi

Özne: İstasyona yakın Anayurt otelinin kâtibi Zebercet

Zarf Tümleci: üç gün önce

Cümle Dışı Unsur: perşembe gecesi

Dolaylı Tümleç: gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının o gece kaldığı odaya

2.cümle: kapıyı kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

3.cümle: anahtarı cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: anahtarı

Dolaylı Tümleç: cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Işık yanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanıyordu

Özne: Işık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sırtını kapıya dayayıp çevresine baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: çevresine

Zarf Tümleci: Sırtını kapıya dayayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının bıraktığı gibi duruyordu her şey.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyordu

Özne: Her şey

Zarf Tümleci: Kadının bıraktığı gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O, gece bir çay içebilir miyim acaba, demişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: O

Belirtisiz Nesne: gece bir çay içebilir miyim acaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Odaya girince üçlük çaydanlıkta demlemişti çayı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demlemişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çayı

Dolaylı Tümleç: üçlük çaydanlıkta

Zarf Tümleci: Odaya girince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir elinde tepsi kapıyı vurmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vurmuştu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Bir elinde tepsi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Girin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Girin.

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağın kıyısında oturuyordu, paltosunu çıkarmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Yatağın kıyısında oturuyordu

Yüklem: oturuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağın kıyısında

2.cümle: paltosunu çıkarmış.

Yüklem: çıkarmış.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: paltosunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kara kazağı, iri yuvarlaklı gümüş kolyesi…(vardı.)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (vardı)

Özne: Kara kazağı, iri yuvarlaklı gümüş kolyesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Bakmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bakmıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zahmet oldu size.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: Zahmet

Dolaylı Tümleç: size

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sonra o köye nasıl gidileceğini sormuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sormuştu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: o köye nasıl gidileceğini

Zarf Tümleci: Sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öyleyse saat sekizde uyandırın beni lütfen!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyandırın

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: beni

Zarf Tümleci: saat sekizde

Cümle Dışı Unsur: Öyleyse, lütfen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Olağan bir şeymiş gibi nüfus kâğıdım yok, demişti...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: nüfus kâğıdım yok

Zarf Tümleci: Olağan bir şeymiş gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kokuyu ertesi sabah o gittikten sonra odaya girerken duydu; kapıyı çabucak kapadı; ışığı söndürmemişti giderken.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kokuyu ertesi sabah o gittikten sonra odaya girerken duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kokuyu

Zarf Tümleci: ertesi sabah o gittikten sonra odaya girerken

2.Cümle: kapıyı çabucak kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: çabucak

3.Cümle: ışığı söndürmemişti giderken.

Yüklem: söndürmemişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışığı

Zarf Tümleci: giderken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ama o koku yoktu; belki dün gece de yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ama o koku yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: O koku

Cümle Dışı Unsur: Ama

2.Cümle: belki dün gece de yoktu.

Yüklem: yoktu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dün gece

Cümle Dışı Unsur: belki, de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oysa kadın [o sabah küçük deri valizini yere bırakıp çantasını açarken ne kadar borcum diye sormuştu; üstü kalsın, yüzüksüzdü elleri, çok teşekkür çay için de, valizini aldı gitti] gideli kapısı hep kapalıydı, kilitli, anahtarı cebinde.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oysa kadın [o sabah küçük deri valizini yere bırakıp çantasını açarken ne kadar borcum diye sormuştu; üstü kalsın, yüzüksüzdü elleri, çok teşekkür çay için de, valizini aldı gitti] gideli kapısı hep kapalıydı

Yüklem: kapalıydı

Özne: kapısı

Zarf Tümleci: kadın gideli, hep

Cümle Dışı Unsur: Oysa

Cümle Dışı Unsur: [o sabah küçük deri valizini yere bırakıp çantasını açarken ne kadar borcum diye sormuştu; üstü kalsın, yüzüksüzdü elleri, çok teşekkür çay için de, valizini aldı gitti]

2.Cümle: kilitli (-dir)

Yüklem: kilitli

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: anahtarı cebinde (-dir)

Yüklem: cebinde

Özne: Anahtarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yalnız bütün gün bekledikten, dışarıdakiler döndükten, sokak kapısını kilitleyip demirledikten sonra gece yarısı çalınmıştı kapı, gidip açmıştı:

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yalnız bütün gün bekledikten, dışarıdakiler döndükten, sokak kapısını kilitleyip demirledikten sonra gece yarısı çalınmıştı kapı

Yüklem: çalınmıştı

Özne: kapı

Zarf Tümleci: bütün gün bekledikten, dışarıdakiler döndükten, sokak kapısını kilitleyip demirledikten sonra, gece yarısı

2.Cümle: gidip açmıştı

Yüklem: açmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gidip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yürümüş, anahtarı almıştı askıdan, salonun ışığını söndürüp odaya giriyordu üç gecedir.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürümüş

Yüklem: Yürümüş

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: anahtarı almıştı askıdan

Yüklem: almıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: anahtarı

Dolaylı Tümleç: askıdan

3.Cümle: salonun ışığını söndürüp odaya giriyordu üç gecedir

Yüklem: giriyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odaya

Zarf Tümleci: salonun ışığını söndürüp, üç gecedir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Karyola demirinde kadının unuttuğu havlu, sırma püsküllü vişneçürüğü perde, lavabonun üstünde duvara asılı iki ucu çiçekli değirmi ayna…

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:-

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Uzun süre baktı; oysa haftada üç kere tıraş da olurdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uzun süre baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Uzun süre

2.Cümle: oysa haftada üç kere tıraş da olurdu

Yüklem: tıraş da olurdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: haftada üç kere

Cümle Dışı Unsur: oysa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Küçük, dört köşe bıyığı… (vardı)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (vardı)

Özne: Küçük, dört köşe bıyığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Sekize doğru çay suyunu ispirto ocağına koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çay suyunu

Dolaylı Tümleç: ispirto ocağına

Zarf Tümleci: Sekize doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tam sekizde kapıya yaklaştığında durdu, biraz daha uyuttu; kapıyı vurdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tam sekizde kapıya yaklaştığında durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Tam sekizde kapıya yaklaştığında

2.Cümle: biraz daha uyuttu

Yüklem: uyuttu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: biraz daha

3.Cümle: kapıyı vurdu.

Yüklem: vurdu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Evet, kalkıyorum.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalkıyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çayı demledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demledi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boyunbağının düğümünü düzeltti, koltuğuna oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Boyunbağının düğümünü düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Boyunbağının düğümünü

2.Cümle: koltuğuna oturdu.

Yüklem: oturdu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: koltuğuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Önünde kalın kayıt defteri duruyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyordu.

Özne: kalın kayıt defteri

Dolaylı Tümleç: Önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adını soramazdı artık, gidiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adını soramazdı artık

Yüklem: soramazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Adını

Zarf Tümleci: artık

2.Cümle: gidiyordu.

Yüklem: gidiyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Üstü kalsın.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalsın

Özne: Üstü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzüksüzdü elleri, uzun tırnakları açık pembe.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yüzüksüzdü elleri

Yüklem: Yüzüksüzdü

Özne: elleri

2.Cümle: uzun tırnakları açık pembe.(idi)

Yüklem: açık pembe.(idi)

Özne: uzun tırnakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Çok teşekkür; çay için de.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: teşekkür (ederim)

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çok

Cümle Dışı Unsur: çay için de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Valizini almış, gitmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Valizini almış

Yüklem: almış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Valizini

2.Cümle: gitmişti.

Yüklem: gitmişti.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın dış kapıdan çıkınca o adam girmişti, elinde küçük deri valizi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın dış kapıdan çıkınca o adam girmişti

Yüklem: girmişti

Özne: o adam

Zarf Tümleci: Kadın dış kapıdan çıkınca

2.Cümle: elinde küçük deri valizi.(vardı)

Yüklem: (vardı)

Özne: küçük deri valizi

Dolaylı Tümleç: elinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kemiksiz gibiydi yüzü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kemiksiz gibiydi

Özne: Yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Odanız var mı?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı?

Özne: Odanız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Evet.’ Cümle Dışı Unsur
- İyice bir oda olsun lütfen.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olsun

Özne: İyice bir oda

Cümle Dışı Unsur: lütfen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şu giden kadının kaldığı odayı...(istiyorum)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ...(istiyorum)

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Şu giden kadının kaldığı odayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- ‘‘Odasını bırakmadı efendim, kalacak daha.”

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Odasını bırakmadı efendim

Yüklem: bırakmadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Odasını

Cümle Dışı Unsur: efendim

2.Cümle: kalacak daha

Yüklem: kalacak

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Peki, başkası olsun.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olsun

Özne: Başkası

Cümle Dışı Unsur: Peki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cebinden nüfus kâğıdını çıkarıp defterin üstüne koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: defterin üstüne

Zarf Tümleci: Cebinden nüfus kâğıdını çıkarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İşiniz?' (nedir)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (nedir)

Özne: İşiniz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- 'Emekli subay yazın.'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazın

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Emekli subay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Askıdan anahtarı alıp uzattı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: anahtarı

Zarf Tümleci: Askıdan alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki numara, ikinci katta, merdiveni çıkınca solda. (-dır)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: solda (-dır)

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İki numara, ikinci katta

Zarf Tümleci: merdiveni çıkınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapının her açılışında kısaca bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapının her açılışında kısaca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geceleri on birden sonra çıkıyordu odasına.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odasına

Zarf Tümleci: Geceleri on birden sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dün gece küllüğü döküp yanına bıraktığında soracak gibi olmuş, sormamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dün gece küllüğü döküp yanına bıraktığında soracak gibi olmuş

Yüklem: olmuş

Özne: Soracak gibi

Zarf Tümleci: Dün gece küllüğü döküp yanına bıraktığında

2.Cümle: sormamıştı

Yüklem: sormamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bu gece sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geç dönmüştü dışarıdan; geçerken önünde durdu; rakı kokuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Geç dönmüştü dışarıdan

Yüklem: dönmüştü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dışarıdan

Zarf Tümleci: Geç

2.Cümle: geçerken önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: önünde

Zarf Tümleci: geçerken

3.Cümle: rakı kokuyordu.

Yüklem: kokuyordu

Özne: Rakı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzüne baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yüzüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bıyığınız yakışıyordu size.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yakışıyordu

Özne: Bıyığınız

Dolaylı Tümleç: size

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Alay mı ediyordu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Alay mı ediyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: mı?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu sabah tıraş olurken bıyığını kesememişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kesememişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bıyığını

Zarf Tümleci: Bu sabah tıraş olurken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gülümsedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘O kadın çıkmıyor mu odasından?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkmıyor

Özne: O kadın

Dolaylı Tümleç: odasından

Cümle Dışı Unsur: mu?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Hangi kadın?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hangi kadın

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Şu benim geldiğim sabah, cuma sabahı kapıda...’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: -

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- ‘O mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: O (-dur.)

Cümle Dışı Unsur: mu?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gitti efendim, dün sabah.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gitti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dün sabah

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘‘Gitti mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gitti

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: mi?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Söylemedi; bilmiyorum.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Söylemedi

Yüklem: Söylemedi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: bilmiyorum

Yüklem: bilmiyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çalımına bak şu sömürgeci kapatmasının’ demişti Dişçi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: Dişçi

Belirtisiz Nesne: ‘Çalımına bak şu sömürgeci kapatmasının’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Eskiden bir gün babası bitpazarından alıp getirmiş, buraya asmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eskiden bir gün babası bitpazarından alıp getirmiş

Yüklem: getirmiş

Özne: Babası

Zarf Tümleci: Eskiden bir gün, bitpazarından alıp

2.Cümle: buraya asmıştı

Yüklem: asmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: buraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir otelde böyle bir oda gerek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gerek

Özne: Böyle bir oda

Dolaylı Tümleç: Bir otelde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sırtını kapıdan çekip yürüdü, resmin önünde durdu; bir süre baktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sırtını kapıdan çekip yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sırtını kapıdan çekip

2.Cümle: resmin önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: resmin önünde

3.Cümle: bir süre baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dönüp aynaya yaklaştığında o adamın kaldığı üstteki odadan tıkırtılar geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: tıkırtılar

Dolaylı Tümleç: o adamın kaldığı üstteki odadan

Zarf Tümleci: Dönüp aynaya yaklaştığında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dinledi: tahta gıcırtısı, su sesi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dinledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: tahta gıcırtısı, su sesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzünü yıkıyor olmalı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yıkıyor olmalı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yüzünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kustu mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kustu

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: mu?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sesler kesildi.

Yüklem: kesildi.

Özne: Sesler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Aynaya baktı: bıyığı yerindeydi; ama burnu biraz yukarı kalkmış gibiydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aynaya baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aynaya

2.Cümle: bıyığı yerindeydi

Yüklem: yerindeydi

Özne: Bıyığı

3.Cümle: burnu biraz yukarı kalkmış gibiydi

Yüklem: biraz yukarı kalkmış gibiydi

Özne: Burnu

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Bağlaçlı Birleşik Cümle

- Yastık örtüsünde karamsı lekeler vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Karamsı lekeler

Dolaylı Tümleç: Yastık örtüsünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne yapmaya gitmişti o köye?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ne yapmaya, o köye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kesiklik duydu dizlerinde; karyola demirine tutunurken elini çekti; yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir kesiklik duydu dizlerinde

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir kesiklik

Dolaylı Tümleç: dizlerinde

2.Cümle: karyola demirine tutunurken elini çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elini

Zarf Tümleci: karyola demirine tutunurken

3.Cümle: yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Işığı söndürmeden kapıyı açtı, çıkıp kilitledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Işığı söndürmeden kapıyı açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Işığı söndürmeden

2.Cümle: çıkıp kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üçüncü katta sofanın ışığını söndürdü; 6 numaranın kapısı önünde durdu, içeriyi dinledi; ses yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üçüncü katta sofanın ışığını söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sofanın ışığını

Dolaylı Tümleç: Üçüncü katta

2.Cümle: 6 numaranın kapısı önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: 6 numaranın kapısı önünde

3.Cümle: ses yoktu.

Yüklem: yoktu

Özne: Ses

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tavan arasına çıktığında karşıda, yerde bir çift göz parlıyordu: otelin kedisiydi bu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tavan arasına çıktığında karşıda, yerde bir çift göz parlıyordu

Yüklem: parlıyordu

Özne: Bir çift göz

Dolaylı Tümleç: karşıda, yerde

Zarf Tümleci: Tavan arasına çıktığında

2.Cümle: otelin kedisiydi bu

Yüklem: otelin kedisiydi

Özne: Bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geniş sokakları, parkları, arsaları oluşunun nedeni ‘Yangın’dır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ‘Yangın’dır

Özne: Geniş sokakları, parkları, arsaları oluşunun nedeni

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 1922 yılı Eylül ayı başlarında Yunanlılar giderayak burayı yaktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktılar.

Özne: Yunanlılar

Belirtili Nesne: burayı

Zarf Tümleci: 1922 yılı Eylül ayı başlarında, giderayak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çoğu dağa kaçtı; bütün gün bütün gece aşağıdaki büyük yangını seyretti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çoğu dağa kaçtı

Yüklem: kaçtı

Özne: Çoğu

Dolaylı Tümleç: dağa

2.Cümle: bütün gün bütün gece aşağıdaki büyük yangını seyretti

Yüklem: seyretti

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: aşağıdaki büyük yangını

Zarf Tümleci: bütün gün bütün gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Otel:

- Zamanla her kata ayakyolu, odalara lavabo yapıldı; salonun, sofaların, odaların tahta tabanları, merdivenler kalın muşambayla kaplandı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zamanla her kata ayakyolu, odalara lavabo yapıldı

Yüklem: yapıldı

Özne: Ayakyolu, lavabo

Dolaylı Tümleç: her kata, odalara

Zarf Tümleci: Zamanla

2.Cümle: salonun, sofaların, odaların tahta tabanları, merdivenler kalın muşambayla kaplandı

Yüklem: kaplandı

Özne: Salonun, sofaların, odaların tahta tabanları, merdivenler

Zarf Tümleci: kalın muşambayla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Rüstem Bey'in anlattığına göre konağı geçen yüzyılda dedesi Keçeci Zade Malik Ağa yaptırmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaptırmış

Özne: Dedesi Keçeci Zade Malik Ağa

Belirtili Nesne: konağı

Zarf Tümleci: geçen yüzyılda

Edat Tümleci: Rüstem Bey'in anlattığına göre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapı kemerinde, şimdi otel levhasının altında kalan, ak mermer üstüne kabartma bir yazı varmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: varmış

Özne: Kabartma bir yazı

Dolaylı Tümleç: Kapı kemerinde, şimdi otel levhasının altında kalan, ak mermer üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

Bir iki iki delik

Keçeci Zade Malik

- Caddeye bakan yüzü aşı boyalı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aşı boyalı (-dır)

Özne: Caddeye bakan yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç mermer basamakla çıkılan dış kapı iki kanatlı, yarıdan yukarısı camlı, demir parmaklıklı, kapının iki yanındaki iki büyük pencere de parmaklıklı; öteki katların pencerelerinde parmaklık yok.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üç mermer basamakla çıkılan dış kapı iki kanatlı (-dır)

Yüklem: iki kanatlı (-dır)

Özne: Üç mermer basamakla çıkılan dış kapı

2.Cümle: yarıdan yukarısı camlı (-dır)

Yüklem: camlı (-dır)

Özne: Yarıdan yukarısı

3.Cümle: demir parmaklıklı (-dır)

Yüklem: demir parmaklıklı (-dır)

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: kapının iki yanındaki iki büyük pencere de parmaklıklı

Yüklem: parmaklıklı (-dır)

Özne: Kapının iki yanındaki iki büyük pencere

Cümle Dışı Unsur: de

5.Cümle: öteki katların pencerelerinde parmaklık yok.

Yüklem: yok

Özne: Parmaklık

Dolaylı Tümleç: öteki katların pencerelerinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Eskiden tek yataklı odalardan biri de buydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: buydu

Özne: Eskiden tek yataklı odalardan biri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sonraları, Zebercet askerdeyken babası indi buraya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indi

Özne: babası

Dolaylı Tümleç: buraya

Zarf Tümleci: Sonraları, Zebercet askerdeyken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bunun yanında dar uzun bir masada duvara dayalı demir kasa.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (vardı)

Özne: duvara dayalı demir kasa

Dolaylı Tümleç: Bunun yanında dar uzun bir masada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiven altında avluya açılan camlı kapı; salonda dört köşe iki alçak masa, çevrelerinde kara meşin kaplı dörder koltuk; tavandan sarkan kurşun boruların ucunda iki abajur; sağ duvarda Mustafa Kemal Paşa'nın bir boy resmi asılı; merdivene çıkmadan sağda büyük bir kapı; üstünde '1' yazılı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Merdiven altında avluya açılan camlı kapı (vardır)

Yüklem: (vardır)

Özne: avluya açılan camlı kapı

Dolaylı Tümleç: Merdiven altında

2.Cümle: salonda dört köşe iki alçak masa (vardır)

Yüklem: (vardır)

Özne: dört köşe iki alçak masa

Dolaylı Tümleç: salonda

3.Cümle: çevrelerinde kara meşin kaplı dörder koltuk (vardır)

Yüklem: (vardır)

Özne: kara meşin kaplı dörder koltuk

Dolaylı Tümleç: çevrelerinde

4.Cümle: tavandan sarkan kurşun boruların ucunda iki abajur (asılı)

Yüklem: (asılı)

Özne: iki abajur

Dolaylı Tümleç: tavandan sarkan kurşun boruların ucunda

5.Cümle: sağ duvarda Mustafa Kemal Paşa'nın bir boy resmi asılı

Yüklem: asılı

Özne: Mustafa Kemal Paşa'nın bir boy resmi

Dolaylı Tümleç: sağ duvarda

6.Cümle: merdivene çıkmadan sağda büyük bir kapı (vardır)

Yüklem: (vardır)

Özne: büyük bir kapı

Dolaylı Tümleç: merdivene çıkmadan sağda

7.Cümle: üstünde '1' yazılı (-dır)

Yüklem: yazılı (-dır)

Özne: '1'

Dolaylı Tümleç: üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Kapılar, duvarlar fildişi yağlıboya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: fildişi yağlıboya (-dır)

Özne: Kapılar, duvarlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dış kapının sağındaki duvarda dikdörtgen bir karton asılı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: asılı

Özne: dikdörtgen bir karton

Dolaylı Tümleç: Dış kapının sağındaki duvarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapı gece ‘12’de kapanır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapanır

Özne: Kapı

Zarf Tümleci: gece ‘12’de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üçüncü kat aynı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aynı

Özne: Üçüncü kat

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç katın merdiven dönemeçlerinde avluya bakan üç pencere. (vardı)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (vardı)

Özne: avluya bakan üç pencere

Dolaylı Tümleç: Üç katın merdiven dönemeçlerinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tavan arasında sağda banyo, mutfak, solda eğri tavanlı iki oda. (vardı)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (vardı)

Özne: banyo, mutfak, eğri tavanlı iki oda

Dolaylı Tümleç: Tavan arasında sağda, solda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Küçük pencereleri yandaki yapının damına bakıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyor

Özne: Küçük pencereleri

Dolaylı Tümleç: yandaki yapının damına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ortalıkçı kadın haftada bir çamaşır yıkar burada; yağışlı havalarda boydan boya gerili iki kalın ipe serer çarşafları, çamaşırları.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ortalıkçı kadın haftada bir çamaşır yıkar burada

Yüklem: yıkar

Özne: Ortalıkçı kadın

Dolaylı Tümleç: burada

Zarf Tümleci: haftada bir

2.Cümle: yağışlı havalarda boydan boya gerili iki kalın ipe serer çarşafları, çamaşırları

Yüklem: serer

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çarşafları, çamaşırları

Dolaylı Tümleç: boydan boya gerili iki kalın ipe

Zarf Tümleci: yağışlı havalarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Paslanmış, kararmış büyük demir kapı arka sokağa açılıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açılıyor

Özne: Paslanmış, kararmış büyük demir kapı

Dolaylı Tümleç: arka sokağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağda, duvar kıyısında ahır, arabacı, uşak odaları var.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var

Özne: ahır, arabacı, uşak odaları

Dolaylı Tümleç: Sağda, duvar kıyısında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

Zebercet:

- Orta boylu denemez; kısa da değil.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Orta boylu denemez

Yüklem: denemez

Özne: Orta boylu

2.Cümle: kısa da değil.

Yüklem: değil

Özne: kısa

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Askerliğindeki ölçülere göre boyu bir altmış iki, kilosu elli dört.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Askerliğindeki ölçülere göre boyu bir altmış iki (-dir)

Yüklem: bir altmış iki (-dir)

Özne: boyu

Zarf Tümleci: Askerliğindeki ölçülere göre

2.Cümle: kilosu elli dört (-tür)

Yüklem: elli dört (-tür)

Özne: kilosu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki yıldır karın kasları gevşemeye başladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başladı

Özne: karın kasları

Dolaylı Tümleç: gevşemeye

Zarf Tümleci: İki yıldır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elleri küçük, tırnakları kısa; omuzları, göğsü dar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elleri küçük

Yüklem: küçük

Özne: Elleri

2.Cümle: tırnakları kısa

Yüklem: kısa

Özne: tırnakları

3.Cümle: omuzları, göğsü dar

Yüklem: dar

Özne: omuzları, göğsü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yedi aylık doğmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğmuş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yedi aylık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 1930 yılı Kasımının 28'inde akşama doğru ağrıları tutmuş anasının.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tutmuş

Özne: anasının ağrıları

Zarf Tümleci: 1930 yılı Kasımının 28'inde akşama doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Önce biraz beklemiş; bakmış olacak gibi değil, başını örtüp aşağıya inmiş, merdiven başından bağırmış: 'Ebeye koş Ahmet Efendi.'

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Önce biraz beklemiş

Yüklem: beklemiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Önce biraz

2.Cümle: bakmış olacak gibi değil

Yüklem: bakmış olacak gibi değil

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: başını örtüp aşağıya inmiş

Yüklem: inmiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aşağıya

Zarf Tümleci: başını örtüp

4.Cümle: merdiven başından bağırmış

Yüklem: bağırmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: merdiven başından

5.Cümle: ‘Ebeye koş Ahmet Efendi.’

Yüklem: koş

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ebeye

Cümle Dışı Unsur: Ahmet Efendi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Evindeymiş ebe, çabuk gelmişler; sağdaki odanın yatağına yatırmışlar.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

1.Cümle: Evindeymiş ebe

Yüklem: Evindeymiş

Özne: ebe

2.Cümle: çabuk gelmişler

Yüklem: gelmişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çabuk

3.Cümle: sağdaki odanın yatağına yatırmışlar

Yüklem: yatırmışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sağdaki odanın yatağına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Vaktime iki ay var; gene mi düşecek ebanım?’ demiş anası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: anası

Belirtisiz Nesne: ‘Vaktime iki ay var; gene mi düşecek ebanım?’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- ‘Çık da su ısıt sen’ demiş ebe babasına.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: ebe

Belirtisiz Nesne: ‘Çık da su ısıt sen’

Dolaylı Tümleç: babasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Dış kapıyı kilitledim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kilitledim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dış kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Suyu koydum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydum

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Suyu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Isınırken iki kere mi ne bağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Isınırken iki kere mi ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapı aralandı, suyu istedi ebe, "Bir oğlun var" dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı aralandı

Yüklem: aralandı

Özne: Kapı

2.Cümle: suyu istedi ebe

Yüklem: istedi

Özne: ebe

Belirtili Nesne: suyu

3.Cümle: "Bir oğlun var" dedi.

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: "Bir oğlun var"

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Az sonra odaya çağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odaya

Zarf Tümleci: Az sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belemiş, avcuna almış, el kadar bir şey.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Belemiş

Yüklem: Belemiş

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: avcuna almış

Yüklem: almış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: avcuna

3.Cümle: el kadar bir şey

Yüklem: el kadar bir şey

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Pamuğa sarıp inci kutusuna yatırılır bu; Zebercet koyun adını" dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: "Pamuğa sarıp inci kutusuna yatırılır bu; Zebercet koyun adını"

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Hemen kulağına eğildim...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: eğildim

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kulağına

Zarf Tümleci: Hemen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Böylece bu pek rastlanmayan ad konmuş çocuğa.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konmuş

Özne: bu pek rastlanmayan ad

Dolaylı Tümleç: çocuğa

Zarf Tümleci: Böylece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O gece otelde ilçelerin birinden bir yakınlarının Ağırceza'daki duruşmasına gelmiş dört adam kalıyormuş; akşam yemeğinden dönünce sırayla Ahmet Efendi'nin elini sıkıp 'Ömrü uzun olsun' demişler.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: O gece otelde ilçelerin birinden bir yakınlarının Ağırceza'daki duruşmasına gelmiş dört adam kalıyormuş

Yüklem: kalıyormuş

Özne: ilçelerin birinden bir yakınlarının Ağırceza'daki duruşmasına gelmiş dört adam

Dolaylı Tümleç: otelde

Zarf Tümleci: O gece

2.Cümle: akşam yemeğinden dönünce sırayla Ahmet Efendi'nin elini sıkıp 'Ömrü uzun olsun' demişler.

Yüklem: demişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: 'Ömrü uzun olsun'

Zarf Tümleci: akşam yemeğinden dönünce sırayla Ahmet Efendi'nin elini sıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Okula gidecek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidecek.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Okula

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Salona iner.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iner

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Salona

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babası o zamanlar salonda yakılan kömür sobasının külünü boşaltıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boşaltıyor

Özne: Babası

Belirtili Nesne: salonda yakılan kömür sobasının külünü

Zarf Tümleci: o zamanlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet: Baba, yirmi beş kuruş verir misin?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verir misin?

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: yirmi beş kuruş

Cümle Dışı Unsur: Baba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babası: Ne Olacak?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olacak?

Özne: Ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet: Defter alıcam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alıcam

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Defter

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babası kürekteki külü kovaya döker; küreği gene sobanın deliğine sokar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Babası kürekteki külü kovaya döker

Yüklem: döker

Özne: Babası

Belirtili Nesne: kürekteki külü

Dolaylı Tümleç: kovaya

2.Cümle: küreği gene sobanın deliğine sokar

Yüklem: sokar

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: küreği

Dolaylı Tümleç: sobanın deliğine

Zarf Tümleci: gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet: Hadi baba, geç kaldım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldım

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: geç

Cümle Dışı Unsur: Hadi baba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babası: Patlama oğlum; şu külü alayım.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Patlama oğlum

Yüklem: Patlama

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: oğlum

2.Cümle: şu külü alayım

Yüklem: alayım

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şu külü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ananın karnında yedi ay nasıl durdun?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdun

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ananın karnında

Zarf Tümleci: yedi ay, nasıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğleyin okuldan dönmüştür.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dönmüştür

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: okuldan

Zarf Tümleci: Öğleyin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarı çıkar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkar

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yukarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anası mutfakta bir tabağa marul doğruyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğruyor

Özne: Anası

Belirtisiz Nesne: marul

Dolaylı Tümleç: mutfakta, bir tabağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tencere gaz ocağında. (-dır.)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gaz ocağında (-dır)

Özne: Tencere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet: Karnım acıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: acıktı.

Özne: Karnım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anası: Şimdi pişer yemek, sabret biraz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Şimdi pişer yemek

Yüklem: pişer

Özne: yemek

Zarf Tümleci: Şimdi

2.Cümle: sabret biraz

Yüklem: sabret

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ne oğlan! Karnımda bile sabredemedi dokuz ay.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sabredemedi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Karnımda

Zarf Tümleci: dokuz ay

Cümle Dışı Unsur: Ne oğlan, bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkinci olasılık daha akla yakındır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: daha yakındır

Özne: İkinci olasılık

Dolaylı Tümleç: akla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ana karnındaki dölütten doğmuş büyümüş bir insan davranışı beklemek saçmadır; ama ilerlemiş yaşta, kırk dört yaşında gebe kalan bir kadın böyle bir sabırsızlığa kapılabilir; üstelik bu kadın bundan önce biri iki, biri iki buçuk, biri üç aylık üç çocuk düşürmüşse.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ana karnındaki dölütten doğmuş büyümüş bir insan davranışı beklemek saçmadır

Yüklem: saçmadır

Özne: Ana karnındaki dölütten doğmuş büyümüş bir insan davranışı beklemek

2.Cümle: ilerlemiş yaşta, kırk dört yaşında gebe kalan bir kadın böyle bir sabırsızlığa kapılabilir

Yüklem: kapılabilir

Özne: gebe kalan bir kadın

Dolaylı Tümleç: böyle bir sabırsızlığa

Zarf Tümleci: ilerlemiş yaşta, kırk dört yaşında

Zarf Tümleci: üstelik bu kadın bundan önce biri iki, biri iki buçuk, biri üç aylık üç çocuk düşürmüşse.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gene de, haksız da olsa, bu suçlamalar Zebercet'i olumlu yönde etkiledi: Büyüdükçe sabırlı, ağırbaşlı bir insan oldu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gene de, haksız da olsa, bu suçlamalar Zebercet'i olumlu yönde etkiledi

Yüklem: etkiledi

Özne: bu suçlamalar

Belirtili Nesne: Zebercet'i

Zarf Tümleci: Gene de, haksız da olsa, olumlu yönde

2.Cümle: Büyüdükçe sabırlı, ağırbaşlı bir insan oldu

Yüklem: sabırlı, ağırbaşlı bir insan oldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Büyüdükçe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İlkokulu bitirdiği yaz sünnet oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sünnet oldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: İlkokulu bitirdiği yaz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene o yaz anası öldü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öldü

Özne: anası

Zarf Tümleci: Gene o yaz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ortaokula göndermedi babası; askere gidinceye değin sekiz yıl birlikte çekip çevirdiler oteli.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ortaokula göndermedi babası

Yüklem: göndermedi

Özne: babası

Dolaylı Tümleç: Ortaokula

2.Cümle: askere gidinceye değin sekiz yıl birlikte çekip çevirdiler oteli

Yüklem: çekip çevirdiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: oteli

Zarf Tümleci: askere gidinceye değin sekiz yıl

Zarf Tümleci: birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Altmış üç yaşındaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Altmış üç yaşındaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir ilkyaz sabahı yarımay biçimi yüksek masanın arkasındaki koltukta otururken öldü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öldü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yarımay biçimi yüksek masanın arkasındaki koltukta

Zarf Tümleci: Bir ilkyaz sabahı, otururken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ölü kaldırıcılar bulundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulundu

Özne: Ölü kaldırıcılar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Avluda yıkadılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yıkadılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Avluda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gömüldükten sonra imam ninesinin adını sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: imam ninesinin adını

Zarf Tümleci: Gömüldükten sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını eğdi, kızardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başını eğdi

Yüklem: Başını eğdi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: kızardı

Yüklem: kızardı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Zarar yok oğlum, hepimizin anası bir’ dedi imam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: imam

Belirtisiz Nesne: ‘Zarar yok oğlum, hepimizin anası bir’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Baş sağlığı diledi, birikmiş hesabı aldı, giderken ‘Otel sana teslim; bir de kadın al buraya’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Baş sağlığı diledi

Yüklem: Baş sağlığı diledi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: birikmiş hesabı aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: birikmiş hesabı

3.Cümle: giderken ‘Otel sana teslim; bir de kadın al buraya’ dedi.

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Otel sana teslim; bir de kadın al buraya’

Zarf Tümleci: giderken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet sordu: ‘Ninemin adını hiç duydunuz mu babamdan?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: Zebercet

Belirtisiz Nesne: ‘Ninemin adını hiç duydunuz mu babamdan?’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Duymadım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Duymadım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nüfusuna baksana.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baksana

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Nüfusuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kasaya, ceplerine baktım; nüfus kâğıdı yok.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kasaya, ceplerine baktım

Yüklem: baktım

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kasaya, ceplerine

2.Cümle: nüfus kâğıdı yok

Yüklem: yok

Özne: nüfus kâğıdı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Ortalıkçı kadın:

- Saçları kumral, gözleri koyu mavi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Saçları kumral (-dır)

Yüklem: kumral (-dır)

Özne: Saçları

2.Cümle: gözleri koyu mavi (-dir)

Yüklem: koyu mavi (-dir)

Özne: gözleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Orta boylu, balıketinde; bacakları az eğri.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Orta boylu, balıketinde

Yüklem: Orta boylu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: balıketinde

2.Cümle: bacakları az eğri

Yüklem: az eğri

Özne: bacakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otuz beş yaşlarında.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Otuz beş yaşlarında

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Recep Ağa söyledi, kadın gerekmiş.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söyledi

Özne: Recep Ağa

Belirtisiz Nesne: kadın gerekmiş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Aylığına pazarlık ettiler, uyuştular.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aylığına pazarlık ettiler

Yüklem: pazarlık ettiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aylığına

2.Cümle: uyuştular.

Yüklem: uyuştular

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadını yukarı gönderdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gönderdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kadını

Zarf Tümleci: yukarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adama ‘Otur bir çay içelim’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Otur bir çay içelim’

Dolaylı Tümleç: Adama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Çay içerken anlattı adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anlattı

Özne: adam

Zarf Tümleci: Çay içerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babası, anası ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ölmüş

Özne: Babası, anası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanlarına almışlar kızı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: almışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kızı

Dolaylı Tümleç: Yanlarına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On yedisinde evermişler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: evermişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: On yedisinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gerdek gecesi sabaha karşı bozuk çıktı diye geri göndermiş kocası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: göndermiş

Özne: kocası

Zarf Tümleci: Gerdek gecesi sabaha karşı, bozuk çıktı diye, geri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hele sürtük, kim bozdu seni kız?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bozdu

Özne: kim

Belirtili Nesne: seni

Cümle Dışı Unsur: Hele sürtük, kız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmiyom der bu, söylemez.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bilmiyom der bu

Yüklem: der

Özne: bu

Belirtisiz Nesne: Bilmiyom

2.Cümle: söylemez

Yüklem: söylemez

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dövdük falan, valla bilmiyom der.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dövdük falan

Yüklem: Dövdük

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: falan

2.Cümle: valla bilmiyom der

Yüklem: der

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bilmiyom

Cümle Dışı Unsur: valla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yeter herif, söyleyecek de ne olucak dedi yengesi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: yengesi

Belirtisiz Nesne: Yeter herif, söyleyecek de ne olucak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Beş yıl sonra komşu köylerin birinden karısı ölmüş üç çocuklu bir adama vermişler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vermişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Beş yıl sonra komşu köylerin birinden karısı ölmüş üç çocuklu bir adama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç ay geçmemiş geri getirmiş adam, ‘Çok uyuyor bu’ demiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üç ay geçmemiş geri getirmiş adam

Yüklem: getirmiş

Özne: adam

Zarf Tümleci: Üç ay geçmemiş geri

2.Cümle: ‘Çok uyuyor bu’ demiş

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Çok uyuyor bu’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Uyur evet, uyur ya işi eyidir.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uyur evet

Yüklem: Uyur

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: evet

2.Cümle: Uyur

Yüklem: Uyur

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: işi eyidir

Yüklem: eyidir

Özne: işi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Köy yerinde dul karıya rahat yok; hele kısır olursa.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok

Özne: rahat

Dolaylı Tümleç: Köy yerinde, dul karıya

Zarf Tümleci: hele kısır olursa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Evlisi bekârı bıyık burar; fırsat kollar yezitler.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Evlisi bekârı bıyık burar

Yüklem: bıyık burar

Özne: Evlisi bekârı

2.Cümle: fırsat kollar yezitler

Yüklem: fırsat kollar

Özne: yezitler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Recep Ağa söyledi geçen gün; getirdik işte.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Recep Ağa söyledi geçen gün

Yüklem: söyledi

Özne: Recep Ağa

Zarf Tümleci: geçen gün

2.Cümle: getirdik işte

Yüklem: getirdik

Özne: Biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: işte

- Eh, iznin olursa...'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: -

Zarf Tümleci: iznin olursa...

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Kalktı, yukarıya bağırdı:

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalktı

Yüklem: Kalktı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yukarıya bağırdı

Yüklem: bağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yukarıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘GızZeeynep, gidiyom ben, elimi öpmiycen mi zilli?’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: gidiyom ben

Yüklem: gidiyom

Özne: Ben

2.Cümle: elimi öpmiycen mi zilli

Yüklem: öpmiycen mi?

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elimi

Cümle Dışı Unsur: GızZeeynep, zilli

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ses yok.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok

Özne: ses

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını salladı, ‘Kalın sağlıcağlan’ dedi, gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başını salladı

Yüklem: Başını salladı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: ‘Kalın sağlıcağlan’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Kalın sağlıcağlan’

3.Cümle: gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet tavan arasına çıktı, kadın yok.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet tavan arasına çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: Zebercet

Dolaylı Tümleç: tavan arasına

2.Cümle: kadın yok

Yüklem: yok

Özne: kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ertesi sabah uyandırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyandırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ertesi sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otelin işine çabuk alıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Otelin işine

Zarf Tümleci: çabuk

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başı bağlıdır hep; yatakları düzeltir, ortalık siler, toz alır, günaşırı yemek yapar, pazarları çamaşır yıkar, Zebercet'e ağa der, çok konuşmaz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başı bağlıdır hep

Yüklem: bağlıdır

Özne: Başı

Zarf Tümleci: hep

2.Cümle: yatakları düzeltir

Yüklem: düzeltir

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yatakları

3.Cümle: ortalık siler

Yüklem: siler

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ortalık

4.Cümle: toz alır

Yüklem: alır

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: toz

5.Cümle: günaşırı yemek yapar

Yüklem: yapar

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: yemek

Zarf Tümleci: günaşırı

6.Cümle: pazarları çamaşır yıkar

Yüklem: yıkar

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: çamaşır

Zarf Tümleci: pazarları

7.Cümle: Zebercet'e ağa der

Yüklem: der

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ağa

Dolaylı Tümleç: Zebercet'e

8.Cümle: çok konuşmaz

Yüklem: konuşmaz

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çok

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 'Bilmem mi hiç.'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmem

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: hiç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Çalık Ali dayım olur benim.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ‘Çalık Ali dayım olur benim

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dayısı yılda birkaç kere gelir, bir torba çökelek getirir, bir süre konuşur, kadının birikmiş parasını alır giderdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dayısı yılda birkaç kere gelir

Yüklem: gelir

Özne: Dayısı

Zarf Tümleci: yılda birkaç kere

2.Cümle: bir torba çökelek getirir

Yüklem: getirir

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir torba çökelek

3.Cümle: bir süre konuşur

Yüklem: konuşur

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir süre

4.Cümle: kadının birikmiş parasını alır giderdi

Yüklem: alır giderdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kadının birikmiş parasını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Dayına vereyim mi paranı?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vereyim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: paranı

Dolaylı Tümleç: Dayına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kuruşu kuruşuna hesap isterdi adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: isterdi

Özne: Adam

Belirtisiz Nesne: hesap

Zarf Tümleci: Kuruşu kuruşuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Beş metre pazen, diktirmesi, bir yün hırka...’

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Kesik/Eksiltili Cümle

- ‘Yün hırka da neymiş, pamuklusunu getirdiydi ya köyden.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yün hırka da neymiş

Yüklem: neymiş

Özne: Yün hırka

2.Cümle: pamuklusunu getirdiydi ya köyden

Yüklem: getirdiydi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: pamuklusunu

Dolaylı Tümleç: köyden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Altı yıldır görünmüyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görünmüyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Altı yıldır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geldiğinin haftasında bir öğle sonu salonu siliyordu kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: siliyordu

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: salonu

Zarf Tümleci: Geldiğinin haftasında bir öğle sonu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet koltuğuna oturmuş gazete okuyordu; bir ara baktı:

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet koltuğuna oturmuş gazete okuyordu

Yüklem: okuyordu

Özne: Zebercet

Belirtisiz Nesne: gazete

Zarf Tümleci: koltuğuna oturmuş

2.Cümle: bir ara baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir ara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını gazeteye çevirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Dolaylı Tümleç: gazeteye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet yatmaya giderken kadının odası önünde duraksıyor, yatağında döne döne güç uyuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet yatmaya giderken kadının odası önünde duraksıyor

Yüklem: duraksıyor

Özne: Zebercet

Dolaylı Tümleç: kadının odası önünde

Zarf Tümleci: yatmaya giderken

2.Cümle: yatağında döne döne güç uyuyordu.

Yüklem: uyuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağında

Zarf Tümleci: döne döne güç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir gece yatmışken kalktı, bitişik odaya girdi, ışığı yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir gece yatmışken kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir gece yatmışken

2.Cümle: bitişik odaya girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bitişik odaya

3.Cümle: ışığı yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sıcaktı, örtüsüz uyuyordu; gömleği sıyrılmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sıcaktı

Yüklem: Sıcaktı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: örtüsüz uyuyordu

Yüklem: uyuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: örtüsüz

3.Cümle: gömleği sıyrılmış

Yüklem: sıyrılmış

Özne: gömleği

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapıyı kapadı, yaklaştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapıyı kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapıyı

2.Cümle: yaklaştı

Yüklem: yaklaştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Düğmelerini çözdü, memelerini avuçlarına aldı; dolgun, gergin.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Düğmelerini çözdü

Yüklem: çözdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Düğmelerini

2.Cümle: memelerini avuçlarına aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: memelerini

Dolaylı Tümleç: avuçlarına

3.Cümle: dolgun

Yüklem: dolgun

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: gergin

Yüklem: gergin

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sarstı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sarstı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın kıpırdamadı; ‘Geldin mi dayı?’ dedi uykusunda.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın kıpırdamadı

Yüklem: kıpırdamadı

Özne: Kadın

2.Cümle: ‘Geldin mi dayı?’ dedi uykusunda

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Geldin mi dayı?’

Dolaylı Tümleç: uykusunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir daha sarstı; ‘Uyansana kız!’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir daha sarstı

Yüklem: sarstı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir daha

2.Cümle: ‘Uyansana kız!’

Yüklem: Uyansana

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: kız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözlerini açıp doğruldu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gözlerini açıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kalkıyom ağa.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kalkıyom

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kalkma, öte git biraz.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalkma

Yüklem: Kalkma

Özne: Sen (G.Ö.)

2.Cümle: öte git biraz

Yüklem: git

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: öte,biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağın ötesine kayarken Zebercet’in çıplak göğsüne, kısa donunun önündeki kabarıklığa baktı; arkasını dönüp yattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağın ötesine kayarken Zebercet’in çıplak göğsüne, kısa donunun önündeki kabarıklığa baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağın ötesine kayarken Zebercet'in çıplak göğsüne, kısa donunun önündeki kabarıklığa

2.Cümle: arkasını dönüp yattı

Yüklem: yattı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: arkasını dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağa girdi, sırtüstü çevirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağa girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağa

2.Cümle: sırtüstü çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sırtüstü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın gözlerini kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: gözlerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Donunu güçlükle çıkardı, attı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Donunu güçlükle çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Donunu

Zarf Tümleci: güçlükle

2.Cümle: attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kılları gürdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gürdü

Özne: Kılları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üstüne abanıp soluya inleye aldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: soluya inleye

Zarf Tümleci: Üstüne abanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Az sonra doğrulduğunda kadın upuzun yatıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatıyordu

Özne: kadın

Zarf Tümleci: Az sonra doğrulduğunda, upuzun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eğilip dinledi: soluğu düzgündü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eğilip dinledi

Yüklem: dinledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Eğilip

2.Cümle: soluğu düzgündü

Yüklem: düzgündü

Özne: soluğu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet'in döneminde ikinci kedi. (-dir)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ikinci kedi (-dir)

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Zebercet'in döneminde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bunları üç havlu çalındıktan sonra hırsızlığı önlemek amacıyla Zebercet işledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: işledi

Özne: Zebercet

Belirtili Nesne: Bunları

Zarf Tümleci: üç havlu çalındıktan sonra hırsızlığı önlemek amacıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene de, babasının döneminde (otuz yılda) bir havlu çalındığı halde Zebercet'in döneminde (on yılda) dokuz havlu ile iki çift terlik çalındı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çalındı

Özne: dokuz havlu ile iki çift terlik

Zarf Tümleci: Gene de, babasının döneminde (otuz yılda) bir havlu çalındığı halde Zebercet'in döneminde (on yılda)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babası bu bir tek olaya dayanarak genellikle insanlara yağıp esmiş, tümünü hırsızlıkla suçlamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Babası bu bir tek olaya dayanarak genellikle insanlara yağıp esmiş

Yüklem: yağıp esmiş

Özne: Babası

Dolaylı Tümleç: insanlara

Zarf Tümleci: bu bir tek olaya dayanarak genellikle

2.Cümle: tümünü hırsızlıkla suçlamıştı.

. Yüklem: suçlamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tümünü

Zarf Tümleci: hırsızlıkla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oysa otelde hırsızlığın artışının nedenleri öfkeye kapılmadan düşünülebilir:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düşünülebilir

Özne: otelde hırsızlığın artışının nedenleri

Zarf Tümleci: öfkeye kapılmadan

Cümle Dışı Unsur: Oysa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Son yıllarda ülkede hırsızlar çoğalmış olabilir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çoğalmış olabilir

Özne: hırsızlar

Dolaylı Tümleç: ülkede

Zarf Tümleci: Son yıllarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babasının dış görünüşünde hırsızları yıldıran, korkutan bir hava olabilir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olabilir

Özne: hırsızları yıldıran, korkutan bir hava

Dolaylı Tümleç: Babasının dış görünüşünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karaları ince, sarıları kırmızıları kalın çizgili.

Betimleme cümlesi

- Uyandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uyandı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oda alacakaranlıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alacakaranlıktı.

Özne: Oda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kurdu, bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kurdu, bıraktı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Donunun önü kabarıktı; sol eliyle bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Donunun önü kabarıktı

Yüklem: kabarıktı

Özne: Donunun önü

2.Cümle: sol eliyle bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sol eliyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Doğrulup oturdu; gömleğini kokladı, yataktan indi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Doğrulup oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Doğrulup

2.Cümle: gömleğini kokladı

Yüklem: kokladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gömleğini

3.Cümle: yataktan indi

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yataktan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ayakyoluna girmeden gaz ocağına su koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: su

Dolaylı Tümleç: gaz ocağına

Zarf Tümleci: Ayakyoluna girmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çıkınca yıkandı; kurulandı, havluya sarınıp odasına döndü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çıkınca yıkandı

Yüklem: yıkandı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çıkınca

2.Cümle: kurulandı

Yüklem: kurulandı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: havluya sarınıp odasına döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odasına

Zarf Tümleci: havluya sarınıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sandıktan temiz çamaşır çıkardı, giyindi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sandıktan temiz çamaşır çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: temiz çamaşır

Dolaylı Tümleç: Sandıktan

2.Cümle: giyindi.

Yüklem: giyindi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Duvara asılı küçük aynada saçlarını taradı: bıyığı yerindeydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Duvara asılı küçük aynada saçlarını taradı

Yüklem: taradı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: saçlarını

Dolaylı Tümleç: Duvara asılı küçük aynada

2.Cümle: bıyığı yerindeydi

Yüklem: yerindeydi

Özne: bıyığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Saati yeleğinin cebine koyup pencereyi açtı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açtı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: pencereyi

Zarf Tümleci: Saati yeleğinin cebine koyup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağını düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzeltti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yatağını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çoraplarını, havluyu banyoya bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çoraplarını, havluyu

Dolaylı Tümleç: banyoya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ortalıkçı kadının odasına girdi; pencereyi açtı, kadını uyandırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ortalıkçı kadının odasına girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ortalıkçı kadının odasına

2.Cümle: pencereyi açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: pencereyi

3.Cümle: kadını uyandırdı

Yüklem: uyandırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kadını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşağıya inince dış kapının kol demirini indirdi; sol cebinden anahtarı alıp kilidi açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aşağıya inince dış kapının kol demirini indirdi

Yüklem: indirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dış kapının kol demirini

Zarf Tümleci: Aşağıya inince

2.Cümle: sol cebinden anahtarı alıp kilidi açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kilidi

Zarf Tümleci: sol cebinden anahtarı alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yandaki odada ikilik çaydanlıkta su kaynattı; çayını demledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yandaki odada ikilik çaydanlıkta su kaynattı

Yüklem: kaynattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: su

Dolaylı Tümleç: Yandaki odada ikilik çaydanlıkta

2.Cümle: çayını demledi

Yüklem: demledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çayını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir tepsiye kahvaltısını hazırladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: hazırladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kahvaltısını

Dolaylı Tümleç: Bir tepsiye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yediye doğru masasında kahvaltı ediyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kahvaltı ediyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masasında

Zarf Tümleci: Yediye doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tek şekerle içerdi çayı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içerdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çayı

Zarf Tümleci: Tek şekerle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıdan tıkırtılar, gıcırtılar geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu.

Özne: tıkırtılar, gıcırtılar

Dolaylı Tümleç: Yukarıdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Orta yaşlı, pos bıyıklı bir köylü indi merdivenden.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indi

Özne: Orta yaşlı, pos bıyıklı bir köylü

Dolaylı Tümleç: merdivenden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dün akşam sormuştu; o köyden değildi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dün akşam sormuştu

Yüklem: sormuştu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dün akşam

2.Cümle: o köyden değildi

Yüklem: o köyden değildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adam parayı verdi, gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adam parayı verdi

Yüklem: verdi

Özne: Adam

Belirtili Nesne: parayı

2.Cümle: gitti.

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İsteksiz yiyordu; bir çay daha içip tepsiyi kaldırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İsteksiz yiyordu

Yüklem: yiyordu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: bir çay daha içip tepsiyi kaldırdı

Yüklem: kaldırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tepsiyi

Zarf Tümleci: bir çay daha içip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dişlerini fırçaladı, yerine döndü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dişlerini fırçaladı

Yüklem: fırçaladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dişlerini

2.Cümle: yerine döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir sigara yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir sigara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç gündür dumanı içine çekmeden sigara içiyordu ara sıra.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: sigara

Zarf Tümleci: Üç gündür dumanı içine çekmeden, ara sıra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cuma günü de içmiş miydi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içmiş miydi?

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Cuma günü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bulanık bir gündü cuma günü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bulanık bir gündü

Özne: cuma günü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğleden sonra emekli subay olduğunu söyleyen adam gazetelerini okurken Zebercet uyuyakalmıştı bir süre.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyuyakalmıştı

Özne: Zebercet

Zarf Tümleci: Öğleden sonra emekli subay olduğunu söyleyen adam gazetelerini okurken, bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarasını küllüğe bıraktı; önündeki kalın defteri açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sigarasını küllüğe bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarasını

Dolaylı Tümleç: küllüğe

2.Cümle: önündeki kalın defteri açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: önündeki kalın defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- O gece otelde kalanların adlarını dünkü fişe baka baka deftere yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: O gece otelde kalanların adlarını

Dolaylı Tümleç: deftere

Zarf Tümleci: dünkü fişe baka baka

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yazısı işlek değildi ama okunaklıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yazısı işlek değildi

Yüklem: işlek değildi

Özne: Yazısı

2.Cümle: okunaklıydı.

Yüklem: okunaklıydı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Perşembe'ye döndü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndü.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Perşembe'ye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On iki kişi yazılıydı; gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının kaldığı oda boş görünüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: On iki kişi yazılıydı

Yüklem: yazılıydı

Özne: On iki kişi

2.Cümle: gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının kaldığı oda boş görünüyordu

Yüklem: boş görünüyordu

Özne: gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının kaldığı oda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Defteri kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarası sönmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sönmüştü

Özne: Sigarası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdivenden yan yana iki kişi iniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iniyordu

Özne: iki kişi

Dolaylı Tümleç: Merdivenden

Zarf Tümleci: yan yana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Celepti bunlar; ara sıra otelde kalırlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Celepti bunlar

Yüklem: Celepti

Özne: bunlar

2.Cümle: ara sıra otelde kalırlardı.

Yüklem: kalırlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: otelde

Zarf Tümleci: ara sıra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Uzun, kara bıyıkları vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı.

Özne: Uzun, kara bıyıkları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Paralarını verip giderlerken nerdeyse soracaktı; kendini tuttu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Paralarını verip giderlerken nerdeyse soracaktı

Yüklem: soracaktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Paralarını verip giderlerken nerdeyse

2.Cümle: kendini tuttu.

Yüklem: kendini tuttu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- En iyisi berbere gitmekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: berbere gitmekti

Özne: En iyisi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Paraları çekmeceye koyarken sol elinin orta parmağındaki siğili tahtaya çarptı, dün sabah tırnağıyla koparmaya kalkmış, kanatmıştı. Çekmeceyi itti.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Demir kasanın üstündeki çalar saate baktı: sekize çeyrek var.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Demir kasanın üstündeki çalar saate baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Demir kasanın üstündeki çalar saate

2.Cümle: sekize çeyrek var

Yüklem: var

Özne: sekize çeyrek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sekizi çeyrek geçe demişti adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: adam

Belirtili Nesne: Sekizi çeyrek geçe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saati kurdu; yerine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Saati kurdu

Yüklem: Saati kurdu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yerine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ortalıkçı kadın merdivenden iniyordu; alışverişe gidecekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ortalıkçı kadın merdivenden iniyordu

Yüklem: iniyordu

Özne: Ortalıkçı kadın

Dolaylı Tümleç: merdivenden

2.Cümle: alışverişe gidecekti.

Yüklem: gidecekti.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: alışverişe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir kâğıda dört yumurta, iki Yenice, dört kibrit yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: dört yumurta, iki Yenice, dört kibrit

Dolaylı Tümleç: Bir kâğıda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İç cebinden babasından kalma geniş deri cüzdanı çıkardı; bir ellilik aldı, kâğıtla birlikte kadına verdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İç cebinden babasından kalma geniş deri cüzdanı çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: babasından kalma geniş deri cüzdanı

Dolaylı Tümleç: İç cebinden

2.Cümle: bir ellilik aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir ellilik

3.Cümle: kâğıtla birlikte kadına verdi.

Yüklem: verdi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kadına

Zarf Tümleci: kâğıtla birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bunları da alırsın bakkaldan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alırsın

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bunları

Dolaylı Tümleç: bakkaldan.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dünkü çamaşırdan elleri morumsuydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: morumsuydu

Özne: elleri

Zarf Tümleci: Dünkü çamaşırdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın bakkaldan dönünce paranın üstünü, sigaraları, kibritleri masaya koydu; filedeki iki ekmekten birini yandaki odaya bıraktı; yukarı çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın bakkaldan dönünce paranın üstünü, sigaraları, kibritleri masaya koydu

Yüklem: koydu

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: paranın üstünü, sigaraları, kibritleri

Dolaylı Tümleç: masaya

Zarf Tümleci: bakkaldan dönünce

2.Cümle: filedeki iki ekmekten birini yandaki odaya bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: filedeki iki ekmekten birini

Dolaylı Tümleç: yandaki odaya

3.Cümle: yukarı çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yukarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet koltuğundan indi; bir süre salonda gezindi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet koltuğundan indi

Yüklem: indi

Özne: Zebercet

Dolaylı Tümleç: koltuğundan

2.Cümle: bir süre salonda gezindi.

Yüklem: gezindi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: salonda

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sekizi çeyrek geçe üçüncü kata çıkıp 6 numaranın önünde durdu; içeriden sesler geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sekizi çeyrek geçe üçüncü kata çıkıp 6 numaranın önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: 6 numaranın önünde

Zarf Tümleci: Sekizi çeyrek geçe üçüncü kata çıkıp

2.Cümle: içeriden sesler geliyordu

Yüklem: geliyordu

Özne: sesler

Dolaylı Tümleç: içeriden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öğretmenlerin kaldığı odaydı bu; kapıyı çaldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Öğretmenlerin kaldığı odaydı bu

Yüklem: Öğretmenlerin kaldığı odaydı

Özne: bu

2.Cümle: kapıyı çaldı.

Yüklem: çaldı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

-Evet, uyandık.

- ‘Evet, kalkıyorum’ demişti o sabah.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Evet, kalkıyorum’

Zarf Tümleci: o sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bu akşam gelmezdi daha.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmezdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bu akşam, daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Aşağıya inip koltuğuna oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: koltuğuna

Zarf Tümleci: Aşağıya inip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sabahları yatak ayırtmaya gelen olmazdı pek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmazdı

Özne: yatak ayırtmaya gelen

Zarf Tümleci: Sabahları, pek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Caddeden arabalar geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu.

Özne: arabalar

Dolaylı Tümleç: Caddeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Büyük arabalar hızla geçerken camlar tıngırdar, otel titrerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Büyük arabalar hızla geçerken camlar tıngırdar

Yüklem: tıngırdar

Özne: camlar

Zarf Tümleci: Büyük arabalar hızla geçerken

2.Cümle: otel titrerdi

Yüklem: titrerdi

Özne: otel

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yalnız emekli subay olduğunu söyleyen adam kalmıştı yukarıda.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalmıştı

Özne: emekli subay olduğunu söyleyen adam

Dolaylı Tümleç: yukarıda

Cümle Dışı Unsur: Yalnız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hep öğleye doğru inerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: inerdi.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Hep öğleye doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nedense adamın bugün otelden ayrılacağını sanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sanıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: adamın bugün otelden ayrılacağını

Zarf Tümleci: Nedense

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dış kapı açıldı: gazeteciydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dış kapı açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: Dış kapı

2.Cümle: gazeteciydi.

Yüklem: gazeteciydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gazeteyi bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gazeteyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pazartesi günleri bir haftalık fişleri bununla gönderirdi polise.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gönderirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir haftalık fişleri

Dolaylı Tümleç: polise

Zarf Tümleci: Pazartesi günleri, bununla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağdaki çekmeceyi açtı, aradı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sağdaki çekmeceyi açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sağdaki çekmeceyi

2.Cümle: aradı.

Yüklem: aradı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

(- Yarın götürsen olmaz mı?

-Olur. Hadi eyvallah.

- Güle güle.)

- Gazeteyi karıştırdı; bir süre okudu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gazeteyi karıştırdı

Yüklem: karıştırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gazeteyi

2.Cümle: bir süre okudu

Yüklem: okudu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Serap üzgündü bugün, adamdan kuşkulanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Serap üzgündü bugün

Yüklem: üzgündü

Özne: Serap

Zarf Tümleci: bugün

2.Cümle: adamdan kuşkulanıyordu

Yüklem: kuşkulanıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: adamdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ara sıra bir erkekle otele gelen düşük omuzlu orospunun verdiği adlardan biriydi bu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ara sıra bir erkekle otele gelen düşük omuzlu orospunun verdiği adlardan biriydi

Özne: Bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gazeteyi katlayıp bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gazeteyi

Zarf Tümleci: katlayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çekmeceden paraları çıkardı; iç cebinden anahtarı alıp kasayı açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çekmeceden paraları çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: paraları

Dolaylı Tümleç: Çekmeceden

2.Cümle: iç cebinden anahtarı alıp kasayı açtı.

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kasayı

Zarf Tümleci: iç cebinden anahtarı alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki bölmeliydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İki bölmeliydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üst bölmede makbuzlar, iki nüfus kâğıdı vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı.

Özne: makbuzlar, iki nüfus kâğıdı

Dolaylı Tümleç: Üst bölmede

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Paraları bu bölmedeki, üstünde OTELİN yazılı zarfa koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bu bölmedeki, üstünde OTELİN yazılı zarfa

Belirtili Nesne: Paraları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene alt bölmedeki iki zarftan birinin üstünde ZEYNEBİN yazılıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazılıydı.

Özne: ZEYNEBİN

Dolaylı Tümleç: alt bölmedeki iki zarftan birinin üstünde

Zarf Tümleci: Gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ötekinden, üstünde BENİM yazılı şişkin zarftan iki beş yüzlük aldı; kasayı kapadı, kilitledi, anahtarı iç cebine koyup cüzdanını çıkardı; içindeki birkaç yüzlüğün yanına elindeki paraları yerleştirdi, kapadı, yerine koydu; sol eliyle dışından yokladı, oturdu.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Aslında onun parası değildi bu; kadın iki onluk vermiş, 'Üstü kalsın' demişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aslında onun parası değildi bu

Yüklem: onun parası değildi

Özne: Bu

Zarf Tümleci: Aslında

2.Cümle: kadın iki onluk vermiş

Yüklem: vermiş

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: iki onluk

3.Cümle: ‘Üstü kalsın’ demişti

Yüklem: demişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Üstü kalsın’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Beşliği ikiye katlayıp gene üst cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üst cebine

Zarf Tümleci: Beşliği ikiye katlayıp gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğleye doğru Emekli Subay merdivenden indi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indi.

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: merdivenden

Zarf Tümleci: Öğleye doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Her günkü ceketinin altına açık yeşil bir kazak giymişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giymişti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: açık yeşil bir kazak

Dolaylı Tümleç: Her günkü ceketinin altına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Valizi yoktu; demek kalacaktı daha.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Valizi yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: Valizi

2.Cümle: demek kalacaktı daha

Yüklem: kalacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: daha

Cümle Dışı Unsur: demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Masanın önünden geçerken başını yarı çevirip ‘İyi günler’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘İyi günler’

Zarf Tümleci: Masanın önünden geçerken başını yarı çevirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Her gün tıraş oluyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tıraş oluyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Her gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çıkınca dış kapıyı yavaşça kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dış kapıyı

Zarf Tümleci: Çıkınca, yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğleyin ortalıkçı kadın bir tepside yemeğiyle birlikte anahtarları getirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirdi

Özne: ortalıkçı kadın

Belirtili Nesne: anahtarları

Dolaylı Tümleç: bir tepside

Zarf Tümleci: Öğleyin, yemeğiyle birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -İki numarayı sildin mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sildin mi?

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İki numarayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Sildim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sildim.

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Çarşafları temiz mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: temiz mi?

Özne: Çarşafları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Temiz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: temiz

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anahtarları yerlerine astı; numaralar üstlerine kazılmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Anahtarları yerlerine astı

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarları

Dolaylı Tümleç: yerlerine

2.Cümle: numaralar üstlerine kazılmıştı

Yüklem: kazılmıştı

Özne: numaralar

Dolaylı Tümleç: üstlerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yemeğini isteksiz yedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yemeğini

Zarf Tümleci: isteksiz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ellerini, ağzını yıkadı, yerine döndü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ellerini, ağzını yıkadı

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ellerini, ağzını

2.Cümle: yerine döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir sigara yaktı, öksürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir sigara yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir sigara

2.Cümle: öksürdü.

Yüklem: öksürdü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın tepsiyi almaya geliyordu; yemeklerini yukarıda, mutfakta yerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın tepsiyi almaya geliyordu

Yüklem: geliyordu

Özne: Kadın

Zarf Tümleci: tepsiyi almaya

2.Cümle: yemeklerini yukarıda, mutfakta yerdi

Yüklem: yerdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yemeklerini

Dolaylı Tümleç: yukarıda, mutfakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sigarasını söndürürken 13.10 treninin sesini duydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 13.10 treninin sesini

Zarf Tümleci: Sigarasını söndürürken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın dün yıkanıp kuruyan çamaşırları avludan sandık odasına taşıdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: taşıdı

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: dün yıkanıp kuruyan çamaşırları

Dolaylı Tümleç: avludan sandık odasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ütüye başladığında saat bir buçuğu geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu

Özne: saat

Belirtili Nesne: bir buçuğu

Zarf Tümleci: Ütüye başladığında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gelen yoktu, kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gelen yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: Gelen

2.Cümle: kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Odanın kapısında durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Odanın kapısında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Ben çıkıyorum biraz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkıyorum

Özne: Ben

Zarf Tümleci: biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatak soran olursa var dersin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dersin

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: var

Zarf Tümleci: Yatak soran olursa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Olur.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olur

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çevresine baktı; her şey yerindeydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çevresine baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çevresine

2.Cümle: her şey yerindeydi.

Yüklem: yerindeydi

Özne: her şey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapıyı açıp çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapıyı açıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hava iyiydi; gökyüzünde tek tük bulutlar vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Hava iyiydi

Yüklem: iyiydi

Özne: Hava

2.Cümle: gökyüzünde tek tük bulutlar vardı

Yüklem: vardı

Özne: tek tük bulutlar

Dolaylı Tümleç: gökyüzünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çarşıya doğru yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çarşıya doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstasyon sokağındaki yakın berbere gidemezdi elbet, günü değildi, berber dört haftada bir perşembe günü öğleden sonra çırağını otele gönderir, oturup sıra beklemesin diye saç tıraşına çağırırdı onu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İstasyon sokağındaki yakın berbere gidemezdi elbet

Yüklem: gidemezdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İstasyon sokağındaki yakın berbere

Cümle Dışı Unsur: elbet

2.Cümle: günü değildi

Yüklem: günü değildi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: berber dört haftada bir perşembe günü öğleden sonra çırağını otele gönderir

Yüklem: gönderir

Özne: berber

Belirtili Nesne: çırağını

Dolaylı Cümle: otele

Zarf Tümleci: dört haftada bir perşembe günü

Zarf Tümleci: öğleden sonra

4.Cümle: oturup sıra beklemesin diye saç tıraşına çağırırdı onu

Yüklem: çağırırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: onu

Dolaylı Cümle: saç tıraşına

Zarf Tümleci: oturup sıra beklemesin diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Ayrıca bu tanıdık berbere gidip tıraş arasında ‘Şu bıyığımı da kesiver’ dese bir yığın gereksiz laf dinlemek zorunda kalacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: zorunda kalacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir yığın gereksiz laf dinlemek

Zarf Tümleci: bu tanıdık berbere gidip tıraş arasında

Zarf Tümleci: ‘Şu bıyığımı da kesiver’ dese

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çarşıya yakın büyük caddedeki berberlerden birine gidecekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidecekti.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Cümle: Çarşıya yakın büyük caddedeki berberlerden birine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otelden pek seyrek çıkardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkardı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Cümle: Otelden

Zarf Tümleci: pek seyrek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yılda bir otelin vergisini de yatırırdı ama bunun için ayrıca çıkmazdı; postaneye gittiği bir gün yatırırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yılda bir otelin vergisini de yatırırdı

Yüklem: yatırırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: otelin vergisini

Zarf Tümleci: Yılda bir

Cümle Dışı Unsur: de, ama

2.Cümle: bunun için ayrıca çıkmazdı

Yüklem: çıkmazdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bunun için, ayrıca

3.Cümle: postaneye gittiği bir gün yatırırdı.

Yüklem: yatırırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: postaneye gittiği bir gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Şimdi de hızlı yürüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Şimdi

Zarf Tümleci: hızlı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bunun bir başka nedeni de...

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Tamamlanmamış cümle

- -Merhaba. Nereye böyle?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Tamamlanmamış cümle

- Emekli Subay gazetelerini almış otele dönüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dönüyordu.

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: otele

Zarf Tümleci: gazetelerini almış

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Çarşıya gidiyorum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidiyorum.

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çarşıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Durmadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Durmadı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çamlığın, lisenin önünden geçip caddeye çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: caddeye

Zarf Tümleci: Çamlığın, lisenin önünden geçip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geniş arsalar yıldan yıla yüksek yapılarla doluyordu. (s.25)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doluyordu

Özne: Geniş arsalar

Zarf Tümleci: yıldan yıla

Zarf Tümleci: yüksek yapılarla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bankalara, mağazalara girip çıkanlar vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Bankalara, mağazalara girip çıkanlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Basımevi sokağının köşesindeki üç koltuklu berber salonunda koltuklardan ikisi boştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boştu

Özne: koltuklardan ikisi

Dolaylı Tümleç: Basımevi sokağının köşesindeki üç koltuklu berber salonunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İçeri girerken kır bıyıklı yaşlıca berber sandalyeden kalktı; ‘Buyurun’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İçeri girerken kır bıyıklı yaşlıca berber sandalyeden kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: kır bıyıklı yaşlıca berber

Dolaylı Tümleç: sandalyeden

Zarf Tümleci: İçeri girerken

2.Cümle: ‘Buyurun’ dedi.

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Buyurun’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Adamın düzelttiği koltuğa oturdu; aynaya baktı.

1.Cümle: Adamın düzelttiği koltuğa oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Adamın düzelttiği koltuğa

2.Cümle: aynaya baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aynaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kırpılmış, küçük, dört köşe bıyığı oradaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oradaydı

Özne: Kırpılmış, küçük, dört köşe bıyığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Berber örtüyü boynuna sardı; saç tıraşına başladı.

1.Cümle: Berber örtüyü boynuna sardı

Yüklem: sardı

Özne: Berber

Belirtili Nesne: örtüyü

Dolaylı Tümleç: boynuna

2.Cümle: saç tıraşına başladı.

Yüklem: başladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: saç tıraşına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- -Buralı mısınız?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Buralı mısınız?

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Hayır, bir iş için geldim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldim.

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir iş için

Cümle Dışı Unsur: Hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Saçınızı kısaltayım mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kısaltayım mı?

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Saçınızı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

-Hayır.

- Yanında genç bir çırak tıraşı seyrediyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: seyrediyordu.

Özne: genç bir çırak

Belirtili Nesne: tıraşı

Dolaylı Tümleç: Yanında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam bir şeyler söyledi ama Zebercet anlamadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adam bir şeyler söyledi

Yüklem: söyledi

Özne: Adam

Belirtisiz Nesne: bir şeyler

2.Cümle: Zebercet anlamadı.

Yüklem: anlamadı

Özne: Zebercet

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sonra başı arkaya dayalı, yüzü sabunlanırken gözlerini kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gözlerini

Zarf Tümleci: Sonra başı arkaya dayalı, yüzü sabunlanırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ustura yanaklarında, boynunda, çenesinde gezindi; üst dudağına geldi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ustura yanaklarında, boynunda, çenesinde gezindi

Yüklem: gezindi

Özne: Ustura

Dolaylı Tümleç: yanaklarında, boynunda, çenesinde

2.Cümle: üst dudağına geldi.

Yüklem: geldi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üst dudağına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- -Bıyığımı da kesiverin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kesiverin.

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bıyığımı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Berber güldü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: güldü.

Özne: Berber

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Çok şakacısınız, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Çok şakacısınız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- İki parmağıyla burnunu tutup üst dudağını iyice tıraş etti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tıraş etti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: üst dudağını

Zarf Tümleci: İki parmağıyla burnunu tutup

Zarf Tümleci: iyice

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gözlerini açtı: bıyığı yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gözlerini açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gözlerini

2.Cümle: bıyığı yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: bıyığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaşlarının uçları, ağzının iki kıyısı, burnu yukarı kalkmış gibiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yukarı kalkmış gibiydi.

Özne: Kaşlarının uçları, ağzının iki kıyısı, burnu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Berber önündeki muslukta yüzünü yıkadı, sildi; bir kutuya uzandı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Berber önündeki muslukta yüzünü yıkadı

Yüklem: yıkadı

Özne: Berber

Belirtili Nesne: yüzünü

Dolaylı Tümleç: önündeki muslukta

2.Cümle: sildi

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: bir kutuya uzandı.

Yüklem: uzandı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir kutuya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- -Pudra istemem.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istemem.

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Pudra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kalktı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çırak omuzlarını, yakasını fırçalıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: fırçalıyordu

Özne: Çırak

Belirtili Nesne: omuzlarını, yakasını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ceketinin üst cebinden beşliği çıkardı, berbere verdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ceketinin üst cebinden beşliği çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: beşliği

Dolaylı Tümleç: Ceketinin üst cebinden

2.Cümle: berbere verdi

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: berbere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üstü kalsın, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Üstü kalsın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geniş, deri cüzdan aynı cebe girmiyordu; zorlasa girecekti belki ama zorlamadı; içinden paraları alıp arka cebine koydu, cüzdanı gene öteki ceketin iç cebine soktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Geniş, deri cüzdan aynı cebe girmiyordu

Yüklem: girmiyordu

Özne: Geniş, deri cüzdan

Dolaylı Tümleç: aynı cebe

2.Cümle: zorlasa girecekti belki

Yüklem: girecekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: zorlasa

Cümle Dışı Unsur: belki, ama

3.Cümle: zorlamadı

Yüklem: zorlamadı

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: içinden paraları alıp arka cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: arka cebine

Zarf Tümleci: içinden paraları alıp

5.Cümle: cüzdanı gene öteki ceketin iç cebine soktu

Yüklem: soktu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: cüzdanı

Dolaylı Tümleç: öteki ceketin iç cebine

Zarf Tümleci: gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Ufak paraları pantolonunun sol cebine aktardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aktardı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ufak paraları

Dolaylı Tümleç: pantolonunun sol cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yeleğinden saatini çıkardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: saatini

Dolaylı Tümleç: Yeleğinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pantolonda saat cebi yoktu; olsa bile girmezdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Pantolonda saat cebi yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: saat cebi

Dolaylı Tümleç: Pantolonda

2.Cümle: olsa bile girmezdi

Yüklem: girmezdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: olsa bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ne yapacaktı bunu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne yapacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şimdilik sağ iç cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sağ iç cebine

Zarf Tümleci: Şimdilik

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sandalyede küçük bir paket vardı; sırtındakinin biçiminde açık yeşil bir kazaktı bu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sandalyede küçük bir paket vardı

Yüklem: vardı

Özne: küçük bir paket

Dolaylı Tümleç: Sandalyede

2.Cümle: sırtındakinin biçiminde açık yeşil bir kazaktı bu.

Yüklem: sırtındakinin biçiminde açık yeşil bir kazaktı

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aynaya baktı; ceketinin eteğini çekti, paravanın arkasından çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aynaya baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aynaya

2.Cümle: ceketinin eteğini çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ceketinin eteğini

3.Cümle: paravanın arkasından çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: paravanın arkasından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Satıcı oğlan bekliyordu; yaklaştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Satıcı oğlan bekliyordu

Yüklem: bekliyordu

Özne: Satıcı

Belirtisiz Nesne: oğlan

2.Cümle: yaklaştı

Yüklem: yaklaştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kazağın yakasını düzeltti; ceketin üst ve alt düğmelerini çözdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kazağın yakasını düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kazağın yakasını

2.Cümle: ceketin üst ve alt düğmelerini çözdü

Yüklem: çözdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ceketin üst ve alt düğmelerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Güzel, üstünüze oturmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturmuş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstünüze

Cümle Dışı Unsur: Güzel

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kara ayakkabıyla giyerseniz iyi olur, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kara ayakkabıyla giyerseniz iyi olur

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- -Borcum ne tutuyor?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tutuyor

Özne: Borcum

Belirtisiz Nesne: ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Kasaya verin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verin.

Özne: Siz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kasaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ötekileri sarayım ben.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarayım

Özne: ben

Belirtili Nesne: Ötekileri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Az sonra paket koltuğunda dışarı çıkıp bir bankanın, tatlıcının, terzinin, eczanenin önünden geçti; vitrinine kat kat ayakkabılar dizilmiş bir dükkâna girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Az sonra paket koltuğunda dışarı çıkıp bir bankanın, tatlıcının, terzinin, eczanenin önünden geçti

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir bankanın, tatlıcının, terzinin, eczanenin önünden

Zarf Tümleci: Az sonra paket koltuğunda dışarı çıkıp

2.Cümle: vitrinine kat kat ayakkabılar dizilmiş bir dükkâna girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: vitrinine kat kat ayakkabılar dizilmiş bir dükkâna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir çift kara, bağcıksız ayakkabı seçti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: seçti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir çift kara, bağcıksız ayakkabı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayağına iyi gelmişti; çıkarmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayağına iyi gelmişti

Yüklem: gelmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ayağına

Zarf Tümleci: iyi

2.Cümle: çıkarmadı.

Yüklem: çıkarmadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eski kahverengi ayakkabılarını sardırdı; parasını ödeyip çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eski kahverengi ayakkabılarını sardırdı

Yüklem: sardırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Eski kahverengi ayakkabılarını

2.Cümle: parasını ödeyip çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: parasını ödeyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kucağında paketlerle kaldırımdan inip karşıya geçerken bir gıcırtıyla ürperdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ürperdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kucağında paketlerle kaldırımdan inip karşıya geçerken

Zarf Tümleci: bir gıcırtıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Az ötesinde durmuştu araba.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durmuştu

Özne: araba

Dolaylı Tümleç: Az ötesinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sürücü başını salladı; gülümsedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sürücü başını salladı

Yüklem: salladı

Özne: Sürücü

Belirtili Nesne: başını

2.Cümle: gülümsedi.

Yüklem: gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- O da gülümsedi; ‘Özür dilerim’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: O da gülümsedi

Yüklem: gülümsedi

Özne: O

Cümle Dışı Unsur: da

2.Cümle: ‘Özür dilerim’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ‘Özür dilerim’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaldırımdan geçenler de durmuş gülümsüyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gülümsüyorlardı

Özne: Kaldırımdan geçenler

Zarf Tümleci: durmuş

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hızlı hızlı yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Hızlı hızlı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tatlı bir kazaydı bu; ama insanın ölmesi nasıl da kolaydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tatlı bir kazaydı bu

Yüklem: Tatlı bir kazaydı

Özne: bu

2.Cümle: insanın ölmesi nasıl da kolaydı

Yüklem: kolaydı

Özne: insanın ölmesi

Zarf Tümleci: nasıl

Cümle Dışı Unsur: ama, da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geldiği yoldan otele döndü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Geldiği yoldan otele

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıdan girince köşede oturmuş gazete okuyan Emekli Subay'la göz göze geldiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: göz göze geldiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapıdan girince köşede oturmuş gazete okuyan Emekli Subay'la

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yandaki odada ortalıkçı kadın ütü yapıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ütü yapıyordu

Özne: ortalıkçı kadın

Dolaylı Tümleç: Yandaki odada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Gelen oldu mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu mu?

Özne: Gelen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Üç oğlan; bavullarını koyup gittiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gittiler

Özne: Üç oğlan

Zarf Tümleci: bavullarını koyup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yürürken adamdan yana bakmadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakmadı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: adamdan yana

Zarf Tümleci: Yürürken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiven altında üç bavul duruyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyordu

Özne: üç bavul

Dolaylı Tümleç: Merdiven altında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıda, odasında, yatağının üstünde paketleri çözdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çözdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: paketleri

Dolaylı Tümleç: Yukarıda, odasında, yatağının üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayakucundaki büyük dolaba giysilerini astı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: giysilerini

Dolaylı Tümleç: Ayakucundaki büyük dolaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayakkabılarının içine kâğıt doldurup dolabın altına, ötekilerin yanına koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dolabın altına, ötekilerin yanına

Zarf Tümleci: Ayakkabılarının içine kâğıt doldurup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yeni açık yeşil kazağını duvardaki askıya astı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: astı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yeni açık yeşil kazağını

Dolaylı Tümleç: duvardaki askıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Aynaya baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aynaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Çok şakacısınız’ demişti berber.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: berber

Belirtisiz Nesne: ‘Çok şakacısınız’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Durumu kesinlikle açıklayan bir söz değildi; ama önemli olan sonuçtu; bıyığı yoktu artık.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Durumu kesinlikle açıklayan bir söz değildi

Yüklem: Durumu kesinlikle açıklayan bir söz değildi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: önemli olan sonuçtu

Yüklem: sonuçtu

Özne: önemli olan

Cümle Dışı Unsur: ama

3.Cümle: bıyığı yoktu artık

Yüklem: yoktu

Özne: bıyığı

Zarf Tümleci: artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İç cebinden saatini çıkardı; üç buçuğa geliyordu; sandığın kıyısına koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İç cebinden saatini çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: saatini

Dolaylı Tümleç: İç cebinden

2.Cümle: üç buçuğa geliyordu

Yüklem: geliyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: üç buçuğa

3.Cümle: sandığın kıyısına koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sandığın kıyısına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Şimdilik aşağıdaki çalar saat yeterdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yeterdi.

Özne: aşağıdaki çalar saat

Zarf Tümleci: Şimdilik

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kâğıtları katlayıp banyoya bıraktı; uzun uzun işedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kâğıtları katlayıp banyoya bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: banyoya

Zarf Tümleci: Kâğıtları katlayıp

2.Cümle: uzun uzun işedi

Yüklem: işedi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: uzun uzun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşağıya indi; koltuğuna oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aşağıya indi

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aşağıya

2.Cümle: koltuğuna oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: koltuğuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emekli Subay ona bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu.

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: ona

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Gençleşmişsiniz, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Gençleşmişsiniz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- -Sağ olun efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sağ olun

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Masanın kıyısından gazetesini alıp açtı; konuşmak istemiyordu adamla.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Masanın kıyısından gazetesini alıp açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Masanın kıyısından gazetesini alıp

2.Cümle: konuşmak istemiyordu adamla

Yüklem: istemiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: konuşmak

Zarf Tümleci: adamla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sağ ayağının küçük parmağındaki nasıra dokunuyordu yeni ayakkabı; sessizce çıkardı, ayaklarını oynattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sağ ayağının küçük parmağındaki nasıra dokunuyordu yeni ayakkabı

Yüklem: dokunuyordu

Özne: yeni ayakkabı

Dolaylı Tümleç: Sağ ayağının küçük parmağındaki nasıra

2.Cümle: sessizce çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sessizce

3.Cümle: ayaklarını oynattı

Yüklem: oynattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ayaklarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Siğil ilacı sormayı unutmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutmuştu

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Siğil ilacı sormayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parmağına baktı; ufalmıştı sanki.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Parmağına baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Parmağına

2.Cümle: ufalmıştı sanki.

Yüklem: ufalmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: sanki.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Köyde ocağı varmış bunun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: varmış

Özne: bunun ocağı

Dolaylı Tümleç: Köyde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayakkabılarını giydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giydi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ayakkabılarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın ütüyü bitirmişti; odanın kapısını kapayıp merdivene yürüdü, önünden geçerken bakmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın ütüyü bitirmişti

Yüklem: bitirmişti

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: ütüyü

2.Cümle: odanın kapısını kapayıp merdivene yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: merdivene

Zarf Tümleci: odanın kapısını kapayıp

3.Cümle: önünden geçerken bakmadı.

Yüklem: bakmadı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: önünden geçerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emekli Subay bir sigara yakınca o da yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktı

Özne: o

Zarf Tümleci: Emekli Subay bir sigara yakınca

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öksürmemek için yutkundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yutkundu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Öksürmemek için

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu gece küllüğe bakacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakacaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: küllüğe

Zarf Tümleci: Bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otel sessizdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sessizdi

Özne: Otel

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saat beşe doğru duvardaki düğmeye uzandı, ışıkları yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Saat beşe doğru duvardaki düğmeye uzandı

Yüklem: uzandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duvardaki düğmeye

Zarf Tümleci: Saat beşe doğru

2.Cümle: ışıkları yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışıkları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emekli Subay kıpırdadı; elindeki gazeteyi masaya bıraktı, kitabını aldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Emekli Subay kıpırdadı

Yüklem: kıpırdadı

Özne: Emekli Subay

2.Cümle: elindeki gazeteyi masaya bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elindeki gazeteyi

Dolaylı Tümleç: masaya

3.Cümle: kitabını aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kitabını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Demin ayakkabılarını çıkarıp giyerken ses çıkarmamaya çalışmış, öksürüğünü yutkunarak güçlükle bastırmıştı. (s.28)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Demin ayakkabılarını çıkarıp giyerken ses çıkarmamaya çalışmış

Yüklem: çalışmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ses çıkarmamaya

Zarf Tümleci: Demin ayakkabılarını çıkarıp giyerken

2.Cümle: öksürüğünü yutkunarak güçlükle bastırmıştı

Yüklem: bastırmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: öksürüğünü yutkunarak güçlükle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Salonda oturan olmazdı pek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmazdı

Özne: Salonda oturan

Zarf Tümleci: pek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çay yapardı onlara.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yapardı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: onlara.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çoğu iki kadın olurdu bu topluluklarda.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olurdu

Özne: Çoğu iki kadın

Dolaylı Tümleç: bu topluluklarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gece kadınlardan biri üç kişiyi oynamaktan yakınmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yakınmıştı.

Özne: kadınlardan biri

Dolaylı Tümleç: üç kişiyi oynamaktan

Zarf Tümleci: Bir gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir ara tartışma kızışır, biri yüksek kişilerden birinin adını söyler, bir başkası ‘Hişşşt’ der, kürsüsünde oturan Zebercet’e bakarlar, eğilip fısıldaşmaya başlarlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir ara tartışma kızışır

Yüklem: kızışır

Özne: tartışma

Zarf Tümleci: Bir ara

2.Cümle: biri yüksek kişilerden birinin adını söyler

Yüklem: söyler

Özne: biri

Belirtili Nene: yüksek kişilerden birinin adını

3.Cümle: bir başkası ‘Hişşşt’ der

Yüklem: der

Özne: bir başkası

Belirtisiz Nesne: ‘Hişşşt’

4.Cümle: kürsüsünde oturan Zebercet’e bakarlar

Yüklem: bakarlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kürsüsünde oturan Zebercet’e

5.Cümle: eğilip fısıldaşmaya başlarlardı

Yüklem: başlarlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: fısıldaşmaya

Zarf Tümleci: eğilip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Duyamazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Duyamazdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir keresinde dişçiye...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: -

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Kapı açıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açıldı.

Özne: Kapı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Baktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Baktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dünkü celeplerden biriydi gelen.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dünkü celeplerden biriydi

Özne: gelen.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Bu gece de kalıyoruz biz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalıyoruz

Özne: biz

Zarf Tümleci: Bu gece de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Odamız tutuldu mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tutuldu mu?

Özne: Odamız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Hayır, boş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dönerken durdu, yüzüne baktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dönerken durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dönerken

2.Cümle: yüzüne baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yüzüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- -Bıyığını kesmişsin sen.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kesmişsin

Özne: sen

Belirtili Nesne: Bıyığını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Ağırlık veriyordu da, dedi gülerek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ağırlık veriyordu da

Zarf Tümleci: gülerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sonra yavaş sesle sordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sonra yavaş sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- -Bu sabah var mıydı bıyığım?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mıydı?

Özne: bıyığım

Zarf Tümleci: Bu sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fark etmedim, dedi adam; çıkıp gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Fark etmedim, dedi adam

Yüklem: dedi

Özne: adam

Belirtisiz Nesne: Fark etmedim

2.Cümle: çıkıp gitti.

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bu bıyık sorununu kolayca kapayamayacaktı demek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapayamayacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bu bıyık sorununu

Zarf Tümleci: kolayca

Cümle Dışı Unsur: demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sorması gereksizdi; adam kesinlikle ‘vardı’ ya da ‘yoktu’ dese bile durumu aydınlatmayacaktı bu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sorması gereksizdi

Yüklem: gereksizdi

Özne: Sorması

2.Cümle: adam kesinlikle ‘vardı’ ya da ‘yoktu’ dese bile durumu aydınlatmayacaktı bu.

Yüklem: aydınlatmayacaktı

Özne: bu

Belirtili Nesne: durumu

Zarf Tümleci: adam kesinlikle ‘vardı’ ya da ‘yoktu’ dese bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çekmeceden bir fiş alıp celepleri 5 numaraya yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: celepleri

Dolaylı Tümleç: 5 numaraya

Zarf Tümleci: Çekmeceden bir fiş alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir sigara yakıp adama baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: adama

Zarf Tümleci: Bir sigara yakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağ eliyle yüzüne yakın tutuyordu kitabı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tutuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kitabı

Zarf Tümleci: Sağ eliyle yüzüne yakın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarasını söndürünceye dek baktı; sayfayı çevirmedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sigarasını söndürünceye dek baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sigarasını söndürünceye dek

2.Cümle: sayfayı çevirmedi

Yüklem: çevirmedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sayfayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Cumartesi akşamı dışarı çıkınca gidip bakmıştı: Türkçe değildi. (s.29)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Cumartesi akşamı dışarı çıkınca gidip bakmıştı

Yüklem: bakmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Cumartesi akşamı dışarı çıkınca gidip

2.Cümle: Türkçe değildi

Yüklem: Türkçe değildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ortalıkçı kadın akşam yemeğini getirirken Emekli Subay kalktı; kitabı gazetelerin üstüne bırakıp çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ortalıkçı kadın akşam yemeğini getirirken Emekli Subay kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: Emekli Subay

Zarf Tümleci: Ortalıkçı kadın akşam yemeğini getirirken

2.Cümle: kitabı gazetelerin üstüne bırakıp çıktı.

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kitabı gazetelerin üstüne bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öğlenki yemeklerdi, ama istekle yedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Öğlenki yemeklerdi

Yüklem: Öğlenki yemeklerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

2.Cümle: ama istekle yedi.

Yüklem: yedi.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: istekle

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tepsiyi kendisi götürdü yukarıya, kadın yemeğini verdikten sonra beklemez yatardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tepsiyi kendisi götürdü yukarıya

Yüklem: götürdü

Özne: kendisi

Belirtili Nesne: Tepsiyi

Dolaylı Tümleç: yukarıya

2.Cümle: kadın yemeğini verdikten sonra beklemez yatardı

Yüklem: beklemez yatardı

Özne: kadın

Zarf Tümleci: yemeğini verdikten sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kediyi mutfaktan çıkardı; kapıyı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kediyi mutfaktan çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kediyi

Dolaylı Tümleç: mutfaktan

2.Cümle: kapıyı kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşağıya inince on sekiz kırk treninin sesini duydu; küllükleri çöp sepetine boşalttı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aşağıya inince on sekiz kırk treninin sesini duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: on sekiz kırk treninin sesini

Zarf Tümleci: Aşağıya inince

2.Cümle: küllükleri çöp sepetine boşalttı

Yüklem: boşalttı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: küllükleri

Dolaylı Tümleç: çöp sepetine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Merdivenle dış kapı arasında bir süre gidip geldi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidip geldi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Merdivenle dış kapı arasında

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ankara treniyle gelen kadının odası önünde durdu; elini yuvarlak tutamağa koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ankara treniyle gelen kadının odası önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ankara treniyle gelen kadının odası önünde

2.Cümle: küllükleri çöp sepetine boşalttı

Yüklem: boşalttı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: küllükleri

Dolaylı Tümleç: çöp sepetine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dış kapı açılınca elini hızla çekip döndü:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndü.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dış kapı açılınca elini hızla çekip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğretmenlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Öğretmenlerdi.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok şıksınız bu akşam; birini mi bekliyorsunuz? dedi kadın gülerek.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çok şıksınız bu akşam

Yüklem: Çok şıksınız

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bu akşam

2.Cümle: birini mi bekliyorsunuz? dedi kadın gülerek.

Yüklem: dedi

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: birini mi bekliyorsunuz

Zarf Tümleci: gülerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Adam:

- Eşyalarımız geldi, yarın çıkıyoruz; hesabı vereyim, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Eşyalarımız geldi, yarın çıkıyoruz; hesabı vereyim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Yarın verirdiniz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verirdiniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şimdi alın, sabah gecikiriz belki.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Şimdi alın

Yüklem: alın

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Şimdi

2.Cümle: sabah gecikiriz belki

Yüklem: gecikiriz

Özne: Biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sabah

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Arka cebinden bir beş yüzlük çıkardı, defterin üstüne koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Arka cebinden bir beş yüzlük çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir beş yüzlük

Dolaylı Tümleç: Arka cebinden

2.Cümle: defterin üstüne koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: defterin üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet kürsünün arkasına geçti; kasayı açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet kürsünün arkasına geçti

Yüklem: geçti

Özne: Zebercet

Dolaylı Tümleç: kürsünün arkasına

2.Cümle: kasayı açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kasayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otelin zarfından paranın üstünü verdi; kasayı kilitledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Otelin zarfından paranın üstünü verdi

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: paranın üstünü

Dolaylı Tümleç: Otelin zarfından

2.Cümle: kasayı kilitledi.

Yüklem: kilitledi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kasayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaldıkları odanın anahtarını uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kaldıkları odanın anahtarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın aldı; tırnakları boyasızdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın aldı

Yüklem: aldı

Özne: Kadın

2.Cümle: tırnakları boyasızdı.

Yüklem: boyasızdı.

Özne: tırnakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sabah sekizde uyandırın bizi lütfen.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyandırın

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bizi

Zarf Tümleci: Sabah sekizde

Cümle Dışı Unsur: lütfen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi geceler size de.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyi geceler

Özne: -

Dolaylı Tümleç: size

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiveni çıkarlarken kadın kocasının koluna girdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdi.

Özne: kadın

Dolaylı Tümleç: kocasının koluna

Zarf Tümleci: Merdiveni çıkarlarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkisinin de ellerinde küçük deri çantaları vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı.

Özne: küçük deri çantaları

Dolaylı Tümleç: İkisinin de ellerinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının kıçı dolgun, bacakları düzgündü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadının kıçı dolgun (-du)

Yüklem: dolgun (-du)

Özne: Kadının kıçı

2.Cümle: bacakları düzgündü

Yüklem: düzgündü

Özne: bacakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını çevirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çevirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalemi alıp fişe adlarını yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çevirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adı Saide'ydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Saide'ydi.

Özne: Adı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anasının adıydı bu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Anasının adıydı

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Salı günü kadın adını söyleyince şaşmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: şaşmıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Salı günü kadın adını söyleyince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Perşembe gecesi... (idi)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Perşembe gecesi... (idi)

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Kapı açıldı: orta yaşlı iki adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: Kapı

2.Cümle: orta yaşlı iki adamdı.

Yüklem: orta yaşlı iki adamdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kasketliydiler; köylüye benziyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kasketliydiler

Yüklem: Kasketliydiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

2.Cümle: köylüye benziyorlardı

Yüklem: benziyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: köylüye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatak var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı?

Özne: Yatak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Var. (s.30)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Var

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkinci kattaki üç yataklı odalardan birine, 4 numaraya yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İkinci kattaki üç yataklı odalardan birine, 4 numaraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nerelisiniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Nerelisiniz?

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapaklı'dan, dedi biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: Kapaklı'dan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oradan değildiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Oradan değildiler.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anahtarı verdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiveni çıkınca sağda dipteki oda.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dipteki oda. (-dır)

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Merdiveni çıkınca sağda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağdaki ilk kapı ayakyoludur.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ayakyoludur

Özne: Sağdaki ilk kapı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapınızı kilitlemeyin; gerekirse birine veririm boş yatağı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapınızı kilitlemeyin

Yüklem: kilitlemeyin

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapınızı

2.Cümle: gerekirse birine veririm boş yatağı

Yüklem: veririm

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: boş yatağı

Dolaylı Tümleç: birine

Zarf Tümleci: gerekirse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adamlar yukarı çıktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktılar.

Özne: Adamlar

Zarf Tümleci: yukarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimi geceler birbirini tanımayan üç kişinin aynı odada yattığı olurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olurdu.

Özne: birbirini tanımayan üç kişinin aynı odada yattığı

Zarf Tümleci: Kimi geceler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç yıl önce bir sabah aşağıya indiğinde sokak kapısını açık bulmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açık bulmuştu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sokak kapısını

Zarf Tümleci: Üç yıl önce bir sabah aşağıya indiğinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adamın biri oda arkadaşlarının paralarını, saatlarını çalıp gitmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitmişti.

Özne: Adamın biri

Zarf Tümleci: oda arkadaşlarının paralarını, saatlarını çalıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otelden olağanüstü çıkışlarından biri bu yüzdendi; olaydan on gün sonra duruşmada tanıklığa çağrılmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Otelden olağanüstü çıkışlarından biri bu yüzdendi

Yüklem: bu yüzdendi

Özne: Otelden olağanüstü çıkışlarından biri

2.Cümle: olaydan on gün sonra duruşmada tanıklığa çağrılmıştı.

Yüklem: çağrılmıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: boş yatağı

Dolaylı Tümleç: duruşmada tanıklığa

Zarf Tümleci: olaydan on gün sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yargıç sorduğunda nerdeyse tanıyamayacaktı; sinmiş, çökertilmişti sanki ama oydu: orta boylu, esmer, ince yüzlü genç bir adam.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yargıç sorduğunda nerdeyse tanıyamayacaktı

Yüklem: tanıyamayacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yargıç sorduğunda nerdeyse

2.Cümle: sinmiş, çökertilmişti sanki ama oydu.

Yüklem: sinmiş, çökertilmişti sanki ama oydu

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: orta boylu, esmer, ince yüzlü genç bir adam.

Yüklem: orta boylu, esmer, ince yüzlü genç bir adam

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kimi zaman da gece yarısı tavan arasına çıkarken bu odalarda kalan iki ya da üç adamın alçak sesle konuştuklarını duyardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duyardı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kimi zaman da gece yarısı tavan arasına çıkarken bu odalarda kalan iki ya da üç adamın alçak sesle konuştuklarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Esnedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Esnedi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sol elinin küçük parmağıyla burnunun sol deliğini karıştırdı; çıkardığı bir parça kuru sümüğe baktı, parmağını koltuğunun altına sildi; yüzünü buruşturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sol elinin küçük parmağıyla burnunun sol deliğini karıştırdı

Yüklem: karıştırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: burnunun sol deliğini

Zarf Tümleci: Sol elinin küçük parmağıyla

2.Cümle: çıkardığı bir parça kuru sümüğe baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: çıkardığı bir parça kuru sümüğe

3.Cümle: parmağını koltuğunun altına sildi

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parmağını

Dolaylı Tümleç: koltuğunun altına

4.Cümle: yüzünü buruşturdu

Yüklem: buruşturdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yüzünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ankara'dan gelen motorlu trenin sesini duyunca saate baktı; bu gece gecikme azdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ankara'dan gelen motorlu trenin sesini duyunca saate baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: saate

Zarf Tümleci: Ankara'dan gelen motorlu trenin sesini duyunca

2.Cümle: bu gece gecikme azdı

Yüklem: azdı

Özne: gecikme

Zarf Tümleci: bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kalktı; yandaki odaya girip ispirto ocağına çay suyu koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalktı

Yüklem: Kalktı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yandaki odaya girip ispirto ocağına çay suyu koydu.

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çay suyu

Dolaylı Tümleç: ispirto ocağına

Zarf Tümleci: yandaki odaya girip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çayı demleyip çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çayı demleyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki adam girdi salona.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdi

Özne: İki adam

Dolaylı Tümleç: salona

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birini tanıyordu; bir ilçede avukattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Birini tanıyordu

Yüklem: tanıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Birini

2.Cümle: bir ilçede avukattı

Yüklem: avukattı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir ilçede

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yanındaki yaşlıca, iyi giyinmiş bir adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yanındaki yaşlıca, iyi giyinmiş bir adamdı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ellerinde çantalar vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: çantalar

Dolaylı Tümleç: Ellerinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ankara'dan bir davadan geliyorlardı belki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ankara'dan bir davadan

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki yataklı odanız var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı?

Özne: İki yataklı odanız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Askıdan anahtarı alıp uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzattı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: anahtarı

Zarf Tümleci: Askıdan alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üçüncü kat, dokuz numara.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Üçüncü kat, dokuz numara

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adamlar daha merdivendeyken celepler girdi kapıdan; yüzleri asıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adamlar daha merdivendeyken celepler girdi kapıdan

Yüklem: girdi

Özne: celepler

Dolaylı Tümleç: kapıdan

Zarf Tümleci: Adamlar daha merdivendeyken

2.Cümle: yüzleri asıktı

Yüklem: asıktı

Özne: yüzleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anahtarı verdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Anahtarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sonra Emekli Subay geldi; kapıyı yavaşça kapadı; yaklaştı. (s.31)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sonra Emekli Subay geldi

Yüklem: geldi

Özne: Emekli Subay

Zarf Tümleci: Sonra

2.Cümle: kapıyı yavaşça kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: yavaşça

3.Cümle: yaklaştı.

Yüklem: yaklaştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Beni soran oldu mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu mu?

Özne: Beni soran

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hayır efendim.
- İçkili değildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İçkili değildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kitabı, gazeteleri, odasının anahtarını aldı; ‘İyi geceler’ deyip yukarı çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kitabı, gazeteleri, odasının anahtarını aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kitabı, gazeteleri, odasının anahtarını

2.Cümle: ‘İyi geceler’ deyip yukarı çıktı.

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ‘İyi geceler’ deyip yukarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yanılıyor muydu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yanılıyor muydu?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Onu beklemiyor muydu yoksa?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: beklemiyor muydu?

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Onu

Zarf Tümleci: yoksa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üst üste iki bardak çay içti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Üst üste iki bardak çay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saat on buçuğu geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu

Özne: Saat

Belirtisiz Nesne: on buçuğu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On birden sonra o dışardayken oda ayırtan üç genç geldi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldi.

Özne: oda ayırtan üç genç

Zarf Tümleci: On birden sonra o dışardayken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adlarını yazdı; anahtarı verirken sordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adlarını yazdı

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Adlarını

2.Cümle: anahtarı verirken sordu

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: anahtarı verirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Askerlik için gelmişlerdi Afyon'dan; bu gece sinemaya gitmişlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Askerlik için gelmişlerdi Afyon'dan

Yüklem: gelmişlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Afyon'dan

Zarf Tümleci: Askerlik için

2.Cümle: bu gece sinemaya gitmişlerdi

Yüklem: gitmişlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sinemaya

Zarf Tümleci: bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Merdiven altından bavullarını alıp çıktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktılar.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Merdiven altından bavullarını alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Az sonra yukarıda takırtılar kesildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kesildi

Özne: takırtılar

Dolaylı Tümleç: yukarıda

Zarf Tümleci: Az sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir sigara yaktı; bitmeden küllüğe bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir sigara yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir sigara

2.Cümle: bitmeden küllüğe bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: küllüğe

Zarf Tümleci: bitmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- On ikiyi beklemedi; gelen olmazdı artık.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: On ikiyi beklemedi

Yüklem: beklemedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: On ikiyi

2.Cümle: gelen olmazdı artık

Yüklem: olmazdı

Özne: gelen

Zarf Tümleci: artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dış kapıyı kilitledi, demirledi; ışıkları söndürdü, sağ cebinden anahtarı çıkarıp 1 numaranın kapısını açtı, girip kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dış kapıyı kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dış kapıyı

2.Cümle: demirledi

Yüklem: demirledi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: ışıkları söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışıkları

4.Cümle: sağ cebinden anahtarı çıkarıp 1 numaranın kapısını açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 1 numaranın kapısını

Zarf Tümleci: sağ cebinden anahtarı çıkarıp

5.Cümle: girip kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: girip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Işık yanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanıyordu.

Özne: Işık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının bıraktığı gibi duruyordu her şey.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyordu

Özne: her şey

Zarf Tümleci: Kadının bıraktığı gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağın solunda duvara çakılı askı...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: -

Özne: Yatağın solunda duvara çakılı askı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Ne yapmaya gitmişti o köye?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ne yapmaya

Dolaylı Tümleç: o köye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dört gündür kafasından geçen olasılıkların en olasısı: belki erkek kardeşi öğretmen atanmıştı oraya.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dört gündür kafasından geçen olasılıkların en olasısı

Yüklem: Dört gündür kafasından geçen olasılıkların en olasısı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: belki erkek kardeşi öğretmen atanmıştı oraya.

Yüklem: atanmıştı

Özne: erkek kardeşi öğretmen

Dolaylı Tümleç: oraya

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- En çok bir hafta kalırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: En çok bir hafta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir akşam on sekiz kırk treniyle gelecek, bir gece daha kalacaktı burada, odasında.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir akşam on sekiz kırk treniyle gelecek

Yüklem: gelecek

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir akşam on sekiz kırk treniyle

2.Cümle: bir gece daha kalacaktı burada, odasında

Yüklem: kalacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: burada, odasında

Zarf Tümleci: bir gece daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yürüdü; bakır küllükte bitmeden söndürülmüş iki sigaraya baktı: belli değildi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürüdü

Yüklem: Yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: bakır küllükte bitmeden söndürülmüş iki sigaraya baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bakır küllükte bitmeden söndürülmüş iki sigaraya

3.Cümle: belli değildi

Yüklem: belli değildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elini uzatırken çekti; dönüp odadan çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elini uzatırken çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Zarf Tümleci: uzatırken

2.Cümle: dönüp odadan çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odadan

Zarf Tümleci: dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapıyı kilitledi; anahtarı sağ cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapıyı kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapıyı

2.Cümle: anahtarı sağ cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: anahtarı

Dolaylı Tümleç: sağ cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Merdivenleri gıcırdatmadan çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Merdivenleri

Zarf Tümleci: gıcırdatmadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sofalarda ışıklar yanmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanmıyordu

Özne: ışıklar

Dolaylı Tümleç: Sofalarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üçüncü katta 6 numaranın önünde durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Üçüncü katta 6 numaranın önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anahtar deliği karanlıktı; içeriden belli belirsiz sesler geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Anahtar deliği karanlıktı

Yüklem: karanlıktı

Özne: Anahtar deliği

2.Cümle: içeriden belli belirsiz sesler geliyordu

Yüklem: geliyordu

Özne: belli belirsiz sesler

Dolaylı Tümleç: içeriden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını uzatıp dinledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dinledi.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Başını uzatıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cumartesi gecesi de dinlemişti; dün gece ses yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Cumartesi gecesi de dinlemişti

Yüklem: dinlemişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Cumartesi gecesi de

2.Cümle: dün gece ses yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: ses

Zarf Tümleci: dün gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Oh... bırakma... ooh’ dedi kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: ‘Oh... bırakma... ooh’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Erkeğin sesi boğuktu, anlayamadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Erkeğin sesi boğuktu

Yüklem: boğuktu

Özne: Erkeğin sesi

2.Cümle: anlayamadı

Yüklem: anlayamadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzü gergin, ağzı yarı açık, gözleri kısıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yüzü gergin

Yüklem: gergin

Özne: Yüzü

2.Cümle: ağzı yarı açık

Yüklem: yarı açık

Özne: ağzı

3.Cümle: gözleri kısıktı

Yüklem: kısıktı

Özne: gözleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Evet, sabaha... oh, bırakma, hiç bırakma beni... ohh... nasıl seninim...

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Evet, sabaha... oh, bırakma

Yüklem: bırakma

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sabaha

Cümle Dışı Unsur: : Evet, oh

2.Cümle: hiç bırakma beni...

Yüklem: bırakma

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: beni

Zarf Tümleci: Hiç

3.Cümle: ohh... nasıl seninim...

Yüklem: seninim

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: nasıl

Cümle Dışı Unsur: :ohh

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir gıcırtı geldi içeriden; birden doğrulup yürüdü, merdiveni ağır ağır çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir gıcırtı geldi içeriden

Yüklem: geldi

Özne: Bir gıcırtı

Dolaylı Tümleç: içeriden

2.Cümle: birden doğrulup yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: birden doğrulup

3.Cümle: merdiveni ağır ağır çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: merdiveni

Zarf Tümleci: ağır ağır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Karşıda, yerde bir çift göz parlıyordu: otelin kedisiydi bu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Karşıda, yerde bir çift göz parlıyordu

Yüklem: parlıyordu

Özne: bir çift göz

Dolaylı Tümleç: Karşıda, yerde

2.Cümle: otelin kedisiydi bu

Yüklem: otelin kedisiydi

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Banyoya girerken bacağına sürtündü; bir tekme salladı ama tutturamadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Banyoya girerken bacağına sürtündü

Yüklem: sürtündü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bacağına

Zarf Tümleci: Banyoya girerken

2.Cümle: bir tekme salladı

Yüklem: bir tekme salladı

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ama

3.Cümle: tutturamadı.

Yüklem: tutturamadı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Musluğu açıp uzun uzun yüzünü yıkadı. (s.32)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yüzünü

Zarf Tümleci: Musluğu açıp uzun uzun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

Salı

- Uyandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uyandı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oda alacakaranlıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alacakaranlıktı.

Özne: Oda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sandığın ucundan saati aldı; pencereye tuttu; altıya beş var.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sandığın ucundan saati aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtil Nesne: saati

Dolaylı Tümleç: Sandığın ucundan

2.Cümle: pencereye tuttu

Yüklem: tuttu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: pencereye

3.Cümle: altıya beş var

Yüklem: var

Özne: beş

Dolaylı Tümleç: altıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kurdu, bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kurdu

Yüklem: Kurdu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: bıraktı.

Yüklem: bıraktı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kollarını yorganın altına çekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kollarını

Dolaylı Tümleç: yorganın altına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Erkeklik organı donunun yırtmacından çıkmış dimdikti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dimdikti

Özne: Erkeklik organı

Zarf Tümleci: donunun yırtmacından çıkmış

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sol eliyle bastırdı; bir fiske vurdu kafasına.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sol eliyle bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sol eliyle

2.Cümle: bir fiske vurdu kafasına

Yüklem: vurdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kafasına

Zarf Tümleci: bir fiske

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Askerliğini yaptığı kentte geneleve ilk gidişiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ilk gidişiydi.

Özne: geneleve

Belirtili Nesne:

Dolaylı Tümleç: Askerliğini yaptığı kentte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Halil Onbaşı götürmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürmüştü.

Özne: Halil Onbaşı Belirtili Nesne:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Koğuşta yatakları yan yanaydı; ranzaların alt katında.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Koğuşta yatakları yan yanaydı

Yüklem: yan yanaydı

Özne: Koğuşta yatakları

Dolaylı Tümleç: ranzaların alt katında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İnzibatlara görünmemek için geneleve arkadaki arsadan, pencereden girmişlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girmişlerdi.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: geneleve arkadaki arsadan, pencereden

Zarf Tümleci: İnzibatlara görünmemek için

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Seyrek dişli, yaşlıca bir kadın açmıştı pencereyi; yüksekçeydi; önce Halil Onbaşı girmiş, kolundan tutup çekmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Seyrek dişli, yaşlıca bir kadın açmıştı pencereyi

Yüklem: açmıştı

Özne: Seyrek dişli, yaşlıca bir kadın

Dolaylı Tümleç: pencereyi

2.Cümle: yüksekçeydi;

Yüklem: yüksekçeydi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: önce Halil Onbaşı girmiş

Yüklem: girmiş

Özne: Halil Onbaşı

Zarf Tümleci: önce

4.Cümle: kolundan tutup çekmişti

Yüklem: çekmişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kolundan tutup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yarı çıplak beş-altı boyalı kadın vardı salonda.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Yarı çıplak beş-altı boyalı kadın

Dolaylı Tümleç: salonda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzun boylu biri kayıtsız, kuru bir sesle 'Aa, küçük askerim gelmiş' dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: Uzun boylu biri

Belirtisiz Nesne: 'Aa, küçük askerim gelmiş'

Zarf Tümleci: kayıtsız, kuru bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Başka biri Halil Onbaşı'nın kucağına oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: Başka biri

Dolaylı Tümleç: Halil Onbaşı'nın kucağına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Çık onunla istersen' dedi Halil Onbaşı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Halil Onbaşı

Belirtisiz Nesne: ‘Çık onunla istersen’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Dar merdivende kadının kalçasını duyuyor, yüreği çarpıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dar merdivende kadının kalçasını duyuyor

Yüklem: duyuyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kadının kalçasını

Dolaylı Tümleç: Dar merdivende

2.Cümle: yüreği çarpıyordu

Yüklem: çarpıyordu

Özne: yüreği

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Küçük bir odaya girdiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdiler.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Küçük bir odaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Şimdi gelirim, soyun yat sen’ dedi kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: ‘Şimdi gelirim, soyun yat sen’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Çabuk çabuk soyundu; yatağın ötesine oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çabuk çabuk soyundu

Yüklem: soyundu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çabuk çabuk

2.Cümle: yatağın ötesine oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağın ötesine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Orası göbeğine doğru, dimdikti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dimdikti

Özne: Orası

Zarf Tümleci: göbeğine doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalkıp donunu giymeyi düşünürken kadın girdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdi

Özne: kadın

Zarf Tümleci: Kalkıp donunu giymeyi düşünürken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalçalarına inen, eteği işlemeli tozpembe bir gömlek vardı sırtında; iri memelerinin yarısı görünüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalçalarına inen, eteği işlemeli tozpembe bir gömlek vardı sırtında

Yüklem: vardı

Özne: Kalçalarına inen, eteği işlemeli tozpembe bir gömlek

Dolaylı Tümleç: sırtında

2.Cümle: iri memelerinin yarısı görünüyordu

Yüklem: görünüyordu

Özne: iri memelerinin yarısı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağa gelirken 'Bak hele az daha büyüseymiş boyunu geçecekmiş bu' dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: 'Bak hele az daha büyüseymiş boyunu geçecekmiş bu'

Zarf Tümleci: Yatağa gelirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Doğrulup indi yataktan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yataktan

Zarf Tümleci: Doğrulup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Banyoya gitti, geldi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Banyoya gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Banyoya

2.Cümle: geldi.

Yüklem: geldi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Giyinirken iki kazak arasında duraksadı; açık yeşili giydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Giyinirken iki kazak arasında duraksadı

Yüklem: duraksadı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: iki kazak arasında

Zarf Tümleci: Giyinirken

2.Cümle: açık yeşili giydi

Yüklem: giydi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: açık yeşili

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Saçlarını taradı; pencereyi açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Saçlarını taradı

Yüklem: taradı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Saçlarını

2.Cümle: pencereyi açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: pencereyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağını düzeltti, çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağını düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yatağını

2.Cümle: çıktı.

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ortalıkçı kadının odasına girecekken durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ortalıkçı kadının odasına girecekken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yemek günü değildi; odaları toplamaktan başka yapacak işi yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yemek günü değildi

Yüklem: Yemek günü değildi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: odaları toplamaktan başka yapacak işi yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: odaları toplamaktan başka yapacak işi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Uyandırmadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uyandırmadı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On yıldır ilkti bu. (s.33)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ilkti

Özne: bu

Zarf Tümleci: On yıldır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kahvaltı tepsisini yandaki odaya bıraktı, dişlerini fırçaladı; odadan çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kahvaltı tepsisini yandaki odaya bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kahvaltı tepsisini

Dolaylı Tümleç: yandaki odaya

2.Cümle: dişlerini fırçaladı

Yüklem: fırçaladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dişlerini

3.Cümle: odadan çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Koltuğuna oturdu; defteri açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Koltuğuna oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Koltuğuna

2.Cümle: defteri açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dün gece kalanları fişe bakarak yazmaya başladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başladı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dün gece kalanları

Dolaylı Tümleç: yazmaya

Zarf Tümleci: fişe bakarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkinci kattakileri bitirip 6 numaraya geçti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: 6 numaraya

Zarf Tümleci: İkinci kattakileri bitirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu sabah sekizde uyandıracaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyandıracaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bu sabah sekizde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İlkokulun beşinci sınıfındaki öğretmenine benziyordu: yumuşak, genç bir kadın.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İlkokulun beşinci sınıfındaki öğretmenine benziyordu

Yüklem: benziyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İlkokulun beşinci sınıfındaki öğretmenine

2.Cümle: yumuşak, genç bir kadın

Yüklem: yumuşak, genç bir kadın

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sabahları sokaklarda simit sattıktan sonra okula gelen Kürt Muhittin, adını ‘Çekirdeksiz’ takmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: takmıştı.

Özne: Sabahları sokaklarda simit sattıktan sonra okula gelen Kürt Muhittin

Belirtili Nesne: adını

Belirtisiz Nesne: ‘Çekirdeksiz’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sınıfın büyüğüydü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sınıfın büyüğüydü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başöğretmen gelmişti bir gün, dövmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başöğretmen gelmişti bir gün

Yüklem: gelmişti

Özne: Başöğretmen

Zarf Tümleci: bir gün

2.Cümle: dövmüştü.

Yüklem: dövmüştü.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Anası oğlan doğurmuş, Zebercet hamur yoğurmuş’ derdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Anası oğlan doğurmuş, Zebercet hamur yoğurmuş’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kadının adını yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kadının adını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne dersi veriyordu kim bilir; yetişkin erkek öğrenciler nasıl dinlerdi?

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ne dersi veriyordu kim bilir

Yüklem: veriyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ne dersi

Zarf Tümleci: kim bilir

2.Cümle: yetişkin erkek öğrenciler nasıl dinlerdi

Yüklem: dinlerdi

Özne: yetişkin erkek öğrenciler

Zarf Tümleci: nasıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Saide... Anası ince bir kadındı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ince bir kadındı

Özne: Anası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu konakta, şimdiki 6 numaralı odada doğmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğmuş.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bu konakta, şimdiki 6 numaralı odada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belki de Rüstem Bey'in babasının bir beslemeden piçiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Rüstem Bey'in babasının bir beslemeden piçiydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Belki de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Haşim Bey beslemeleri rahat bırakmazmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: rahat bırakmazmış.

Özne: Haşim Bey

Belirtili Nesne: beslemeleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Altmışını geçkinken bile odaya kahvesini getiren, geceleri tavan arasında Kadriye Kalfa'nın yanında yatan beslemenin memelerini, kıçını çimdiklermiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çimdiklermiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Altmışını geçkinken bile odaya kahvesini getiren, geceleri tavan arasında Kadriye Kalfa'nın yanında yatan beslemenin memelerini, kıçını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimselere söylemezmiş kız; bir gün saldırıp mindere yatırınca bağırmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kimselere söylemezmiş kız

Yüklem: söylemezmiş

Özne: kız

Dolaylı Tümleç: Kimselere

2.Cümle: bir gün saldırıp mindere yatırınca bağırmış

Yüklem: bağırmış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir gün saldırıp mindere yatırınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gelin koşmuş önce; ‘Aman beybaba’ demiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gelin koşmuş önce

Yüklem: koşmuş

Özne: Gelin

Zarf Tümleci: önce

2.Cümle: ‘Aman beybaba’ demiş

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Aman beybaba’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sonraları büsbütün bunamış; bir kadın görünce kocaman, pörsümüş organını çıkarır, ‘Gelsene kız, karım değil misin benim’ dermiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sonraları büsbütün bunamış

Yüklem: bunamış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sonraları büsbütün

2.Cümle: bir kadın görünce kocaman, pörsümüş organını çıkarır

Yüklem: çıkarır

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kocaman, pörsümüş organını

Zarf Tümleci: bir kadın görünce

3.Cümle: ‘Gelsene kız, karım değil misin benim’ dermiş.

Yüklem: dermiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Gelsene kız, karım değil misin benim’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üçüncü katta sonradan yerine ayakyolu yapılan odaya kapamışlar; orada ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üçüncü katta sonradan yerine ayakyolu yapılan odaya kapamışlar

Yüklem: kapamışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Üçüncü katta sonradan yerine ayakyolu yapılan odaya

2.Cümle: orada ölmüş

Yüklem: ölmüş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: orada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıdan tıkırtılar geliyordu 9 numarada kalanları da yazdı, defteri kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yukarıdan tıkırtılar geliyordu 9 numarada kalanları da yazdı

Yüklem: geliyordu

Özne: tıkırtılar

Dolaylı Tümleç: Yukarıdan

2.Cümle: 9 numarada kalanları da yazdı

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 9 numarada kalanları

Cümle Dışı Unsur: da

3.Cümle: defteri kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geçmiş yılların defteri merdiven altındaki bir sandıktaydı; babasının kalın, eski yazı birkaç tarih kitabıyla birlikte.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

Yüklem: merdiven altındaki bir sandıktaydı

Özne: Geçmiş yılların defteri

Zarf Tümleci: babasının kalın, eski yazı birkaç tarih kitabıyla birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İlkokulu bitirince ona da öğretmişti eski yazıyı.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

Yüklem: öğretmişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: eski yazıyı

Dolaylı Tümleç: ona

Zarf Tümleci: İlkokulu bitirince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Çabuk öğrenirsin; yeni yazıyı on günde öğrendim ben.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çabuk öğrenirsin

Yüklem: öğrenirsin

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çabuk

2.Cümle: yeni yazıyı on günde öğrendim ben

Yüklem: öğrendim

Özne: ben

Belirtili Nesne: yeni yazıyı

Zarf Tümleci: on günde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Nüfus kâtibiymiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Nüfus kâtibiymiş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Seferberlikte askere almamışlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: almamışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: askere

Zarf Tümleci: Seferberlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adana’dan gelmiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Adana'dan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babası kiralık bir otel işletirmiş orada.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: işletirmiş

Özne: Babası

Belirtisiz Nesne: kiralık bir otel

Dolaylı Tümleç: orada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Okuldayken bir öğle sonu hafif bir depremde otel çökmüş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çökmüş

Özne: otel

Dolaylı Tümleç: hafif bir depremde

Zarf Tümleci: Okuldayken bir öğle sonu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Okulu bırakmış; halasının evinde kalmış bir süre.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Okulu bırakmış

Yüklem: bırakmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Okulu

2.Cümle: halasının evinde kalmış bir süre

Yüklem: kalmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: halasının evinde

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir otelde çalışmış; Nüfus'a girmiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir otelde çalışmış

Yüklem: çalışmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bir otelde

2.Cümle: Nüfus'a girmiş

Yüklem: girmiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Nüfus'a

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Buraya geldikten az sonra Rüstem Bey'le tanışmışlar üçüncü kızının nüfus kâğıdı çıkarılırken.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tanışmışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Buraya geldikten az sonra, üçüncü kızının nüfus kâğıdı çıkarılırken

Zarf Tümleci: Rüstem Bey'le

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimi geceler kahvede dolaşmaca tavla oynarlarmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oynarlarmış.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: tavla

Dolaylı Tümleç: kahvede

Zarf Tümleci: Kimi geceler, dolaşmaca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Evlenmesine bir arkadaşı önayak olmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: önayak olmuş

Özne: bir arkadaşı

Dolaylı Tümleç: Evlenmesine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir akşam konakta yemeğe çağrılmış; kapı aralığından anasına göstermişler.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir akşam konakta yemeğe çağrılmış

Yüklem: çağrılmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: konakta yemeğe

Zarf Tümleci: Bir akşam

2.Cümle: kapı aralığından anasına göstermişler

Yüklem: göstermişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kapı aralığından anasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Olur’ demiş; Yunan gelmezden bir yıl önce evlenmişler.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Olur’ demiş

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Olur’

2.Cümle: Yunan gelmezden bir yıl önce evlenmişler

Yüklem: evlenmişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yunan gelmezden bir yıl önce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otuz iki yaşındaymış anası; babası yirmi sekiz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Otuz iki yaşındaymış anası

Yüklem: Otuz iki yaşındaymış

Özne: anası

2.Cümle: babası yirmi sekiz

Yüklem: yirmi sekiz (yaşındaymış)

Özne: babası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sekizde öğretmenleri uyandırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyandırdı.

Özne: öğretmenleri

Zarf Tümleci: Sekizde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarım saat sonra indiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarım saat sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bavulları bir adamla aldırırız.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldırırız

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bavulları

Zarf Tümleci: bir adamla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi bir hafta geçirdik otelinizde; hoşça kalın.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İyi bir hafta geçirdik otelinizde

Yüklem: geçirdik

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: otelinizde

Belirtisiz Nesne: İyi bir hafta

2.Cümle: hoşça kalın

Yüklem: hoşça kalın

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyi günler efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyi günler

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adamın uzattığı eli sıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Adamın uzattığı eli

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının elini sıkarken yüzüne bakmadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakmadı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yüzüne

Zarf Tümleci: Kadının elini sıkarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parmakları dolgundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dolgundu

Özne: Parmakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bırakınca elini arkasına götürdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elini

Dolaylı Tümleç: arkasına

Zarf Tümleci: Bırakınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Terli miydi avcu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Terli miydi?

Özne: avcu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam bir onluk koydu masaya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: Adam

Belirtisiz Nesne: bir onluk

Dolaylı Tümleç: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çay parasını tutmamışsınız dün.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tutmamışsınız

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çay parasını

Zarf Tümleci: dün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pazar sabahı odalarına çay istemişlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istemişlerdi.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: çay

Dolaylı Tümleç: odalarına

Zarf Tümleci: Pazar sabahı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Masada karşılıklı oturuyorlardı; önlerinde kâğıtlar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Masada karşılıklı oturuyorlardı

Yüklem: oturuyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Masada

Zarf Tümleci: karşılıklı

2.Cümle: önlerinde kâğıtlar

Yüklem: (vardı)

Özne: kâğıtlar

Dolaylı Tümleç: önlerinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Çay bizdendi; para istemez.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çay bizdendi

Yüklem: bizdendi

Özne: Çay

2.Cümle: para istemez

Yüklem: istemez

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: para

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Teşekkür ederiz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Teşekkür ederiz

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Giderlerken arkalarından baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: arkalarından

Zarf Tümleci: Giderlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dün gece ‘Nasıl seninim’ demişti kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: ‘Nasıl seninim’

Zarf Tümleci: Dün gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigara paketini almak için elini sağ cebine soktu yanlışlıkla.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: soktu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elini

Dolaylı Tümleç: sağ cebine

Zarf Tümleci: Sigara paketini almak için, yanlışlıkla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay’dan başka herkes gittikten sonra, salonda gezinirken gazeteci geldi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldi

Özne: gazeteci

Zarf Tümleci: Emekli Subay’dan başka herkes gittikten sonra, salonda gezinirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Masasına gidip çekmeceden fişleri çıkardı, adama verdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Masasına gidip çekmeceden fişleri çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: fişleri

Dolaylı Tümleç: çekmeceden

Zarf Tümleci: Masasına gidip

2.Cümle: adama verdi

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: adama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Böylece perşembe gecesi gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının o odada yattığı belgelenmeden kaldı. (s.35)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldı

Özne: perşembe gecesi gecikmeli Ankara treniyle gelen kadının o odada yattığı

Zarf Tümleci: belgelenmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaç gündür kafa yorması boşunaydı; aslında her kadın adı onun adı olabilirdi; ama bunu kendisinin söylemesi gerekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kaç gündür kafa yorması boşunaydı

Yüklem: boşunaydı

Özne: Kaç gündür kafa yorması

2.Cümle: aslında her kadın adı onun adı olabilirdi

Yüklem: olabilirdi

Özne: her kadın adı onun adı

Zarf Tümleci: aslında

3.Cümle: ama bunu kendisinin söylemesi gerekti

Yüklem: gerekti

Özne: bunu kendisinin söylemesi

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üç güne değin gelecek, adını söyleyecekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üç güne değin gelecek

Yüklem: gelecek

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Üç güne değin

2.Cümle: adını söyleyecekti

Yüklem: söyleyecekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: adını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Koltuğa oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Koltuğa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gazeteye uzanırken durdu; çekmeceyi çekip paraları aldı; kasayı açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gazeteye uzanırken durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gazeteye uzanırken

2.Cümle: çekmeceyi çekip paraları aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: paraları

Zarf Tümleci: çekmeceyi çekip

3.Cümle: kasayı açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kasayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üst bölmedeki bakır kapta bir tek lira kalmıştı; bunu aşağıdakine aktarıp kapların yerini değiştirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üst bölmedeki bakır kapta bir tek lira kalmıştı

Yüklem: kalmıştı

Özne: bir tek lira

Dolaylı Tümleç: Üst bölmedeki bakır kapta

2.Cümle: bunu aşağıdakine aktarıp kapların yerini değiştirdi

Yüklem: değiştirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapların yerini

Zarf Tümleci: bunu aşağıdakine aktarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elindeki paralardan on beş lira ayırıp arka cebine koydu; ötekileri otelin zarfına yerleştirdi; kasayı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elindeki paralardan on beş lira ayırıp arka cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: arka cebine

Zarf Tümleci: Elindeki paralardan on beş lira ayırıp

2.Cümle: ötekileri otelin zarfına yerleştirdi

Yüklem: yerleştirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ötekileri

Dolaylı Tümleç: otelin zarfına

3.Cümle: kasayı kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kasayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıdan ayak sesleri geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: ayak sesleri

Dolaylı Tümleç: Yukarıdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ortalıkçı kadın merdiven dönemecinde, avluya bakan pencerenin önünde durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: Ortalıkçı kadın

Dolaylı Tümleç: merdiven dönemecinde, avluya bakan pencerenin önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzü görünmüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görünmüyordu

Özne: Yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne oldu ağa?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: Ne

Cümle Dışı Unsur: ağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yok, bir şey.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yok

Özne: bir şey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok yoruldun dün; uyandırmadım.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çok yoruldun dün

Yüklem: yoruldun

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çok,dün

2.Cümle: uyandırmadım

Yüklem: uyandırmadım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Odaları topla; altı numaranın çarşaflarını değiştir.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Odaları topla

Yüklem: topla

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Odaları

2.Cümle: altı numaranın çarşaflarını değiştir

Yüklem: değiştir

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: altı numaranın çarşaflarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın indi; sandık odasından çarşaf alıp çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın indi

Yüklem: indi

Özne: Kadın

2.Cümle: sandık odasından çarşaf alıp çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sandık odasından

Zarf Tümleci: çarşaf alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Önünden geçerken duraksadı; baktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Önünden geçerken duraksadı

Yüklem: duraksadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Önünden geçerken

2.Cümle: baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Merdivene doğru yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Merdivene doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Farkındaydı belki; hiç değilse yastığın altında duran mendilden.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Farkındaydı belki

Yüklem: Farkındaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: belki

Dolaylı Tümleç: hiç değilse yastığın altında duran mendilden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Baktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Baktılar.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bavulları almaya gelen adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bavulları almaya gelen adamdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Askıdan anahtarı alıp yukarıya çıkardı adamı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: adamı

Dolaylı Tümleç: yukarıya

Zarf Tümleci: Askıdan anahtarı alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oda aydınlıktı; sırma püsküllü vişneçürüğü perde açıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oda aydınlıktı

Yüklem: aydınlıktı

Özne: Oda

2.Cümle: sırma püsküllü vişneçürüğü perde açıktı

Yüklem: açıktı

Özne: sırma püsküllü vişneçürüğü perde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- O açmamıştı giderken; ışığı söndürmeyi unutmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: O açmamıştı giderken

Yüklem: açmamıştı

Özne: O

Zarf Tümleci: giderken

2.Cümle: ışığı söndürmeyi unutmuştu.

Yüklem: unutmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışığı söndürmeyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Kurşun gibiymiş bunlar’ dedi adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: adam

Belirtisiz Nesne: ‘Kurşun gibiymiş bunlar’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Aşağıya indiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aşağıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dış kapıyı açtı adama; dönüp koltuğuna oturdu, gazeteyi aldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dış kapıyı açtı adama

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dış kapıyı

Dolaylı Tümleç: adama

2.Cümle: dönüp koltuğuna oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: koltuğuna

Zarf Tümleci: dönüp

3.Cümle: gazeteyi aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gazeteyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın on sekiz kırkla gelirse Emekli Subay dışarıda olacaktı; ama daha önce de gelebilirdi: beş-altı yıldır dolmuşlar işliyormuş o köye.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın on sekiz kırkla gelirse Emekli Subay dışarıda olacaktı

Yüklem: olacaktı

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: dışarıda

Zarf Tümleci: Kadın on sekiz kırkla gelirse

2.Cümle: ama daha önce de gelebilirdi

Yüklem: gelebilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: daha önce

Cümle Dışı Unsur: ama,de

3.Cümle: beş-altı yıldır dolmuşlar işliyormuş o köye

Yüklem: işliyormuş

Özne: dolmuşlar

Dolaylı Tümleç: o köye

Zarf Tümleci: beş-altı yıldır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Büyük ova köylerinden biri, yakın.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

Yüklem: yakın

Özne: Büyük ova köylerinden biri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Babasının sağlığında, on beş yaşındayken bir yaz günü gitmişti bir kere.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

Yüklem: gitmişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Babasının sağlığında, on beş yaşındayken bir yaz günü, bir kere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ömer çağırmıştı. (s.36)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağırmıştı

Özne: Ömer

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kara Mustafaların evi dersin.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dersin

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kara Mustafaların evi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O da geçmiştir o çeşmeli alandan; kahvelerin önünde oturanlar bakmıştır.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: O da geçmiştir o çeşmeli alandan

Yüklem: geçmiştir

Özne: O

Dolaylı Tümleç: o çeşmeli alandan

2.Cümle: kahvelerin önünde oturanlar bakmıştır

Yüklem: bakmıştır

Özne: kahvelerin önünde oturanlar

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Uzun bir bağda kokulu üzümler yediler, Kumçay’da balık tuttulardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uzun bir bağda kokulu üzümler yediler

Yüklem: yediler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: kokulu üzümler

Dolaylı Tümleç: Uzun bir bağda

2.Cümle: Kumçay'da balık tuttulardı

Yüklem: tuttulardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kumçay'da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geçitte mandalar yatıyordu; üstlerine basa basa koşmuştu Ömer, hayvanlar kıpırdamıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Geçitte mandalar yatıyordu

Yüklem: yatıyordu

Özne: mandalar

Dolaylı Tümleç: Geçitte

2.Cümle: üstlerine basa basa koşmuştu Ömer

Yüklem: koşmuştu

Özne: Ömer

Zarf Tümleci: üstlerine basa basa

3.Cümle: hayvanlar kıpırdamıyordu.

Yüklem: kıpırdamıyordu.

Özne: hayvanlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ayakkabıları, pantolonu elinde uzaktan dolaşmıştı o; Ömer'le sığırtmaçagüldülerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayakkabıları, pantolonu elinde uzaktan dolaşmıştı o

Yüklem: dolaşmıştı

Özne: O

Zarf Tümleci: Ayakkabıları, pantolonu elinde uzaktan

2.Cümle: Ömer'le sığırtmaçagüldülerdi

Yüklem: güldülerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sığırtmaça

Zarf Tümleci: Ömer'le

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Savaş'ın son yılıydı, ekmek kıttı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Savaş'ın son yılıydı

Yüklem: Savaş'ın son yılıydı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: ekmek kıttı

Yüklem: kıttı

Özne: ekmek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Avlunun ucundaki fırından yeni çıkmış bir somun ekmeği sarıp verdilerdi akşamüstü dönerken.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verdilerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Avlunun ucundaki fırından yeni çıkmış bir somun ekmeği

Zarf Tümleci: sarıp, akşamüstü dönerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On sekiz kırk mıydı gene?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: On sekiz kırk mıydı?

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay'a baktı; gazete yüzüne yakındı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Emekli Subay'a baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Emekli Subay'a

2.Cümle: gazete yüzüne yakındı

Yüklem: yakındı

Özne: gazete

Dolaylı Tümleç: yüzüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tedirginliğinin bir nedeni de belki adamın eski bir subay oluşuydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: adamın eski bir subay oluşuydu.

Özne: Tedirginliğinin bir nedeni

Cümle Dışı Unsur: de belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Ahmet oğlu Zebercet.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Zebercet

Özne: Ahmet oğlu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Buyur komutanım.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Buyur

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: komutanım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Bağırma be, sağır mıyız?

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bağırma be

Yüklem: Bağırma

Özne: Sen (G.Ö.)

2.Cümle: sağır mıyız?

Yüklem: sağır mıyız

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bölükte altı ay kaldıktan sonra Yüzbaşı emir eri almıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: almıştı

Özne: Yüzbaşı

Belirtisiz Nesne: emir eri

Zarf Tümleci: Bölükte altı ay kaldıktan sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Askerlikten önce ne iş yaptıklarını sormuştu bir gün.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sormuştu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Askerlikten önce ne iş yaptıklarını

Zarf Tümleci: bir gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otelde çalışmış biri daha vardı ama nedense onu ayırmıştı Yüzbaşı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Otelde çalışmış biri daha vardı

Yüklem: vardı

Özne: Otelde çalışmış biri

Zarf Tümleci: daha

Cümle Dışı Unsur: ama

2.Cümle: nedense onu ayırmıştı Yüzbaşı

Yüklem: ayırmıştı

Özne: Yüzbaşı

Belirtili Nesne: onu

Zarf Tümleci: nedense

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Büyücek bir evdi; kapı yanında bir odada yatardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Büyücek bir evdi

Yüklem: Büyücek bir evdi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: kapı yanında bir odada yatardı

Yüklem: yatardı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kapı yanında bir odada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sabahtan öğleye değin bir ortalıkçı kadın gibi...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bir ortalıkçı kadın gibi (idi)

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sabahtan öğleye değin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzbaşı'nın karısıyla oldukça geçkin baldızı onu umursamadan konuşurlardı yanında.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuşurlardı

Özne: Yüzbaşı'nın karısıyla oldukça geçkin baldızı

Belirtili Nesne: onu

Dolaylı Tümleç: yanında

Zarf Tümleci: umursamadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayda bir hamama giderlerken bohçayı taşır, karşıki kahvede oturup çıkmalarını beklerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayda bir hamama giderlerken bohçayı taşır

Yüklem: taşır

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bohçayı

Zarf Tümleci: Ayda bir hamama giderlerken

2.Cümle: karşıki kahvede oturup çıkmalarını beklerdi.

Yüklem: beklerdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çıkmalarını

Zarf Tümleci: karşıki kahvede oturup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kahveciyle çırak takılırlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: takılırlardı

Özne: Kahveciyle çırak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Hanımlara dört demli çay.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (ver)

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: dört demli çay

Dolaylı Tümleç: Hanımlara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- ‘Sen mi götüreceksin içeri?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götüreceksin

Özne: Sen

Zarf Tümleci: içeri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nerde o günler; kapıdaki kart keşkek bırakır mı hiç; ‘Şuna bak be, par par yanıyor yüzü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Nerde o günler

Yüklem: Nerde

Özne: o günler

2.Cümle: kapıdaki kart keşkek bırakır mı hiç

Yüklem: bırakır mı?

Özne: kapıdaki kart

Belirtisiz Nesne: keşkek

Zarf Tümleci: hiç

3.Cümle: ‘Şuna bak be,

Yüklem: bak

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Şuna

4.Cümle: par par yanıyor yüzü.

Yüklem: yanıyor

Özne: yüzü

Zarf Tümleci: par par

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geceye... İki küçük oğlanı da götürürlerdi yanlarında.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürürlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İki küçük oğlanı

Dolaylı Tümleç: yanlarında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Küçüğün dili dönmez "Gebecet abi" derdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Küçüğün dili dönmez

Yüklem: dönmez

Özne: Küçüğün dili

2.Cümle: "Gebecet abi" derdi.

Yüklem: derdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Gebecet abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emir eri olduğunu babasına bildirmedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bildirmedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Emir eri olduğunu

Dolaylı Tümleç: babasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bölükte mektupları açtıkları için bir arkadaşının ev adresini verdiğini yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir arkadaşının ev adresini verdiğini

Zarf Tümleci: Bölükte mektupları açtıkları için

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çoğu bir örnek mektuplardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bir örnek mektuplardı

Özne: Çoğu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Para isterdi sık sık:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: isterdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Para

Zarf Tümleci: sık sık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tüfeği karıncalanır, matarası çalınır, kasaturası kırılırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tüfeği karıncalanır

Yüklem: karıncalanır

Özne: Tüfeği

2.Cümle: matarası çalınır

Yüklem: çalınır

Özne: matarası

3.Cümle: kasaturası kırılırdı

Yüklem: kırılırdı

Özne: kasaturası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Haftada bir ya da iki gün öğle sonları geneleve giderdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giderdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: geneleve

Zarf Tümleci: Haftada bir ya da iki gün öğle sonları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arsaya girer, hep o seyrek dişli, yaşlıca kadın açardı pencereyi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Arsaya girer

Yüklem: girer

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Arsaya

2.Cümle: hep o seyrek dişli, yaşlıca kadın açardı pencereyi

Yüklem: açardı

Özne: o seyrek dişli, yaşlıca kadın

Belirtili Nesne: pencereyi

Zarf Tümleci: hep

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Gel kız, seninki.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gel

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: kız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Aa, küçük askerim gelmiş.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmiş

Özne: küçük askerim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kollarından tutup içeri çekerlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekerlerdi.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kollarından tutup içeri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimi günler kadın yukarıda bir erkekle olurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olurdu.

Özne: kadın

Dolaylı Tümleç: yukarıda

Zarf Tümleci: Kimi günler, bir erkekle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oturup beklerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: beklerdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Oturup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Uzattı seninki, enişte.’ S.37

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uzattı

Özne: seninki

Cümle Dışı Unsur: enişte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gülüşürlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gülüşürlerdi.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdivenden inip çıkanlar olurdu; hangisi bilemezdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Merdivenden inip çıkanlar olurdu

Yüklem: olurdu

Özne: Merdivenden inip çıkanlar

2.Cümle: hangisi bilemezdi

Yüklem: bilemezdi

Özne: hangisi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın inerken sözcüklere uymayan, kayıtsız bir sesle ‘Aa, küçük askerim gelmiş’ derdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi.

Özne: Kadın

Belirtisiz Nesne: ‘Aa, küçük askerim gelmiş’

Zarf Tümleci: inerken sözcüklere uymayan, kayıtsız bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bir şey mi dediniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dediniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir şey mi?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Toplandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Toplandı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hayır efendim, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Hayır efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Akşam yemeğini yerken ortalıkçı kadın merdivenin önünde, korkuluğa dayanmış bekliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyordu.

Özne: ortalıkçı kadın

Dolaylı Tümleç: merdivenin önünde,

Zarf Tümleci: Akşam yemeğini yerken, korkuluğa dayanmış

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çık yat sen, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Çık yat sen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın başını eğdi; karşılık vermedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın başını eğdi

Yüklem: eğdi

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: başını

2.Cümle: karşılık vermedi

Yüklem: karşılık vermedi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çabuk yiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çabuk

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fasulye biraz helmelenmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: helmelenmişti.

Özne: Fasulye

Zarf Tümleci: biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Darı unuyla bir yemek yapardın; gene yapsana ondan.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Darı unuyla bir yemek yapardın

Yüklem: yapardın

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Darı unuyla bir yemek

2.Cümle: gene yapsana ondan

Yüklem: yapsana

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ondan

Zarf Tümleci: gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaçamak mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kaçamak mı?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Olur.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olur.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalan ekmeği alıp kalktı; yandaki odada bir tencereye koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalan ekmeği alıp kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kalan ekmeği alıp

2.Cümle: yandaki odada bir tencereye koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yandaki odada bir tencereye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ağzını yıkadı; aynaya baktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ağzını yıkadı

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ağzını

2.Cümle: aynaya baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aynaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dişlerini bir daha fırçaladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: fırçaladı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dişlerini

Zarf Tümleci: bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çıkıp kapıyı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın tepsiyi götürmeden önce masayı silmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: silmişti

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: masayı

Zarf Tümleci: tepsiyi götürmeden önce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yerine oturdu; sigarasını yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yerine oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yerine

2.Cümle: sigarasını yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigarasını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaçıncıydı bu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kaçıncıydı

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öksürmüyordu artık.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Öksürmüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arada bir ayak sesleri geliyordu dışarıdan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: ayak sesleri

Dolaylı Tümleç: dışarıdan

Zarf Tümleci: Arada bir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarasını bastırırken trenin sesini duydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: trenin sesini

Zarf Tümleci: Sigarasını bastırırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Merhaba, odam boş mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş mu

Özne: odam

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba oda boş mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş mu

Özne: oda

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Odam boş mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş mu?

Özne: Odam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oda boş mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş mu?

Özne: Oda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yeriniz var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı

Özne: Yeriniz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba, yeriniz var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı

Özne: yeriniz

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi akşamlar, yeriniz var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı

Özne: yeriniz

Cümle Dışı Unsur: İyi akşamlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi akşamlar, odam boş mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş mu

Özne: odam

Cümle Dışı Unsur: İyi akşamlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi akşamlar, oda boş mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş mu?

Özne: oda

Cümle Dışı Unsur: İyi akşamlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi akşamlar, döndüm ben, odam boş mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndüm

Özne: Ben

Cümle Dışı Unsur: İyi akşamlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba..."
- Silkinip kalktı, ceketini düzeltti; masanın önüne geldi, sağ eliyle tutunup bekledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Silkinip kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Silkinip

2.Cümle: ceketini düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ceketini

3.Cümle: masanın önüne geldi

Yüklem: geldi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masanın önüne

4.Cümle: sağ eliyle tutunup bekledi

Yüklem: bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sağ eliyle tutunup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzden başlayıp geriye doğru otuz üçe dek saydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: saydı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yüzden başlayıp geriye doğru otuz üçe dek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boşuna telaşlanıyordu; belki yarın akşam bile gelmezdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Boşuna telaşlanıyordu

Yüklem: telaşlanıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Boşuna

2.Cümle: belki yarın akşam bile gelmezdi

Yüklem: gelmezdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: belki yarın akşam bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elini çekip yürüdü; Emekli Subay'ın küllüğünü çöp sepetine boşalttı; yerine koyarken kapı açıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elini çekip yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Elini çekip

2.Cümle: Emekli Subay'ın küllüğünü çöp sepetine boşalttı

Yüklem: boşalttı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Emekli Subay'ın küllüğünü

Dolaylı Tümleç: çöp sepetine

3.Cümle: yerine koyarken kapı açıldı.

Yüklem: açıldı.

Özne: kapı

Zarf Tümleci: yerine koyarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki kişiydiler, biri orta yaşlı öteki genç. (s.38)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İki kişiydiler

Yüklem: İki kişiydiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

2.Cümle: biri orta yaşlı öteki genç

Yüklem: orta yaşlı, genç

Özne: biri, öteki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki yataklı odanız var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı?

Özne: İki yataklı odanız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

Evet.

- Masaya geçti; nüfus kâğıtlarını istedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Masaya geçti

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Masaya

2.Cümle: nüfus kâğıtlarını istedi.

Yüklem: istedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: nüfus kâğıtlarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adam ikisini de cebinden çıkarıp verdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verdi

Özne: Adam

Belirtili Nesne: ikisini de

Zarf Tümleci: cebinden çıkarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Soyadları birdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: birdi

Özne: Soyadları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkinci katta beş numara.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İkinci katta (-dır)

Özne: beş numara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anahtarı vereyim mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vereyim mi?

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hayır, sonra geliriz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliriz

Özne: Biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sonra

Cümle Dışı Unsur: hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gittiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gittiler.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eskiden gelenleri pek incelemezdi; körkütük sarhoş değilse her isteyene yatak verirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eskiden gelenleri pek incelemezdi

Yüklem: incelemezdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gelenleri

Zarf Tümleci: Eskiden, pek

2.Cümle: körkütük sarhoş değilse her isteyene yatak verirdi

Yüklem: verirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: yatak

Dolaylı Tümleç: her isteyene

Zarf Tümleci: körkütük sarhoş değilse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ara sıra yanlarında bir erkekle gelip karı-kocalık oynayan orospuları tanımazlıktan gelirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tanımazlıktan gelirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ara sıra yanlarında bir erkekle gelip karı-kocalık oynayan orospuları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Seyrek de olsa kimi geceler genç bir erkekle gelen orta yaşlı, çoğu tedirgin 'baba'lara, 'amca'lara iki yataklı odalardan birini verirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: iki yataklı odalardan birini

Dolaylı Tümleç: Seyrek de olsa kimi geceler genç bir erkekle gelen orta yaşlı, çoğu tedirgin 'baba'lara, 'amca'lara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu karıkocaların, baba-oğulların, amca-yeğenlerin sesleri çıkmaz, sabahları erken giderlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bu karıkocaların, baba-oğulların, amca-yeğenlerin sesleri çıkmaz

Yüklem: çıkmaz

Özne: Bu karıkocaların, baba-oğulların, amca-yeğenlerin sesleri

2.Cümle: sabahları erken giderlerdi.

Yüklem: giderlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sabahları erken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ama beş ay önceki olaydan sonra erkek çiftlere pek güvenemiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: güvenemiyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: erkek çiftlere

Zarf Tümleci: beş ay önceki olaydan sonra, pek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mayıs ortasında bir gece geç vakit orta yaşlı bir adamla sarışın, güzel bir genç geldi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldi.

Özne: orta yaşlı bir adamla sarışın, güzel bir genç

Zarf Tümleci: Mayıs ortasında bir gece geç vakit

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki yataklı odanız var mı?'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı?'

Özne: İki yataklı odanız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Söyledikleri adları yazdı, anahtarı verdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Söyledikleri adları yazdı

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Söyledikleri adları

2.Cümle: anahtarı verdi

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: anahtarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İkinci katta sağda, beş numara.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: beş numara

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İkinci katta sağda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On ikiye doğru ışıkları söndürüp yukarıya çıkarken odanın önünde durdu, dinledi: '... evet... ona...' anlaşılmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: On ikiye doğru ışıkları söndürüp yukarıya çıkarken odanın önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odanın önünde

Zarf Tümleci: On ikiye doğru ışıkları söndürüp yukarıya çıkarken

2.Cümle: dinledi:

Yüklem: dinledi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: evet... ona...' anlaşılmıyordu.

Yüklem: anlaşılmıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: evet... ona...

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tavanarasına çıktı, soyundu; ortalıkçı kadının odasına geçti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tavanarasına çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Tavanarasına

2.Cümle: soyundu

Yüklem: soyundu

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: ortalıkçı kadının odasına geçti

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ortalıkçı kadının odasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağa girerken aşağıda biri üstüste iki kere bağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı.

Özne: aşağıda biri

Belirtili Nesne:

Zarf Tümleci: Yatağa girerken, üstüste iki kere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Odasına koşup giyinip ininceye dek otel ayaklanmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ayaklanmıştı.

Özne: otel

Zarf Tümleci: Odasına koşup giyinip ininceye dek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beş numaranın önünde don gömlek beş altı kişilik bir toplantı vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı.

Özne: don gömlek beş altı kişilik bir toplantı

Dolaylı Tümleç: Beş numaranın önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Bu odadan geldi.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ‘Bu odadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kıralım mı kilidi?’‘Polis çağrılsın, telefon yok mu?’‘Otelci geldi’ dedi biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: biri.

Belirtisiz Nesne: ‘Kıralım mı kilidi?’‘Polis çağrılsın, telefon yok mu?’‘Otelci geldi’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- ‘Çekilin şöyle.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Çekilin

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: şöyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıyı çaldı: ‘Siz mi bağırdınız?"

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapıyı çaldı

Yüklem: çaldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapıyı

2.Cümle: ‘Siz mi bağırdınız

Yüklem: bağırdınız

Özne: Siz

Cümle Dışı Unsur: mi?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Yok bişey, uykusunda bağırdı çocuk.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Yok bişey

Yüklem: Yok

Özne: bişey

2.Cümle: uykusunda bağırdı çocuk

Yüklem: bağırdı

Özne: çocuk

Dolaylı Tümleç: uykusunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Olur mu hiç’ dedi biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: ‘Olur mu hiç’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- ‘Açın kapıyı lütfen.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Açın

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümle Dışı Unsur: lütfen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapı açıldığında adamın bacakları çıplak, ceketi sırtındaydı: kayıtsız, güvenli.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı açıldığında adamın bacakları çıplak, ceketi sırtındaydı

Yüklem: çıplak

Özne: adamın bacakları

Zarf Tümleci: Kapı açıldığında

2.Cümle: ceketi sırtındaydı

Yüklem: sırtındaydı

Özne: ceketi

3.Cümle: kayıtsız, güvenli.

Yüklem: kayıtsız, güvenli

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oğlan atletleydi; yorganı bacaklarına çekmiş yatakta oturuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oğlan atletleydi

Yüklem: atletleydi

Özne: Oğlan

2.Cümle: yorganı bacaklarına çekmiş yatakta oturuyordu

Yüklem: oturuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatakta

Zarf Tümleci: yorganı bacaklarına çekmiş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İçeri girmeden oğlana sordu: ‘Ne var, ne oldu?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Ne var, ne oldu

Dolaylı Tümleç: oğlana

Zarf Tümleci: İçeri girmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pürüzlü bir sesle ‘Beni aldattı’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Beni aldattı’

Zarf Tümleci: Pürüzlü bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Nasıl yani? Polis çağıralım mı?"

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağıralım mı?

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Polis

Zarf Tümleci: ‘Nasıl yani

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını salladı; yüzü solgundu: ‘Yok, hayır, çağırmayın.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başını salladı

Yüklem: salladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

2.Cümle: yüzü solgundu

Yüklem: solgundu

Özne: yüzü

3.Cümle: ‘Yok, hayır, çağırmayın

Yüklem: çağırmayın

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ‘Yok, hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Hayır, geçme."

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçme.

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapının önündekiler sessizdiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sessizdiler.

Özne: Kapının önündekiler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi geceler, dedi; kapıyı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İyi geceler, dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: İyi geceler

2.Cümle: kapıyı kapadı.

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Vay canına’ dedi yaşlıca biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: yaşlıca biri

Belirtisiz Nesne: ‘Vay canına’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Hadi yatın artık arkadaşlar.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatın

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: artık

Cümle Dışı Unsur: Hadi, arkadaşlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Herkes odasına girince sofanın ışığını söndürdü; yukarıya çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Herkes odasına girince sofanın ışığını söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sofanın ışığını

Zarf Tümleci: Herkes odasına girince

2.Cümle: yukarıya çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yukarıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soyunup yattı; bir süre uyuyamadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Soyunup yattı

Yüklem: yattı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Soyunup

2.Cümle: bir süre uyuyamadı

Yüklem: uyuyamadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ertesi sabah aşağıda adam parayı verirken oğlan az ötede duruyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyordu.

Özne: oğlan

Dolaylı Tümleç: az ötede

Zarf Tümleci: Ertesi sabah aşağıda adam parayı verirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘İyi sabahlar demeyecek misin beye?’ dedi adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: adam.

Belirtisiz Nesne: ‘İyi sabahlar demeyecek misin beye?’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlan döndü, gülümsedi; geceki sesine benzemeyen bir sesle ‘İyi sabahlar’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oğlan döndü

Yüklem: döndü

Özne: Oğlan

2.Cümle: gülümsedi

Yüklem: gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: geceki sesine benzemeyen bir sesle ‘İyi sabahlar’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘İyi sabahlar’

Zarf Tümleci: geceki sesine benzemeyen bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Hayırlı akşamlar.

Size de.

- İki erkekle bir kadındı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İki erkekle bir kadındı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Basit Cümle

- Kadının burnu sargılı, yüzü sarıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadının burnu sargılı

Yüklem: sargılı

Özne: Kadının burnu

2.Cümle: yüzü sarıydı

Yüklem: sarıydı

Özne: yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Geçmiş olsun.

- Sağ olasın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sağ olasın.

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkindiye doğru burnu kanadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kanadı

Özne: burnu

Zarf Tümleci: İkindiye doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Durduramadık; hastaneye getirdik trenle.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Durduramadık

Yüklem: Durduramadık

Özne: Biz (G.Ö.)

2.Cümle: hastaneye getirdik trenle

Yüklem: getirdik

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: hastaneye

Zarf Tümleci: trenle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyice şimdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyice

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: şimdi.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adlarını yazdı; anahtarı verirken sordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adlarını yazdı

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Adlarını

2.Cümle: anahtarı verirken sordu

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: anahtarı verirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oradan değildiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: değildiler.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Oradan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dolmuşlar işleyeli, Tekel'in tütün parası verdiği günler dışında, yakın köylerden otelde kalan olmuyordu pek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmuyordu

Özne: yakın köylerden otelde kalan

Zarf Tümleci: Dolmuşlar işleyeli, Tekel'in tütün parası verdiği günler dışında, pek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O sıralar her gece 1 numaradan başka bütün odalar dolu olurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dolu olurdu.

Özne: 1 numaradan başka bütün odalar

Zarf Tümleci: O sıralar her gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elini burnuna götürürken bir gören varmış gibi çekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Elini burnuna götürürken bir gören varmış gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On sekiz kırk treninin sesini duyunca koltuğundan kalktı; masanın önüne geçip durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: On sekiz kırk treninin sesini duyunca koltuğundan kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: koltuğundan

Zarf Tümleci: On sekiz kırk treninin sesini duyunca

2.Cümle: masanın önüne geçip durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: masanın önüne geçip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dün akşam gelmemişti; ama bugün perşembeydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dün akşam gelmemişti

Yüklem: gelmemişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dün akşam

2.Cümle: ama bugün perşembeydi

Yüklem: perşembeydi

Özne: bugün

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Merhaba, odam boş mu?..."

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boş mu?

Özne: odam

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elini saçlarından geçirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: saçlarından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne çok olasılık vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı.

Özne: Ne çok olasılık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oysa kadın bunlardan yalnız birisini söyleyecekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söyleyecekti.

Özne: kadın

Belirtili Nesne: bunlardan yalnız birisini

Cümle Dışı Unsur: Oysa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yalnız olasılıklar değil, kendisiyle ilgili ufak, önemsiz ayrıntılar...

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Kapı açıldı: İyi giyinmiş bir adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: Kapı

2.Cümle: İyi giyinmiş bir adamdı

Yüklem: İyi giyinmiş bir adamdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tek yataklı odanız var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı?

Özne: Tek yataklı odanız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayırın lütfen, sonra gelirim.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayırın lütfen

Yüklem: Ayırın

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: lütfen

2.Cümle: sonra gelirim

Yüklem: gelirim

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dönüp gitti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitti.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Esmer, kuru bir yüz; dudakları, gözleri alay eder gibi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Esmer, kuru bir yüz

Yüklem: Esmer, kuru bir yüz

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: dudakları, gözleri alay eder gibi

Yüklem: alay eder gibi

Özne: dudakları, gözleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eskiden görmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görmüştü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Eskiden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Demek bu akşam da gelmeyecekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmeyecekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Demek bu akşam da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Cumhuriyet bayramından önce gidersin (birlikte gideriz)’ diyemez miydi kardeşi ya da her kimse?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diyemez miydi?

Özne: kardeşi ya da her kimse

Belirtisiz Nesne: ‘Cumhuriyet bayramından önce gidersin (birlikte gideriz)’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Belki daha önce bir sabah başka bir araçla Ankara trenine getirmişlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirmişlerdi.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ankara trenine

Zarf Tümleci: Belki daha önce bir sabah başka bir araçla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını salladı; kazağının yakasını az aşağı çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başını salladı

Yüklem: salladı

Özne: O(G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

2.Cümle: kazağının yakasını az aşağı çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kazağının yakasını

Zarf Tümleci: az aşağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sabah yıkanmıştı, tıraş olmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sabah yıkanmıştı

Yüklem: yıkanmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sabah

2.Cümle: tıraş olmuştu

Yüklem: tıraş olmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Usta tıraşa bekliyor’ dedi çırak öğleden sonra.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: çırak

Belirtisiz Nesne: ‘Usta tıraşa bekliyor’

Zarf Tümleci: öğleden sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- ‘Ustana söyle, geçen gün tıraş oldum.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Ustana söyle

Yüklem: söyle

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ustana

2.Cümle: geçen gün tıraş oldum

Yüklem: tıraş oldum

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: geçen gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çırak gitti; az sonra berber geldi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çırak gitti

Yüklem: gitti

Özne: Çırak

2.Cümle: az sonra berber geldi

Yüklem: geldi

Özne: berber

Zarf Tümleci: az sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Bir suçumuz mu oldu Zebercet Efendi?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: Bir suçumuz

Cümle Dışı Unsur: mu, Zebercet Efendi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Yoo, pazartesi çarşıya gitmiştim; orda tıraş oldum.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Yoo, pazartesi çarşıya gitmiştim

Yüklem: gitmiştim

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: çarşıya

Zarf Tümleci: pazartesi

2.Cümle: orda tıraş oldum

Yüklem: tıraş oldum

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: orda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Çırak söyleyince hiç gelmeyeceksin sandım da.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sandım

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: hiç gelmeyeceksin

Zarf Tümleci: Çırak söyleyince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Değil, gelirim.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelirim

Özne: ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Bıyığını da kestirmişsin.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kestirmişsin

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bıyığını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Öyle oldu.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Öyle oldu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘İyi olmuş; gençleşmişsin.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İyi olmuş

Yüklem: İyi olmuş

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: gençleşmişsin

Yüklem: gençleşmişsin

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Berber gitti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitti

Özne: Berber

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Ne istiyor sizden?’ diye sordu Emekli Subay.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: Emekli Subay

Zarf Tümleci: ‘Ne istiyor sizden?’ diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Saç tıraşı olmamı...’

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Tıraş olurken ağzının sağ kıyısında dün sabah kestiği yerden usturayı bastırmadan geçirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: usturayı

Dolaylı Tümleç: ağzının sağ kıyısında, kestiği yerden

Zarf Tümleci: Tıraş olurken, dün sabah, bastırmadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzünü kurularken baktı; kanamıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yüzünü kurularken baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yüzünü kurularken

2.Cümle: kanamıyordu

Yüklem: kanamıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gene de havluyu bir süre üstünde tuttu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tuttu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havluyu

Dolaylı Tümleç: üstünde

Zarf Tümleci: Gene, bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Giyinip aşağıya inerken üçüncü katın merdiveninden döndü; kadını uyandırdı; perşembeleri pazardan haftalık sebzeyi alırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Giyinip aşağıya inerken üçüncü katın merdiveninden döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üçüncü katın merdiveninden

Zarf Tümleci: Giyinip aşağıya inerken

2.Cümle: kadını uyandırdı

Yüklem: uyandırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kadını

3.Cümle: perşembeleri pazardan haftalık sebzeyi alırdı

Yüklem: alırd

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: haftalık sebzeyi

Dolaylı Tümleç: pazardan

Zarf Tümleci: perşembeleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sabaha karşı, bir düşte uzun uzun gelirken uyanmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyanmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sabaha karşı, bir düşte uzun uzun gelirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Donunun önü vıcık vıcıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vıcık vıcıktı

Özne: Donunun önü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğruldu; damlamasın diye eliyle bastırıp banyoya gitti, yıkandı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Doğruldu

Yüklem: Doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: damlamasın diye eliyle bastırıp banyoya gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: banyoya

Zarf Tümleci: damlamasın diye eliyle bastırıp

3.Cümle: yıkandı

Yüklem: yıkandı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elinde olmadan kirleniyordu insan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kirleniyordu

Özne: insan

Zarf Tümleci: Elinde olmadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Son günlerde yatmayı düşünmediği ortalıkçı kadınla düşünde yatışı tuhaftı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tuhaftı

Özne: Son günlerde yatmayı düşünmediği ortalıkçı kadınla düşünde yatışı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gerçeğine benziyordu; yalnız kadın gözlerini açmış, sarılmış, memesini ısırırken ‘Ohh, seninim’ ya da ‘Ohh, nasıl seninim’ demişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gerçeğine benziyordu

Yüklem: benziyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Gerçeğine

2.Cümle: yalnız kadın gözlerini açmış

Yüklem: açmış

Özne: kadın

Belirtili Nesne: gözlerini

Cümle Dışı Unsur: yalnız

3.Cümle: sarılmış

Yüklem: sarılmış

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: memesini ısırırken ‘Ohh, seninim’ ya da ‘Ohh, nasıl seninim’ demişti.

Yüklem: demişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Ohh, seninim’ ya da ‘Ohh, nasıl seninim’

Zarf Tümleci: memesini ısırırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elini önüne götürdü, kabarmaya başlamıştı gene; düzeltti, bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elini önüne götürdü

Yüklem: götürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: önüne

2.Cümle: kabarmaya başlamıştı gene

Yüklem: başlamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kabarmaya

Zarf Tümleci: gene

3.Cümle: düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kimi geceler koğuşta terlikle...

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Kapı açıldı: Emekli Subay'dı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: Kapı

2.Cümle: Emekli Subay'dı

Yüklem: Emekli Subay'dı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir haftadır pantolonu kırışıksızdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kırışıksızdı.

Özne: pantolonu

Zarf Tümleci: Bir haftadır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belki öğleyin yemeğe çıkınca arada bir terziye gidip ütületiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ütületiyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Belki öğleyin yemeğe çıkınca arada bir terziye gidip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bugün öğle yemeğinden sonra o da ütülemişti pantolonunu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ütülemişti

Özne: O

Belirtili Nesne: pantolonunu

Zarf Tümleci: Bugün öğle yemeğinden sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Burnu kızarıktı; bu akşam da içmişti anlaşılan.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Burnu kızarıktı

Yüklem: kızarıktı

Özne: Burnu

2.Cümle: bu akşam da içmişti anlaşılan

Yüklem: içmişti anlaşılan

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bu akşam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yerine oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dışarısı serin bu gece.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: serin

Özne: Dışarısı

Zarf Tümleci: bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kışları nasıl ısıtırsınız oteli?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ısıtırsınız

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: oteli

Zarf Tümleci: Kışları nasıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gaz sobası yanar burada.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanar

Özne: Gaz sobası

Dolaylı Tümleç: burada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiven başının geçme tahtaları vardır, kapısı da...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardır

Özne: Merdiven başının geçme tahtaları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

Öteki katlar?

- Yukarılar ısınmaz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ısınmaz

Özne: Yukarılar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kitabını aldı açtı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldı açtı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kitabını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Konuşkan biri olmayışı iyiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iyiydi

Özne: Konuşkan biri olmayışı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dişçi olsaydı...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dişçi olsaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dişçi tek başına yarım saat otursa burada çatlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çatlardı

Özne: Dişçi

Dolaylı Tümleç: burada

Zarf Tümleci: Dişçi tek başına yarım saat otursa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dünden beri bir yakınlık duyuyordu adama.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bir yakınlık duyuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: adama

Zarf Tümleci: Dünden beri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dün gece yemekten dönünce 'Altı gündür bir kere çıktınız dışarı; hep oturur musunuz burada?' demişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Altı gündür bir kere çıktınız dışarı; hep oturur musunuz burada?

Zarf Tümleci: Dün gece yemekten dönünce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- 'Evet, efendim, işim bu benim.'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: benim işim

Özne: bu

Cümle Dışı Unsur: Evet, efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Güç bir iş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Güç bir iş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yardımcınız da yok; iyi dayanıyorsunuz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yardımcınız da yok

Yüklem: yok

Özne: Yardımcınız

2.Cümle: iyi dayanıyorsunuz.

Yüklem: dayanıyorsunuz

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: iyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gerçekten güç müydü işi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: güç müydü?

Özne: işi

Zarf Tümleci: Gerçekten

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beş yıl önce Faruk Bey yatak ücretleriyle birlikte ortalıkçı kadınla onun aylıklarını da artırdığını söyleyince utanmış, yere bakmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Beş yıl önce Faruk Bey yatak ücretleriyle birlikte ortalıkçı kadınla onun aylıklarını da artırdığını söyleyince utanmış

Yüklem: utanmış

Özne: Faruk Bey

Zarf Tümleci: Beş yıl önce,yatak ücretleriyle birlikte ortalıkçı kadınla onun aylıklarını da artırdığını söyleyince

2.Cümle: yere bakmıştı

Yüklem: bakmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İkinci gelişiydi buraya; bir de 1955 kışında Rüstem Bey öldükten sonra gelmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İkinci gelişiydi buraya

Yüklem: İkinci gelişiydi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: buraya

2.Cümle: bir de 1955 kışında Rüstem Bey öldükten sonra gelmişti

Yüklem: gelmişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir de 1955 kışında Rüstem Bey öldükten sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bölüşmede ablaları oteli ona bırakmışlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bırakmışlar.

Özne: ablaları

Belirtili Nesne: oteli

Dolaylı Tümleç: ona

Zarf Tümleci: Bölüşmede

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Yukarıları görmek ister misiniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ister misiniz?

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Yukarıları görmek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki yaşındaymış İzmir’e yerleştiklerinde; çocukluğunda birkaç kere babası getirmiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İki yaşındaymış İzmir'e yerleştiklerinde

Yüklem: İki yaşındaymış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: İzmir'e yerleştiklerinde

2.Cümle: çocukluğunda birkaç kere babası getirmiş

Yüklem: getirmiş

Özne: babası

Zarf Tümleci: çocukluğunda birkaç kere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bu odada kaldı o gece; ertesi sabah gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bu odada kaldı o gece

Yüklem: kaldı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bu odada

Zarf Tümleci: o gece

2.Cümle: ertesi sabah gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ertesi sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emekli Subay sol eliyle tutuyordu kitabı, sağ elinde sigarası vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Emekli Subay sol eliyle tutuyordu kitabı

Yüklem: tutuyordu

Özne: Emekli Subay

Belirtili Nesne: kitabı

Zarf Tümleci: sol eliyle

2.Cümle: sağ elinde sigarası vardı

Yüklem: vardı

Özne: sigarası

Dolaylı Tümleç: sağ elinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çay demlemeye kalkacakken kapı açıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açıldı

Özne: kapı

Zarf Tümleci: Çay demlemeye kalkacakken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oldukça genç bir adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Oldukça genç bir adamdı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yaklaştı; Emekli Subay'a doğru baktı, masaya eğildi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yaklaştı

Yüklem: Yaklaştı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: Emekli Subay'a doğru baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Emekli Subay'a doğru

3.Cümle: masaya eğildi

Yüklem: eğildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Merhaba, bir ricam var sizden, dedi yavaşça.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Merhaba, bir ricam var sizden

Dolaylı Tümleç:

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Buyurun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Buyurun

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kadınla İzmir'e gidecektik; üç saat gecikme varmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir kadınla İzmir'e gidecektik

Yüklem: gidecektik

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İzmir'e

Zarf Tümleci: Bir kadınla

2.Cümle: üç saat gecikme varmış

Yüklem: varmış

Özne: üç saat gecikme

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Burada kalabilir miyiz bu gece?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalabilir miyiz?

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Burada

Zarf Tümleci: bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Güç durumdayız; istasyonda beklemek istemiyoruz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Güç durumdayız

Yüklem: Güç durumdayız

Özne: Biz (G.Ö.)

2.Cümle: istasyonda beklemek istemiyoruz

Yüklem: istemiyoruz

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: istasyonda beklemek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın nerede?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: nerede

Özne: Kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstasyonda.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İstasyonda.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Peki, gelin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelin

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Peki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağ olun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sağ olun

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam kapıdan çıkınca Emekli Subay ona döndü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndü

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: ona

Zarf Tümleci: Adam kapıdan çıkınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kim bu adam?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kim

Özne: bu adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmiyorum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmiyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Birini sordu’ derken düzeltti:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ‘Birini sordu’ derken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birisiyle gelecekmiş, oda istedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Birisiyle gelecekmiş

Yüklem: gelecekmiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Birisiyle

2.Cümle: oda istedi

Yüklem: istedi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: oda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Birini mi sordu dediniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dediniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Birini mi sordu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hayır, birisiyle gelecekmiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelecekmiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: birisiyle

Cümle Dışı Unsur: hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İçkinin etkisiyle belki, yüzü sararmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sararmıştı.

Özne: yüzü

Zarf Tümleci: İçkinin etkisiyle belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapı açıldı: akşam tek yataklı oda ayırtan adamdı; esmer, kuru yüzlü...

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: Kapı

2.Cümle: akşam tek yataklı oda ayırtan adamdı

Yüklem: akşam tek yataklı oda ayırtan adamdı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: esmer, kuru yüzlü...

Yüklem: esmer, kuru yüzlü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birden tanıdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tanıdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Birden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki yıl önce bir gece otelde kalıp sabah giderken 'Üstümde para yok; sonra veririm' diyen adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İki yıl önce bir gece otelde kalıp sabah giderken 'Üstümde para yok; sonra veririm' diyen adamdı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Masanın önünde durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Masanın önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Odayı siz mi göstereceksiniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: göstereceksiniz

Özne: siz

Belirtili Nesne: Odayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatak parasını önceden alıyoruz efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alıyoruz

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yatak parasını

Zarf Tümleci: önceden

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Niye? Yarın sabah veririm giderken.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: veririm

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarın sabah, giderken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kusura bakmayın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kusura bakmayın

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gecelik borcunuz da var bize.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var

Özne: Bir gecelik borcunuz

Dolaylı Tümleç: bize

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nasıl? Borcum mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Borcum mu?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Evet. İki yıl önceydi; giderken ‘Sonra veririm’ demiştiniz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İki yıl önceydi

Yüklem: İki yıl önceydi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: giderken ‘Sonra veririm’ demiştiniz

Yüklem: demiştiniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Sonra veririm’

Zarf Tümleci: giderken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yanlışınız var; ilk gelişim buraya.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yanlışınız var

Yüklem: var

Özne: Yanlışınız

2.Cümle: ilk gelişim buraya

Yüklem: ilk gelişim

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: buraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yanıldığımı sanmıyorum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sanmıyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yanıldığımı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nasıl olur? Bana güvenmiyorsanız kalamam otelinizde.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Nasıl olur?

Yüklem: Nasıl olur

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: Bana güvenmiyorsanız kalamam otelinizde

Yüklem: kalamam

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: otelinizde

Zarf Tümleci: Bana güvenmiyorsanız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Siz bilirsiniz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bilirsiniz.

Özne: Siz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam güldü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: güldü

Özne: Adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Tuhaf bir yer’ dedi, çıkıp gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: "Tuhaf bir yer’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: “Tuhaf bir yer”

2.Cümle: çıkıp gitti.

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emekli Subay gazetelerini, kitabını aldı; masaya yaklaştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Emekli Subay gazetelerini, kitabını aldı

Yüklem: aldı

Özne: Emekli Subay

Belirtili Nesne: gazetelerini, kitabını

2.Cümle: masaya yaklaştı

Yüklem: yaklaştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir acısı varmış gibiydi yüzü; sarıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir acısı varmış gibiydi yüzü

Yüklem: Bir acısı varmış gibiydi

Özne: yüzü

2.Cümle: sarıydı

Yüklem: sarıydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hasta mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hasta mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anahtarını verdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi geceler efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Cümle dışı unsur

- Gözlerine bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Gözlerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Söver gibi ‘Çok sağlamsınız’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Çok sağlamsınız’

Zarf Tümleci: Söver gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Zebercet koltuğunda geriye çekildi; sarardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet koltuğunda geriye çekildi

Yüklem: çekildi

Özne: Zebercet

Dolaylı Tümleç: koltuğunda geriye

2.Cümle: sarardı.

Yüklem: sarardı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adam dönüp yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: Adam

Zarf Tümleci: dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiveni çıkarken arkasından ‘Gitmeyin daha’ diye seslenmek istedi; ama nasıl söylenirdi bu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Merdiveni çıkarken arkasından ‘Gitmeyin daha’ diye seslenmek istedi

Yüklem: istedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Gitmeyin daha’ diye seslenmek

Dolaylı Tümleç: arkasından

Zarf Tümleci: Merdiveni çıkarken

2.Cümle: ama nasıl söylenirdi bu.

Yüklem: söylenirdi

Özne: bu

Zarf Tümleci: nasıl

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıda odanın kapısı kapanınca dış kapı açıldı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açıldı

Özne: dış kapı

Zarf Tümleci: Yukarıda odanın kapısı kapanınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elinde çantası genç bir kadınla deminki adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: deminki adamdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Elinde çantası genç bir kadınla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tedirgindiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tedirgindiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam masaya yaklaşırken kadın durdu; yere bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adam masaya yaklaşırken kadın durdu

Yüklem: durdu

Özne: kadın

Zarf Tümleci: Adam masaya yaklaşırken

2.Cümle: yere bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Askıdan 6 numaranın anahtarını aldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 6 numaranın anahtarını

Dolaylı Tümleç: Askıdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geniş yataklı bir oda vereyim size.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vereyim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Geniş yataklı bir oda

Dolaylı Tümleç: size

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tek yataklı mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tek yataklı mı?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

Evet.

- Çift yataklı yok mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok mu?

Özne: Çift yataklı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Var, ama daha rahattır bu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Var, daha rahattır

Özne: bu

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadına dönüp sordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kadına

Zarf Tümleci: dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne dersin?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dersin

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın omuzlarını kaldırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldırdı

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: omuzlarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmem, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bilmem

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Peki, verin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verin

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: peki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anahtarı verdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üçüncü katta soldaki ilk oda; altı numara.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: altı numara (-dır)

Özne: Üçüncü katta soldaki ilk oda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiveni çıkarlarken arkalarından baktım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktım

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: arkalarından

Zarf Tümleci: Merdiveni çıkarlarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boyları denkti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: denkti

Özne: Boyları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının kısa topuklu ayakkabıları vardı; kıçı ufarak, bacakları düzgündü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadının kısa topuklu ayakkabıları vardı

Yüklem: vardı

Özne: Kadının kısa topuklu ayakkabıları

2.Cümle: kıçı ufarak

Yüklem: ufarak

Özne: kıçı

3.Cümle: bacakları düzgündü.

Yüklem: düzgündü.

Özne: bacakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Güç durumdayız’ demişti adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: adam.

Belirtisiz Nesne: ‘Güç durumdayız’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Belki ikisi de evliydiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: evliydiler

Özne: ikisi

Cümle Dışı Unsur: Belki,de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Odaya girer girmez sarılır mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarılır mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Odaya girer girmez

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kapıyı kilitle’ derdi kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: kadın.

Belirtisiz Nesne: ‘Kapıyı kilitle’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Ankara treni geçtikten yarım saat sonra dış kapıyı demirleyip kilitledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dış kapıyı

Zarf Tümleci: Ankara treni geçtikten yarım saat sonra, demirleyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gecikme üç saat değil iki saattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gecikme üç saat değil

Yüklem: üç saat değil

Özne: Gecikme

2.Cümle: iki saattı.

Yüklem: iki saattı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Salonun ışıklarını söndürdü; odaya girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Salonun ışıklarını söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Salonun ışıklarını

2.Cümle: odaya girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Salı gecesi menteşeleri yağlamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yağlamıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: menteşeleri

Zarf Tümleci: Salı gecesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dün gece çok az kalmıştı odada; havluya yaklaşırken dönüp çıkmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dün gece çok az kalmıştı odada

Yüklem: kalmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odada

Zarf Tümleci: Dün gece, çok az

2.Cümle: havluya yaklaşırken dönüp çıkmıştı

Yüklem: çıkmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: havluya yaklaşırken dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yürüdü, yatağın yanında başucu masasının önünde durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürüdü,

Yüklem: Yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yatağın yanında başucu masasının önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağın yanında başucu masasının önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- O gece şuracıkta yatağın kıyısında oturuyordu kadın: kara kazağı, iri yuvarlaklık gümüş kolyesi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: O gece şuracıkta yatağın kıyısında oturuyordu kadın

Yüklem: oturuyordu

Özne: kadın

Dolaylı Tümleç: şuracıkta yatağın kıyısında

Zarf Tümleci: O gece

2.Cümle: kara kazağı, iri yuvarlaklı gümüş kolyesi.

Yüklem: kara kazağı, iri yuvarlaklık gümüş kolyesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bakmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bakmıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tepside çaydanlık, süzgü, çay bardağı; tabakta beş şeker. (vardı)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (vardı)

Özne: çaydanlık, süzgü, çay bardağı;beş şeker

Dolaylı Tümleç: Tepside, tabakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Altı şeker koymuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koymuştu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Altı şeker

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eksik şeker kadının tek şekerle bir bardak çay içtiğine kesin bir kanıt mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kesin bir kanıt mıydı?

Özne: Eksik şeker

Dolaylı Tümleç: kadının tek şekerle bir bardak çay içtiğine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ya ikiye bölüp yarımşar şekerle iki bardak çay içtiyse?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içtiyse

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: iki bardak çay

Dolaylı Tümleç:

Zarf Tümleci: ikiye bölüp yarımşar şekerle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şekeri ağzına alıp üç bardak bile içebilirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içebilirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: üç bardak

Zarf Tümleci: Şekeri ağzına alıp

Cümle Dışı Unsur: bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elini uzatırken çekti; ama kadının çayı nasıl içtiğini bilmesi gerekiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elini uzatırken çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Elini uzatırken

2.Cümle: ama kadının çayı nasıl içtiğini bilmesi gerekiyordu

Yüklem: gerekiyordu

Özne: kadının çayı nasıl içtiğini bilmesi

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eğilip çaydanlığın kapağını kaldırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldırdı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çaydanlığın kapağını

Zarf Tümleci: Eğilip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarısından çoğu doluydu; bir bardak içmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yarısından çoğu doluydu

Yüklem: doluydu

Özne: Yarısından çoğu

2.Cümle: bir bardak içmişti

Yüklem: içmişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir bardak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapağı yerine bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıraktı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapağı

Dolaylı Tümleç: yerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çay bardağını aldı, ışığı tutup elinde çevirdi:

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çay bardağını aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çay bardağını

2.Cümle: ışığı tutup elinde çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: elinde

Zarf Tümleci: ışığı tutup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bardağın kıyısında kadının dudaklarının değdiği yer belli belirsiz lekeliydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: belli belirsiz lekeliydi

Özne: kadının dudaklarının değdiği yer

Dolaylı Tümleç: Bardağın kıyısında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir leke daha vardı ama küçüktü; parmağının iziydi belki.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir leke daha vardı

Yüklem: vardı

Özne: Bir leke daha

2.Cümle: ama küçüktü

Yüklem: küçüktü

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ama

3.Cümle: parmağının iziydi belki

Yüklem: parmağının iziydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarı odada bir gıcırtı oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu.

Özne: bir gıcırtı

Dolaylı Tümleç: Yukarı odada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzü ışığa dönük bir süre bardağa baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bardağa

Zarf Tümleci: Yüzü ışığa dönük bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dibinde bir yudumluk kararmış çay artığı vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: bir yudumluk kararmış çay artığı

Dolaylı Tümleç: Dibinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bardağı ağzına götürürken gözlerini kapadı; durgun, bayat çayın kokusunu duydu; kadının dudaklarının izi sandığı yeri öptü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bardağı ağzına götürürken gözlerini kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gözlerini

Zarf Tümleci: Bardağı ağzına götürürken

2.Cümle: durgun, bayat çayın kokusunu duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: durgun, bayat çayın kokusunu

3.Cümle: kadının dudaklarının izi sandığı yeri öptü

Yüklem: öptü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kadının dudaklarının izi sandığı yeri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Birden bir gürültü oldu yukarıda, tavan çatırdadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Birden bir gürültü oldu yukarıda

Yüklem: oldu

Özne: bir gürültü

Dolaylı Tümleç: yukarıda

Zarf Tümleci: Birden

2.Cümle: tavan çatırdadı

Yüklem: çatırdadı

Özne: tavan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sıçradı, bardak elinden yere düşüp parçalandı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sıçradı

Yüklem: Sıçradı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: bardak elinden yere düşüp parçalandı

Yüklem: parçalandı

Özne: bardak

Zarf Tümleci: elinden yere düşüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözleri açık, kılları diken dikendi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gözleri açık

Yüklem: açık

Özne: Gözleri

2.Cümle: kılları diken dikendi

Yüklem: diken dikendi

Özne: kılları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emekli Subay yataktan düşmüş olacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düşmüş olacaktı

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: yataktan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karyola demirini tuttu; yutkundu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Karyola demirini tuttu

Yüklem: tuttu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Karyola demirini

2.Cümle: yutkundu

Yüklem: yutkundu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarı odadan su sesi, sonra bir gıcırtı geldi; adam yeniden yatmıştı demek.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yukarı odadan su sesi, sonra bir gıcırtı geldi

Yüklem: geldi

Özne: su sesi, bir gıcırtı

Dolaylı Tümleç: Yukarı odadan

Zarf Tümleci: sonra

2.Cümle: adam yeniden yatmıştı demek

Yüklem: yatmıştı

Özne: adam

Zarf Tümleci: yeniden

Cümle Dışı Unsur: demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüreğinin çarpıntısı yavaşlıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yavaşlıyordu.

Özne: Yüreğinin çarpıntısı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Demiri bırakıp bir adım geri çekildi; yerdeki bardak kırıklarına baktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Demiri bırakıp bir adım geri çekildi

Yüklem: çekildi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Demiri bırakıp bir adım geri

2.Cümle: yerdeki bardak kırıklarına baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yerdeki bardak kırıklarına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oda bozulmuştu; kadın gelmezdi artık.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oda bozulmuştu

Yüklem: bozulmuştu

Özne: Oda

2.Cümle: kadın gelmezdi artık

Yüklem: gelmezdi

Özne: kadın

Zarf Tümleci: artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yürüdü, odadan çıkarken bir haftadır yanan ışığı söndürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürüdü

Yüklem: Yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: odadan çıkarken bir haftadır yanan ışığı söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir haftadır yanan ışığı

Zarf Tümleci: odadan çıkarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşağıya indiğinde saat yediyi geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu.

Özne: saat

Belirtili Nesne: yediyi

Zarf Tümleci: Aşağıya indiğinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dış kapıyı açtıktan sonra yandaki odada çayını demlerken yukarıda bir kapı açılıp kapandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapandı.

Özne: yukarıda bir kapı

Belirtili Nesne:

Dolaylı Tümleç:

Zarf Tümleci: Dış kapıyı açtıktan sonra yandaki odada çayını demlerken, açılıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ocağı kıstı; çaydanlığı üstüne koydu, çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ocağı kıstı

Yüklem: kıstı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ocağı

2.Cümle: çaydanlığı üstüne koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çaydanlığı

Dolaylı Tümleç: üstüne

3.Cümle: çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Koltuğuna otururken Emekli Subay elinde küçük deri valizi, merdivenden iniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iniyordu

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: merdivenden

Zarf Tümleci: Koltuğuna otururken, elinde küçük deri valizi (ile)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorgun, yıpranmış, esmerleşmiş gibiydi yüzü; tıraş olmamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yorgun, yıpranmış, esmerleşmiş gibiydi yüzü

Yüklem: Yorgun, yıpranmış, esmerleşmiş gibiydi

Özne: yüzü

2.Cümle: tıraş olmamıştı

Yüklem: tıraş olmamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyi sabahlar efendim.

Cümlenin Ögeleri:

- Size de. Ne kadar borcum?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne kadar

Özne: borcum

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yedi gün; yüz beş lira ediyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yüz beş lira ediyor

Özne: Yedi gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arka cebinden çıkardığı paralardan yüz yirmi lira ayırdı; masaya bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Arka cebinden çıkardığı paralardan yüz yirmi lira ayırdı

Yüklem: ayırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: yüz yirmi lira

Dolaylı Tümleç: Arka cebinden çıkardığı paralardan

2.Cümle: masaya bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ötekileri cebine koydu; valizini aldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ötekileri cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ötekileri

Dolaylı Tümleç: cebine

2.Cümle: valizini aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: valizini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üstü kalsın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalsın

Özne: Üstü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kötü bir günde gidiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kötü bir günde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıya yaklaşırken arkasından seslendi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: seslendi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: arkasından

Zarf Tümleci: Kapıya yaklaşırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaçıyorsunuz demek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kaçıyorsunuz

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam durdu, omuzları kısıldı; dönmedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adam durdu

Yüklem: durdu

Özne: Adam

2.Cümle: omuzları kısıldı

Yüklem: kısıldı

Özne: omuzları

3.Cümle: dönmedi

Yüklem: dönmedi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yürüdü; kapıdan çıkıp yavaşça kapadı, gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürüdü

Yüklem: Yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: kapıdan çıkıp yavaşça kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kapıdan çıkıp yavaşça

3.Cümle: gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gelmeyeceğini anlamış mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anlamış mıydı?

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gelmeyeceğini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Gelmez artık; ama benim beklemem gerek’ diyemedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diyemedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Gelmez artık; ama benim beklemem gerek’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Belki bir başkasını bekliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir başkasını

Cümle Dışı Unsur: Belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene de iyi dayanmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dayanmıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gene de iyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kahvaltıdan sonra süpürgeyle faraşı alıp kadının odasına girdi; ışığı yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kahvaltıdan sonra süpürgeyle faraşı alıp kadının odasına girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kadının odasına

Zarf Tümleci: Kahvaltıdan sonra süpürgeyle faraşı alıp

2.Cümle: ışığı yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağın sağında, yerdeki bardak kırıklarını süpürdü, topladı; çöp sepetine döktü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağın sağında, yerdeki bardak kırıklarını süpürdü

Yüklem: süpürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yatağın sağında, yerdeki bardak kırıklarını

2.Cümle: topladı

Yüklem: topladı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: çöp sepetine döktü

Yüklem: döktü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: çöp sepetine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Islak bir bezle muşambadaki çay lekelerini ovdu, sildi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Islak bir bezle muşambadaki çay lekelerini ovdu

Yüklem: ovdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: muşambadaki çay lekelerini

Zarf Tümleci: Islak bir bezle

2.Cümle: sildi

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bezi sandık odasına bırakıp ellerini yıkadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ellerini

Zarf Tümleci: Bezi sandık odasına bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Az önce ikinci çayını içerken dibinde bir yudumluk çay bıraktığı bardağı aldı; odaya götürüp kırılan bardağın yerine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Az önce ikinci çayını içerken dibinde bir yudumluk çay bıraktığı bardağı aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dibinde bir yudumluk çay bıraktığı bardağı

Zarf Tümleci: Az önce ikinci çayını içerken

2.Cümle: odaya götürüp kırılan bardağın yerine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kırılan bardağın yerine

Zarf Tümleci: odaya götürüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın gelirse olanları anlayamazdı; ama o biliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın gelirse olanları anlayamazdı

Yüklem: anlayamazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: olanları

Zarf Tümleci: Kadın gelirse

2.Cümle: ama o biliyordu

Yüklem: biliyordu

Özne: O

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Işığı söndürüp çıktı; kapıyı kilitledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Işığı söndürüp çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Işığı söndürüp

2.Cümle: kapıyı kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Koltuğuna oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Koltuğuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dokuma fabrikasının düdüğü ötüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ötüyordu

Özne: Dokuma fabrikasının düdüğü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saata baktı: sekize iki var.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Saate baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Saate

2.Cümle: sekize iki var

Yüklem: var

Özne: sekize iki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çalar saat günde iki dakika geri kalırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalırdı

Özne: Çalar saat

Zarf Tümleci: günde iki dakika geri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kurarken ileri almayı unutmuş muydu bugün?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutmuş muydu?

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ileri almayı

Zarf Tümleci: Kurarken, bugün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğleyin, on ikide top atılınca bakacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Öğleyin, on ikide top atılınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geçen cuma sekizi iki geçe çalmıştı kapıyı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çalmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Geçen cuma sekizi iki geçe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Evet, kalkıyorum."

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalkıyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sadece bir hafta mı olmuştu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmuştu

Özne: Sadece bir hafta

Cümle Dışı Unsur: mı

- Sol cebinden sigara paketiyle kibriti çıkardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkardı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigara paketiyle kibriti

Dolaylı Tümleç: Sol cebinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dıştan belli olmasa da tedirgindi demek, dalgındı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dıştan belli olmasa da tedirgindi demek

Yüklem: tedirgindi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dıştan belli olmasa da, demek

2.Cümle: dalgındı

Yüklem: dalgındı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Belki bir başkası vardı o köyde;

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: bir başkası

Dolaylı Tümleç: o köyde

Cümle Dışı Unsur: Belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ankara'dan tanıdığı biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tanıdığı biri (idi)

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ankara'dan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarasını söndürürken dün gece gelen adamla kadın merdivenden iniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iniyordu

Özne: dün gece gelen adamla kadın

Dolaylı Tümleç: merdivenden

Zarf Tümleci: Sigarasını söndürürken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Açık konuşmuştu adam; birlikte gelip karı-koca olduklarını söyleselerdi kuşkulanmazdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Açık konuşmuştu adam

Yüklem: konuşmuştu

Özne: adam

Zarf Tümleci: Açık

2.Cümle: birlikte gelip karı-koca olduklarını söyleselerdi kuşkulanmazdı.

Yüklem: kuşkulanmazdı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: birlikte gelip karı-koca olduklarını söyleselerdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın aşırı boyanmıştı; adamın yüzü solgundu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın aşırı boyanmıştı

Yüklem: boyanmıştı

Özne: Kadın

Zarf Tümleci: aşırı

2.Cümle: adamın yüzü solgundu

Yüklem: solgundu

Özne: adamın yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Unutma’ dedi; masanın önünde durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Unutma’ dedi;

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Unutma’

2.Cümle: masanın önünde durdu.

Yüklem: durdu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masanın önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın gülümsedi; yürüyüp dışarı çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın gülümsedi

Yüklem: gülümsedi

Özne: Kadın

2.Cümle: yürüyüp dışarı çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yürüyüp dışarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyi sabahlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyi sabahlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Biraz bekleyebilir miyim ben?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekleyebilir miyim?

Özne: Ben

Zarf Tümleci: Biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nasıl isterseniz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: isterseniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Nasıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıdan yana bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kapıdan yana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kıpırdadı; cebinden sigara paketini aldı; uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kıpırdadı

Yüklem: Kıpırdadı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: cebinden sigara paketini aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigara paketini

Dolaylı Tümleç: cebinden

3.Cümle: uzattı

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İçer misiniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İçer misiniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yeni söndürdüm; almayayım.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yeni söndürdüm

Yüklem: söndürdüm

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yeni

2.Cümle: almayayım.

Yüklem: almayayım.

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Rahat ettiniz mi gece?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Rahat ettiniz mi

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok iyiydi oda; sağ olun.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çok iyiydi oda

Yüklem: Çok iyiydi

Özne: Oda

2.Cümle: sağ olun.

Yüklem: sağ olun

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sigarasını yaktı; üst üste çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sigarasını yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarasını

2.Cümle: üst üste çekti.

Yüklem: çekti.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: üst üste

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İlerde, gerekirse gelebilir miyiz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelebilir miyiz

Özne: Biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: İlerde, gerekirse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elbette efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Cümle Dışı Unsur: Elbette efendim

- Sigarayı sol eline aktarıp sağ eliyle arka cebinden bir ellilik çıkardı; masaya bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sigarayı sol eline aktarıp sağ eliyle arka cebinden bir ellilik çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir ellilik

Dolaylı Tümleç: arka cebinden

Zarf Tümleci: Sigarayı sol eline aktarıp sağ eliyle

2.Cümle: masaya bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hoşça kalın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hoşça kalın

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çekmeceyi açarken adam kapıya doğru yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü.

Özne: adam

Zarf Tümleci: Çekmeceyi açarken, kapıya doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Durun biraz; üstünü vereyim.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Durun biraz

Yüklem: Durun

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: biraz

2.Cümle: üstünü vereyim.

Yüklem: vereyim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: üstünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Duymamış gibi çıkıp gitti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitti.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Duymamış gibi çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gecelik borcu olan adamı (gerçekten o muydu) bunları 6 numaraya yatırmak için mi çevirmişti yoksa?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çevirmişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bir gecelik borcu olan adamı

Zarf Tümleci: bunları 6 numaraya yatırmak için, yoksa

Cümle Dışı Unsur: (gerçekten o muydu)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dün gece yatmaya giderken bir süre Emekli Subay'ın odasını dinlemişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dinlemişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Emekli Subay'ın odasını

Zarf Tümleci: Dün gece yatmaya giderken bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karanlıktı; yavaş sesle konuşuyorlardı, anlaşılmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Karanlıktı

Yüklem: Karanlıktı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yavaş sesle konuşuyorlardı

Yüklem: konuşuyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yavaş sesle

3.Cümle: anlaşılmıyordu

Yüklem: anlaşılmıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Belki dinleniyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dinleniyorlardı.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gıcırtı oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: Bir gıcırtı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Sigara ister misin?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ister misin?

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Sigara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Evet’ dedi kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: ‘Evet’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yürüdü; odasına çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürüdü

Yüklem: Yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: odasına çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Gece

- On sekiz kırk treninin geçişinden çok sonra, elleri arkasında merdivenle dış kapı arasında gidip geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidip geliyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: merdivenle dış kapı arasında

Zarf Tümleci: On sekiz kırk treninin geçişinden çok sonra, elleri arkasında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapı açıldı: orta boylu, gençten bir adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: Kapı

2.Cümle: orta boylu, gençten bir adamdı.

Yüklem: orta boylu, gençten bir adamdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yerimiz yok efendim, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Yerimiz yok efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Adam gitti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitti

Özne: Adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Akşamüstü iki kişiyi daha ‘Yerimiz yok’ deyip çevirmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çevirmişti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: iki kişiyi daha

Zarf Tümleci: Akşamüstü, ‘Yerimiz yok’ deyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğleden sonra ortalıkçı kadın yukarıların temizliğini bitirince salonu da silmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: silmişti.

Özne: ortalıkçı kadın

Belirtili Nesne: salonu

Zarf Tümleci: Öğleden sonra, yukarıların temizliğini bitirince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elinde kova, 1 numaranın önünde durup sormuştu: ‘Burası silinecek mi ağa?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sormuştu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ‘Burası silinecek mi ağa?’

Zarf Tümleci: Elinde kova, 1 numaranın önünde durup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Hayır, temiz orası.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: temiz

Özne: orası

Cümle Dışı Unsur: Hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gerçekten temiz miydi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: temiz miydi?

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gerçekten

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yandaki odaya girdi; çay demleyip çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yandaki odaya girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yandaki odaya

2.Cümle: çay demleyip çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çay demleyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Köşedeki koltuğa oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Köşedeki koltuğa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Büyük bakır küllük boştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boştu

Özne: Büyük bakır küllük

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Son gece miydi bu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Son gece miydi

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İçinde doğulmuş, yaşanmış, ölünmüş eski konak hazırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: hazırdı.

Özne: İçinde doğulmuş, yaşanmış, ölünmüş eski konak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Trenle gelmemişti; on bire değin bir saat daha bekleyecekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Trenle gelmemişti

Yüklem: gelmemişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Trenle

2.Cümle: on bire değin bir saat daha bekleyecekti

Yüklem: bekleyecekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: on bire değin bir saat daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapı açıldı: ara sıra bir erkekle otelde kalan sarışın orospuydu; yanında orta yaşlı bir adam vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapı açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: Kapı

2.Cümle: ara sıra bir erkekle otelde kalan sarışın orospuydu

Yüklem: ara sıra bir erkekle otelde kalan sarışın orospuydu

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: yanında orta yaşlı bir adam vardı.

Yüklem: vardı.

Özne: orta yaşlı bir adam

Dolaylı Tümleç: yanında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kalkmadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kalkmadı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yerimiz yok, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Yerimiz yok

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Aa niye? Hep burda kalırdık biz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalırdık

Özne: biz

Dolaylı Tümleç: burda

Zarf Tümleci: hep

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gidelim, dedi adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: adam

Belirtisiz Nesne: Gidelim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kadın boynunu büktü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: büktü.

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: boynunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bişey yapamaz mısınız?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yapamaz mısınız?

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bişey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üçüncü kattaki odayı...

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Yerimiz yok bu gece.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok

Özne: Yerimiz

Zarf Tümleci: bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam kadının kolunu tuttu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tuttu

Özne: Adam

Belirtili Nesne: kadının kolunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gidelim, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Gidelim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gittiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gittiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çarşamba gecesi başka bir erkekle gelmişti kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmişti

Özne: kadın

Zarf Tümleci: Çarşamba gecesi başka bir erkekle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalkıp deftere baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: deftere

Zarf Tümleci: Kalkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 6 numarada Saliha Alakaş ile Ahmet Alakaş yazılıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazılıydı

Özne: Saliha Alakaş ile Ahmet Alakaş

Dolaylı Tümleç: 6 numarada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Defteri kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Günlük fişte 6 numaraya aynı adları yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: aynı adları

Dolaylı Tümleç: Günlük fişte 6 numaraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bunlardan önce gelen adama bir ad düşündü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düşündü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir ad

Dolaylı Tümleç: Bunlardan önce gelen adama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kırk yıldır bir tek Zebercet bile kalmamıştı otelde.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalmamıştı

Özne: Kırk yıldır bir tek Zebercet

Dolaylı Tümleç: otelde

Cümle Dışı Unsur: bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 5 numaraya Zebercet Gezgin yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Zebercet Gezgin

Dolaylı Tümleç: 5 numaraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yandaki odadan bir cızırtı geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu.

Özne: bir cızırtı

Dolaylı Tümleç: Yandaki odadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Koştu; ocağı söndürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Koştu

Yüklem: Koştu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: ocağı söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ocağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çay yanmıştı, içilmezdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çay yanmıştı

Yüklem: yanmıştı

Özne: Çay

2.Cümle: içilmezdi.

Yüklem: içilmezdi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çaydanlığı yıkayıp çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çaydanlığı yıkayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene Emekli Subay'ın yerine oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Emekli Subay'ın yerine

Zarf Tümleci: Gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On bire değin ikişer ikişer dört kişi daha geldi yatak arayan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldi

Özne: yatak arayan on bire değin ikişer ikişer dört kişi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Yerimiz yok' diye savdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: savdı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ‘Yerimiz yok’ diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ara sıra hızla bir araba geçiyordu dışarıdan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu

Özne: bir araba

Dolaylı Tümleç: dışarıdan.

Zarf Tümleci: Ara sıra hızla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On ikiye doğru kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalktı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: On ikiye doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıyı demirledi, kilitledi; ışıkları söndürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapıyı demirledi

Yüklem: demirledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapıyı

2.Cümle: kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: ışıkları söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışıkları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İkinci katın ayakyoluna işeyip döndü; Ankara treniyle gelen kadının kaldığı odaya girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İkinci katın ayakyoluna işeyip döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: İkinci katın ayakyoluna işeyip

2.Cümle: Ankara treniyle gelen kadının kaldığı odaya girdi.

Yüklem: girdi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ankara treniyle gelen kadının kaldığı odaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sırtını kapıya dayayıp karanlıkta durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karanlıkta

Zarf Tümleci: Sırtını kapıya dayayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Bir çay içebilir miyim acaba?"

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içebilir miyim acaba?

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir çay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çay yanmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanmıştı.

Özne: Çay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Işığı yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Işığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Her şey yerindeydi; çay bardağı bile.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yerindeydi

Özne: Her şey, çay bardağı

Cümle Dışı Unsur: bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağın solunda duvara çakılı askıya mı asmıştı ince, kahverengi paltosunu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: asmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ince, kahverengi paltosunu

Dolaylı Tümleç: Yatağın solunda duvara çakılı askıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tepsiyle girdiğinde yatağın üstündeydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatağın üstündeydi.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Tepsiyle girdiğinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belki sandalyeye koymuştu sonra; kazağını, eteğini...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koymuştu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kazağını, eteğini

Dolaylı Tümleç: sandalyeye

Zarf Tümleci: sonra

Cümle Dışı Unsur: Belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yürüdü; yatağın yanında durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürüdü

Yüklem: Yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yatağın yanında durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağın yanında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Doğduğu yataktı bu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Doğduğu yataktı

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Vişneçürüğü atlas yorgan, konağın yorganlarından biriydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konağın yorganlarından biriydi

Özne: Vişneçürüğü atlas yorgan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çıplak mıydı altında?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Çıplak mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: altında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gece lambasını yaktı; öteki ışığı söndürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gece lambasını yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gece lambasını

2.Cümle: öteki ışığı söndürdü.

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: öteki ışığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ayakkabılarını, çoraplarını çıkardı; terlikleri giydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayakkabılarını, çoraplarını çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ayakkabılarını, çoraplarını

2.Cümle: terlikleri giydi

Yüklem: giydi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: terlikleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soyundu; giysilerini askıya astı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Soyundu

Yüklem: Soyundu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: giysilerini askıya astı.

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: giysilerini

Dolaylı Tümleç: askıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ayaklarını yıkadı; otelin havlusuyla kuruladı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayaklarını yıkadı

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ayaklarını

2.Cümle: otelin havlusuyla kuruladı.

Yüklem: kuruladı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: otelin havlusuyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dönüp yatağa girdi, yorganı üstüne çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dönüp yatağa girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağa

Zarf Tümleci: Dönüp

2.Cümle: yorganı üstüne çekti.

Yüklem: çekti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yorganı

Dolaylı Tümleç: üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yastığı çevirdi, sarıldı; yüksek sesle ‘Gelmeseydin ölürdüm’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yastığı çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yastığı

2.Cümle: sarıldı

Yüklem: sarıldı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: yüksek sesle ‘Gelmeseydin ölürdüm’ dedi.

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Gelmeseydin ölürdüm’

Zarf Tümleci: yüksek sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yastığı kokladı, öptü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yastığı kokladı

Yüklem: kokladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yastığı

2.Cümle: öptü

Yüklem: öptü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Erkeklik organı dimdikti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dimdikti.

Özne: Erkeklik organı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sıcaktı içerisi; avuçları terliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sıcaktı içerisi

Yüklem: Sıcaktı

Özne: içerisi

2.Cümle: avuçları terliyordu

Yüklem: terliyordu

Özne: avuçları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Doğruldu; yorganı ayakucuna itti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Doğruldu

Yüklem: Doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yorganı ayakucuna itti

Yüklem: itti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yorganı

Dolaylı Tümleç: ayakucuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Göğsünün kılları seyrekti; yüzü sarıydı, gergindi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Göğsünün kılları seyrekti

Yüklem: seyrekti

Özne: Göğsünün kılları

2.Cümle: yüzü sarıydı

Yüklem: sarıydı

Özne: yüzü

3.Cümle: gergindi

Yüklem: gergindi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadının unuttuğu karaları ince, sarıları kırmızıları kalın çizgili havluyu demirden aldı; yatağın ortasına serdi; yastığın bir ucunu havlunun altına çekip abandı; sarıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadının unuttuğu karaları ince, sarıları kırmızıları kalın çizgili havluyu demirden aldı;

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kadının unuttuğu karaları ince, sarıları kırmızıları kalın çizgili havluyu

Dolaylı Tümleç: demirden

2.Cümle: yatağın ortasına serdi

Yüklem: serdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağın ortasına

3.Cümle: yastığın bir ucunu havlunun altına çekip abandı;

Yüklem: abandı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yastığın bir ucunu havlunun altına çekip

4.Cümle: sarıldı.

Yüklem: sarıldı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüksek sesle bir daha ‘Gelmeseydin ölürdüm’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Gelmeseydin ölürdüm’

Zarf Tümleci: Yüksek sesle bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kadın bir şey sormuştu anlaşılan; ‘Evet’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın bir şey sormuştu anlaşılan

Yüklem: sormuştu

Özne: Kadın

Belirtisiz Nesne: bir şey

Zarf Tümleci: anlaşılan

2.Cümle: ‘Evet’ dedi.

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Evet’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kolları oldukça ince, bacakları kıllıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kolları oldukça ince

Yüklem: oldukça ince

Özne: Kolları

2.Cümle: bacakları kıllıydı

Yüklem: kıllıydı

Özne: bacakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kıçı da kıllıydı, sivilceliydi; tekdüze, ağır ağır kalkıp iniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kıçı da kıllıydı

Yüklem: kıllıydı

Özne: Kıçı

2.Cümle: sivilceliydi

Yüklem: sivilceliydi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: tekdüze, ağır ağır kalkıp iniyordu

Yüklem: iniyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: tekdüze, ağır ağır kalkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzünü yastıktan ayırıp kadınınkine benzetmeye çalıştığı ince bir sesle ‘Ooh, bırakma sakın; memelerimi ısır’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Ooh, bırakma sakın; memelerimi ısır’

Zarf Tümleci: Yüzünü yastıktan ayırıp kadınınkine benzetmeye çalıştığı ince bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Az aşağıya kayıp yastığı ısırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ısırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yastığı

Zarf Tümleci: Az aşağıya kayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İnledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İnledi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İnce, yorgun bir sesle, kulağına söyleniyormuş gibi yavaşça 'Ooh, nasıl seninim' dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: 'Ooh, nasıl seninim'

Zarf Tümleci: İnce, yorgun bir sesle, kulağına söyleniyormuş gibi yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Beşinci geceydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Beşinci geceydi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatakta dizleri üstüne kalkıp havluyu ovuşturdu; kuru yeriyle önündeki, karnındaki yapışkan ıslaklığı iyice sildi; karyola demirine astı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatakta dizleri üstüne kalkıp havluyu ovuşturdu

Yüklem: ovuşturdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havluyu

Dolaylı Tümleç: Yatakta

Zarf Tümleci: dizleri üstüne kalkıp

2.Cümle: kuru yeriyle önündeki, karnındaki yapışkan ıslaklığı iyice sildi

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: önündeki, karnındaki yapışkan ıslaklığı

Zarf Tümleci: kuru yeriyle, iyice

Cümle Dışı Unsur:

3.Cümle: karyola demirine astı.

Yüklem: astı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karyola demirine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir günde kuruyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kuruyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir günde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağa girmeden silkeliyor, kalanları tırnaklarıyla kazıyıp düşürüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağa girmeden silkeliyor

Yüklem: silkeliyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yatağa girmeden

2.Cümle: kalanları tırnaklarıyla kazıyıp düşürüyordu

Yüklem: düşürüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kalanları

Zarf Tümleci: tırnaklarıyla kazıyıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gene de, özellikle ortasında, sarı çizgiler koyulaşmaya başlamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koyulaşmaya başlamıştı.

Özne: sarı çizgiler

Zarf Tümleci: Gene de, özellikle ortasında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yastığı başucuna itti, düzeltti; yorganı üstüne çekip uzandı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yastığı başucuna itti

Yüklem: itti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yastığı

Dolaylı Tümleç: başucuna

2.Cümle: düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: yorganı üstüne çekip uzandı

Yüklem: uzandı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yorganı üstüne çekip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Beş gecedir burada yatıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: burada

Zarf Tümleci: Beş gecedir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cuma gecesi yukarıdan saatını, açık yeşil kazağını, tıraş kutusunu alıp dönmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alıp dönmüştü.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: saatını, açık yeşil kazağını, tıraş kutusunu

Dolaylı Tümleç: yukarıdan

Zarf Tümleci: Cuma gecesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cumartesi sabahı da 6 numaradan masayı indirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: masayı

Dolaylı Tümleç: 6 numaradan

Zarf Tümleci: Cumartesi sabahı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Lavabonun yanındaydı masa; üstünde tıraş kutusu vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Lavabonun yanındaydı masa

Yüklem: Lavabonun yanındaydı

Özne: masa

2.Cümle: üstünde tıraş kutusu vardı

Yüklem: vardı

Özne: tıraş kutusu

Dolaylı Tümleç: üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Artık günaşırı tıraş oluyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tıraş oluyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Artık günaşırı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sabahları geç kalkıyor, babasının sağlığındaki gibi, uyandıktan sonra bir süre yatakta kalıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sabahları geç kalkıyor

Yüklem: kalkıyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sabahları geç

2.Cümle: babasının sağlığındaki gibi, uyandıktan sonra bir süre yatakta kalıyordu.

Yüklem: kalıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatakta

Zarf Tümleci: babasının sağlığındaki gibi, uyandıktan sonra bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Nasıl olsa kalan yoktu otelde; yatak arayanlara ‘Yer yok’ diyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Nasıl olsa kalan yoktu otelde

Yüklem: yoktu

Özne: kalan

Dolaylı Tümleç: otelde

Zarf Tümleci: Nasıl olsa

2.Cümle: yatak arayanlara ‘Yer yok’ diyordu.

Yüklem: diyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Yer yok’

Dolaylı Tümleç: yatak arayanlara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Odaların anahtarlarını çekmeceye koymuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koymuştu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Odaların anahtarlarını

Dolaylı Tümleç: çekmeceye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pazartesi gecesi celepleri güçlükle savdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: savdı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: celepleri

Zarf Tümleci: Pazartesi gecesi, güçlükle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Giderlerken 'Olacak şey değil; koca otel...' dedi biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: 'Olacak şey değil; koca otel...'

Zarf Tümleci: Giderlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Dört gündür ortalıkçı kadını uyandırmıyordu; çoğu öğleye doğru kalkıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dört gündür ortalıkçı kadını uyandırmıyordu

Yüklem: uyandırmıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ortalıkçı kadını

Zarf Tümleci: Dört gündür

2.Cümle: çoğu öğleye doğru kalkıyordu

Yüklem: kalkıyordu

Özne: çoğu

Zarf Tümleci: öğleye doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bilmem.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmem

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gelirler gene.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gelirler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğleden sonra birkaç parça kirliyi yıkamıştı o gün; sundurmaya asmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Öğleden sonra birkaç parça kirliyi yıkamıştı o gün

Yüklem: yıkamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: birkaç parça kirliyi

Zarf Tümleci: Öğleden sonra, o gün

2.Cümle: sundurmaya asmıştı

Yüklem: asmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sundurmaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hava yağışlıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yağışlıydı.

Özne: Hava

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bugün bir ara aşağıya inip merdiven başında durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: merdiven başında

Zarf Tümleci: Bugün bir ara aşağıya inip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Ben gideyim istersen ağa.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gideyim

Özne: Ben

Belirtili Nesne:

Zarf Tümleci: istersen

Cümle Dışı Unsur: ağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Nereye gideceksin?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gideceksin

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Nereye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmem.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmem

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Köye giderim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giderim

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Köye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Neden?’‘Yapacak bişey yok.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok.

Özne: Yapacak bişey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘İyi ya, dinlen biraz.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dinlen

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: biraz

Cümle Dışı Unsur: İyi ya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Gelen de yok.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok

Özne: Gelen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarı çık sen.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çık

Özne: sen

Zarf Tümleci: Yukarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yakında gelirler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelirler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yakında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu durumda daha sorumsuz, daha rahat olması gerekti kadının, ama on yıldır alıştığı düzenin bozulmasından hoşnut değildi demek.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bu durumda daha sorumsuz, daha rahat olması gerekti kadının

Yüklem: gerekti

Özne: kadının daha sorumsuz, daha rahat olması

Dolaylı Tümleç: Bu durumda

2.Cümle: ama on yıldır alıştığı düzenin bozulmasından hoşnut değildi demek

Yüklem: hoşnut değildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: on yıldır alıştığı düzenin bozulmasından

Zarf Tümleci: demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Yakında gelirler’ demişti kadına.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Yakında gelirler’

Dolaylı Tümleç: kadına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Alacak mıydı yeniden?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Alacak mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yeniden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sanmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sanmıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatak isteyenleri savdıktan sonra fişe uydurma adlar yazıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: uydurma adlar

Dolaylı Tümleç: fişe

Zarf Tümleci: Yatak isteyenleri savdıktan sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ertesi sabah bunları deftere geçiriyor, topluyor, gazeteci gidince kasayı açıp kendi zarfından aldığı parayı otelin zarfına koyuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ertesi sabah bunları deftere geçiriyor

Yüklem: geçiriyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunları

Dolaylı Tümleç: deftere

Zarf Tümleci: Ertesi sabah

2.Cümle: topluyor

Yüklem: topluyor

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: gazeteci gidince kasayı açıp kendi zarfından aldığı parayı otelin zarfına koyuyordu

Yüklem: koyuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kendi zarfından aldığı parayı

Dolaylı Tümleç: otelin zarfına

Zarf Tümleci: gazeteci gidince kasayı açıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bu sabah gazeteciye de artık gazete getirmemesini, kimsenin okumadığını söyledi; yirmi dokuz günlük parayı verdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bu sabah gazeteciye de artık gazete getirmemesini, kimsenin okumadığını söyledi

Yüklem: söyledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: artık gazete getirmemesini, kimsenin okumadığını

Dolaylı Tümleç: gazeteciye

Zarf Tümleci: Bu sabah

2.Cümle: yirmi dokuz günlük parayı verdi.

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yirmi dokuz günlük parayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Cumhuriyet bayramıydı; dokuza doğru kapıyı açarken trampet, boru sesleri geliyordu dışarıdan; öğrenciler geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Cumhuriyet bayramıydı

Yüklem: Cumhuriyet bayramıydı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: dokuza doğru kapıyı açarken trampet, boru sesleri geliyordu dışarıdan

Yüklem: geliyordu

Özne: trampet, boru sesleri

Dolaylı Tümleç: dışarıdan

Zarf Tümleci: dokuza doğru kapıyı açarken

Cümle Dışı Unsur:

3.Cümle: öğrenciler geçiyordu

Yüklem: geçiyordu

Özne: öğrenciler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gazetede önemli bir haber vardı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: önemli bir haber

Dolaylı Tümleç: Gazetede

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saatler bu gece bir saat geri alınacak.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alınacak

Özne: Saatler

Zarf Tümleci: bu gece bir saat geri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Unutmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Unutmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğruldu, başucu masasındaki cep saatını bir saat geri aldı:

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Doğruldu

Yüklem: Doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: başucu masasındaki cep saatını bir saat geri aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başucu masasındaki cep saatını

Zarf Tümleci: bir saat geri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- On ikiye yirmi vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: On ikiye yirmi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yattı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yattı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tepsiyi cuma gecesi, yukarıdan saatını, açık yeşil kazağını, tıraş kutusunu getirince kaldırmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldırmıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Tepsiyi

Zarf Tümleci: cuma gecesi, yukarıdan saatını, açık yeşil kazağını, tıraş kutusunu getirince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bakır küllük oradaydı; yatağa uzanıp kadının bitmeden söndürdüğü sigaralardan birini içmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bakır küllük oradaydı

Yüklem: oradaydı

Özne: Bakır küllük

2.Cümle: yatağa uzanıp kadının bitmeden söndürdüğü sigaralardan birini içmişti.

Yüklem: içmişti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kadının bitmeden söndürdüğü sigaralardan birini

Zarf Tümleci: yatağa uzanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Daha bekliyor muydu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyor muydu?

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- En kötüsü kafasındaki tutarsızlıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kafasındaki tutarsızlıktı

Özne: En kötüsü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu akşam dışarıya çıkıncaya değin kaç kere karar değiştirmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: karar değiştirmişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bu akşam dışarıya çıkıncaya değin kaç kere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sonunda ortalıkçı kadına ‘Sokağa çıkıyorum ben; kapı çalınırsa açma’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Sokağa çıkıyorum ben; kapı çalınırsa açma’

Dolaylı Tümleç: ortalıkçı kadına

Zarf Tümleci: Sonunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Gene de trenin geçmesini bekledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekledi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: trenin geçmesini

Zarf Tümleci: Gene de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On yıldır ilk defa çarşıya yakın bir içkili aşevinde yemeğini yerken bir tek rakı istedi; bitirmeden çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: On yıldır ilk defa çarşıya yakın bir içkili aşevinde yemeğini yerken bir tek rakı istedi

Yüklem: istedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir tek rakı

Dolaylı Tümleç: çarşıya yakın bir içkili aşevinde

Zarf Tümleci: On yıldır ilk defa, yemeğini yerken

2.Cümle: bitirmeden çıktı.

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bitirmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hükümet konağı önündeki büyük alanda bayram gecesi şenliği vardı: hava fişekleri, çalgılar, oynayanlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: bayram gecesi şenliği

Dolaylı Tümleç: Hükümet konağı önündeki büyük alanda

Cümle Dışı Unsur: hava fişekleri, çalgılar, oynayanlar.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Alanın çevresi kalabalıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalabalıktı.

Özne: Alanın çevresi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eskiden beri dışarının insanlarını pek anlayamazdı; otele gelenlerden değillerdi sanki.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eskiden beri dışarının insanlarını pek anlayamazdı

Yüklem: anlayamazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dışarının insanlarını

Zarf Tümleci: Eskiden beri, pek

2.Cümle: otele gelenlerden değillerdi sanki

Yüklem: otele gelenlerden değillerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: sanki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Uzaklaştı oradan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uzaklaştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: oradan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İleride bir ağaca yaslanıp bekledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İleride

Zarf Tümleci: bir ağaca yaslanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Giderlerken uzaktan izledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: izledi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: uzaktan

Zarf Tümleci: Giderlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Köprüye varmadan tek katlı bir eve girdiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdiler

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: tek katlı bir eve

Zarf Tümleci: Köprüye varmadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmediği sokaklardan geçerek geldi otele; karanlıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bilmediği sokaklardan geçerek geldi otele

Yüklem: geldi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: otele

Zarf Tümleci: Bilmediği sokaklardan geçerek

2.Cümle: karanlıktı

Yüklem: karanlıktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soluna döndü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndü.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Soluna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duvarın ortasında asılı kalın çerçeveli resimdeki kadın gece lambasının ışığında belli belirsizdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: belli belirsizdi

Özne: Duvarın ortasında asılı kalın çerçeveli resimdeki kadın

Zarf Tümleci: gece lambasının ışığında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yıllardır yatıyordu orada.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: orada

Zarf Tümleci: Yıllardır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Uyansana kız sen’ dedi yavaş sesle; gözlerini kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Uyansana kız sen’ dedi yavaş sesle;

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: : ‘Uyansana kız sen’

Zarf Tümleci: yavaş sesle

2.Cümle: gözlerini kapadı.

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gözlerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın doğruldu; gerindi sedirden inerken üstündeki tülü attı. (s.51)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın doğruldu

Yüklem: doğruldu

Özne: Kadın

2.Cümle: gerindi

Yüklem: gerindi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: sedirden inerken üstündeki tülü attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: üstündeki tülü

Zarf Tümleci: sedirden inerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zenci kızları kovdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kovdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Zenci kızları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çerçeveye tutunup sarktı; boyu uzadı, kalçaları daraldı, memeleri küçüldü; ellerini bırakıp odaya indi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çerçeveye tutunup sarktı

Yüklem: sarktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çerçeveye tutunup

2.Cümle: boyu uzadı

Yüklem: uzadı

Özne: boyu

3.Cümle: kalçaları daraldı

Yüklem: daraldı

Özne: kalçaları

4.Cümle: memeleri küçüldü

Yüklem: küçüldü

Özne: memeleri

5.Cümle: ellerini bırakıp odaya indi.

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odaya

Zarf Tümleci: ellerini bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağa doğru yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yatağa doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gözlerini açtı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gözlerini açtı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın duvardaki resimdeydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duvardaki resimdeydi.

Özne: Kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gözlerini kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gözlerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Orası kabarmıştı gene; sağ elinin parmaklarını dibindeki kısa kıllarda gezdirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Orası kabarmıştı gene

Yüklem: kabarmıştı

Özne: Orası

Zarf Tümleci: gene

2.Cümle: sağ elinin parmaklarını dibindeki kısa kıllarda gezdirdi

Yüklem: gezdirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sağ elinin parmaklarını

Dolaylı Tümleç: dibindeki kısa kıllarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Az daha büyüseymiş...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: büyüseymiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Az daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Odalar dolu’ dedi, sesi pürüzlüydü; öksürdü, ‘Odalar dolu efendim’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Odalar dolu’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Odalar dolu’

2.Cümle: sesi pürüzlüydü

Yüklem: pürüzlüydü

Özne: sesi

3.Cümle: öksürdü

Yüklem: öksürdü

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: ‘Odalar dolu efendim’ dedi.

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Odalar dolu efendim’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bütün gün ilk gelendi bu; yüzü seçilmiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bütün gün ilk gelendi bu

Yüklem: ilk gelendi

Özne: bu

Zarf Tümleci: Bütün gün

2.Cümle: yüzü seçilmiyordu

Yüklem: seçilmiyordu

Özne: yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başlıyordu gene; saatlarca ‘odalar dolu’ ya da ‘yer yok’.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başlıyordu gene

Yüklem: Başlıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gene

2.Cümle: saatlarca ‘odalar dolu’

Yüklem: dolu’

Özne: odalar

Zarf Tümleci: saatlarca

Cümle Dışı Unsur: ya da

3.Cümle: ‘yer yok’.

Yüklem: yok

Özne: yer

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adam kapıdan çıkınca kalkıp ışıkları yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışıkları

Zarf Tümleci: Adam kapıdan çıkınca kalkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duvardan Kapı gece 12’de kapanır yazılı kartonu alıp masaya getirdi; arkasına kalın harflerle KAPALI yazdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Duvardan Kapı gece 12’de kapanır yazılı kartonu alıp masaya getirdi

Yüklem: getirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapı gece 12'de kapanır yazılı kartonu

Dolaylı Tümleç: Duvardan, masaya

Zarf Tümleci: alıp

2.Cümle: arkasına kalın harflerle KAPALI yazdı.

Yüklem: yazdı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: KAPALI

Dolaylı Tümleç: arkasına

Zarf Tümleci: kalın harflerle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otelin kapanışına temizlik, onarım gibi bir neden göstermek gereksizdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gereksizdi

Özne: Otelin kapanışına temizlik, onarım gibi bir neden göstermek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kartonu kapının çerçevesine iliştirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iliştirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kartonu

Dolaylı Tümleç: kapının çerçevesine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geriye dönünce merdiven başında duran ortalıkçı kadını gördü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gördü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: merdiven başında duran ortalıkçı kadını

Zarf Tümleci: Geriye dönünce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne istiyorsun?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istiyorsun

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarın gideyim mi ben?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gideyim mi?

Özne: Ben

Zarf Tümleci: Yarın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstersen git.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: git

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: İstersen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın duruyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyordu.

Özne: Kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birkaç günde yaşlanmıştı sanki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaşlanmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Birkaç günde

Cümle Dışı Unsur: sanki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir diyeceğin mi var?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı

Özne: Bir diyeceğin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaçamak yaptıydım; getireyim mi?

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kaçamak yaptıydım

Yüklem: Kaçamak yaptıydım

Özne: Ben (G.Ö.)

2.Cümle: getireyim mi?

Yüklem: getireyim mi?

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öğleyin yemek istememiş, biraz süt içmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Öğleyin yemek istememiş

Yüklem: istememiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: yemek

Zarf Tümleci: Öğleyin

2.Cümle: biraz süt içmişti.

Yüklem: içmişti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: biraz süt

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kalsın şimdi; çıkıyorum ben.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalsın şimdi

Yüklem: Kalsın

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: şimdi

2.Cümle: çıkıyorum ben.

Yüklem: çıkıyorum

Özne: Ben

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapı çalınırsa açmazsın. (s.52)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açmazsın

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapı çalınırsa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın yukarıya çıkınca ışıkları söndürdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söndürdü.

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: ışıkları

Zarf Tümleci: yukarıya çıkınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Alacakaranlıkta bir süre durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Alacakaranlıkta

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gerçekten gidecek miydi yarın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidecek miydi?

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gerçekten, yarın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dışarı çıkıp kapıyı kilitledi; yokladı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dışarı çıkıp kapıyı kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Dışarı çıkıp

2.Cümle: yokladı.

Yüklem: yokladı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İleride, börekçi fırınının önünde bir topluluk vardı; oraya gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İleride, börekçi fırınının önünde bir topluluk vardı

Yüklem: vardı

Özne: bir topluluk

Dolaylı Tümleç: İleride, börekçi fırınının önünde

Zarf Tümleci:

Cümle Dışı Unsur:

2.Cümle: oraya gitti.

Yüklem: gitti.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: oraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaldırımdaki ağaçlardan birine bir araba çarpmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çarpmıştı

Özne: bir araba

Dolaylı Tümleç: Kaldırımdaki ağaçlardan birine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boynunu uzattı; içerisini göremiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Boynunu uzattı

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Boynunu

2.Cümle: içerisini göremiyordu.

Yüklem: göremiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: içerisini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Biri sordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: Biri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaç kişiymişler içinde?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kaç kişiymişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: içinde?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç.
- Kaldırdılar, dedi fırıncı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: fırıncı

Belirtisiz Nesne: Kaldırdılar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Ölen oldu mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu mu?

Özne: Ölen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanından iterek bir adam geçti önüne; toplandı, dönüp çarşıya doğru yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yanından iterek bir adam geçti önüne

Yüklem: geçti

Özne: bir adam

Dolaylı Tümleç: önüne

Zarf Tümleci: Yanından iterek

2.Cümle: toplandı

Yüklem: toplandı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: dönüp çarşıya doğru yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dönüp çarşıya doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dün akşamki içkili aşevi tenhaydı; kapıya yakın iki kişilik bir masaya oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dün akşamki içkili aşevi tenhaydı

Yüklem: tenhaydı

Özne: Dün akşamki içkili aşevi

2.Cümle: kapıya yakın iki kişilik bir masaya oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kapıya yakın iki kişilik bir masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzü otele gelen oğlanlardan birine benzeyen garsondan patlıcan tava, şiş, küçük bir şişe şarap istedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: patlıcan tava, şiş, küçük bir şişe şarap

Dolaylı Tümleç: Yüzü otele gelen oğlanlardan birine benzeyen garsondan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pazartesiden pazartesiye sekiz, salı dokuz, çarşamba on; on gün oluyordu bugün.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oluyordu

Özne: Pazartesiden pazartesiye sekiz, salı dokuz, çarşamba on; on gün

Zarf Tümleci: bugün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sol eliyle üst dudağına dokundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dokundu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üst dudağına

Zarf Tümleci: Sol eliyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Buzdolabının önündeki masada oturanlardan iri burunlu, sarkık yanaklı adam dün gece de oradaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oradaydı.

Özne: Buzdolabının önündeki masada oturanlardan iri burunlu, sarkık yanaklı adam

Zarf Tümleci: dün gece de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adamla arasına garson girdi; ceketi lekeliydi; şarabı, yoğurtlu patlıcanı bıraktı; bir şey söyledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adamla arasına garson girdi

Yüklem: girdi

Özne: garson

Dolaylı Tümleç: Adamla arasına

2.Cümle: ceketi lekeliydi

Yüklem: lekeliydi

Özne: ceketi

3.Cümle: şarabı, yoğurtlu patlıcanı bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şarabı, yoğurtlu patlıcanı

4.Cümle: ceketi lekeliydi

Yüklem: lekeliydi

Özne: ceketi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anlamadım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Anlamadım.

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şişiniz pişiyor dedim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Şişiniz pişiyor

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki masa öteden çağırdılar; garson koştu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İki masa öteden çağırdılar

Yüklem: çağırdılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İki masa öteden

2.Cümle: garson koştu

Yüklem: koştu

Özne: garson

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üç kişiydiler; karşıda oturan ikisi kalın kaşlı, kara bıyıklıydı ama birbirlerine benzemiyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üç kişiydiler

Yüklem: Üç kişiydiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

2.Cümle: karşıda oturan ikisi kalın kaşlı, kara bıyıklıydı

Yüklem: kalın kaşlı, kara bıyıklıydı

Özne: karşıda oturan ikisi

3.Cümle: birbirlerine benzemiyorlardı

Yüklem: benzemiyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: birbirlerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Arkası dönük olanın saçları kısa, sırtı gergindi; kara ceketliydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Arkası dönük olanın saçları kısa, sırtı gergindi

Yüklem: kısa, gergindi

Özne: Arkası dönük olanın saçları, sırtı

2.Cümle: kara ceketliydi.

Yüklem: kara ceketliydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yeni gelen, üçü genç biri orta yaşlı dört kişi önündeki masaya yerleşti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yerleşti.

Özne: Yeni gelen, üçü genç biri orta yaşlı dört kişi

Dolaylı Tümleç: önündeki masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şişi gelince bardağına şarap doldurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doldurdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: şarap

Dolaylı Tümleç: bardağına

Zarf Tümleci: Şişi gelince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ağır ağır, dura dura yiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yiyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ağır ağır, dura dura

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arada birkaç yudum şarap içiyor, her içişinde gözlerini kısıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Arada birkaç yudum şarap içiyor

Yüklem: içiyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: birkaç yudum şarap

Zarf Tümleci: Arada

2.Cümle: her içişinde gözlerini kısıyordu

Yüklem: kısıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gözlerini

Zarf Tümleci: her içişinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapı açıldıkça dönüp bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapı açıldıkça dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dumanlıydı içerisi, gürültülüydü, yüksek sesle konuşanlar, gülenler vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dumanlıydı içerisi

Yüklem: Dumanlıydı

Özne: içerisi

2.Cümle: gürültülüydü

Yüklem: gürültülüydü

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: yüksek sesle konuşanlar, gülenler vardı

Yüklem: vardı

Özne: yüksek sesle konuşanlar, gülenler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Önündeki masada duvar dibinde oturan kumral, konuşkan genci birine benzetiyordu; yüzüne bakınca gözlerini indirdi; bir sigara yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Önündeki masada duvar dibinde oturan kumral, konuşkan genci birine benzetiyordu

Yüklem: benzetiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Önündeki masada duvar dibinde oturan kumral, konuşkan genci

Dolaylı Tümleç: birine

2.Cümle: yüzüne bakınca gözlerini indirdi;

Yüklem: indirdi;

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gözlerini

Zarf Tümleci: yüzüne bakınca

3.Cümle: bir sigara yaktı.

Yüklem: yaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir sigara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapının açıldığını duymamıştı, yanından bir polisle gece bekçisi geçti; iki masa ötede durdular.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapının açıldığını duymamıştı

Yüklem: duymamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapının açıldığını

2.Cümle: yanından bir polisle gece bekçisi geçti;

Yüklem: geçti

Özne: gece bekçisi

Dolaylı Tümleç: yanından

Zarf Tümleci: bir polisle

3.Cümle: iki masa ötede durdular.

Yüklem: durdular

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: iki masa ötede

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Herkes susmuş oraya bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu.

Özne: Herkes

Dolaylı Tümleç: oraya

Zarf Tümleci: susmuş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Polis kısa saçlı, kara ceketli adamın omzuna elini koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu.

Özne: Polis

Belirtili Nesne: elini

Dolaylı Tümleç: kısa saçlı, kara ceketli adamın omzuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalk bakalım, karakola gideceğiz, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kalk bakalım, karakola gideceğiz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kara bıyıklılardan duvar dibindeki sordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu:

Özne: Kara bıyıklılardan duvar dibindeki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmezmiş gibi soruyorsun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: soruyorsun.

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bilmezmiş gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neymiş bildiğim?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Neymiş

Özne: bildiğim?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaçak, aranıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aranıyor.

Özne: Kaçak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalk hadi, gidelim.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalk hadi

Yüklem: Kalk

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: hadi

2.Cümle: gidelim.

Yüklem: gidelim.

Özne: biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ağır ağır doğrulurken sandalye gıcırdadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gıcırdadı.

Özne: sandalye

Zarf Tümleci: Ağır ağır doğrulurken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geniş omuzlu, katı yüzlü bir gençti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Geniş omuzlu, katı yüzlü bir gençti.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kim kancıkladı beni?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kancıkladı

Özne: Kim

Belirtili Nesne: beni

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmem.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmem.

Özne: ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğrenirsin sonra.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Öğrenirsin

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sonra.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geçide çıkınca birden polisle bekçiyi dört köşe bıyıklıyla arkadaşlarının masasına itip, kırılan şişe, bardak sesleri arasında kapıya doğru fırladı, çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Geçide çıkınca birden polisle bekçiyi dört köşe bıyıklıyla arkadaşlarının masasına itip, kırılan şişe, bardak sesleri arasında kapıya doğru fırladı,

Yüklem: fırladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kapıya doğru

Zarf Tümleci: Geçide çıkınca -birden - polisle bekçiyi dört köşe bıyıklıyla arkadaşlarının masasına itip, - kırılan şişe, bardak sesleri arasında

Cümle Dışı Unsur:

2.Cümle: çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle:

Yüklem:

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne:

Belirtisiz Nesne:

Dolaylı Tümleç:

Zarf Tümleci:

Cümle Dışı Unsur:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Polisle bekçi toparlanıp koştular.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koştular

Zarf Tümleci: toparlanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanından geçerken gece bekçisi düdüğünü öttürdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öttürdü

Özne: gece bekçisi O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: düdüğünü

Zarf Tümleci: Yanından geçerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sol kulağı çınladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çınladı.

Özne: Sol kulağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kara bıyıklı iki adam da kalkmış çıkıyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkıyorlardı.

Özne: Kara bıyıklı iki adam

Zarf Tümleci: kalkmış

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Buzdolabının yanından ak önlüklü aşçı bağırdı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: ak önlüklü aşçı

Dolaylı Tümleç: Buzdolabının yanından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parayı vermediniz!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vermediniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Parayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkadaki adam kapıdan çıkarken başını yarı çevirip ‘Şimdi başlarım parandan’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: Arkadaki adam

Belirtisiz Nesne: ‘Şimdi başlarım parandan’

Zarf Tümleci: kapıdan çıkarken - başını yarı çevirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Herkes birağızdan konuşmaya başladığında Zebercet dimdik oturuyordu; sol elinin iki parmağı arasındaki sigara ezilmişti; küllüğe bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Herkes birağızdan konuşmaya başladığında Zebercet dimdik oturuyordu

Yüklem: oturuyordu

Özne: Zebercet

Zarf Tümleci: Herkes birağızdan konuşmaya başladığında - dimdik

2.Cümle: sol elinin iki parmağı arasındaki sigara ezilmişti

Yüklem: ezilmişti

Özne: sol elinin iki parmağı arasındaki sigara

3.Cümle: küllüğe bastırdı.

Yüklem: bastırdı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: küllüğe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşçı yüksek sesle sövdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sövdü.

Özne: Aşçı

Zarf Tümleci: yüksek sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağ eliyle bardağı alıp dibindeki şarabı içti; şişede kalanı bardağa boşalttı; masaya koyarken tabağa çarptı, kırılmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sağ eliyle bardağı alıp dibindeki şarabı içti;

Yüklem: içti;

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dibindeki şarabı

Zarf Tümleci: Sağ eliyle bardağı alıp

2.Cümle: şişede kalanı bardağa boşalttı

Yüklem: boşalttı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şişede kalanı

Dolaylı Tümleç: bardağa

3.Cümle: masaya koyarken tabağa çarptı

Yüklem: çarptı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: tabağa

Zarf Tümleci: masaya koyarken

4.Cümle: kırılmadı.

Yüklem: kırılmadı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soğumuş etleri yedi; bir sigara daha yaktı. (s.54)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Soğumuş etleri yedi;

Yüklem: yedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Soğumuş etleri

2.Cümle: bir sigara daha yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir sigara

Cümle Dışı Unsur: daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başçavuşun beylik tabancasını çalıp kaçmıştı Kilis'li; bir daha görünmedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başçavuşun beylik tabancasını çalıp kaçmıştı Kilis'li;

Yüklem: kaçmıştı

Özne: Kilis'li;

Zarf Tümleci: Başçavuşun beylik tabancasını çalıp

2.Cümle: bir daha görünmedi.

Yüklem: görünmedi.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Boyu kısacaydı; sol yanağında (sağ mıydı yoksa) çıban izi vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Boyu kısacaydı

Yüklem: kısacaydı

Özne: Boyu

2.Cümle: sol yanağında (sağ mıydı yoksa) çıban izi vardı.

Yüklem: vardı.

Özne: çıban izi

Dolaylı Tümleç: sol yanağında

Cümle Dışı Unsur: (sağ mıydı yoksa)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kafasıyla vurmuştu derste Malatya'lı çavuşun karnına.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vurmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Malatya'lı çavuşun karnına

Zarf Tümleci: Kafasıyla - derste

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Kalksana sen; sen değil, yanındaki; adın ne senin?'

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalksana sen

Yüklem: 'Kalksana

Özne: sen

2.Cümle: sen değil

Yüklem: değil

Özne: sen

3.Cümle: yanındaki; adın ne senin

Yüklem: ne

Özne: senin adın

Cümle Dışı Unsur: yanındaki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Benim mi?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ‘Benim mi?’

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bardağını aldı; birkaç yudum içti gözlerini kısarak, yavaşça masaya koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bardağını aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bardağını

2.Cümle: birkaç yudum içti gözlerini kısarak

Yüklem: içti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: birkaç yudum

Zarf Tümleci: gözlerini kısarak

3.Cümle: yavaşça masaya koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masaya

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Duvar dibindeki genç ona bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu.

Özne: Duvar dibindeki genç

Dolaylı Tümleç: ona

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanındakine eğilip bir şey söyledi; o da baktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yanındakine eğilip bir şey söyledi

Yüklem: söyledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir şey

Dolaylı Tümleç: Yanındakine

Zarf Tümleci: eğilip

2.Cümle: o da baktı.

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını çevirdi, duvara asılı resimde deniz üstünde at koşturuyordu Fatih.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başını çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

2.Cümle: duvara asılı resimde deniz üstünde at koşturuyordu Fatih

Yüklem: koşturuyordu

Özne: Fatih

Belirtisiz Nesne: at

Dolaylı Tümleç: duvara asılı resimde deniz üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Fatihli'nin gözlerine benziyordu oğlanın gözleri ama yumuşak bakışlıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Fatihli'nin gözlerine benziyordu oğlanın gözleri

Yüklem: benziyordu

Özne: oğlanın gözleri

Dolaylı Tümleç: Fatihli'nin gözlerine

Cümle Dışı Unsur: ama

- 2.Cümle: yumuşak bakışlıydı.

Yüklem: bakışlıydı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yumuşak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 'Gel buraya; şu matarayı doldur.'

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gel buraya

Yüklem: Gel

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: buraya

2.Cümle: şu matarayı doldur

Yüklem: doldur

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şu matarayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sıcaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sıcaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öteki resimde büyük bir tabakta yaz yemişleri vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı.

Özne: yaz yemişleri

Dolaylı Tümleç: Öteki resimde - büyük bir tabakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Üzüm? Hayır."
- Sigarasını ağzına götürdü; sönmüştü; küllüğe bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sigarasını ağzına götürdü

Yüklem: götürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarasını

Dolaylı Tümleç: ağzına

2.Cümle: sönmüştü

Yüklem: sönmüştü

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: küllüğe bıraktı.

Yüklem: bıraktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: küllüğe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Şişenin üstünde KARA SALKIM yazılıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazılıydı.

Özne: KARA SALKIM

Dolaylı Tümleç: Şişenin üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dar uzun bağda ‘Gece kalsaydın gün doğmadan gelir üstlerinden yerdik soğuk soğuk’ demişti Ömer.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: Ömer

Belirtisiz Nesne: ‘Gece kalsaydın gün doğmadan gelir üstlerinden yerdik soğuk soğuk’

Dolaylı Tümleç: Dar uzun bağda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gece kalsaydı...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalsaydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gelecek var mı buraya?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı

Özne: Gelecek

Dolaylı Tümleç: buraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yer yok efendim, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Yer yok efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Yeleğine bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yeleğine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Düğmelerini saydı: altı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: saydı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Düğmelerini

Cümle Dışı Unsur: altı.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam çekildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekildi.

Özne: Adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Onunki beş düğmeliydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: beş düğmeliydi.

Özne: Onunki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Altı gündür bu sabah çıkmıştı yukarıya, yıkanmış, çamaşır değiştirmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Altı gündür bu sabah çıkmıştı yukarıya

Yüklem: çıkmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yukarıya

Zarf Tümleci: Altı gündür bu sabah

2.Cümle: yıkanmış

Yüklem: yıkanmış

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: çamaşır değiştirmişti

Yüklem: değiştirmişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: çamaşır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadını uyandırmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyandırmıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kadını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Demek gidecekti yarın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidecekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yarın

Cümle Dışı Unsur: Demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bacağına bir kedi sürtündü, titredi; ayağını savurdu ama karşıki sandalyeye çarptı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bacağına bir kedi sürtündü

Yüklem: sürtündü

Özne: bir kedi

Dolaylı Tümleç: Bacağına

2.Cümle: titredi

Yüklem: Bacağına

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: ayağını savurdu

Yüklem: savurdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ayağını

4.Cümle: ama karşıki sandalyeye çarptı

Yüklem: çarptı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karşıki sandalyeye

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dönüp bakanlar oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu.

Özne: bakanlar

Zarf Tümleci: Dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kıpırdadı; elini yarısına dek dolu bardağa uzatırken çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kıpırdadı

Yüklem: Kıpırdadı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: elini yarısına dek dolu bardağa uzatırken çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elini

Zarf Tümleci: yarısına dek dolu bardağa uzatırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Önündeki orta yaşlı adamın sol omzu yanından dört köşe bıyıklı adam görünüyordu; gözkapakları sarkmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Önündeki orta yaşlı adamın sol omzu yanından dört köşe bıyıklı adam görünüyordu

Yüklem: görünüyordu

Özne: dört köşe bıyıklı adam

Dolaylı Tümleç: Önündeki orta yaşlı adamın sol omzu yanından

2.Cümle: gözkapakları sarkmıştı.

Yüklem: sarkmıştı.

Özne: gözkapakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yelekli adam soldaki masaya oturmuş karşısındakiyle konuşuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuşuyordu.

Özne: Yelekli adam

Zarf Tümleci: soldaki masaya oturmuş - karşısındakiyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarın sabah eskilerini giyse, bıyığını bıraksa...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giyse, bıraksa

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: eskilerini - bıyığını

Zarf Tümleci: Yarın sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Başını sarstı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarstı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir dilim patlıcan kalmıştı tabakta.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalmıştı

Özne: Bir dilim patlıcan

Dolaylı Tümleç: tabakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otele mi dönecekti?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dönecekti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Otele

Cümle Dışı Unsur: mi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Erkendi; köprüye doğru yürüyebilirdi önce.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Erkendi

Yüklem: Erkendi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: köprüye doğru yürüyebilirdi önce

Yüklem: yürüyebilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: köprüye

Zarf Tümleci: önce

Cümle Dışı Unsur: doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gürültüde bağırmamak için garsonun yaklaşmasını bekledi; eliyle çağırdı, arka cebinden bir ellilik çıkarıp verdi. (s.55)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gürültüde bağırmamak için garsonun yaklaşmasını bekledi

Yüklem: bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: garsonun yaklaşmasını

Zarf Tümleci: Gürültüde bağırmamak için

2.Cümle: eliyle çağırdı

Yüklem: çağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: eliyle

3.Cümle: arka cebinden bir ellilik çıkarıp verdi

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir ellilik

Dolaylı Tümleç: arka cebinden

Zarf Tümleci: çıkarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Garson tabakları, şişeyi, (‘İçecek misiniz bunu?’‘Hayır’) bardağı topladı, gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Garson tabakları, şişeyi, (‘İçecek misiniz bunu?’‘Hayır’) bardağı topladı,

Yüklem: topladı

Özne: Garson

Belirtili Nesne: tabakları – şişeyi - bardağı

Cümle Dışı Unsur: ‘İçecek misiniz bunu?’‘Hayır’

2.Cümle: gitti.

Yüklem: gitti.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sırtı dönük orta yaşlı adam doğruldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğruldu.

Özne: Sırtı dönük orta yaşlı adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saat yediyi geçmiş, gideyim ben, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Saat yediyi geçmiş, gideyim ben

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Dövüşe mi gene?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dövüşe mi?

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otur be abi, ne iyiydik şurda.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Otur be abi

Yüklem: Otur

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: be abi

2.Cümle: ne iyiydik şurada.

Yüklem: iyiydik

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: şurada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Olmaz, aklım orda kalır.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Olmaz

Yüklem: Olmaz

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: aklım orda kalır.

Yüklem: kalır.

Özne: aklım

Dolaylı Tümleç: orda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bu gece iyi dövüş var; horozların ikisi de hiç yenilmemiş daha. Garson!

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bu gece iyi dövüş var

Yüklem: var

Özne: iyi dövüş

Zarf Tümleci: Bu gece

Cümle Dışı Unsur:

2.Cümle: horozların ikisi de hiç yenilmemiş daha

Yüklem: yenilmemiş

Özne: horozların ikisi

Zarf Tümleci: hiç - daha

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bırak sen, biz veririz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bırak sen

Yüklem: Bırak

Özne: sen

2.Cümle: biz veririz.

Yüklem: veririz.

Özne: biz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Garson geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: Garson

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neşeniz bol olsun, dedi adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: adam.

Belirtisiz Nesne: Neşeniz bol olsun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Gülüştüler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gülüştüler.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet paranın üstünü alıp kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alıp kalktı.

Özne: Zebercet

Belirtili Nesne: paranın üstünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başı döner gibi oldu, toplandı; adamın arkasından çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başı döner gibi oldu

Yüklem: oldu

Özne: Başı döner gibi

2.Cümle: toplandı

Yüklem: toplandı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: adamın arkasından çıktı.

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: adamın arkasından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Az sonra ortası ağaçlı, solgun ışıklı, uzun bir caddeye saptılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: saptılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ortası ağaçlı, solgun ışıklı, uzun bir caddeye

Zarf Tümleci: Az sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzaktan izliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: izliyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Uzaktan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Caddenin ucuna doğru eski imaretten bozma, kubbeli beş-altı dükkândan sonuncusu açıktı, ışıklıydı; önünde bir topluluk vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Caddenin ucuna doğru eski imaretten bozma, kubbeli beş-altı dükkândan sonuncusu açıktı

Yüklem: açıktı

Özne: Caddenin ucuna doğru eski imaretten bozma, kubbeli beş-altı dükkândan sonuncusu

2.Cümle: ışıklıydı

Yüklem: ışıklıydı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: önünde bir topluluk vardı.

Yüklem: vardı.

Özne: bir topluluk

Zarf Tümleci: önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adam aralarına karıştı; o arkada durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adam aralarına karıştı

Yüklem: karıştı

Özne: Adam

Dolaylı Tümleç: aralarına

2.Cümle: o arkada durdu.

Yüklem: durdu.

Özne: O

Dolaylı Tümleç: arkada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapı kemerindeki levhada HOROZCULAR KAHVESİ yazılıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazılıydı.

Özne: HOROZCULAR KAHVESİ

Dolaylı Tümleç: Kapı kemerindeki levhada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duvarları isli, üç masalı, küçük bir yerdi; içerisi doluydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Duvarları isli, üç masalı, küçük bir yerdi

Yüklem: Duvarları isli, üç masalı, küçük bir yerdi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: içerisi doluydu.

Yüklem: içerisi doluydu.

Özne: içerisi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dışarıdakilerden birkaç kişi ayakta çay içiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içiyordu.

Özne: Dışarıdakilerden birkaç kişi

Belirtisiz Nesne: çay

Zarf Tümleci: ayakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çevrelerindeki konuşmalara, tartışmalara, arada uzanıp sırtlarını okşayan ellere kayıtsız, kıpırdamadan duruyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyorlardı.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çevrelerindeki konuşmalara, tartışmalara, arada uzanıp sırtlarını okşayan ellere

Zarf Tümleci: kayıtsız, kıpırdamadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Köşedeki horoz boğuk bir sesle kısaca öttü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öttü

Özne: Köşedeki horoz

Zarf Tümleci: boğuk bir sesle kısaca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıya yakın olan boynunu dikip baktı; o da kısaca öttü, sonra masanın üstüne sıçtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapıya yakın olan boynunu dikip baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapıya yakın olan boynunu dikip

2.Cümle: o da kısaca öttü

Yüklem: öttü

Özne: O

Zarf Tümleci: kısaca

Cümle Dışı Unsur: da

3.Cümle: sonra masanın üstüne sıçtı

Yüklem: sıçtı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masanın üstüne

Zarf Tümleci: sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gülüşenler oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu.

Özne: Gülüşenler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dışarıda, ayaktakilerden biri: Yenilir bu, dedi. (s.56)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: ayaktakilerden biri

Belirtisiz Nesne: Yenilir bu

Dolaylı Tümleç: Dışarıda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Neden yenilsin?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yenilsin

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Neden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Görmedin mi, sıçtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: görmedin mi

Yüklem: Görmedin

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: mi

2. Cümle: sıçtı.

Yüklem: sıçtı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyi ama bütün horozlar sıçar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İyi ama

Yüklem: İyi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ama

2. Cümle: bütün horozlar sıçar.

Yüklem: sıçar.

Özne: bütün horozlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çok güldüler buna; o da güldü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çok güldüler buna

Yüklem: güldüler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: buna

Zarf Tümleci: çok

2.Cümle: o da güldü.

Yüklem: güldü.

Özne: O

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İçerideki tartışmalar bir sonuca bağlanmıştı anlaşılan, ‘Hadi bakalım, çıkıyoruz’ dedi biri.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İçerideki tartışmalar bir sonuca bağlanmıştı anlaşılan

Yüklem: bağlanmıştı

Özne: İçerideki tartışmalar

Dolaylı Tümleç: bir sonuca

Zarf Tümleci: anlaşılan

2.Cümle: ‘Hadi bakalım, çıkıyoruz’ dedi biri

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: ‘Hadi bakalım, çıkıyoruz’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kahvenin yanındaki geniş, aşınmış taş basamaklardan yukarıya çıktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kahvenin yanındaki geniş, aşınmış taş basamaklardan,yukarıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıda, kubbelerin ardında büyücek, düzgün bir alanın iki yanında tellere asılı beş-altı ampul yanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanıyordu

Özne: büyücek, düzgün bir alanın iki yanında tellere asılı beş-altı ampul

Dolaylı Tümleç: Yukarıda, kubbelerin ardında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Seyirciler pek kalabalık sayılmazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sayılmazdı.

Özne: Seyirciler

Zarf Tümleci: pek kalabalık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elinde kısa bir değnekle boylu poslu, gençten bir adam seyircilerin önünde, alanın çevresinde geziniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geziniyordu.

Özne: Elinde kısa bir değnekle boylu poslu, gençten bir adam

Dolaylı Tümleç: seyircilerin önünde, alanın çevresinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Geliyorlar’ dendi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dendi.

Özne: Geliyorlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Horozları kucaklarına almış iki adam göründü; yüzleri asıktı, sararmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Horozları kucaklarına almış iki adam göründü

Yüklem: göründü

Özne: Horozları kucaklarına almış iki adam

2.Cümle: yüzleri asıktı

Yüklem: asıktı

Özne: yüzleri

3.Cümle: sararmıştı

Yüklem: sararmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yanlarında gelenler kıyıda durdular; onlar alanın ortasına gidip horozları yere bıraktılar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yanlarında gelenler kıyıda durdular

Yüklem: durdular

Özne: Yanlarında gelenler

Dolaylı Tümleç: kıyıda

2.Cümle: onlar alanın ortasına gidip horozları yere bıraktılar

Yüklem: bıraktılar

Özne: Onlar

Belirtili Nesne: horozları

Dolaylı Tümleç: yere

Zarf Tümleci: alanın ortasına gidip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Hadi koçum’ dedi biri; öteki, bu yana gelen, bir şey demedi; Zebercet’in yakınında durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Hadi koçum’ dedi biri

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: ‘Hadi koçum’

2.Cümle: öteki, bu yana gelen, bir şey demedi

Yüklem: demedi

Özne: öteki, bu yana gelen

Belirtisiz Nesne: bir şey

3.Cümle: Zebercet’in yakınında durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Zebercet’in yakınında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kalın kaşlıydı; yüzü katıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalın kaşlıydı

Yüklem: Kalın kaşlıydı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yüzü katıydı

Yüklem: katıydı

Özne: yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Horozlar boyunlarındaki tüyler kabarmış, başları eğik, birbirlerine yaklaştılar, kapıştılar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Horozlar boyunlarındaki tüyler kabarmış, başları eğik, birbirlerine yaklaştılar

Yüklem: yaklaştılar

Özne: Horozlar

Dolaylı Tümleç: birbirlerine

Zarf Tümleci: boyunlarındaki tüyler kabarmış, başları eğik

2.Cümle: kapıştılar.

Yüklem: kapıştılar.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Seyirciler kısaca bağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: Seyirciler

Zarf Tümleci: kısaca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet ürperdi; sağ kolunda bir sıcaklık duydu: yanındakinin koluydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet ürperdi

Yüklem: ürperdi

Özne: Zeberce

2.Cümle: sağ kolunda bir sıcaklık duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir sıcaklık

Dolaylı Tümleç: sağ kolunda

3.Cümle: yanındakinin koluydu.

Yüklem: yanındakinin koluydu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Göz ucuyla baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Göz ucuyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kendi boyunda, kumral saçlı, çok genç biriydi; ağzı yarı açık alana bakıyordu. Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kendi boyunda, kumral saçlı, çok genç biriydi

Yüklem: Kendi boyunda, kumral saçlı, çok genç biriydi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: ağzı yarı açık alana bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: alana

Zarf Tümleci: ağzı yarı açık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kıyasıya bir dövüştü; gagalarıyla, ayaklarıyla, kanatlarıyla vuruyorlardı; yıkılan çabucak kalkıyor, saldırıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kıyasıya bir dövüştü;

Yüklem: bir dövüştü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kıyasıya

2.Cümle: gagalarıyla, ayaklarıyla, kanatlarıyla vuruyorlardı

Yüklem: vuruyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gagalarıyla, ayaklarıyla, kanatlarıyla

- 3.Cümle: yıkılan çabucak kalkıyor,

Yüklem: kalkıyor,

Özne: yıkılan

Zarf Tümleci: çabucak

4.Cümle: saldırıyordu.

Yüklem: saldırıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Daha çoğu birbirlerinin ibiğini ısırmaya uğraşıyorlardı.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

Yüklem: uğraşıyorlardı.

Özne: Daha çoğu

Dolaylı Tümleç: birbirlerinin ibiğini ısırmaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İbiğini kaptıran başını eğip silkiniyor, güç de olsa kurtarıyordu kendini.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

1.Cümle: İbiğini kaptıran başını eğip silkiniyor

Yüklem: silkiniyor

Özne: İbiğini kaptıran

Zarf Tümleci: başını eğip

2.Cümle: güç de olsa kurtarıyordu kendini

Yüklem: kurtarıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kendini

Zarf Tümleci: güç de olsa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aynı horozdular sanki, ayırdedemiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aynı horozdular sanki

Yüklem: Aynı horozdular

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: sanki

2.Cümle: ayırdedemiyordu

Yüklem: ayırdedemiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Biri sıçrayıp ayaklarıyla ötekinin başına vurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vurdu

Özne: Biri

Dolaylı Tümleç: ötekinin başına

Zarf Tümleci: sıçrayıp - ayaklarıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birkaç kişi bağırdı: ‘Vay be!’‘Mahmuza bak!’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: Birkaç kişi

Belirtisiz Nesne: ‘Vay be!’‘Mahmuza bak!

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Geçen hafta daha iyiydi bu, dedi yanındaki oğlan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: yanındaki oğlan

Belirtisiz Nesne: Geçen hafta daha iyiydi bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Hangisi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hangisi?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şu kısa ibikli, kanadı sarılı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarılı. kısa ibikli, kanadı sarılı.

Özne: Şu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gerçekten koyu sarı bir tüy vardı birinin kanadında; ibiği de biraz kısaydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gerçekten koyu sarı bir tüy vardı birinin kanadında

Yüklem: vardı

Özne: koyu sarı bir tüy

Dolaylı Tümleç: birinin kanadında

Zarf Tümleci: Gerçekten

2.Cümle: ibiği de biraz kısaydı

Yüklem: kısaydı

Özne: ibiği

Zarf Tümleci: biraz

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Solundaki gözlüklü, yaşlıca adam 'İlk gelişiniz mi?' diye sordu. (s.57)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu.

Özne: Solundaki gözlüklü, yaşlıca adam

Belirtisiz Nesne: 'İlk gelişiniz mi?

Zarf Tümleci: diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Karşılık vermedi; kolunu oğlanın koluna bastırdı: gergindi, sıcaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Karşılık vermedi

Yüklem: vermedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Karşılık

2.Cümle: kolunu oğlanın koluna bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kolunu

Dolaylı Tümleç: oğlanın koluna

3.Cümle: gergindi

Yüklem: gergindi

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: sıcaktı

Yüklem: sıcaktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Horozlar sıçrıyorlar, vuruyorlar, yıkılıyorlar, kalkıp saldırıyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Horozlar sıçrıyorlar

Yüklem: sıçrıyorlar

Özne: Horozlar

2.Cümle: vuruyorlar

Yüklem: vuruyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

3.Cümle: yıkılıyorlar

Yüklem: yıkılıyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

4.Cümle: kalkıp saldırıyorlardı.

Yüklem: saldırıyorlardı.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kalkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Boyunları uzundu; karalı kırmızılı tüyleri kabarıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Boyunları uzundu

Yüklem: uzundu

Özne: Boyunları

2.Cümle: karalı kırmızılı tüyleri kabarıktı

Yüklem: kabarıktı

Özne: karalı kırmızılı tüyleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ama gittikçe ağırlaşıyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ağırlaşıyorlardı.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gittikçe

Cümle Dışı Unsur: Ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kanadında koyu sarı bir tüy olan sıçrayıp saldırdı; vuramadı, yıkıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kanadında koyu sarı bir tüy olan sıçrayıp saldırdı

Yüklem: saldırdı

Özne: Kanadında koyu sarı bir tüy olan

Zarf Tümleci: sıçrayıp

2.Cümle: vuramadı,

Yüklem: vuramadı,

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: yıkıldı

Yüklem: yıkıldı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oğlanın kolu kıpırdadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kıpırdadı.

Özne: Oğlanın kolu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Iskaladı, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Iskaladı,

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Nasıl?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Nasıl?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mahmuzu vuramadı; yoruluyor.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Mahmuzu vuramadı

Yüklem: vuramadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Mahmuzu

2.Cümle: yoruluyor

Yüklem: yoruluyor

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözleri parlaktı, uzun kirpikliydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gözleri parlaktı

Yüklem: parlaktı

Özne: Gözleri

2.Cümle: uzun kirpikliydi

Yüklem: uzun kirpikliydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gülümsedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzanıp öpmek istedi birden; başını çevirdi; kolunu çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uzanıp öpmek istedi birden

Yüklem: istedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: öpmek

Zarf Tümleci: Uzanıp - birden

2.Cümle: başını çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başını

3.Cümle: kolunu çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kolunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oğlan sokuldu; ‘Yenilecek bu gidişle’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oğlan sokuldu

Yüklem: sokuldu

Özne: Oğlan

2.Cümle: ‘Yenilecek bu gidişle’ dedi.

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Yenilecek bu gidişle’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Horozlar ağırdılar artık; güçlükle sıçrıyor, yıkılınca çabucak kalkamıyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Horozlar ağırdılar artık

Yüklem: ağırdılar

Özne: Horozlar

Zarf Tümleci: artık

2.Cümle: güçlükle sıçrıyor

Yüklem: sıçrıyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: güçlükle

3.Cümle: yıkılınca çabucak kalkamıyorlardı

Yüklem: kalkamıyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kanadı sarılı, kısa ibiklisi daha da ağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ağırdı.

Özne: Kanadı sarılı, kısa ibiklisi

Zarf Tümleci: daha

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İbiğinden kan sızıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sızıyordu.

Özne: kan

Dolaylı Tümleç: İbiğinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene de inatla, yılmadan dövüşüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dövüşüyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gene - inatla, yılmadan

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üst üste iki kere yıkıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yıkıldı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Üst üste - iki kere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eli değnekli adam uzun boylu, gür kaşlı adama yaklaştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaklaştı

Özne: Eli değnekli adam

Dolaylı Tümleç: uzun boylu, gür kaşlı adama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstersen çek horozu Tahsin abi, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: İstersen çek horozu Tahsin abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Karışma sen, çekil, dedi öteki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: öteki.

Belirtisiz Nesne: Karışma sen, çekil

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Gözlerini alandan ayırmıyordu; yüzü katıydı; ara sıra yanağının kasları oynuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gözlerini alandan ayırmıyordu

Yüklem: ayırmıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gözlerini

Dolaylı Tümleç: alandan

2.Cümle: yüzü katıydı

Yüklem: katıydı

Özne: yüzü

3.Cümle: ara sıra yanağının kasları oynuyordu

Yüklem: oynuyordu

Özne: yanağının kasları

Zarf Tümleci: ara sıra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kanadı sarılı ibiğini kaptırdı; bir süre kurtaramadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kanadı sarılı ibiğini kaptırdı

Yüklem: kaptırdı

Özne: Kanadı sarılı

Belirtili Nesne: ibiğini

2.Cümle: bir süre kurtaramadı

Yüklem: kurtaramadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ağırdı; boynu kanlıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ağırdı

Yüklem: Ağırdı

2.Cümle: boynu kanlıydı

Yüklem: kanlıydı

Özne: boynu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ötekinin de ibiği kanlıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kanlıydı.

Özne: ibiği

Zarf Tümleci: Ötekinin

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gözlüklü, yaşlıca adam başını uzattı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzattı

Özne: Gözlüklü, yaşlıca adam

Belirtili Nesne: başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tahsin Bey, yazık olacak horoza, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: Tahsin Bey

Belirtisiz Nesne: yazık olacak horoza

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Ya yener ya geberir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yener - geberir.

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya ya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Değnekli adam karşıdaki horozun sahibiyle konuşuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuşuyordu.

Özne: Değnekli adam

Zarf Tümleci: karşıdaki horozun sahibiyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Seyircilerin çoğu Tahsin Bey'e bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu.

Özne: Seyircilerin çoğu

Dolaylı Tümleç: Tahsin Bey'e

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bağıranlar oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu.

Özne: Bağıranlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Görülmemiş şey, dedi biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: biri.

Belirtisiz Nesne: Görülmemiş şey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Katillik bu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Katillik

Özne: Bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çekin horozu yahu, ayırın şunları!

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çekin horozu yahu

Yüklem: Çekin

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: horozu

Cümle Dışı Unsur: yahu

2.Cümle: ayırın şunları!

Yüklem: ayırın

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şunları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Evet, ayırın!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ayırın

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimse girmedi alana.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girmedi

Özne: Kimse

Dolaylı Tümleç: alana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dövüş sürüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sürüyordu.

Özne: Dövüş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kısa ibikli horoz kaçmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaçmıyordu.

Özne: Kısa ibikli horoz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sıçrayayım derken yıkıldı, kalktı, sendeledi. (s.58)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sıçrayayım derken yıkıldı

Yüklem: yıkıldı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sıçrayayım derken

2.Cümle: kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: sendeledi

Yüklem: sendeledi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öteki horoz son gücüyle iki kanat vurunca yıkıldı; boynunu uzattı, kalkmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Öteki horoz son gücüyle iki kanat vurunca yıkıldı

Yüklem: yıkıldı

Özne: Öteki horoz

Zarf Tümleci: son gücüyle - iki kanat vurunca

2.Cümle: boynunu uzattı

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: boynunu

3.Cümle: kalkmadı

Yüklem: kalkmadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Upuzun yatıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Upuzun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Horoz sahipleri iki yandan alanın ortasına yürüdüler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdüler.

Özne: Horoz sahipleri

Dolaylı Tümleç: iki yandan - alanın ortasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bitkin ama ayakta kalan horozu sahibi kucağına alıp çekildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekildi

Özne: sahibi

Belirtili Nesne: Bitkin ama ayakta kalan horozu

Zarf Tümleci: kucağına alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalın kaşlı adam sarılı kırmızılı karalı horozu iki bacağından kaldırdı, yere vurdu; kubbelerden yana fırlattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kalın kaşlı adam sarılı kırmızılı karalı horozu iki bacağından kaldırdı

Yüklem: kaldırdı

Özne: Kalın kaşlı adam

Belirtili Nesne: sarılı kırmızılı karalı horozu

Zarf Tümleci: iki bacağından

2.Cümle: yere vurdu

Yüklem: vurdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yere

3.Cümle: kubbelerden yana fırlattı

Yüklem: fırlattı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kubbelerden yana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Havada giderken boynu daha bir uzadı horozun; iki kubbe arasına düştü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Havada giderken boynu daha bir uzadı horozun

Yüklem: uzadı

Özne: boynu

Zarf Tümleci: Havada giderken - daha bir - horozun

2.Cümle: iki kubbe arasına düştü.

Yüklem: düştü.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: iki kubbe arasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet gözlerini kapadı: omzunu oğlanınkinden çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet gözlerini kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: Zebercet

Belirtili Nesne: gözlerini

2.Cümle: omzunu oğlanınkinden çekti.

Yüklem: çekti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: omzunu

Dolaylı Tümleç: oğlanınkinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kolu tutulmuş gibiydi; sağ eli ceketinin cebinde sımsıkıydı; gevşetti, avcundaki anahtarı bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kolu tutulmuş gibiydi

Yüklem: tutulmuş gibiydi

Özne: Kolu

2.Cümle: sağ eli ceketinin cebinde sımsıkıydı

Yüklem: sımsıkıydı

Özne: sağ eli

Dolaylı Tümleç: ceketinin cebinde

3.Cümle: gevşetti

Yüklem: gevşetti

4.Cümle: avcundaki anahtarı bıraktı.

Yüklem: bıraktı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eli acıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: acıyordu

Özne: Eli

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başın mı döndü abi? diye sordu bir ses.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: bir ses.

Belirtisiz Nesne: Başın mı döndü abi?

Cümle Dışı Unsur: diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gözlerini açtı: uzun kirpikliydi; burnunun ucu az kalkık, alnı dardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gözlerini açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gözlerini

2.Cümle: uzun kirpikliydi

Yüklem: uzun kirpikliydi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: burnunun ucu az kalkık

Yüklem: kalkık

Özne: burnunun ucu

Zarf Tümleci: az

4.Cümle: alnı dardı

Yüklem: dardı

Özne: alnı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elini cebinden çıkardı; dönüp yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elini cebinden çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: cebinden

2.Cümle: dönüp yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Konuşan, gülen, söven insanlarla birlikte geniş, aşınmış taş basamaklardan inerken, sonra ortası ağaçlı, solgun ışıklı caddede yürürken oğlan yanındaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanındaydı.

Özne: oğlan

Zarf Tümleci: Konuşan, gülen, söven insanlarla birlikte - geniş, aşınmış taş basamaklardan inerken, - sonra ortası ağaçlı, solgun ışıklı caddede yürürken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Horoz dövüşüne ilk gelişi olduğunu öğrenince bu akşam öldürülen horozun geçen haftaki dövüşünü anlattı bir ara.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anlattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: öldürülen horozun geçen haftaki dövüşünü

Zarf Tümleci: Horoz dövüşüne ilk gelişi olduğunu öğrenince - bir ara.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ama en iyisi bu akşamki dövüştü; böylesini hiç görmemişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ama en iyisi bu akşam ki dövüştü

Yüklem: dövüştü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: en iyisi - bu akşam

Cümle Dışı Unsur: Ama - ki

2.Cümle: böylesini hiç görmemişti.

Yüklem: görmemişti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: böylesini

Zarf Tümleci: hiç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Niye ayırmak istediler abi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istediler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ayırmak

Cümle Dışı Unsur: Niye – abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmem. (Düşündü.)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmem

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: (Düşündü.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belki sonuna dek gitmekten korkuyorlardır; sonunu görmekten.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Belki sonuna dek gitmekten korkuyorlardır

Yüklem: korkuyorlardır

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sonuna dek gitmekten

Zarf Tümleci: Belki

2.Cümle: sonunu görmekten

Yüklem:

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sonunu görmekten

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sigara paketini çıkardı; sordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sigara paketini çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigara paketini

2.Cümle: sordu

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İçmiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İçmiyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ekrem’di.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ekrem’di.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O da sorunca sigarasını yaktı önce: ‘Ahmet’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: O da sorunca sigarasını yaktı önce

Yüklem: yaktı

Özne: O

Belirtili Nesne: sigarasını

Zarf Tümleci: sorunca - önce

Cümle Dışı Unsur: da

2.Cümle: ‘Ahmet’ dedi.

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Ahmet’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geçen yıl gelmişti bir ilçeden; sanayi çarşısında soğuk demircide çalışıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Geçen yıl gelmişti bir ilçeden

Yüklem: gelmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir ilçeden

Zarf Tümleci: Geçen yıl

2.Cümle: sanayi çarşısında soğuk demircide çalışıyordu

Yüklem: çalışıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sanayi çarşısında soğuk demircide

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Haftalığı azdı ama sanatı öğreniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Haftalığı azdı

Yüklem: azdı

Özne: Haftalığı

2.Cümle: ama sanatı öğreniyordu.

Yüklem: öğreniyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sanatı

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yaşlı, yalnız bir halası vardı burada, onda kalıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yaşlı, yalnız bir halası vardı burada

Yüklem: vardı

Özne: Yaşlı, yalnız bir halası

Dolaylı Tümleç: burada

2.Cümle: onda kalıyordu

Yüklem: kalıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: onda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eve mi gideceksin şimdi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gideceksin

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: eve

Zarf Tümleci: şimdi?

Cümle Dışı Unsur: mi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Değil.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Değil.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kovboylu bir film var Saray'da...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var

Özne: Kovboylu bir filim

Dolaylı Tümleç: Saray'da...

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sen de gelir misin abi? (s.59)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelir misin

Özne: Sen

Cümle Dışı Unsur : de – abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gecikirsen merak etmez mi halan?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: merak etmez mi

Özne: halan

Zarf Tümleci: Gecikirsen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Etmez, alışıktır; anahtarım da var.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Etmez

Yüklem: Etmez

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: alışıktır

Yüklem: alışıktır

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: anahtarım da var

Yüklem: var

Özne: anahtarım

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geceleri yalnız mı olursun böyle?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olursun

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Geceleri - yalnız – böyle

Cümle Dışı Unsur: mı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Değil; Orhan var, işten arkadaşım.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Değil

Yüklem: Değil

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: Orhan var

Yüklem: var

Özne: Orhan

3.Cümle: işten arkadaşım.

Yüklem:

Özne: arkadaşım

Dolaylı Tümleç: işten

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öğleden sonra hastalandı bugün.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: hastalandı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Öğleden sonra - bugün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gürültülü, aydınlık büyük caddeye çıkmışlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkmışlardı.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Gürültülü, aydınlık büyük caddeye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İş hanının önünde, kaldırımda sıralanmış kuru yemişçilerin, şamtatlıcısının, helvacının ötesinde, köşesindeki teneke mangallı, maşalı, kasketli, yuvarlak yüzlü kestaneciden bir kese kâğıdı kebap kestane aldı; yürürlerken oğlana uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İş hanının önünde, kaldırımda sıralanmış kuru yemişçilerin, şamtatlıcısının, helvacının ötesinde, köşesindeki teneke mangallı, maşalı, kasketli, yuvarlak yüzlü kestaneciden bir kese kâğıdı kebap kestane aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir kese kâğıdı kebap kestane

Dolaylı Tümleç: İş hanının önünde, kaldırımda sıralanmış kuru yemişçilerin, şamtatlıcısının, helvacının ötesinde - köşesindeki teneke mangallı, maşalı, kasketli, yuvarlak yüzlü kestaneciden

2.Cümle: yürürlerken oğlana uzattı

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: oğlana

Zarf Tümleci: yürürlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Duraksadı, gülümsedi, kâğıda uzandı; yüzünden daha esmerdi eli, biçimliydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Duraksadı

Yüklem: Duraksadı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: gülümsedi

Yüklem: gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: kâğıda uzandı

Yüklem: uzandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kâğıda

4.Cümle: yüzünden daha esmerdi eli

Yüklem: esmerdi

Özne: eli

Dolaylı Tümleç: yüzünden

Zarf Tümleci: daha

5.Cümle: biçimliydi.

Yüklem: biçimliydi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dur, cebine dökelim.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dur

Yüklem: Dur

Özne: Sen (G.Ö.)

2.Cümle: cebine dökelim

Yüklem: dökelim

Özne: biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yarısından çoğunu cebine boşalttı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boşalttı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yarısından çoğunu

Dolaylı Tümleç: cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yeter abi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yeter

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kestanelerin ortası pek pişmemişti; ama istekle yiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kestanelerin ortası pek pişmemişti

Yüklem: pişmemişti

Özne: Kestanelerin ortası

Zarf Tümleci: pek

2.Cümle: ama istekle yiyordu

Yüklem: yiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: istekle

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sinemanın önünde, bağıra çağıra türkü söyleyen kadın-erkek seslerinin gürültüsünde afişlere bakarlarken kalan iki kestaneyi sol cebine koydu; kâğıdı avcunda sıkıp attı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sinemanın önünde, bağıra çağıra türkü söyleyen kadın-erkek seslerinin gürültüsünde afişlere bakarlarken kalan iki kestaneyi sol cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kalan iki kestaneyi

Dolaylı Tümleç: Sinemanın önünde, - bağıra çağıra türkü söyleyen kadın-erkek seslerinin gürültüsünde - sol cebine

Zarf Tümleci: afişlere bakarlarken

2.Cümle: kâğıdı avcunda sıkıp attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kâğıdı

Zarf Tümleci: avcunda sıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gişeye birlikte yaklaştılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaklaştılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Gişeye

Zarf Tümleci: birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şurada bekle sen.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekle

Özne: sen

Dolaylı Tümleç: Şurada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Olur mu...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olur mu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiveni çıktılar, biletleri yırtan adamın yüzüne bakmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Merdiveni çıktılar

Yüklem: çıktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Merdiveni

2.Cümle: biletleri yırtan adamın yüzüne bakmadı

Yüklem: bakmadı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: biletleri yırtan adamın yüzüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Salon tenhaydı; ortalarda, sıranın kıyısındaki koltuğu ona bırakıp ikinci koltuğa oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Salon tenhaydı

Yüklem: tenhaydı

Özne: Salon

2.Cümle: ortalarda, sıranın kıyısındaki koltuğu ona bırakıp ikinci koltuğa oturdu.

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ikinci koltuğa

Zarf Tümleci: ortalarda, sıranın kıyısındaki koltuğu ona bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sağındaydı gene; kolları değiyordu, yerleştiler.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sağındaydı gene

Yüklem: Sağındaydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gene

2.Cümle: kolları değiyordu

Yüklem: değiyordu

Özne: kolları

3.Cümle: yerleştiler

Yüklem: yerleştiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘En iyi sinema bu’ dedi oğlan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: oğlan

Belirtisiz Nesne: En iyi sinema bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Üst dudağında, sakal başlarında belli belirsiz kıllar vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: belli belirsiz kıllar

Dolaylı Tümleç: Üst dudağında - sakal başlarında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On yedisine yeni girmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girmişti.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: On yedisine

Zarf Tümleci: yeni

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O da sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu.

Özne: O

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otuz... üç, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Otuz... üç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Ne iş yaparsın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaparsın

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: iş

Cümle Dışı Unsur: ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dedemden kalma bir otel işletiyorum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: işletiyorum.

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Dedemden kalma bir otel

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On yıl geçmişti sinemaya gelmeyeli; otelin sorumluluğunu yüklendikten sonra unutmuş gibiydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: On yıl geçmişti sinemaya gelmeyeli

Yüklem: geçmişti

Özne: On yıl

Dolaylı Tümleç: sinemaya gelmeyeli

2.Cümle: otelin sorumluluğunu yüklendikten sonra unutmuş gibiydi.

Yüklem: unutmuş gibiydi.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: otelin sorumluluğunu yüklendikten sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çocukluğunda, yeniyetmeliğinde, babasının sağlığında, askerliğini yaptığı kentte ara sıra giderdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giderdi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: askerliğini yaptığı kentte

Zarf Tümleci: Çocukluğunda, yeniyetmeliğinde, babasının sağlığında - ara sıra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir keresinde (bunda değildi; yeniydi bu) yanında oturan adam bacağını... (s.60)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:

Özne: yanında oturan adam

Belirtili Nesne: bacağını

Zarf Tümleci: Bir keresinde

Cümle Dışı Unsur: (bunda değildi; yeniydi bu)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- ‘Geçelim’ dedi biri; toplandılar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Geçelim’ dedi biri

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: Geçelim

2.Cümle: toplandılar.

Yüklem: toplandılar.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dört kişi geçti önlerinden.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti

Özne: Dört kişi

Dolaylı Tümleç: önlerinden.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gerilerde konuşanlar, gülenler vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: konuşanlar, gülenler

Dolaylı Tümleç: Gerilerde

Cümle Dışı Unsur:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayaklarını koltukların alındaki tahtaya uzatırken dizi oğlanın bacağına değdi; bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayaklarını koltukların alındaki tahtaya uzatırken dizi oğlanın bacağına değdi

Yüklem: değdi

Özne: dizi

Dolaylı Tümleç: oğlanın bacağına

Zarf Tümleci: Ayaklarını koltukların alındaki tahtaya uzatırken

2.Cümle: bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Birden bir zil çalmaya başladı dışarıda.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başladı

Özne: bir zil

Dolaylı Tümleç: çalmaya - dışarıda

Zarf Tümleci: Birden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Titredi; dizini çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Titredi

Yüklem: Titredi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: dizini çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dizini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zil sustu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sustu

Özne: Zil

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Koyu mavi pantolonunda bacakları düzgündü, gergindi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Koyu mavi pantolonunda bacakları düzgündü

Yüklem: düzgündü

Özne: bacakları

Dolaylı Tümleç: Koyu mavi pantolonunda

2.Cümle: gergindi.

Yüklem: gergindi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Konuşmalar, koltuk takırtıları arasında ışıklar söndü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söndü

Özne: ışıklar

Zarf Tümleci: Konuşmalar, koltuk takırtıları arasında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Perdede birtakım kalınlı inceli yazılar değişirken kısa bitkili bir düzlükte, gün batımına yakın, uzaktan, at üstünde, kara giysili, şapkalı bir adam geliyordu ağır ağır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: kara giysili, şapkalı bir adam

Dolaylı Tümleç: bir düzlükte - gün batımına yakın, uzaktan - at üstünde

Zarf Tümleci: Perdede birtakım kalınlı inceli yazılar değişirken - ağır ağır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yaklaştı; yüzü büyüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yaklaştı

Yüklem: Yaklaştı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yüzü büyüdü

Yüklem: büyüdü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Bir ay önce bir filmi oynadıydı bunun’ dedi oğlan, sokuldu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Bir ay önce bir filmi oynadıydı bunun’ dedi oğlan

Yüklem: dedi

Özne: oğlan

Belirtisiz Nesne: Bir ay önce bir filmi oynadıydı bunun

2.Cümle: sokuldu

Yüklem: sokuldu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bacağındaki sıcaklığı duydu; çekmedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bacağındaki sıcaklığı duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bacağındaki sıcaklığı

2.Cümle: çekmedi.

Yüklem: çekmedi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- At üstündeki genç adam ıssız bir kasabaya girdi; atını bir nalbanta bırakıp otele gitti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: At üstündeki genç adam ıssız bir kasabaya girdi

Yüklem: girdi

Özne: At üstündeki genç adam

Dolaylı Tümleç: ıssız bir kasabaya

2.Cümle: atını bir nalbanta bırakıp otele gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: otele

Zarf Tümleci: atını bir nalbanta bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Konuşmalardan anlaşıldığına göre bir savaştan dönüyordu adam; gecikmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Konuşmalardan anlaşıldığına göre bir savaştan dönüyordu adam

Yüklem: dönüyordu

Özne: adam

Dolaylı Tümleç: bir savaştan

Zarf Tümleci: Konuşmalardan anlaşıldığına göre

2.Cümle: gecikmişti

Yüklem: gecikmişti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kasaba kötülerin elindeydi; iki kardeşi öldürülmüş, toprağı alınmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kasaba kötülerin elindeydi

Yüklem: kötülerin elindeydi

Özne: Kasaba

2.Cümle: iki kardeşi öldürülmüş

Yüklem: öldürülmüş

Özne: iki kardeşi

3.Cümle: toprağı alınmıştı

Yüklem: alınmıştı

Özne: toprağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ertesi gün "Tek başına bişey yapamazsın' dedi nalbant.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: nalbant

Belirtisiz Nesne: Tek başına bir şey yapamazsın

Zarf Tümleci: Ertesi gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kalabalık bir yerde tezgâha dayanmış içki içerken arkasında elini tabancasına götüren iriyarı birini aynada görünce kendini yere atıp adamı vurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vurdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elini tabancasına götüren iriyarı birini - adamı

Dolaylı Tümleç: Kalabalık bir yerde

Zarf Tümleci: tezgâha dayanmış içki içerken - aynada görünce - kendini yere atıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sonra geniş bir odada orta yaşlı bankacı kendisine yüz vermeyen yargıcın kızına saldırdı; ama kız kurtulup kaçtı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sonra geniş bir odada orta yaşlı bankacı kendisine yüz vermeyen yargıcın kızına saldırdı

Yüklem: saldırdı

Özne: orta yaşlı bankacı

Dolaylı Tümleç: geniş bir odada - kendisine yüz vermeyen yargıcın kızına

Zarf Tümleci: Sonra

2.Cümle: ama kız kurtulup kaçtı.

Yüklem: kaçtı.

Özne: kız

Zarf Tümleci: kurtulup

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet yavaş sesle 'Çok tuhaf' dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: Zebercet

Belirtisiz Nesne: 'Çok tuhaf'

Zarf Tümleci: yavaş sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Oğlan duymadı; ağzı yarı açık perdeye bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oğlan duymadı

Yüklem: duymadı

Özne: Oğlan

2.Cümle: ağzı yarı açık perdeye bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: perdeye

Zarf Tümleci: ağzı yarı açık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Beş dakikalık arada bacağını çekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bacağını

Zarf Tümleci: Beş dakikalık arada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ekrem geçen ay gördüğü filmi anlatırken ışıklar söndü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söndü

Özne: ışıklar

Zarf Tümleci: Ekrem geçen ay gördüğü filmi anlatırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağ kolunu bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sağ kolunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İnsanları, atları, arabaları bölük pörçük görüyordu; bacakları yan yanaydı; biraz oynatsa gerginliğini, sıcaklığını yeniden duyacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İnsanları, atları, arabaları bölük pörçük görüyordu

Yüklem: görüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İnsanları, atları, arabaları

Zarf Tümleci: bölük pörçük

2.Cümle: bacakları yan yanaydı

Yüklem: yan yanaydı

Özne: bacakları

3.Cümle: biraz oynatsa gerginliğini, sıcaklığını yeniden duyacaktı.

Yüklem: duyacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gerginliğini, sıcaklığını

Zarf Tümleci: biraz oynatsa - yeniden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gene o içkili yerde genç adam dört kişiyle dövüşüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dövüşüyordu

Özne: genç adam

Dolaylı Tümleç: o içkili yerde

Zarf Tümleci: Gene - dört kişiyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birinin suratına bir yumruk attı; yanlamasına bir masanın üstüne yıkıldı adam, çökertti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Birinin suratına bir yumruk attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir yumruk

Dolaylı Tümleç: Birinin suratına

2.Cümle: yanlamasına bir masanın üstüne yıkıldı adam

Yüklem: yıkıldı

Özne: adam

Dolaylı Tümleç: bir masanın üstüne

Zarf Tümleci: yanlamasına

3.Cümle: çökertti

Yüklem: çökertti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Heyy’ dedi oğlan; bacağı bacağına yaslandı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Heyy’ dedi oğlan

Yüklem: dedi

Özne: oğlan

Belirtisiz Nesne: heyy

2.Cümle: bacağı bacağına yaslandı

Yüklem: yaslandı

Özne: bacağı

Dolaylı Tümleç: bacağına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet'in orası kabarmaya başladı; sağ yanını kıpırdatmamaya çalışarak sol elini cebine soktu, tuttu, düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet'in orası kabarmaya başladı

Yüklem: başladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Zebercet'in orası

Dolaylı Tümleç: kabarmaya

2.Cümle: sağ yanını kıpırdatmamaya çalışarak sol elini cebine soktu

Yüklem: soktu

Özne: sol elini

Dolaylı Tümleç: cebine

Zarf Tümleci: sağ yanını kıpırdatmamaya çalışarak

3.Cümle: tuttu

Yüklem: tuttu

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elini çıkarıp iki yanına baktı. (s.61)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: iki yanına

Zarf Tümleci: Elini çıkarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sünnet olurken düşündü kendini; kıskacı kafasına takıp sıktı; iniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sünnet olurken düşündü kendini

Yüklem: düşündü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kendini

Zarf Tümleci: Sünnet olurken

2.Cümle: kıskacı kafasına takıp sıktı

Yüklem: sıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kıskacı

Zarf Tümleci: kafasına takıp

3.Cümle: iniyordu.

Yüklem: iniyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Refik Çavuş'la Fatihli koğuşta gece şakasına geldiklerinde terlik çavuşun elindeyken de takardı, sünnetçi kıskacını.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: takardı

Özne: Refik Çavuş'la Fatihli

Belirtili Nesne: sünnetçi kıskacını

Zarf Tümleci: koğuşta gece şakasına geldiklerinde terlik çavuşun elindeyken de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fatihli 'Ver şu terliği bana' demişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti.

Özne: Fatihli

Belirtisiz Nesne: ‘Ver şu terliği bana’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sol eliyle kazağının yakasını çekti; sırtı terliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sol eliyle kazağının yakasını çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kazağının yakasını

Zarf Tümleci: Sol eliyle

2.Cümle: sırtı terliyordu.

Yüklem: terliyordu

Özne: sırtı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir erkekle otele gelen... (kişi)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bir erkekle otele gelen... (kişi)

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Kolunu gevşetti, bacağını ayırdı; kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kolunu gevşetti

Yüklem: gevşetti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kolunu

2.Cümle: bacağını ayırdı

Yüklem: ayırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bacağını

3.Cümle: kalktı.

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gidiyorum ben, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Gidiyorum ben

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Oğlan silkindi; elini tutup asıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oğlan silkindi

Yüklem: silkindi

Özne: Oğlan

2.Cümle: elini tutup asıldı

Yüklem: asıldı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: elini tutup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- N’olur gitme Ahmet abi; bitince çıkalım, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: N'olur gitme Ahmet abi; bitince çıkalım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oturdu; eli elinde kaldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oturdu

Yüklem: Oturdu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: eli elinde kaldı.

Yüklem: kaldı.

Özne: eli

Dolaylı Tümleç: elinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Avcu katıcaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: katıcaydı.

Özne: Avcu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bacağı sıcaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sıcaktı.

Özne: Bacağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kasabada genç adama pusu kuruyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: pusu kuruyorlardı.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kasabada, genç adama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yargıcın kızı nalbanta söyledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söyledi.

Özne: Yargıcın kızı

Dolaylı Tümleç: nalbanta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Vakit dardı; üstelik tabancalı üç kişi girdi içeri; ikisi pencerelerin yanına geçti, biri yukarı çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Vakit dardı

Yüklem: dardı

Özne: Vakit

2.Cümle: üstelik tabancalı üç kişi girdi içeri

Yüklem: girdi

Özne: tabancalı üç kişi

Zarf Tümleci: üstelik içeri

3.Cümle: ikisi pencerelerin yanına geçti

Yüklem: geçti

Özne: ikisi

Dolaylı Tümleç: pencerelerin yanına

4.Cümle: biri yukarı çıktı.

Yüklem: çıktı.

Özne: biri

Zarf Tümleci: yukarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öteki atını sürdü; sokaktan dörtnala geçerken yana yatıp bir tavanarası penceresiyle kilisenin çan kulesindeki eli tüfekli iki adamı art arda tabancayla vurup düşürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Öteki atını sürdü

Yüklem: sürdü

Özne: Öteki

Belirtili Nesne: atını

2.Cümle: sokaktan dörtnala geçerken yana yatıp bir tavanarası penceresiyle kilisenin çan kulesindeki eli tüfekli iki adamı art arda tabancayla vurup düşürdü

Yüklem: düşürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kilisenin çan kulesindeki eli tüfekli iki adamı

Zarf Tümleci: sokaktan dörtnala geçerken yana yatıp bir tavanarası penceresiyle, art arda tabancayla vurup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki yandan tüfekler patlıyordu ama atla adam ölümsüzdüler sanki.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İki yandan tüfekler patlıyordu

Yüklem: patlıyordu

Özne: tüfekler

Dolaylı Tümleç: İki yandan

2.Cümle: ama atla adam ölümsüzdüler sanki.

Yüklem: ölümsüzdüler

Özne: atla adam

Cümle Dışı Unsur: ama, sanki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Olur, saçmalık değil’ dedi yavaş sesle; oğlana döndü:

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Olur saçmalık değil’ dedi yavaş sesle

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: : ‘Olur saçmalık değil’

Zarf Tümleci: yavaş sesle

2.Cümle: oğlana döndü:

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: oğlana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Boynunu uzatmış perdeye bakıyordu; dudakları ayrıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Boynunu uzatmış perdeye bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: perdeye

Zarf Tümleci: Boynunu uzatmış

2.Cümle: dudakları ayrıktı

Yüklem: ayrıktı

Özne: dudakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözlerini kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gözlerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sıcaklığına, eline alışmıştı; bacağını bastırdı; avcundaki eli sıkıp gevşetti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sıcaklığına, eline alışmıştı

Yüklem: alışmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Sıcaklığına, eline

2.Cümle: bacağını bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bacağını

3.Cümle: avcundaki eli sıkıp gevşetti

Yüklem: sıkıp gevşetti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: avcundaki eli

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oğlandan bir karşılık gelmedi; çekilmeden, kıpırdamadan, kayıtsız oturuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oğlandan bir karşılık gelmedi

Yüklem: gelmedi

Özne: Oğlandan bir karşılık

2.Cümle: çekilmeden, kıpırdamadan, kayıtsız oturuyordu

Yüklem: oturuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çekilmeden, kıpırdamadan, kayıtsız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Avcu terlemişti; elini bıraktı, bacağını çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Avcu terlemişti

Yüklem: terlemişti

Özne: Avcu

2.Cümle: elini bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elini

3.Cümle: bacağını çekti.

Yüklem: çekti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bacağını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yaklaşsın diye bekledi; yaklaşmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yaklaşsın diye bekledi

Yüklem: bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yaklaşsın diye

2.Cümle: yaklaşmadı

Yüklem: yaklaşmadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözlerini açtı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açtı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gözlerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geniş, ıssız sokakta iki adam ağır ağır birbirlerine doğru yürüyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüyorlardı.

Özne: iki adam

Dolaylı Tümleç: Geniş, ıssız sokakta

Zarf Tümleci: ağır ağır birbirlerine doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birden tabancalarını çektiler; ama önce genç adam ateş etti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Birden tabancalarını çektiler

Yüklem: çektiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tabancalarını

Zarf Tümleci: Birden

2.Cümle: ama önce genç adam ateş etti.

Yüklem: ateş etti.

Özne: genç adam

Zarf Tümleci: önce

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bankacı düştü; kıvrandı; elindeki tabancayı güçlükle doğrulttu; ateş edemeden yıkıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bankacı düştü

Yüklem: düştü

Özne: Bankacı

2.Cümle: kıvrandı

Yüklem: kıvrandı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: elindeki tabancayı güçlükle doğrulttu

Yüklem: doğrulttu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elindeki tabancayı

Zarf Tümleci: güçlükle

4.Cümle: ateş edemeden yıkıldı

Yüklem: yıkıldı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ateş edemeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anlaşılan son kötü adamdı bu; kasaba arınmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Anlaşılan son kötü adamdı bu

Yüklem: Anlaşılan son kötü adamdı

Özne: Bu

2.Cümle: kasaba arınmıştı

Yüklem: arınmıştı

Özne: kasaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yapılardan çıkanların arasından yargıcın kızı koşup ayakta kalan adama sarıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarıldı

Özne: yargıcın kızı

Dolaylı Tümleç: Yapılardan çıkanların arasından, ayakta kalan adama

Zarf Tümleci: koşup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Işıklar yandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yandı.

Özne: Işıklar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kalktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başkalarının arasında, yan yana çıkarlarken Ekrem sordu: (s.62)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: Ekrem

Dolaylı Tümleç: Başkalarının arasında

Zarf Tümleci: yan yana çıkarlarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Filim iyiydi değil mi abi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iyiydi

Özne: Filim

Cümle Dışı Unsur: değil mi abi?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyiydi, dedi gülümseyip.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: İyiydi,

Zarf Tümleci: gülümseyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kasabanın ileri gelenleri için genç adamı öldürtmek çok kolaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çok kolaydı

Özne: genç adamı öldürtmek

Zarf Tümleci: Kasabanın ileri gelenleri için

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene de, saçma da olsa, tek başına bir şeyler yapılabileceği sanısını veriyordu; insan katılıyordu bu yalana.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gene de, saçma da olsa, tek başına bir şeyler yapılabileceği sanısını veriyordu

Yüklem: sanısını veriyordu

Özne: tek başına bir şeyler yapılabileceği

Zarf Tümleci: Gene de, saçma da olsa

2.Cümle: insan katılıyordu bu yalana.

Yüklem: katılıyordu

Özne: insan Belirtili Nesne:

Dolaylı Tümleç: bu yalana.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dışarıda, iş hanının önündeki kuru yemişçiler, köşedeki kestaneci daha oradaydılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oradaydılar.

Özne: iş hanının önündeki kuru yemişçiler, köşedeki kestaneci

Dolaylı Tümleç: Dışarıda

Zarf Tümleci: daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sen nerede oturuyorsun Ahmet abi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturuyorsun

Özne: Sen

Dolaylı Tümleç: nerede

Cümle Dışı Unsur: Ahmet abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstasyona yakın... on iki odalı bir konakta. (oturuyorum)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: (oturuyorum)

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İstasyona yakın... on iki odalı bir konakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Sahi mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sahi mi?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Odalar döşeli mi hep?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döşeli mi hep?

Özne: Odalar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Döşeli sayılır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Döşeli sayılır

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaç kişisiniz konakta?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kaç kişisiniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: konakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yalnızım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yalnızım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir de kadın var; ortalığı siler süpürür, yemek yapar.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir de kadın var

Yüklem: var

Özne: Bir de kadın

2.Cümle: ortalığı siler süpürür

Yüklem: siler süpürür

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ortalığı

3.Cümle: yemek yapar

Yüklem: yemek yapar

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kavşakta durdular.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdular

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kavşakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çağıracak mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Çağıracak mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Anahtarım da var’ demişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Anahtarım da var’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüreği çarpmaya başladı; dilinin ucundaydı:

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yüreği çarpmaya başladı

Yüklem: başladı

Özne: Yüreği çarpmaya

2.Cümle: dilinin ucundaydı

Yüklem: dilinin ucundaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Gidip bir çay içelim istersen.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içelim

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir çay içelim

Zarf Tümleci: Gidip, istersen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- ‘Bu gece konuğum ol benim.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuğum ol benim.

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bu gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Yarın gece...’

Cümlenin Ögeleri:

Zarf Tümleci: Yarın gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Söylenecek, yapılacak ne çok şey vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı.

Özne: Söylenecek, yapılacak ne çok şey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birini seçmek gerekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gerekti

Özne: Birini seçmek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlanın yüzüne baktı; ondan bekledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oğlanın yüzüne baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Oğlanın yüzüne

2.Cümle: ondan bekledi

Yüklem: bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ondan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kirpikleri uzun, burnunun ucu az kalkık, dudakları ayrıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kirpikleri uzun

Yüklem: uzun

Özne: Kirpikleri

2.Cümle: burnunun ucu az kalkık

Yüklem: az kalkık

Özne: burnunun ucu

3.Cümle: dudakları ayrıktı

Yüklem: ayrıktı

Özne: dudakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir erkekle otele gelenler gibi değildi; yakınlığı, sokulganlığı kuşkusuzdu, içtendi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir erkekle otele gelenler gibi değildi

Yüklem: değildi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir erkekle otele gelenler gibi

2.Cümle: yakınlığı, sokulganlığı kuşkusuzdu

Yüklem: kuşkusuzdu

Özne: yakınlığı, sokulganlığı

3.Cümle: içtendi.

Yüklem: içtendi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘İyi geceler’ dedi; karşıya koştu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘İyi geceler’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘İyi geceler’

2.Cümle: karşıya koştu.

Yüklem: koştu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karşıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaldırıma çıkınca baktı: oğlan duruyordu; güldü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kaldırıma çıkınca baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kaldırıma çıkınca

2.Cümle: oğlan duruyordu

Yüklem: duruyordu

Özne: oğlan

3.Cümle: güldü.

Yüklem: güldü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet elini salladı; dönüp yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Zebercet elini salladı

Yüklem: salladı

Özne: Zebercet

Belirtili Nesne: elini

2.Cümle: dönüp yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Altı adım sonra bakarım; gene oradaysa çağırırım.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Altı adım sonra bakarım

Yüklem: bakarım

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Altı adım sonra

2.Cümle: gene oradaysa çağırırım

Yüklem: çağırırım

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gene oradaysa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Durup baktı: oğlan yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Durup baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Durup

2.Cümle: oğlan yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: oğlan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yürürken hızlandı; çişi gelmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yürürken hızlandı

Yüklem: hızlandı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yürürken

2.Cümle: çişi gelmişti.

Yüklem: gelmişti.

Özne: çişi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir arsanın yanında arkasına baktı; kimse yoktu sokakta.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bir arsanın yanında arkasına baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bir arsanın yanında, arkasına

2.Cümle: kimse yoktu sokakta

Yüklem: yoktu

Özne: kimse

Dolaylı Tümleç: sokakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Arsaya girdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Arsaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yakından bir bekçi düdüğü duydu; aldırmadı, duvarın dibine işedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yakından bir bekçi düdüğü duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yakından bir bekçi düdüğü

2.Cümle: aldırmadı

Yüklem: aldırmadı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: duvarın dibine işedi

Yüklem: işedi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duvarın dibine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otel karanlıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: karanlıktı.

Özne: Otel

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sokak lambalarının ışığında camın ardındaki KAPALI görünüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görünüyordu

Özne: camın ardındaki KAPALI

Dolaylı Tümleç: Sokak lambalarının ışığında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elini sol cebine soktu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: soktu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: sol cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neydi bunlar?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Neydi

Özne: bunlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çocuğa verecekti arada; unutmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çocuğa verecekti arada

Yüklem: verecekti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çocuğa

Zarf Tümleci: arada

2.Cümle: unutmuştu

Yüklem: unutmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anahtarı alıp kapıyı açtı. (s.63)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Anahtarı alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Atkestaneleri olur çantamda hep ‘demişti uzun boylu kız; elleri esmerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Atkestaneleri olur çantamda hep ‘demişti uzun boylu kız

Yüklem: demişti

Özne: uzun boylu kız

Belirtisiz Nesne: Atkestaneleri olur çantamda hep

2.Cümle: elleri esmerdi.

Yüklem: esmerdi

Özne: elleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Esmer elliler iyi yüreklidir’ der bir arkadaşım...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: der

Özne: bir arkadaşım

Belirtisiz Nesne: ‘Esmer elliler iyi yüreklidir’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kapıyı kilitledi; demirledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kapıyı kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapıyı

2.Cümle: demirledi

Yüklem: demirledi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İçerisi ılıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ılıktı

Özne: İçerisi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Salonun ışıklarını yakmadan odanın kapısını açtı; girip kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Salonun ışıklarını yakmadan odanın kapısını açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: odanın kapısını

Zarf Tümleci: Salonun ışıklarını yakmadan

2.Cümle: girip kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: girip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gece lambasını yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gece lambasını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağın kıyısına oturdu; ayakkabılarını, çoraplarını çıkardı; terlikleri giydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağın kıyısına oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağın kıyısına

2.Cümle: ayakkabılarını, çoraplarını çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ayakkabılarını, çoraplarını

3.Cümle: terlikleri giydi

Yüklem: giydi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: terlikleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Saat on biri yirmi geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu

Özne: Saat

Belirtisiz Nesne: on biri yirmi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kestaneleri sağ cebine aktardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aktardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kestaneleri

Dolaylı Tümleç: sağ cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağın ötesine dolaşıp soyundu; donunu çıkarmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağın ötesine dolaşıp soyundu

Yüklem: soyundu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yatağın ötesine dolaşıp

2.Cümle: donunu çıkarmadı.

Yüklem: çıkarmadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: donunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Giysilerini askıya astı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Giysilerini

Dolaylı Tümleç: askıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayaklarını yıkadı; otelin havlusuyla kuruladı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayaklarını yıkadı

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ayaklarını

2.Cümle: otelin havlusuyla kuruladı.

Yüklem: kuruladı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: otelin havlusuyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yorganı ayakucuna itip uzandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzandı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yorganı ayakucuna itip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Havlu karyola demirinde geriliydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geriliydi

Özne: Havlu

Dolaylı Tümleç: karyola demirinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adamın yüzü katıydı; kaçağın da katıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Adamın yüzü katıydı

Yüklem: katıydı

Özne: Adamın yüzü

2.Cümle: kaçağın da katıydı

Yüklem: katıydı

Özne: kaçağın da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Başın mı döndü abi?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndü

Özne: Başın

Cümle Dışı Unsur: abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yumuşak, göğüsten gelen bir sesi vardı çocuğun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: çocuğun yumuşak, göğüsten gelen bir sesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘... Sonra asılacağı gün hapisten kaçırdı arkadaşını.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaçırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: arkadaşını

Dolaylı Tümleç: hapisten

Zarf Tümleci: Sonra asılacağı gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkalarına düştüler atlarla; dağ geçidinde atı vurulunca tuttular arkadaşını; öteki kurtuldu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Arkalarına düştüler atlarla

Yüklem: düştüler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Arkalarına

Zarf Tümleci: atlarla

2.Cümle: dağ geçidinde atı vurulunca tuttular arkadaşını

Yüklem: tuttular

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: arkadaşını

Zarf Tümleci: dağ geçidinde atı vurulunca

3.Cümle: öteki kurtuldu

Yüklem: kurtuldu

Özne: öteki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sonra bir alanda asarlarken tabanca kurşunuyla kopardı ipi; ortalık karıştı; atını sürüp terkisine...

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sonra bir alanda asarlarken tabanca kurşunuyla kopardı ipi

Yüklem: kopardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ipi

Zarf Tümleci: Sonra bir alanda asarlarken tabanca kurşunuyla

2.Cümle: ortalık karıştı

Yüklem: karıştı

Özne: ortalık

3.Cümle: atını sürüp terkisine...

Dolaylı Tümleç: terkisine

Zarf Tümleci: atını sürüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Karmaşık Birleşik Cümle

- Işıklar sönmüş, çocuğun yüzü kararmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Işıklar sönmüş

Yüklem: sönmüş

Özne: Işıklar

2.Cümle: çocuğun yüzü kararmıştı

Yüklem: kararmıştı

Özne: çocuğun yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tavandaki ışık bir hafta yanmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanmıştı

Özne: Tavandaki ışık

Zarf Tümleci: bir hafta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On üçüncü geceydi; bu sıralar çalınmıştı kapı o gece.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: On üçüncü geceydi

Yüklem: On üçüncü geceydi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: bu sıralar çalınmıştı kapı o gece

Yüklem: çalınmıştı

Özne: kapı

Zarf Tümleci: bu sıralar, o gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kahverengi paltosunun önü açık... (idi)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açık... (idi)

Özne: Kahverengi paltosunun önü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Önü kabarıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kabarıyordu

Özne: Önü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının yüzü bulanıktı artık.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulanıktı

Özne: Kadının yüzü

Zarf Tümleci: artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağ elini donunun önüne bastırdı; üstünde gezdirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sağ elini donunun önüne bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sağ elini

Dolaylı Tümleç: donunun önüne

2.Cümle: üstünde gezdirdi

Yüklem: gezdirdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ver şu terliği bana demişti Fatihli.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: Fatihli

Belirtisiz Nesne: Ver şu terliği bana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Uyanıktı; belli etmeden kirpiklerinin arasından bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uyanıktı

Yüklem: Uyanıktı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: belli etmeden kirpiklerinin arasından bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kirpiklerinin arasından

Zarf Tümleci: belli etmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Koğuşun gece ışığında yüzü daha da güzeldi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: daha da güzeldi

Özne: yüzü

Dolaylı Tümleç: Koğuşun gece ışığında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Refik Çavuş'la ikinci gelişleriydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ikinci gelişleriydi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Refik Çavuş'la

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yalnız ona değil başkalarına da yapılırdı bu şaka; nöbetçiler bilirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yalnız ona değil başkalarına da yapılırdı bu şaka

Yüklem: yapılırdı

Özne: bu şaka

Dolaylı Tümleç: Yalnız ona değil başkalarına da

2.Cümle: nöbetçiler bilirdi

Yüklem: bilirdi

Özne: nöbetçiler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ertesi sabah takılırlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: takılırlardı.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ertesi sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yıkanacak yok mu?'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok mu?

Özne: Yıkanacak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fatihli velenseyi yavaşça aşmış, donunun üstünden terliği sürtmeye başlamıştı. (s.64)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Fatihli velenseyi yavaşça aşmış

Yüklem: aşmış

Özne: Fatihli

Belirtili Nesne: velenseyi

Zarf Tümleci: yavaşça

2.Cümle: donunun üstünden terliği sürtmeye başlamıştı

Yüklem: başlamıştı

Özne: terliği sürtmeye

Dolaylı Tümleç: donunun üstünden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hızla büyüyordu göbeğine doğru.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: büyüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Hızla, göbeğine doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pek bastırmadan, çabuk çabuk sürtüyordu terliği.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sürtüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: terliği

Zarf Tümleci: Pek bastırmadan, çabuk çabuk

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kendini koyvermiş, sayıklar gibi inlemişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kendini koyvermiş

Yüklem: koyvermiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kendini

2.Cümle: sayıklar gibi inlemişti

Yüklem: inlemişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sayıklar gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Hele alçak’ demişti Refik Çavuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: Refik Çavuş.

Belirtisiz Nesne: ‘Hele alçak’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kışlada: ‘Koş, bir kibrit al bana.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Koş

Yüklem: Koş

Özne: Sen (G.Ö.)

2.Cümle: bir kibrit al bana

Yüklem: al

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir kibrit

Dolaylı Tümleç: bana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elinde tüfeği yanına gelirdi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelirdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yanına

Zarf Tümleci: Elinde tüfeği

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Şunu da siliver.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: siliver

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Şunu

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Halil Onbaşı kızardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kızardı

Özne: Halil Onbaşı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uşağı mısın onun?'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uşağı mısın onun

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Değil; isteyerek yapıyorum.'

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Değil

Yüklem: Değil

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: isteyerek yapıyorum

Yüklem: yapıyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: isteyerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 'Alçağın teki, iyilikten anlamaz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Alçağın teki

Yüklem: Alçağın teki

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: iyilikten anlamaz

Yüklem: anlamaz

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: iyilikten

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyiliğinden değildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyiliğinden değildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belki ancak bu yolla yaklaşabildiği içindi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaklaşabildiği içindi.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ancak bu yolla

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Soluna dönüp başucu masasındaki sigara paketine uzandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: başucu masasındaki sigara paketine

Zarf Tümleci: Soluna dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duvarda asılı resimde sömürgecinin kapatması uyuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyuyordu

Özne: sömürgecinin kapatması

Dolaylı Tümleç: Duvarda asılı resimde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Uyur evet, uyur ya işi eyidir.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uyur evet

Yüklem: Uyur

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: evet

2.Cümle: uyur ya

Yüklem: uyur

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya

3.Cümle: işi eyidir

Yüklem: eyidir

Özne: işi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sigarasını yaktı; yorganı üstüne çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sigarasını yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarasını

2.Cümle: yorganı üstüne çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yorganı

Dolaylı Tümleç: üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yarın gidecekti demek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidecekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarın

Cümle Dışı Unsur: demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dayısının öldüğünü bilmiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bilmiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dayısının öldüğünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cuma akşamı sofradan kalkarken düşmüş, yatırmışlar; sabaha karşı ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Cuma akşamı sofradan kalkarken düşmüş

Yüklem: düşmüş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Cuma akşamı sofradan kalkarken

2.Cümle: yatırmışlar

Yüklem: yatırmışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

3.Cümle: sabaha karşı ölmüş

Yüklem: ölmüş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sabaha karşı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zeyneb'i sormuştu adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sormuştu

Özne: adam

Belirtili Nesne: Zeyneb'i

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Buradan çıktığını, İzmir'e çalışmaya gittiğini söyledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söyledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Buradan çıktığını, İzmir'e çalışmaya gittiğini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzak bir dağ köyüydü Sindelli; otele gelen olmazdı pek oradan.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uzak bir dağ köyüydü Sindelli

Yüklem: Uzak bir dağ köyüydü

Özne: Sindelli

2.Cümle: otele gelen olmazdı pek oradan

Yüklem: olmazdı

Özne: otele gelen

Dolaylı Tümleç: oradan

Zarf Tümleci: pek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üç yıl önce gelen iki adama boş yatak olmadığını söylemişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylemişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: boş yatak olmadığını

Dolaylı Tümleç: Üç yıl önce gelen iki adama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigaranın külünü yavaşça silkti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: silkti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigaranın külünü

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıda uyuyordu şimdi eğri tavanlı odaların birinde.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yukarıda, eğri tavanlı odaların birinde

Zarf Tümleci: şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çocukluğunda anası bir kadına anlatırken duymuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duymuştu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çocukluğunda anası bir kadına anlatırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rüstem Bey'in karısı Semranım kızlığında İzmir'in güzellerindenmiş; 'Kolağasının kızı' derlermiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Rüstem Bey'in karısı Semranım kızlığında İzmir'in güzellerindenmiş

Yüklem: İzmir'in güzellerindenmiş

Özne: Rüstem Bey'in karısı

Zarf Tümleci: Semranım kızlığında

2.Cümle: 'Kolağasının kızı' derlermiş

Yüklem: derlermiş

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: 'Kolağasının kızı'

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir gece yattıktan çok sonra Rüstem Bey 'Canım senin çilek reçelinden istedi şimdi' demiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: Rüstem Bey

Belirtisiz Nesne: 'Canım senin çilek reçelinden istedi şimdi'

Zarf Tümleci: Bir gece yattıktan çok sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Karısı davranmış, ‘Yukardan alayım’ demiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Karısı davranmış

Yüklem: davranmış

Özne: Karısı

2.Cümle: ‘Yukardan alayım’ demiş

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Yukardan alayım’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Bırak, yemesem de olur.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bırak

Yüklem: Bırak

Özne: Sen (G.Ö.)

2.Cümle: yemesem de olur

Yüklem: olur

Özne: yemesem de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Olmaz getireyim’ deyip kalkmış. (s.65)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalkmış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ‘Olmaz getireyim’ deyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uyuyanları uyandırmamak için ağır ağır tavanarasına, mutfağa çıkarken odadan kısık sesler geliyormuş, yavaşça yaklaşıp dinlemiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Uyuyanları uyandırmamak için ağır ağır tavanarasına, mutfağa çıkarken odadan kısık sesler geliyormuş

Yüklem: geliyormuş

Özne: kısık sesler

Dolaylı Tümleç: tavanarasına, mutfağa çıkarken odadan

Zarf Tümleci: Uyuyanları uyandırmamak için ağır ağır

2.Cümle: yavaşça yaklaşıp dinlemiş

Yüklem: dinlemiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yavaşça yaklaşıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Memelerimi de ısır, başlarını’ diyormuş besleme; inlemiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Memelerimi de ısır, başlarını’ diyormuş besleme

Yüklem: diyormuş

Özne: besleme

Belirtisiz Nesne: ‘Memelerimi de ısır, başlarını’

2.Cümle: inlemiş

Yüklem: inlemiş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- “Of, çok ısırdın, bağırıcam şimdi."

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Of, çok ısırdın

Yüklem: ısırdın

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çok

Cümle Dışı Unsur: of

2.Cümle: bağırıcam şimdi

Yüklem: bağırıcam

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Bağır, bağır da koparayım' demiş Kadriye Kalfa.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: Kadriye Kalfa

Belirtisiz Nesne: Bağır, bağır da koparayım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Söylemesi ayıp sözler...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Söylemesi ayıp sözler...

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Yarından tezi yok...' demiş kocasına, anlatmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: 'Yarından tezi yok...' demiş kocasına

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Yarından tezi yok

Dolaylı Tümleç: kocasına

2.Cümle: anlatmış

Yüklem: anlatmış

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ertesi sabah bohçalar koltuklarında giderlerken besleme ağlıyormuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ağlıyormuş

Özne: besleme

Zarf Tümleci: Ertesi sabah bohçalar koltuklarında giderlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ağlama kız, aç mı kalacağız.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ağlama kız

Yüklem: Ağlama

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: kız

2.Cümle: aç mı kalacağız

Yüklem: aç mı kalacağız

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yanındayım ben, korkma’ demiş Kadriye Kalfa.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: Kadriye Kalfa.

Belirtisiz Nesne: Yanındayım ben, korkma

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sigarayı küllüğe bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarayı

Dolaylı Tümleç: küllüğe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Hele alçak’ dedi kısık sesle; doğrulup karyola demirindeki havluyu aldı; elinde toplayıp duvara fırlattı ama havlu açıldı, duvarın dibine düştü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Hele alçak’ dedi kısık sesle

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Hele alçak’

Zarf Tümleci: kısık sesle

2.Cümle: doğrulup karyola demirindeki havluyu aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: karyola demirindeki havluyu

Zarf Tümleci: doğrulup

3.Cümle: elinde toplayıp duvara fırlattı

Yüklem: fırlattı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duvara

Zarf Tümleci: elinde toplayıp

4.Cümle: ama havlu açıldı

Yüklem: açıldı

Özne: havlu

Cümle Dışı Unsur: ama

5.Cümle: duvarın dibine düştü

Yüklem: düştü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duvarın dibine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yataktan inip gitti, havluyu aldı; ovuşturdu, silkitti; kalanları eliyle düşürdü; karyola demirine astı, gerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yataktan inip gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yataktan inip

2.Cümle: havluyu aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havluyu

3.Cümle: ovuşturdu

Yüklem: ovuşturdu

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: silkitti

Yüklem: silkitti

Özne: O (G.Ö.)

5.Cümle: kalanları eliyle düşürdü

Yüklem: düşürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kalanları

Zarf Tümleci: eliyle

6.Cümle: karyola demirine astı

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karyola demirine

7.Cümle: gerdi

Yüklem: gerdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Duvardaki resmi çekti, çivisiyle birlikte söktü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Duvardaki resmi çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Duvardaki resmi

2.Cümle: çivisiyle birlikte söktü

Yüklem: söktü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çivisiyle birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dört köşe izi kaldı duvarda; açık fildişiydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dört köşe izi kaldı duvarda

Yüklem: kaldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dört köşe izi

Dolaylı Tümleç: duvarda

2.Cümle: açık fildişiydi

Yüklem: açık fildişiydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Pencereye gidip perdeyi, camı açtı, resmi avluya attı; camı, perdeyi kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Pencereye gidip perdeyi, camı açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: perdeyi, camı

Zarf Tümleci: Pencereye gidip

2.Cümle: resmi avluya attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: resmi

Dolaylı Tümleç: avluya

3.Cümle: camı, perdeyi kapadı.

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: camı, perdeyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kollarının kasları gergindi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gergindi

Özne: Kollarının kasları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatacak mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yatacak mıydı?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu vişneçürüğü atlas yorgan Kolağası'nın kızını da örtmüştü belki; Rüstem Bey'le yan yana.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: örtmüştü

Özne: Bu vişneçürüğü atlas yorgan

Belirtili Nesne: Kolağası'nın kızını

Zarf Tümleci: Rüstem Bey'le yan yana

Cümle Dışı Unsur: da, belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Rüstem abim sırım gibiydi gençliğinde' derdi anası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: anası

Belirtisiz Nesne: 'Rüstem abim sırım gibiydi gençliğinde'

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Rüstem abi...
- Oysa tam dokuz aymış araları.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tam dokuz aymış

Özne: araları

Cümle Dışı Unsur: oysa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gebe kalınca yakınlarından yoksul birine yamamışlardı kızı; adam durumu anlayınca bırakıp gitmişti belki.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gebe kalınca yakınlarından yoksul birine yamamışlardı kızı

Yüklem: yamamışlardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kızı

Dolaylı Tümleç: yakınlarından yoksul birine

Zarf Tümleci: Gebe kalınca

2.Cümle: adam durumu anlayınca bırakıp gitmişti belki.

Yüklem: gitmişti

Özne: adam

Zarf Tümleci: durumu anlayınca bırakıp

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gidecek miydi?(s.66)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gidecek miydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorgana dokundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dokundu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yorgana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üstlerinden atarlar mıydı bunu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: atarlar mıydı?

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunu

Dolaylı Tümleç: Üstlerinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hürriyet'ten üç yıl sonraymış; yaz sonu, bağbozumuna doğru, her yaz evcek göçtükleri Azmakaltı tımarındaki bağ kulesinde bir gün anasına eve gideceğini söylemiş; 'Yarın sabah dönerim.'

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Hürriyet'ten üç yıl sonraymış

Yüklem: Hürriyet'ten üç yıl sonraymış

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: yaz sonu, bağbozumuna doğru, her yaz evcek göçtükleri Azmakaltı tımarındaki bağ kulesinde bir gün anasına eve gideceğini söylemiş

Yüklem: söylemiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: eve gideceğini

Dolaylı Tümleç: yaz sonu, bağbozumuna doğru, her yaz evcek göçtükleri Azmakaltı tımarındaki bağ kulesinde, anasına

Zarf Tümleci: bir gün

3.Cümle: ‘Yarın sabah dönerim.’

Yüklem: dönerim

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarın sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Ben de geleyim sizinle hanımanne’ demiş gelini.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: gelini

Belirtisiz Nesne: ‘Ben de geleyim sizinle hanımanne’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sen kal kızım, Saide gelsin.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sen kal kızım

Yüklem: kal

Özne: Sen

Cümle Dışı Unsur: kızım

2.Cümle: Saide gelsin

Yüklem: gelsin

Özne: Saide

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üstü tenteli arabada giderlerken ‘Oğlan iyi değil’ demiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Oğlan iyi değil’

Zarf Tümleci: Üstü tenteli arabada giderlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bağırmışlar; anası olduğu yere çöküvermiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bağırmışlar

Yüklem: Bağırmışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

2.Cümle: anası olduğu yere çöküvermiş

Yüklem: çöküvermiş

Özne: anası

Dolaylı Tümleç: olduğu yere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Nebilanım gözleri kapalı, kimseyle konuşmadan, arada titreyerek iki gün yatmış; ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Nebilanım gözleri kapalı

Yüklem: kapalı

Özne: Nebilanım gözleri

2.Cümle: kimseyle konuşmadan, arada titreyerek iki gün yatmış

Yüklem: yatmış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kimseyle konuşmadan, arada titreyerek iki gün

3.Cümle: ölmüş

Yüklem: ölmüş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ürperdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ürperdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Göğsünü, boynunu, kollarını ovuşturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ovuşturdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Göğsünü, boynunu, kollarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını sallayıp yürüdü; yukarıya çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başını sallayıp yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Başını sallayıp

2.Cümle: yukarıya çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yukarıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ortalıkçı kadının kapısını açtı, yüzünü buruşturup düğmeye uzandı, ışığı yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ortalıkçı kadının kapısını açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ortalıkçı kadının kapısını

2.Cümle: yüzünü buruşturup düğmeye uzandı

Yüklem: uzandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: düğmeye

Zarf Tümleci: yüzünü buruşturup

3.Cümle: ışığı yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başı, kolları yorganın dışındaydı; eskiden çoğu geceler ayakları dışarıda olurdu, tabanları karamsı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başı, kolları yorganın dışındaydı

Yüklem: yorganın dışındaydı

Özne: Başı, kolları

2.Cümle: eskiden çoğu geceler ayakları dışarıda olurdu

Yüklem: olurdu

Özne: ayakları

Belirtili Nesne:

Belirtisiz Nesne:

Dolaylı Tümleç: dışarıda

Zarf Tümleci: eskiden çoğu geceler

3.Cümle: tabanları karamsı.

Yüklem: karamsı

Özne: tabanları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağa yaklaştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaklaştı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başı soluna eğik, boyun damarı kabarıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başı soluna eğik

Yüklem: eğik

Özne: Başı

Dolaylı Tümleç: soluna

2.Cümle: boyun damarı kabarıktı

Yüklem: kabarıktı

Özne: boyun damarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elini yastığın altına soktu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: soktu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: yastığın altına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- oradaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oradaydı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorganı ayakucuna, karyola demirinin üstüne çekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yorganı

Dolaylı Tümleç: ayakucuna, karyola demirinin üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gömleği sıyrılmış, bacakları aralıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gömleği sıyrılmış

Yüklem: sıyrılmış

Özne: Gömleği

2.Cümle: bacakları aralıydı.

Yüklem: aralıydı.

Özne: bacakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elini bacağına koydu, yukarıya doğru götürdü; sıcaktı, parmaklarını kılların arasında gezdirdi, avuçladı, asıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elini bacağına koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: bacağına

2.Cümle: yukarıya doğru götürdü

Yüklem: götürdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yukarıya doğru

3.Cümle: sıcaktı

Yüklem: sıcaktı

4.Cümle: parmaklarını kılların arasında gezdirdi

Yüklem: gezdirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parmaklarını

Dolaylı Tümleç: kılların arasında

5.Cümle: avuçladı

Yüklem: avuçladı

Özne: O (G.Ö.)

6.Cümle: asıldı

Yüklem: asıldı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın kıpırdadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kıpırdadı

Özne: Kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanına uzanıp gömleğinin düğmelerini çözdü; memelerini okşadı: dolgundu, katıcaydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yanına uzanıp gömleğinin düğmelerini çözdü

Yüklem: çözdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gömleğinin düğmelerini

Zarf Tümleci: Yanına uzanıp

2.Cümle: memelerini okşadı

Yüklem: okşadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: memelerini

3.Cümle: dolgundu

Yüklem: dolgundu

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: katıcaydı

Yüklem: katıcaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını düzeltti; alnında, gözlerinin kıyılarında kırışıklar vardı. (s.67)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başını düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

2.Cümle: alnında, gözlerinin kıyılarında kırışıklar vardı

Yüklem: vardı

Özne: kırışıklar

Dolaylı Tümleç: alnında, gözlerinin kıyılarında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soluğu düzgündü; yarı açık ağzına uzanıp öptü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Soluğu düzgündü

Yüklem: düzgündü

Özne: Soluğu

2.Cümle: yarı açık ağzına uzanıp öptü

Yüklem: öptü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yarı açık ağzına uzanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşağıya kaydı; memesini ısırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Aşağıya kaydı

Yüklem: kaydı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aşağıya

2.Cümle: memesini ısırdı.

Yüklem: ısırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: memesini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Of köpek, dedi kadın yavaşça.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: Of köpek

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Uyansana kız sen!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uyansana

Özne: sen

Cümle Dışı Unsur: kız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını kaldırıp baktı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Başını kaldırıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- uyuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Donunu çıkardı; yorganın üstüne koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Donunu çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Donunu

2.Cümle: yorganın üstüne koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yorganın üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Uyku da istemiyordu artık.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istemiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Uyku

Zarf Tümleci: artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Diziyle vurdu; sarstı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Diziyle vurdu

Yüklem: vurdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Diziyle

2.Cümle: sarstı

Yüklem: sarstı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın gözlerini açtı; kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kadın gözlerini açtı

Yüklem: açtı

Özne: Kadın

Belirtili Nesne: gözlerini

2.Cümle: kapadı

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geldin mi ağa?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Geldin mi?

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarın gidemezsin; dayın ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yarın gidemezsin

Yüklem: gidemezsin

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarın

2.Cümle: dayın ölmüş

Yüklem: ölmüş

Özne: dayın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ölmüş mü?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ölmüş mü?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anam mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Anam mı?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dayın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dayın.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok oldu; köyden biri söylediydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çok oldu;

Yüklem: Çok oldu

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: köyden biri söylediydi

Yüklem: söylediydi

Özne: köyden biri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yalandır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yalandır

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğru; ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ölmüş

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sesi çıkmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkmıyordu

Özne: Sesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Omuzlarından tutup sarstı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarstı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Omuzlarından tutup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalk doğrul şöyle!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kalk doğrul

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: şöyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kendine doğru çekti; kadın doğrulurken ellerini yatağa dayadı, oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kendine doğru çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kendine doğru

2.Cümle: kadın doğrulurken ellerini yatağa dayadı

Yüklem: dayadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ellerini

Dolaylı Tümleç: yatağa

Zarf Tümleci: kadın doğrulurken

3.Cümle: oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzü donuktu; yarı açık, uykulu gözlerle duvardan yana bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yüzü donuktu

Yüklem: donuktu

Özne: Yüzü

2.Cümle: yarı açık, uykulu gözlerle duvardan yana bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duvardan yana

Zarf Tümleci: yarı açık, uykulu gözlerle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir daha sarstı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarstı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uyan hadi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uyan

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: hadi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uyandım ağa.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Uyandım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gömleğini çıkar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkar

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gömleğini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Olur mu?..

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olur mu?..

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çıkar dedim!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Çıkar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- İki yanına kıpırdayıp onun da yardımıyla eteğini kıçının altından kurtardı; gömleğini çıkardı, karyola demirine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İki yanına kıpırdayıp onun da yardımıyla eteğini kıçının altından kurtardı

Yüklem: kurtardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: eteğini

Dolaylı Tümleç: kıçının altından

Zarf Tümleci: İki yanına kıpırdayıp onun da yardımıyla

2.Cümle: gömleğini çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gömleğini

3.Cümle: karyola demirine koydu.

Yüklem: koydu.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karyola demirine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzüne bakmıyor, sol koluyla göğsünü örtmeye çalışıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yüzüne bakmıyor

Yüklem: bakmıyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yüzüne

2.Cümle: sol koluyla göğsünü örtmeye çalışıyordu

Yüklem: çalışıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sol koluyla göğsünü örtmeye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kolunu tutup indirdi; yüzünü göğsüne dayadı; birlikte düşerlerken somya gıcırdadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kolunu tutup indirdi

Yüklem: indirdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kolunu tutup

2.Cümle: yüzünü göğsüne dayadı

Yüklem: dayadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yüzünü

Dolaylı Tümleç: göğsüne

3.Cümle: birlikte düşerlerken somya gıcırdadı

Yüklem: gıcırdadı

Özne: somya

Zarf Tümleci: birlikte düşerlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağın altından bir tıpırtı duydu, aldırmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağın altından bir tıpırtı duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir tıpırtı

Dolaylı Tümleç: Yatağın altından

2.Cümle: aldırmadı

Yüklem: aldırmadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Boynunu, memelerini öpüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öpüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Boynunu, memelerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın sessizdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sessizdi

Özne: Kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Orası kabarıyordu, bastırınca yumuşadı, girmedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Orası kabarıyordu

Yüklem: kabarıyordu

Özne: Orası

Cümle Dışı Unsur:

2.Cümle: bastırınca yumuşadı

Yüklem: yumuşadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bastırınca

3.Cümle: girmedi

Yüklem: girmedi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüreği çarparak bir süre bekledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yüreği çarparak bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yokladı; elini çekip bastırınca yumuşadı gene, pörsüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yokladı

Yüklem: Yokladı

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: elini çekip bastırınca yumuşadı gene

Yüklem: yumuşadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: elini çekip bastırınca, gene

3.Cümle: pörsüdü

Yüklem: pörsüdü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadının gözleri kapalıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapalıydı

Özne: Kadının gözleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birden abanıp iki eliyle boynunu sıktı.(s.68)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: boynunu

Zarf Tümleci: Birden abanıp iki eliyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın sıçrayıp gözlerini açarken o kapadı; dizi kasığına çarptı, can acısıyla sıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kadın sıçrayıp gözlerini açarken o kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O

Zarf Tümleci: Kadın sıçrayıp gözlerini açarken

2. Cümle: dizi kasığına çarptı

Yüklem: çarptı

Özne: dizi

Dolaylı Tümleç: kasığına

3. Cümle: can acısıyla sıktı

Yüklem: sıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: can acısıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başparmaklarının altındaki katılıkta bir kıpırdama oldu, bir hırıltı duydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Başparmaklarının altındaki katılıkta bir kıpırdama oldu

Yüklem: oldu

Özne: bir kıpırdama

Dolaylı Tümleç: Başparmaklarının altındaki katılıkta

2. Cümle: bir hırıltı duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir hırıltı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın bileklerinden tutmuş asılıyordu; debelendi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kadın bileklerinden tutmuş asılıyordu

Yüklem: asılıyordu

Özne: Kadın

Zarf Tümleci: bileklerinden tutmuş

2. Cümle: debelendi.

Yüklem: debelendi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Vargücüyle sıkıyordu; parmakları, yüzü kasılmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Vargücüyle sıkıyordu

Yüklem: sıkıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Vargücüyle

2. Cümle: parmakları, yüzü kasılmıştı

Yüklem: kasılmıştı

Özne: parmakları, yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kulakları uğulduyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uğulduyordu.

Özne: Kulakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Derken bileklerindeki eller gevşedi; altındaki bedende kıpırtı durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Derken bileklerindeki eller gevşedi

Yüklem: gevşedi

Özne: bileklerindeki eller

Zarf Tümleci: Derken

2. Cümle: altındaki bedende kıpırtı durdu

Yüklem: durdu

Özne: altındaki bedende kıpırtı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ellerini bırakıp yataktan aşağı kayarken baktı: gözleri, ağzı açıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ellerini bırakıp yataktan aşağı kayarken baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ellerini bırakıp yataktan aşağı kayarken

2. Cümle: gözleri, ağzı açıktı.

Yüklem: açıktı.

Özne: gözleri, ağzı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yere diz çöküp başını yatağa dayadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dayadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başını

Dolaylı Tümleç: yatağa

Zarf Tümleci: Yere diz çöküp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kolları sızlıyordu, parmaklarını oynattı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kolları sızlıyordu

Yüklem: sızlıyordu

Özne: Kolları

2. Cümle: parmaklarını oynattı

Yüklem: oynattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parmaklarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ağzı kuruydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kuruydu.

Özne: Ağzı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kulaklarının uğultusu azalıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: azalıyordu

Özne: Kulaklarının uğultusu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bacağına yumuşak, sıcak bir şey sürtündü, başını hızla kaldırdı:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bacağına yumuşak, sıcak bir şey sürtündü

Yüklem: sürtündü

Özne: yumuşak, sıcak bir şey

Dolaylı Tümleç: Bacağına

2. Cümle: başını hızla kaldırdı

Yüklem: kaldırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başını

Zarf Tümleci: hızla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kediydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kediydi.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elini sırtına götürdü, boynundan kuyruğuna okşadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Elini sırtına götürdü

Yüklem: sırtına götürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: sırtına

2. Cümle: boynundan kuyruğuna okşadı

Yüklem: okşadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: boynundan kuyruğuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elinin altında diriliğini, sıcaklığını duyuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duyuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: diriliğini, sıcaklığını

Dolaylı Tümleç: Elinin altında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Orası kabarmaya başladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başladı.

Özne: Orası

Dolaylı Tümleç: kabarmaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hayvanı itip kalktı; kapıyı açmışken döndü, terliklerini giydi, donunu aldı; kediyi kovup ışığı söndürdü, çıktı, kapıyı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Hayvanı itip kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Hayvanı itip

2. Cümle: kapıyı açmışken döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kapıyı açmışken

3. Cümle: terliklerini giydi

Yüklem: giydi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: terliklerini

4. Cümle: donunu aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: donunu

5. Cümle: kediyi kovup ışığı söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışığı

Zarf Tümleci: kediyi kovup

6. Cümle: çıktı

Yüklem: çıktı

7. Cümle: kapıyı kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çabuk çabuk indi aşağıya, odaya girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çabuk çabuk indi aşağıya

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aşağıya

Zarf Tümleci: Çabuk çabuk

2. Cümle: odaya girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gece lambası yanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanıyordu

Özne: Gece lambası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Donunu karyola demirine asıp havluyu yatağa serdi, yastığı çekti, abandı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Donunu karyola demirine asıp havluyu yatağa serdi

Yüklem: serdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Donunu - havluyu

Dolaylı Tümleç: yatağa

Zarf Tümleci: karyola demirine asıp

2. Cümle: yastığı çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yastığı

3. Cümle: abandı

Yüklem: abandı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soluya inleye uzun uzun geldi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Soluya inleye uzun uzun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otel sessizdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sessizdi.

Özne: Otel

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Önündeki ıslaklığı silip havluyu demire astı, gerdi; donunu giydi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Önündeki ıslaklığı silip havluyu demire astı

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havluyu

Dolaylı Tümleç: demire

Zarf Tümleci: Önündeki ıslaklığı silip

2. Cümle: gerdi

Yüklem: gerdi

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: donunu giydi

Yüklem: donunu giydi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: donunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatarken yastığı düzeltti; yorganı üstüne çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yatarken yastığı düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yastığı

Zarf Tümleci: Yatarken

2. Cümle: yorganı üstüne çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yorganı

Dolaylı Tümleç: üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kolları dışarıdaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dışarıdaydı

Özne: Kolları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir tıkırtı duydu; fırladı kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir tıkırtı duydu

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir tıkırtı

2. Cümle: fırladı

Yüklem: fırladı

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soluğunu tutup dinledi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dinledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Soluğunu tutup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıdan geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yukarıdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yalınayak koştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koştu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yalınayak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tavanarasının merdiveninde yavaşladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yavaşladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Tavanarasının merdiveninde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kedi odanın kapısını tırmalıyordu; onu görünce miyavladı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kedi odanın kapısını tırmalıyordu

Yüklem: tırmalıyordu

Özne: Kedi

Belirtili Nesne: odanın kapısını

2. Cümle: onu görünce miyavladı

Yüklem: miyavladı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: onu görünce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadına alışkındı; bütün gün onunlaydı; ama geceleri dışarıda kalınca kapıyı zorlamazdı böyle.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kadına alışkındı

Yüklem: alışkındı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kadına

2. Cümle: bütün gün onunlaydı

Yüklem: onunlaydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bütün gün

3. Cümle: ama geceleri dışarıda kalınca kapıyı zorlamazdı böyle.

Yüklem: zorlamazdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: geceleri dışarıda kalınca - böyle

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sıçrayıp kalkar, kovardı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sıçrayıp kalkar

Yüklem: kalkar

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sıçrayıp

2. Cümle: kovardı

Yüklem: kovardı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sofanın ışığını yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sofanın ışığını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kedi miyavladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: miyavladı

Özne: Kedi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne yapacaktı bunu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne yapacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sokağa bıraksa kapıya, pencerelere atlar, bağırırdı belki. (s.69)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sokağa bıraksa kapıya, pencerelere atlar

Yüklem: atlar

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kapıya, pencerelere

Zarf Tümleci: Sokağa bıraksa

2. Cümle: bağırırdı belki

Yüklem: bağırırdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Odada bir köşeye sıkıştırıp...

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Odada

Zarf Tümleci: bir köşeye sıkıştırıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Kendi odasının kapısını açtı; çağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kendi odasının kapısını açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kendi odasının kapısını

2. Cümle: çağırdı

Yüklem: çağırdı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kedi miyavladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: miyavladı

Özne: Kedi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir daha çağırdı; gelmiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir daha çağırdı

Yüklem: çağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir daha

2. Cümle: gelmiyordu

Yüklem: gelmiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir süre bekledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorganı üstüne çekti, örttü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yorganı üstüne çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yorganı

Dolaylı Tümleç: üstüne

2. Cümle: örttü.

Yüklem: örttü.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gidip kapıyı kapadı; ışığı yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gidip kapıyı kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Gidip

2. Cümle: ışığı yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ışığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağın altına eğildi, ‘Pist!’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yatağın altına eğildi

Yüklem: eğildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağın altına

2. Cümle: ‘Pist!’ dedi.

Yüklem: dedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Pist

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yerdeki yıpranmış terliklerden birini aldı, attı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yerdeki yıpranmış terliklerden birini aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yerdeki yıpranmış terliklerden birini

2. Cümle: attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kedi koşup kapının sağında köşeye pustu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: pustu

Özne: Kedi

Dolaylı Tümleç: kapının sağında köşeye

Zarf Tümleci: koşup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bedeni gergindi; gözlerine bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bedeni gergindi

Yüklem: gergindi

Özne: Bedeni

2. Cümle: gözlerine bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: gözlerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üstüne yürüdü; kedi ansızın sıçrayıp havada yüzüne doğru gelirken kollarını kaldırdı ama çarpışmayla birlik alnında bir acı duydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Üstüne yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Üstüne

2. Cümle: kedi ansızın sıçrayıp havada yüzüne doğru gelirken kollarını kaldırdı

Yüklem: kaldırdı

Özne: kedi

Belirtili Nesne: kollarını

Zarf Tümleci: kedi ansızın sıçrayıp havada yüzüne doğru gelirken

3. Cümle: ama çarpışmayla birlik alnında bir acı duydu.

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir acı

Dolaylı Tümleç: alnında

Zarf Tümleci: çarpışmayla birlik

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Olduğu yerde dondu kaldı; yüzü sapsarıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Olduğu yerde dondu kaldı

Yüklem: dondu kaldı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Olduğu yerd

2. Cümle: yüzü sapsarıydı.

Yüklem: sapsarıydı.

Özne: yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yutkundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yutkundu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elindeki sürahiyi yavaşça sandığın üstüne koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elindeki sürahiyi

Dolaylı Tümleç: sandığın üstüne

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duvara asılı aynaya baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Duvara asılı aynaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ufak bir sıyrıktı; kaşına yakın bir damla kanı sildi; kanamıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ufak bir sıyrıktı

Yüklem: Ufak bir sıyrıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne:

Belirtisiz Nesne:

Dolaylı Tümleç:

Zarf Tümleci:

Cümle Dışı Unsur:

2. Cümle: kaşına yakın bir damla kanı sildi

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kaşına yakın bir damla kanı

3. Cümle: kanamıyordu

Yüklem: kanamıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yavaşça yürüyüp kapıyı açtı; kıyıya çekildi, ‘Pist!’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yavaşça yürüyüp kapıyı açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Yavaşça yürüyüp

2. Cümle: kıyıya çekildi

Yüklem: çekildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kıyıya

3. Cümle: ‘Pist!’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Pist!’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağın altında bir tıpırtı oldu; kedi koşup sofaya kaçtı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yatağın altında bir tıpırtı oldu

Yüklem: oldu

Özne: bir tıpırtı

Dolaylı Tümleç: Yatağın altında

2. Cümle: kedi koşup sofaya kaçtı

Yüklem: kaçtı

Özne: kedi

Dolaylı Tümleç: sofaya

Zarf Tümleci: koşup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Işığı söndürdü; çıkıp kapıyı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Işığı söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Işığı

2. Cümle: çıkıp kapıyı kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Köşeye pusmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: pusmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Köşeye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mutfaktan, duvara asılı üç tavanın küçüğünü aldı; arkasına saklayıp çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Mutfaktan, duvara asılı üç tavanın küçüğünü aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: duvara asılı üç tavanın küçüğünü

Dolaylı Tümleç: Mutfaktan

2. Cümle: arkasına saklayıp çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: arkasına saklayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yumuşak bir sesle çağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yumuşak bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kedi miyavladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: miyavladı

Özne: Kedi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Diz çöküp gülümsedi; ‘Gel, gelsene, korkma’ dedi yavaşça; sol elini bir şey verecekmiş gibi uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Diz çöküp gülümsedi

Yüklem: gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Diz çöküp

2. Cümle: ‘Gel, gelsene, korkma’ dedi yavaşça

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Gel, gelsene, korkma’

Zarf Tümleci: yavaşça

3. Cümle: sol elini bir şey verecekmiş gibi uzattı.

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sol elini

Zarf Tümleci: bir şey verecekmiş gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kedi kalktı; ağır ağır geldi, eline sürtündü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kedi kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: Kedi

2. Cümle: ağır ağır geldi

Yüklem: geldi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ağır ağır

3. Cümle: eline sürtündü

Yüklem: sürtündü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: eline

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ne çabuk unutuyordu hayvanlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutuyordu

Özne: hayvanlar

Zarf Tümleci: Ne çabuk

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tavanın sapını sıktı; boş eliyle sırtını okşarken kedinin başını öteye çeviriyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Tavanın sapını sıktı

Yüklem: sıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Tavanın sapını

2. Cümle: boş eliyle sırtını okşarken kedinin başını öteye çeviriyordu

Yüklem: çeviriyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kedinin başını

Dolaylı Tümleç: öteye

Zarf Tümleci: boş eliyle sırtını okşarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tavayı kaldırdı; boynundan elini çekip vurdu; fırlayıp kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Tavayı kaldırdı

Yüklem: kaldırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Tavayı

2. Cümle: boynundan elini çekip vurdu

Yüklem: vurdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: boynundan elini çekip

3. Cümle: fırlayıp kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: fırlayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kedi yerde kasıla gevşeye debeleniyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: debeleniyordu

Özne: Kedi

Dolaylı Tümleç: yerde

Zarf Tümleci: kasıla gevşeye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir daha vurdu başına; kuyruğu, bacakları gerildi, titredi, durdu. (s.70)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir daha vurdu başına

Yüklem: vurdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: başına

Zarf Tümleci: Bir daha

2. Cümle: kuyruğu, bacakları gerildi

Yüklem: gerildi

Özne: kuyruğu, bacakları

3. Cümle: titredi,

Yüklem: titredi,

Özne: O (G.Ö.)

4. Cümle: durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözünün biri dışarı uğramıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uğramıştı

Özne: Gözünün biri

Dolaylı Tümleç: dışarı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Muşamba kanlıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kanlıydı

Özne: Muşamba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tavayı yanına bıraktı; parmaklarını oynattı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Tavayı yanına bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Tavayı

Dolaylı Tümleç: yanına

2. Cümle: parmaklarını oynattı

Yüklem: oynattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parmaklarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öteki tekirdi, dişiydi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Öteki tekirdi

Yüklem: tekirdi

Özne: Öteki

2. Cümle: dişiydi

Yüklem: dişiydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Kedi üç gündür yok.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok

Özne: Kedi

Zarf Tümleci: üç gündür

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gelir mi ki?’ demişti kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: Gelir mi ki?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Üç gün mü?

Cümlenin Ögeleri:

Zarf Tümleci: Üç gün

Cümle Dışı Unsur: mü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Ölmüştür.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ölmüştür

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- “Ölülerini göstermezler” derdi babam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: babam

Belirtisiz Nesne: “Ölülerini göstermezler”

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- ‘‘Kedisiz olur mu hiç.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olur mu

Özne: Kedisiz

Zarf Tümleci: hiç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Berberden istemişti bunu; ufacıktı geldiğinde.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Berberden istemişti bunu

Yüklem: istemişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunu

Dolaylı Tümleç: Berberden

2. Cümle: ufacıktı geldiğinde

Yüklem: ufacıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: geldiğinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kuyruğundan tuttu, kaldırdı; pencereye gidip açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kuyruğundan tuttu

Yüklem: tuttu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kuyruğundan

2. Cümle: kaldırdı

Yüklem: kaldırdı

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: pencereye gidip açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: pencereye gidip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşağıda kimseler yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yoktu

Özne: kimseler

Dolaylı Tümleç: Aşağıda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Attı; kaldırımın ötesine düştü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Attı

Yüklem: Attı

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: kaldırımın ötesine düştü

Yüklem: düştü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kaldırımın ötesine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dışarısı soğuktu; pencereyi kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dışarısı soğuktu

Yüklem: soğuktu

Özne: Dışarısı

2. Cümle: pencereyi kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: pencereyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tavayı alıp mutfağa girdi; yıkadı, duvara astı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Tavayı alıp mutfağa girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: mutfağa

Zarf Tümleci: Tavayı alıp

2. Cümle: yıkadı

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: duvara astı

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duvara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gaz ocağının üstünde büyücek bir sahan vardı; eğildi:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gaz ocağının üstünde büyücek bir sahan vardı

Yüklem: vardı

Özne: büyücek bir sahan

Dolaylı Tümleç: Gaz ocağının üstünde

2. Cümle: eğildi

Yüklem: eğildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaçamaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kaçamaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kesiklik duydu bacaklarında, bulaşıklığın taşına tutundu, diz çöküp başını taşa dayadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir kesiklik duydu bacaklarında

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir kesiklik

Dolaylı Tümleç: bacaklarında

2. Cümle: bulaşıklığın taşına tutundu

Yüklem: tutundu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bulaşıklığın taşına

3. Cümle: diz çöküp başını taşa dayadı

Yüklem: dayadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başını

Dolaylı Tümleç: taşa

Zarf Tümleci: diz çöküp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Omuzlarının sarsıntısı gittikçe azaldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: azaldı

Özne: Omuzlarının sarsıntısı

Zarf Tümleci: gittikçe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Taşa asılarak ayağa kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ayağa

Zarf Tümleci: Taşa asılarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Olur şey değil’ dedi yavaşça.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: ‘Olur şey değil’

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mutfağın, sofanın ışıklarını söndürüp aşağıya indi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aşağıya

Zarf Tümleci: Mutfağın, sofanın ışıklarını söndürüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağa uzanırken yorganı üstüne çekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yorganı

Dolaylı Tümleç: üstüne

Zarf Tümleci: Yatağa uzanırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tavandan sarkan kurşun borunun ucundaki abajura bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Tavandan sarkan kurşun borunun ucundaki abajura

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eskiden bir gün kuru bezle tozunu aldırmıştı kadına; yatağın üstündeki sandalyeyi tutmuştu; ayaklarının altına dört bakır sahan koymuşlardı yorgan yırtılmasın diye.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Eskiden bir gün kuru bezle tozunu aldırmıştı kadına

Yüklem: aldırmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tozunu

Dolaylı Tümleç: kadına

Zarf Tümleci: Eskiden bir gün - kuru bezle

2. Cümle: yatağın üstündeki sandalyeyi tutmuştu

Yüklem: tutmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yatağın üstündeki sandalyeyi

3. Cümle: ayaklarının altına dört bakır sahan koymuşlardı yorgan yırtılmasın diye

Yüklem: koymuşlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: dört bakır sahan

Dolaylı Tümleç: : ayaklarının altına

Zarf Tümleci: yorgan yırtılmasın diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Otel sana teslim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: teslim

Özne: ‘Otel

Dolaylı Tümleç: sana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir de kadın al buraya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: al

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir de kadın

Dolaylı Tümleç: buraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Oldu ağa’, eğilip omzuna tutunmuştu yatağa inerken.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: ‘Oldu ağa’

Yüklem: ‘Oldu

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ağa’

2. Cümle: eğilip omzuna tutunmuştu yatağa inerken

Yüklem: tutunmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: omzuna

Zarf Tümleci: eğilip - yatağa inerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Tırnaklarını kes.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kes

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Tırnaklarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatan olmasa bile iki haftada bir silinirdi bu oda...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: silinirdi

Özne: bu oda

Zarf Tümleci: Yatan olmasa bile - iki haftada bir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hazır dururdu...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dururdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Hazır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- on iki odalı konakta...

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: on iki odalı konakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Otel sana teslim...

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Otel

Dolaylı Tümleç: sana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- sana teslim...

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sana

Zarf Tümleci: teslim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Birden doğruldu; zil çalıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Birden doğruldu

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Birden

2. Cümle: zil çalıyordu

Yüklem: çalıyordu

Özne: zil

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gecenin bu vakti...

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gecenin bu vakti

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Kısa kısa üç kere daha çaldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çaldı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kısa kısa üç kere daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Görmüyor muydu otelin KAPALI olduğunu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Görmüyor muydu?

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: otelin KAPALI olduğunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bekledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bekledi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ses yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yoktu

Özne: Ses

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorganı üstüne çekip yattı; gözlerini kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yorganı üstüne çekip yattı

Yüklem: yattı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yorganı üstüne çekip

2. Cümle: gözlerini kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gözlerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kim olabilirdi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olabilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Kim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kaçak?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Bir kaçak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Geç kalmış bir yolcu?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Geç kalmış bir yolcu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Yatakta karısına küsmüş bir adam?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: karısına küsmüş bir adam

Dolaylı Tümleç: Yatakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Kovulmuş bir orospu?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Kovulmuş bir orospu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Gecikmeli Ankara treniyle gelen kadın?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Gecikmeli Ankara treniyle gelen kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- ‘Canı cehenneme’ dedi alçak sesle.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Canı cehenneme’

Zarf Tümleci: alçak sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Doğruldu; zil çalıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Doğruldu

Yüklem: Doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: zil çalıyordu

Yüklem: çalıyordu

Özne: zil

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başucu masasındaki çalar saatın düğmesine bastı; susturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Başucu masasındaki çalar saatın düğmesine bastı

Yüklem: bastı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Başucu masasındaki çalar saatın düğmesine

2. Cümle: susturdu

Yüklem: susturdu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gece yatmadan saati yanına almış, yedi buçuğa kurmuştu:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gece yatmadan saati yanına almış

Yüklem: almış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: saati

Dolaylı Tümleç: yanına

Zarf Tümleci: Gece yatmadan

2. Cümle: yedi buçuğa kurmuştu

Yüklem: kurmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yedi buçuğa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Erken giderlerdi belki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giderlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Erken - belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi uyumuştu; ama bir ara yüzüne saldıran o eşekarısı vınlamasıyla sıçramış, yatağı aramıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İyi uyumuştu

Yüklem: uyumuştu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: İyi

2. Cümle: ama bir ara yüzüne saldıran o eşekarısı vınlamasıyla sıçramış

Yüklem: sıçramış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir ara - yüzüne saldıran o eşekarısı vınlamasıyla

Cümle Dışı Unsur: ama

3. Cümle: yatağı aramıştı

Yüklem: aramıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yatağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İkiyi on geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu

Özne: on

Belirtili Nesne: İkiyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On gün önce perşembe gecesi 6 numarada kalan adamla kadın gene oradaydılar; ölünün altında, bilmeden, genç, diri, sıcak...

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: On gün önce perşembe gecesi 6 numarada kalan adamla kadın gene oradaydılar

Yüklem: oradaydılar

Özne: 6 numarada kalan adamla kadın

Zarf Tümleci: On gün önce perşembe gecesi - gene

2. Cümle: ölünün altında, bilmeden, genç, diri, sıcak...

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ölünün altında

Zarf Tümleci: bilmeden, genç, diri, sıcak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dün akşam kapıdan girerlerken tanımış, çevirememişti nedense.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dün akşam kapıdan girerlerken tanımış

Yüklem: tanımış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dün akşam kapıdan girerlerken

2. Cümle: çevirememişti nedense

Yüklem: çevirememişti

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: nedense

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Merhaba, geldik biz.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldik

Özne: biz

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir yakınına bakar gibiydi adam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakar gibiydi

Özne: adam

Dolaylı Tümleç: Bir yakınına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çekmeceden anahtarı alıp uzatmıştı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzatmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çekmeceden anahtarı alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Sizden sonra kimse kalmadı odanızda; iyi geceler.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalmadı

Özne: kimse

Dolaylı Tümleç: odanızda

Zarf Tümleci: Sizden sonra

Cümle Dışı Unsur: iyi geceler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın dönüp gülümsemişti çıkarlarken.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gülümsemişti

Özne: Kadın

Zarf Tümleci: dönüp - çıkarlarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yataktan indi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yataktan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İsteksizdi hep; sık sık çay içiyor, öğleleri, akşamları güçlükle birkaç lokma kurumuş ekmek, peynir yiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İsteksizdi hep

Yüklem: İsteksizdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: hep

2. Cümle: sık sık çay içiyor

Yüklem: içiyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: çay

Zarf Tümleci: sık sık

3. Cümle: akşamları güçlükle birkaç lokma kurumuş ekmek, peynir yiyordu.

Yüklem: yiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: birkaç lokma kurumuş ekmek, peynir

Zarf Tümleci: akşamları - güçlükle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ekmeği kalmamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalmamıştı

Özne: Ekmeği

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O geceden beri dışarı çıkmıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkmıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dışarı

Zarf Tümleci: O geceden beri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- En kötüsü oteli açık tutmaktı; karton duvardaki yerinde asılıydı:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: En kötüsü oteli açık tutmaktı

Yüklem: açık tutmaktı

Özne: En kötüsü

Belirtili Nesne: oteli

2. Cümle: karton duvardaki yerinde asılıydı

Yüklem: asılıydı

Özne: karton

Dolaylı Tümleç: duvardaki yerinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapı gece 12'de kapanır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapanır

Özne: Kapı

Zarf Tümleci: gece 12'de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatak arayanlara odaların dolu olduğunu söylüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: odaların dolu olduğunu

Dolaylı Tümleç: Yatak arayanlara

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalktı; tepsiyi yandaki odaya bırakıp dişlerini fırçaladı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kalktı

Yüklem: Kalktı

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: tepsiyi yandaki odaya bırakıp dişlerini fırçaladı

Yüklem: fırçaladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dişlerini

Zarf Tümleci: tepsiyi yandaki odaya bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Masasına döndü; elini cebine götürürken çekti; sigarası kalmamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Masasına döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Masasına

2. Cümle: elini cebine götürürken çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elini

Zarf Tümleci: cebine götürürken

Cümle Dışı Unsur:

3. Cümle: sigarası kalmamıştı

Yüklem: kalmamıştı

Özne: sigarası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çıkınca alacaktı; postaneye parayı yatırdıktan sonra karakola gitmesi gerekiyordu, polise.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çıkınca alacaktı

Yüklem: alacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çıkınca

2. Cümle: postaneye parayı yatırdıktan sonra karakola gitmesi gerekiyordu

Yüklem: gerekiyordu

Özne: karakola gitmesi

Zarf Tümleci: postaneye parayı yatırdıktan sonra

3. Cümle: polise

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: polise

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Masadaki iki kalın defteri açtı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Masadaki iki kalın defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kasımın üçü cumartesiymiş geçen yıl; sekiz kişi kalmış o gece.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kasımın üçü cumartesiymiş geçen yıl

Yüklem: cumartesiymiş

Özne: Kasımın üçü

Zarf Tümleci: geçen yıl

2. Cümle: sekiz kişi kalmış o gece

Yüklem: kalmış

Özne: sekiz kişi

Zarf Tümleci: o gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 6 numarada yazılı adları değiştirmeden aktardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aktardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 6 numarada yazılı adları

Zarf Tümleci: değiştirmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıdan tıkırtılar geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: tıkırtılar

Dolaylı Tümleç: Yukarıdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Defterleri kapadı; fişi çekmeceye, ötekilerin üstüne koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Defterleri kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Defterleri

2. Cümle: fişi çekmeceye, ötekilerin üstüne koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: fişi

Dolaylı Tümleç: çekmeceye, ötekilerin üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ekim ayının hesabını çıkarmıştı; bir para gönderme kâğıdı alıp doldurmaya başladı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ekim ayının hesabını çıkarmıştı

Yüklem: çıkarmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ekim ayının hesabını

2. Cümle: bir para gönderme kâğıdı alıp doldurmaya başladı

Yüklem: başladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: doldurmaya

Zarf Tümleci: bir para gönderme kâğıdı alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıda odanın kapısı kapandı; ayak sesleri ikinci katta biraz durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yukarıda odanın kapısı kapandı

Yüklem: kapandı

Özne: odanın kapısı O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yukarıda

2. Cümle: ayak sesleri ikinci katta biraz durdu

Yüklem: durdu

Özne: ayak sesleri

Dolaylı Tümleç: ikinci katta

Zarf Tümleci: biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kalemi bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kalemi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdivenden inerken gülümsüyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gülümsüyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Merdivenden inerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın boyalıydı; erkeğin yüzü solgundu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kadın boyalıydı

Yüklem: boyalıydı

Özne: Kadın

2. Cümle: erkeğin yüzü solgundu

Yüklem: solgundu

Özne: erkeğin yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otelde son kalanlardı belki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: son kalanlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Otelde

Zarf Tümleci: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi sabahlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyi sabahlar

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Size de.

Cümlenin Ögeleri:

Dolaylı Tümleç: Size

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Adam elini arka cebine götürdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürdü

Özne: Adam

Belirtili Nesne: elini

Dolaylı Tümleç: arka cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bırakın; dün gece konuğumdunuz benim.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bırakın

Yüklem: Bırakın

Özne: Siz (G.Ö.)

2. Cümle: dün gece konuğumdunuz benim

Yüklem: konuğumdunuz

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dün gece - benim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Olur mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olur mu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bize çok...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çok(tur)

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bize

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne olur üstelemeyin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: üstelemeyin

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ne olur

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigaranız var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı

Özne: Sigaranız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam sol eliyle paketi uzattı; sağ elindeki koyu sarı çakmakla sigarayı yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Adam sol eliyle paketi uzattı

Yüklem: uzattı

Özne: Adam

Belirtili Nesne: paketi

Dolaylı Tümleç: sol eliyle

2. Cümle: sağ elindeki koyu sarı çakmakla sigarayı yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigarayı

Zarf Tümleci: sağ elindeki koyu sarı çakmakla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çok iyisiniz, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Çok iyisiniz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Koltuğunda geriye çekildi; sarardı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Koltuğunda geriye çekildi

Yüklem: çekildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Koltuğunda - geriye

2. Cümle: sarardı

Yüklem: sarardı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyilikten değil, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: İyilikten değil

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Yakında görüşürüz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görüşürüz

Özne: biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yakında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yakında mı?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yakında

Cümle Dışı Unsur: mı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Otel bir süre kapalı olacak.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapalı olacak

Özne: Otel

Zarf Tümleci: bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neden?
- Ne oldu? (s.73)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: Ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Değişecek şeyler var, temizlik falan bir ay sürer.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Değişecek şeyler var

Yüklem: var

Özne: Değişecek şeyler

2. Cümle: temizlik falan bir ay sürer

Yüklem: sürer

Özne: temizlik

Zarf Tümleci: bir ay

Cümle Dışı Unsur: falan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öyle mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Öyle mi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neyse, hoşça kalın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: hoşça kalın

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Neyse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi günler, dedi kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: İyi günler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- İyi günler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyi günler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birlikte çıktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başkalarına görünmekten artık korkmuyorlardı anlaşılan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: korkmuyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Başkalarına görünmekten

Zarf Tümleci: artık - anlaşılan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalemi eline almadan sigarasını bitirdi; söndürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kalemi eline almadan sigarasını bitirdi

Yüklem: bitirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigarasını

Zarf Tümleci: Kalemi eline almadan

2. Cümle: söndürdü

Yüklem: söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Para kâğıdını doldurup kasayı açtı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kasayı

Zarf Tümleci: Para kâğıdını doldurup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otelin zarfındaki paraları masanın üstüne boşalttı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boşalttı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Otelin zarfındaki paraları

Dolaylı Tümleç: masanın üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının aylığını zarfına koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kadının aylığını

Dolaylı Tümleç: zarfına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zarfları yerlerine bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Zarfları

Dolaylı Tümleç: yerlerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üst bölmedeki bakır kaptan aldığı bir lirayı alttakine aktardı; kasayı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Üst bölmedeki bakır kaptan aldığı bir lirayı alttakine aktardı

Yüklem: aktardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Üst bölmedeki bakır kaptan aldığı bir lirayı

Dolaylı Tümleç: alttakine

2. Cümle: kasayı kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kasayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çekmeceden bir haftalık fişleri aldı; ikiye katladı, cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çekmeceden bir haftalık fişleri aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir haftalık fişleri

Dolaylı Tümleç: Çekmeceden

2. Cümle: ikiye katladı

Yüklem: katladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ikiye

3. Cümle: cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Saat dokuza geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: Saat

Zarf Tümleci: dokuza

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sokağa çıkıp kapıyı kilitledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: Sokağa çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Güneşli, ılık bir gündü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Güneşli, ılık bir gündü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yolda rastladıkları bilmeden bir yerlere götürülüyor gibiydiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürülüyor gibiydiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir yerlere

Zarf Tümleci: Yolda rastladıkları bilmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Makbuzu verirken postacı sordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: postacı

Zarf Tümleci: Makbuzu verirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neyiniz oluyor Faruk Keçeci?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Neyiniz oluyor

Özne: Faruk Keçeci

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dayımın oğlu, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Dayımın oğlu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Postaneden çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Postaneden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dört yol kavşağında sağa saptı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: saptı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Dört yol kavşağında sağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yavaş yürüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yavaş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geniş sofadaki sıralarda oturanlar, kapılardan girip çıkanlar vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Geniş sofadaki sıralarda oturanlar, kapılardan girip çıkanlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fişleri çıkarıp sağdaki aralık kapıya yaklaşırken durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Fişleri çıkarıp sağdaki aralık kapıya yaklaşırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- sesler geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: sesler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalın bir erkek sesi duydu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kalın bir erkek sesi

- ‘Yaz! Soruldu, iki nokta üst üste, kendi isteğiyle kaçtığını söyledi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Yaz

Yüklem: ‘Yaz

Özne: Sen (G.Ö.)

2.Cümle: Soruldu

Yüklem: Soruldu

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: iki nokta üst üste, kendi isteğiyle kaçtığını söyledi

Yüklem: söyledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kendi isteğiyle kaçtığını

Cümle Dışı Unsur: iki nokta üst üste

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yazı makinesi çatırdadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çatırdadı

Özne: Yazı makinesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kadın ağlıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ağlıyordu

Özne: Bir kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elinde kâğıtlarla karşıdan gelen bir polis sordu: (s.74)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: Elinde kâğıtlarla karşıdan gelen bir polis

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne var?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var

Özne: Ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne bekliyorsun?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyorsun

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bunları getirmiştim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirmiştim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bunları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne onlar?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne

Özne: onlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Günlük fişler, otelin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Günlük fişler, otelin

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ha, şu odaya götür.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götür

Özne: sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: şu odaya

Cümle Dışı Unsur: Ha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Nerde kaldın be?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldın

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Nerde

Cümle Dışı Unsur: be

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Demini alsın dedik abi.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedik

Özne: biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Demini alsın

Cümle Dışı Unsur: abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Çırak çaylarını bırakmış çıkıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkıyordu

Özne: Çırak

Zarf Tümleci: çaylarını bırakmış

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam şekerlerin ikisini de bardağına attı; gözlüğünün üstünden bakıp sordu:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Adam şekerlerin ikisini de bardağına attı

Yüklem: attı

Özne: Adam

Belirtili Nesne: şekerlerin ikisini

Dolaylı Tümleç: bardağına

Cümle Dışı Unsur: de

2. Cümle: gözlüğünün üstünden bakıp sordu

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gözlüğünün üstünden bakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir diyeceğiniz mi var?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var

Özne: Bir diyeceğiniz

Cümle Dışı Unsur: mi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fişlerini getirmiştim otelin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirmiştim

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Fişlerini otelin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şuraya bırakın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bırakın

Özne: siz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Şuraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam çayını karıştırıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: karıştırıyordu

Özne: Adam

Belirtili Nesne: çayını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yaşlıcaydı; yüzü değirmiydi, durgundu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yaşlıcaydı

Yüklem: Yaşlıcaydı

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: yüzü değirmiydi

Yüklem: değirmiydi

Özne: yüzü

3. Cümle: durgundu

Yüklem: durgundu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elleri esmerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: esmerdi

Özne: Elleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ortaparmağında...

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ortaparmağında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Tamam; ne bekliyorsun?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyorsun

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ne

Cümle Dışı Unsur: Tamam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ... yüzük vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: yüzük

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Toplandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Toplandı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bunları gazeteciyle gönderirdim; bundan sonra kendim getireceğim.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bunları gazeteciyle gönderirdim

Yüklem: gönderirdim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bunları

Zarf Tümleci: gazeteciyle

2. Cümle: bundan sonra kendim getireceğim

Yüklem: getireceğim

Özne: ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bundan sonra - kendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İyi ya, getir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getir

Özne: sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: İyi ya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Soldaki masada oturan polis: Postayla göndersin, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Soldaki masada oturan polis

Belirtisiz Nesne: : Postayla göndersin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Güldüler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Güldüler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gülerken adamın yüzü kırıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kırıştı

Özne: adamın yüzü

Zarf Tümleci: Gülerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dönüp yürüdü; odadan, karakoldan çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dönüp yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dönüp

Cümle Dışı Unsur:

2. Cümle: odadan, karakoldan çıktı

Yüklem: çıktı

Dolaylı Tümleç: odadan, karakoldan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Güneşli, ılık bir gündü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Güneşli, ılık bir gündü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adliye'nin önünde birkaç yolcu indirmiş ağır ağır kalkan bir otobüsün yarı açık arka kapısındaki oğlan 'İzmir, İzmir, İzmir' diye bağırıyordu; otobüs hızlanınca kapıyı çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Adliye'nin önünde birkaç yolcu indirmiş ağır ağır kalkan bir otobüsün yarı açık arka kapısındaki oğlan 'İzmir, İzmir, İzmir' diye bağırıyordu

Yüklem: bağırıyordu

Özne: Adliye'nin önünde birkaç yolcu indirmiş ağır ağır kalkan bir otobüsün yarı açık arka kapısındaki oğlan

Belirtisiz Nesne: 'İzmir, İzmir, İzmir'

Cümle Dışı Unsur: diye

2. Cümle: otobüs hızlanınca kapıyı çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Zarf Tümleci: otobüs hızlanınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bölükte yürürlerken söylerlerdi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylerlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bölükte yürürlerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıyı açıp otele girince havayı kokladı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kokladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havayı

Zarf Tümleci: Kapıyı açıp otele girince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Her zamanki kokuydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Her zamanki kokuydu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yandaki odada paketi açtı, içindekileri yerleştirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yandaki odada paketi açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: paketi

Dolaylı Tümleç: Yandaki odada

2. Cümle: içindekileri yerleştirdi

Yüklem: yerleştirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: içindekileri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sigaralarla kibritleri masasının orta çekmecesine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigaralarla kibritleri

Dolaylı Tümleç: masasının orta çekmecesine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 6 numarayı düzeltmek için merdivene yürürken kapı açıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açıldı

Özne: kapı

Zarf Tümleci: 6 numarayı düzeltmek için - merdivene yürürken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Biri orta boylu, öteki kısaca iki gençtiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iki gençtiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Biri orta boylu, öteki kısaca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üstleri başları düzgündü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzgündü

Özne: Üstleri başları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba; otelci sen misin?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sen misin

Özne: otelci

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Evet ama odalar dolu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dolu

Özne: odalar

Cümle Dışı Unsur: Evet ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalıcı değiliz; köyden bey gönderdi bizi...

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kalıcı değiliz

Yüklem: Kalıcı değiliz

Özne: biz (G.Ö.)

2. Cümle: köyden bey gönderdi bizi

Yüklem: gönderdi

Özne: köyden bey

Belirtili Nesne: bizi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Köyden mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Köyden mi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hangi bey?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hangi bey

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sesi pürüzlüydü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: pürüzlüydü

Özne: Sesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlan sırıttı; kısaca boyluyu dirseğiyle dürttü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Oğlan sırıttı

Yüklem: sırıttı

Özne: Oğlan

2. Cümle: kısaca boyluyu dirseğiyle dürttü

Yüklem: dürttü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kısaca boyluyu

Dolaylı Tümleç: dirseğiyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Duydun mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Duydun mu

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hangi beymiş?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hangi beymiş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duydum, dedi öteki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: öteki

Belirtisiz Nesne: Duydum

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Hangi bey olacak, Baytar Bey Havlu için geldik.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Hangi bey olacak

Yüklem: olacak

Özne: Hangi bey

2. Cümle: Baytar Bey Havlu için geldik

Yüklem: geldik

Özne: biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Baytar Bey Havlu için

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sağ elini masaya dayadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dayadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sağ elini

Zarf Tümleci: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne havlusu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne havlusu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Havlu işte.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Havlu

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: işte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beye konuk gelen kadın unutmuş iki hafta önce.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutmuş

Özne: Beye konuk gelen kadın

Zarf Tümleci: iki hafta önce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadın mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kadın mı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nasıl kadın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Nasıl kadın

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Güzel bir kadın; geldiği gece burda kalmış.

1. Cümle: Güzel bir kadın

Yüklem: Güzel bir kadın

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: geldiği gece burda kalmış

Yüklem: kalmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: burda

Zarf Tümleci: geldiği gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sahi; perşembe gecesiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: perşembe gecesiydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Sahi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Köyde mi şimdi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Köyde mi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Değil, gitti.

1. Cümle: Değil

Yüklem: Değil

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Cuma sabahı motorluya getirdik.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirdik

Özne: biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: motorluya

Zarf Tümleci: Cuma sabahı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beyin nesi oluyor o kadın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oluyor

Özne: o kadın

Zarf Tümleci: Beyin

Cümle Dışı Unsur: nesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlan sırıttı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sırıttı

Özne: Oğlan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duydun mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Duydun mu

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beyin nesi oluyormuş, dedi yanındakine.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Beyin nesi oluyormuş

Dolaylı Tümleç: yanındakine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Duydum, dedi öteki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: öteki

Belirtisiz Nesne: Duydum

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Nesi olursa olsun; havluyu ver sen.

1. Cümle: Nesi olursa olsun

Yüklem: olursa olsun

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Nesi

2. Cümle: havluyu ver

Yüklem: ver sen

Özne: sen

Belirtili Nesne: havluyu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Havlunun önemi yoktu artık; ama üstündeki kurumuş bulaşıklarla nasıl verirdi bunlara?

1. Cümle: Havlunun önemi yoktu artık

Yüklem: yoktu

Özne: Havlunun önemi

Cümle Dışı Unsur: artık

2. Cümle: ama üstündeki kurumuş bulaşıklarla nasıl verirdi bunlara

Yüklem: verirdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bunlara

Zarf Tümleci: üstündeki kurumuş bulaşıklarla - nasıl

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Havlu falan görmedim ben, dedi. (s.76)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Havlu falan görmedim ben

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sarılı kırmızılı karalı bir havluymuş; beye söylemiş.

1. Cümle: Sarılı kırmızılı karalı bir havluymuş

Yüklem: Sarılı kırmızılı karalı bir havluymuş

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: beye söylemiş

Yüklem: söylemiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: beye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Görmedim dedim ya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Görmedim

Cümle Dışı Unsur: ya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlan diklendi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diklendi

Özne: Oğlan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bana bak, yalan söylemez o, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bana bak, yalan söylemez o

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Odaları ortalıkçı kadın toplar; isterseniz kaldığı odaya çıkıp bir bakalım.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Odaları ortalıkçı kadın toplar

Yüklem: toplar

Özne: ortalıkçı kadın

Belirtili Nesne: Odaları

2. Cümle: isterseniz kaldığı odaya çıkıp bir bakalım

Yüklem: bakalım

Özne: biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kaldığı odaya

Zarf Tümleci: isterseniz - çıkıp bir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çekmeceden 2 numaranın anahtarını aldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 2 numaranın anahtarını

Dolaylı Tümleç: Çekmeceden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merdiveni çıkarken oğlan; Numara yapmaya kalkarsan karışmam bak, dedi

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: oğlan

Belirtisiz Nesne: Numara yapmaya kalkarsan karışmam bak

Zarf Tümleci: Merdiveni çıkarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Numara yapmaya kalkarsan karışmam bak, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Numara yapmaya kalkarsan karışmam bak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Gereksizdi ama anahtarı deliğe soktu, çevirdi; kapıyı açtı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gereksizdi

Yüklem: Gereksizdi

2. Cümle: ama anahtarı deliğe soktu

Yüklem: soktu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: anahtarı

Dolaylı Tümleç: deliğe

Cümle Dışı Unsur: ama

3. Cümle: çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne:

4. Cümle: kapıyı açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözleri büyüdü:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: büyüdü

Özne: Gözleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Havlu karyola demirinde asılıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: asılıydı

Özne: Havlu

Dolaylı Tümleç: karyola demirinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkasından itildi; biri sövdü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Arkasından itildi

Yüklem: itildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Arkasından

2. Cümle: biri sövdü

Yüklem: sövdü

Özne: biri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Havluyu eline aldı; aşağıdakinin aynı, karaları ince, sarıları, kırmızıları kalın çizgili bir havluydu; ama temizdi, lekesizdi; oğlan çekip aldı elinden.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Havluyu eline aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Havluyu

Dolaylı Tümleç: eline

2. Cümle: aşağıdakinin aynı, karaları ince, sarıları, kırmızıları kalın çizgili bir havluydu;

Yüklem: aşağıdakinin aynı, karaları ince, sarıları, kırmızıları kalın çizgili bir havluydu

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: ama temizdi

Yüklem: temizdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ama

4. Cümle: lekesizdi

Yüklem: lekesizdi

Özne: O (G.Ö.)

5. Cümle: oğlan çekip aldı elinden

Yüklem: çekip aldı

Özne: oğlan

Dolaylı Tümleç: elinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bacakları titriyordu; yatağın kıyısına oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bacakları titriyordu

Yüklem: titriyordu

Özne: Bacakları

2. Cümle: yatağın kıyısına oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağın kıyısına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sandalyenin üstünde gazeteler yığılıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yığılıydı

Özne: gazeteler

Dolaylı Tümleç: Sandalyenin üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay da havlusunu unutmuştu demek giderken.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutmuştu

Özne: Emekli Subay

Belirtili Nesne: havlusunu

Zarf Tümleci: giderken

Cümle Dışı Unsur: da - demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ... bu yalancıyı?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: bu yalancıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dövelim mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dövelim mi

Özne: biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Olmaz; bir sıkımlık canı kalmış.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Olmaz

Yüklem: Olmaz

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: bir sıkımlık canı kalmış

Yüklem: kalmış

Özne: bir sıkımlık canı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağa bağlayalım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağlayalım

Özne: biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İp olsaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olsaydı

Özne: İp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pencerenin yanındaydılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Pencerenin yanındaydılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bak çamaşır ipi var sayada.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var

Özne: çamaşır ipi

Dolaylı Tümleç: sayada

Cümle Dışı Unsur: Bak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Koş getir.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Koş

Yüklem: Koş

Özne: sen (G.Ö.)

2. Cümle: getir

Yüklem: getir

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kısaca boylu, esmer oğlan koştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koştu

Özne: Kısaca boylu, esmer oğlan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öteki sarışındı, yüzü düzgündü; köylü olduğu kemikli, irice ellerinden belliydi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Öteki sarışındı

Yüklem: sarışındı

Özne: Öteki

2. Cümle: yüzü düzgündü

Yüklem: düzgündü

Özne: yüzü

3. Cümle: köylü olduğu kemikli, irice ellerinden belliydi

Yüklem: belliydi

Özne: köylü olduğu

Dolaylı Tümleç: kemikli, irice ellerinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Havlu elindeydi; katlanmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Havlu elindeydi

Yüklem: elindeydi

Özne: Havlu

2. Cümle: katlanmıştı

Yüklem: katlanmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadının havlusu sanacaktı kimse o Baytar Bey.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sanacaktı

Özne: o Baytar Bey

Belirtili Nesne: Kadının havlusu

Zarf Tümleci: kimse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki hafta kalmıştı köyde; cuma sabahı...

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İki hafta kalmıştı köyde

Yüklem: kalmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: köyde

Zarf Tümleci: İki hafta

2. Cümle: cuma sabahı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: cuma sabahı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Nasıl gelsin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelsin

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Nasıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir ay önce attan düştü; bacağı kırıldı iki yerden.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir ay önce attan düştü

Yüklem: düştü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: attan

Zarf Tümleci: Bir ay önce

2. Cümle: bacağı kırıldı iki yerden

Yüklem: kırıldı

Özne: bacağı

Dolaylı Tümleç: iki yerden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Alçıda şimdi. (s.77)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Alçıda

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adı Ömer mi beyin?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ömer mi

Özne: Adı

Zarf Tümleci: beyin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ömer mi? Ömer kim?

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ömer mi

Yüklem: Ömer mi

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: Ömer kim

Yüklem: kim

Özne: Ömer

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kara Mustafa'nın.

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kara Mustafa'nın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- O mu?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: mu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Vurdular onu yazın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Vurdular

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: onu

Zarf Tümleci: yazın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kardeşi vurdurmuş dediler, parayla.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dediler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kardeşi vurdurmuş

Zarf Tümleci: parayla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağa uzandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlan pencereden avluya bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: Oğlan

Dolaylı Tümleç: pencereden - avluya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kolunu salladı; ‘Çabuk ol lan’ dedi kısık sesle.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kolunu salladı

Yüklem: salladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kolunu

2. Cümle: ‘Çabuk ol lan’ dedi kısık sesle

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Çabuk ol lan’

Zarf Tümleci: kısık sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını çevirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Niye yattın sen?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yattın

Özne: sen

Zarf Tümleci: Niye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başım döndü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döndü

Özne: Başım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Korkudan, bağlıycaz diye.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağlıycaz

Özne: biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Korkudan

Cümle Dışı Unsur: diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Korkudan değil; nasıl olsa bağlayamazsınız.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Korkudan değil

Yüklem: Korkudan değil

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: nasıl olsa bağlayamazsınız

Yüklem: bağlayamazsınız

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: nasıl olsa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Siz gidince biri gelip çözecek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çözecek

Özne: biri

Zarf Tümleci: Siz gidince - gelip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sorar elbet.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sorar

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: elbet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Akşama iki candarma gelir köye...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelir

Özne: iki candarma

Dolaylı Tümleç: köye

Zarf Tümleci: Akşama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Söyleyemezsin; havluyu sakladın.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Söyleyemezsin

Yüklem: Söyleyemezsin

Özne: sen (G.Ö.)

2. Cümle: havluyu sakladın

Yüklem: sakladın

Özne: sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havluyu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Odada olduğunu bilmiyordum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bilmiyordum

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Odada olduğunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sen bilmezsen kim bilecek?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bilecek

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sen bilmezsen

Cümle Dışı Unsur: kim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otelci sensin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sensin

Özne: Otelci

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğru ama beni çözene söylemem gerek buraya nasıl bağlandığımı.

Cümlenin Ögeleri

1. Cümle: Doğru

Yüklem: Doğru

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: ama beni çözene söylemem gerek buraya nasıl bağlandığımı

Yüklem: söylemem gerek

Özne: buraya nasıl bağlandığımı

Dolaylı Tümleç: beni çözene

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tanımıyorsun ki bizi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tanımıyorsun

Özne: sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bizi

Cümle Dışı Unsur: ki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Baytar Bey göndermiş derim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Baytar Bey göndermiş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Candarmalar bulur.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulur

Özne: Candarmalar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlanın yüzü bulutlandı, donuklaştı; sağ eliyle arkaya doğru kalçasını kaşıdı; kapıya yürüdü

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Oğlanın yüzü bulutlandı

Yüklem: bulutlandı

Özne: Oğlanın yüzü

2. Cümle: donuklaştı;

Yüklem: donuklaştı;

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: sağ eliyle arkaya doğru kalçasını kaşıdı

Yüklem: kaşıdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kalçasını

Zarf Tümleci: sağ eliyle - arkaya doğru

4. Cümle: kapıya yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kapıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Merdivenden ayak sesleri geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: ayak sesleri

Dolaylı Tümleç: Merdivenden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sen misin lan?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: misin

Özne: Sen Belirtili Nesne:

Cümle Dışı Unsur: lan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Benim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Benim

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öteki kapıdan girince elindeki ipi aldı; karyolaya attı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Öteki kapıdan girince elindeki ipi aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: elindeki ipi

Zarf Tümleci: Öteki kapıdan girince

2. Cümle: karyolaya attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karyolaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Havlu sol elindeydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sol elindeydi.

Özne: Havlu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet kısaca güldü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: güldü

Özne: Zebercet

Zarf Tümleci: kısaca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Demiştim ben, bağlayamadın bak, dedi. (s.78)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Demiştim ben, bağlayamadın bak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Oğlan sövdü; yürürken arkadaşı kolunu tuttu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Oğlan sövdü

Yüklem: sövdü

Özne: Oğlan

2. Cümle: yürürken arkadaşı kolunu tuttu

Yüklem: tuttu

Özne: arkadaşı

Belirtili Nesne: kolunu

Zarf Tümleci: yürürken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gidelim, dedi

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Gidelim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bağlayan bağlamış seni.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağlamış

Özne: Bağlayan

Belirtili Nesne: seni

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Odadan çıktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Odadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkalarından seslendi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: seslendi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Arkalarından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Korkaksın da ondan; köylüler korkak olur.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Korkaksın da ondan

Yüklem: Korkaksın

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ondan

Cümle Dışı Unsur: da

2. Cümle: köylüler korkak olur

Yüklem: olur

Özne: köylüler

Belirtisiz Nesne: korkak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sövdüler; ama dönmediler.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sövdüler

Yüklem: Sövdüler

Özne: Onlar (G.Ö.)

2. Cümle: ama dönmediler

Yüklem: dönmediler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dış kapı çarpılarak kapandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapandı

Özne: Dış kapı

Zarf Tümleci: çarpılarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağın, bacaklarının üstündeki dağınık ipi alıp topladı; başucu masasına koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yatağın, bacaklarının üstündeki dağınık ipi alıp topladı

Yüklem: topladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yatağın, bacaklarının üstündeki dağınık ipi

Zarf Tümleci: alıp

2. Cümle: başucu masasına koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: başucu masasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kalkmadı; ellerini başının altında kenetledi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kalkmadı

Yüklem: Kalkmadı

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: ellerini başının altında kenetledi

Yüklem: kenetledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ellerini

Dolaylı Tümleç: başının altında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tavandaki ak abajurda pencerenin yankısına bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Tavandaki ak abajurda pencerenin yankısına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dağdan yanaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dağdan yanaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birden boşanmıştı dağ yağmuru.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boşanmıştı

Özne: dağ yağmuru

Zarf Tümleci: Birden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sırılsıklamdılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sırılsıklamdılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Suyun ardında hiçbir şey görünmüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görünmüyordu

Özne: hiçbir şey

Dolaylı Tümleç: Suyun ardında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ağlamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ağlamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Anası oğlan doğurmuş...’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğurmuş

Özne: ‘Anası

Belirtisiz Nesne: oğlan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kardeşi vurdurmuş dediler, parayla.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dediler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kardeşi vurdurmuş

Zarf Tümleci: parayla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının ona gittiğini de düşünmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düşünmüştü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kadının ona gittiğini

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elçilerin götürdüğü havlu...

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Elçilerin götürdüğü havlu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Emekli Subay'ın bir yakını mıydı kadın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Emekli Subay'ın bir yakını mıydı

Özne: kadın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O sabah kapıdan çıkınca karşılaşmışlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: karşılaşmışlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: O sabah kapıdan çıkınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Şu giden kadının kaldığı odayı...’

Cümlenin Ögeleri:

Özne: ‘Şu giden kadının kaldığı odayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- ‘Odasını bırakmadı...’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bırakmadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ‘Odasını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Olamazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olamazdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ankara’da aynı yerden almışlardı belki havluları.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: almışlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: belki havluları

Dolaylı Tümleç: Ankara’da aynı yerden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğruldu; yataktan indi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Doğruldu

Yüklem: Doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: yataktan indi

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yataktan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kazağını, ceketini çekti; yorganın üstündeki kırışıklığı düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kazağını, ceketini çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kazağını, ceketini

2. Cümle: yorganın üstündeki kırışıklığı düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yorganın üstündeki kırışıklığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıdaki yatağı da düzeltmesi gerekti; 6 numaraya çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yukarıdaki yatağı da düzeltmesi gerekti

Yüklem: gerekti

Özne: Yukarıdaki yatağı da düzeltmesi

2. Cümle: 6 numaraya çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: 6 numaraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatak düzeltilmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzeltilmişti

Özne: Yatak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorganı kaldırıp baktı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yorganı kaldırıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yastık örtüsü iki yerde soluk kırmızı lekeliydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: soluk kırmızı lekeliydi

Özne: Yastık örtüsü

Dolaylı Tümleç: iki yerde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Aşağıda masaya vuruldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vuruldu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Aşağıda - masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimse yok mu burda?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok mu

Özne: Kimse

Dolaylı Tümleç: burda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorganı bırakıp yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yorganı bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geliyorum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Geliyorum

Özne: ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıyı kilitledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkinci katta 2 numaranın kapısını da kilitledi; elinde anahtarlar, merdiven dönemecini dönünce masanın önünde duran polisi gördü; ağırlaştı. (s.79)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İkinci katta 2 numaranın kapısını da kilitledi

Yüklem: kilitledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 2 numaranın kapısını

Dolaylı Tümleç: İkinci katta

Cümle Dışı Unsur: da

2. Cümle: elinde anahtarlar, merdiven dönemecini dönünce masanın önünde duran polisi gördü;

Yüklem: gördü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: masanın önünde duran polisi

Zarf Tümleci: elinde anahtarlar, merdiven dönemecini dönünce

3. Cümle: ağırlaştı

Yüklem: ağırlaştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Beni mi arıyorsunuz? dedi kayıtsızca.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Beni mi arıyorsunuz

Zarf Tümleci: kayıtsızca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Otelci misin?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Otelci misin

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Evet.
- Merdivenin son basamağında, 1 numaranın önünde ayağı tökezledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tökezledi

Özne: ayağı

Dolaylı Tümleç: Merdivenin son basamağında, 1 numaranın önünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Yavaş’ dedi polis.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: polis

Belirtisiz Nesne: ‘Yavaş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Ne yapıyordun yukarda?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne yapıyordun

Özne: sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yukarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ben mi?
- Odaları topladım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: topladım

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Odaları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anahtarları masaya koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarları

Dolaylı Tümleç: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kadın yok mu, gündelikçi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok mu

Özne: Bir kadın - gündelikçi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Var ya, izinli beş gündür.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Var ya

Yüklem: Var

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya

2. Cümle: izinli beş gündür

Yüklem: izinli beş gündür

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Neyse.
- Birini sormaya geldim ben.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldim

Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Birini sormaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Buyurun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Buyurun

Özne: siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu sabah bir genelge geldi Ankara'dan; birini arıyorlar.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bu sabah bir genelge geldi Ankara'dan

Yüklem: geldi

Özne: bir genelge

Dolaylı Tümleç: Ankara'dan

Zarf Tümleci: Bu sabah

2. Cümle: birini arıyorlar

Yüklem: arıyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: birini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elindeki fotoğrafı uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elindeki fotoğrafı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: Zebercet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay'dı bu; yalnız alnındaki kırışıklar görünmüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Emekli Subay'dı bu

Yüklem: Emekli Subay'dı

Özne: bu

2. Cümle: yalnız alnındaki kırışıklar görünmüyordu

Yüklem: görünmüyordu

Özne: alnındaki kırışıklar

Zarf Tümleci: yalnız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Açık yeşil kazağı vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Açık yeşil kazağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İki haftayı geçiyor, cuma sabahı gelmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İki haftayı geçiyor

Yüklem: geçiyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İki haftayı

2. Cümle: cuma sabahı gelmişti

Yüklem: gelmişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: cuma sabahı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tam bir hafta kaldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldı

Özne: Tam bir hafta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir hafta mı?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Bir hafta mı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Evet. Nüfus kâğıdından yazdım buraya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdım

Özne: ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Nüfus kâğıdından - buraya

Cümle Dışı Unsur: Evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Defteri açtı; cuma gününü buldu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Defteri açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Defteri

2. Cümle: cuma gününü buldu

Yüklem: buldu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: cuma gününü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Polis eğildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: eğildi

Özne: Polis

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mahmut Görgün.

Cümlenin Ögeleri:

Özne: Mahmut Görgün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Adı bu değil ama başka nüfus kâğıdı vermiştir.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: bu değil

Yüklem: bu değil

Özne: Adı

2. Cümle: ama başka nüfus kâğıdı vermiştir

Yüklem: vermiştir

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: başka nüfus kâğıdı

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 18 Ekim cuma.

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: 18 Ekim cuma

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Tamam.
- Ne yapardı burda?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne yapardı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: burda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şu koltukta otururdu çoğu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: otururdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Şu koltukta

Zarf Tümleci: çoğu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gazete okurdu; her gün bir yığın gazete.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gazete okurdu

Yüklem: okurdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Gazete

2. Cümle: her gün bir yığın gazete

Yüklem:

Özne: bir yığın gazete

Zarf Tümleci: her gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öğleye doğru iner, yemeğe çıkardı; akşamları da.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Öğleye doğru iner

Yüklem: iner

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Öğleye doğru

2. Cümle: yemeğe çıkardı; akşamları da

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yemeğe

Zarf Tümleci: akşamları

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Polis defterdekileri bir kâğıda yazıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazıyordu

Özne: Polis

Belirtili Nesne: defterdekileri

Dolaylı Tümleç: bir kâğıda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Günlük fişlere yazmıştım ben.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazmıştım

Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Günlük fişlere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne fişleri?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne fişleri

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Polis fişleri, karakola göndermiştim. (s.80)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: göndermiştim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Polis fişleri

Dolaylı Tümleç: karakola

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ha, şunlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: şunlar

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Ha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karakolda bir yere atarlar onları; kimse bakmaz.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Karakolda bir yere atarlar onları

Yüklem: atarlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: onları

Dolaylı Tümleç: Karakolda bir yere

2. Cümle: kimse bakmaz

Yüklem: bakmaz

Özne: kimse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıyla bir bağlantı sanırdı bunları.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sanırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunları

Belirtisiz Nesne: Yukarıyla bir bağlantı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ama neden yazdırıyorlar öyleyse?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdırıyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: neden - öyleyse

Cümle Dışı Unsur: Ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir yararı var elbet.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var

Özne: Bir yararı

Zarf Tümleci: elbet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bırak şimdi bunu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bırak

Özne: sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunu

Zarf Tümleci: şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Polis bir daha gösterdi fotoğrafı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gösterdi

Özne: Polis

Belirtili Nesne: fotoğrafı

Zarf Tümleci: bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Buydu değil mi? diye sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Buydu değil mi

Dolaylı Tümleç:

Zarf Tümleci: diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Evet. Emekli Subay bu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bu

Özne: Emekli Subay

Cümle Dışı Unsur: Evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli subay olduğunu söylemiş eşşeoğlu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylemiş

Özne: eşşeoğlu

Belirtili Nesne: Emekli subay olduğunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Değil miymiş?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Değil miymiş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Polis güldü; sordu:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Polis güldü

Yüklem: güldü

Özne: Polis

2. Cümle: sordu

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ne zaman gitti?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ne zaman

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On gün önce, cuma sabahı.

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: On gün önce, cuma sabahı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Nasıldı giderken?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Nasıldı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: giderken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üstü başı hep aynıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aynıydı

Özne: Üstü başı

Zarf Tümleci: hep

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elinde küçük deri valizi. (vardı)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: küçük deri valizi

Dolaylı Tümleç: Elinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tıraş olmamıştı o sabah; hasta gibiydi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Tıraş olmamıştı o sabah

Yüklem: olmamıştı

Özne: Tıraş

Zarf Tümleci: o sabah

2. Cümle: hasta gibiydi

Yüklem: hasta gibiydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Polis kâğıda bir şeyler yazdı; katlayıp cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Polis kâğıda bir şeyler yazdı

Yüklem: yazdı

Özne: Polis

Belirtisiz Nesne: bir şeyler

Dolaylı Tümleç: kâğıda

2. Cümle: katlayıp cebine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: cebine

Zarf Tümleci: katlayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Peki. Hadi eyvallah.

- İyi günler efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyi günler

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gidiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gidiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkasından seslendi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: seslendi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Arkasından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Suçu neymiş adamın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: neymiş

Özne: Suçu

Zarf Tümleci: adamın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Polis döndü; sırıttı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Polis döndü

Yüklem: döndü

Özne: Polis

2. Cümle: sırıttı

Yüklem: sırıttı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Afrika'ya kız kaçırıyormuş, dedi alayla.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Afrika'ya kız kaçırıyormuş

Zarf Tümleci: alayla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kapıyı açarken bir daha döndü, yüzü katıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kapıyı açarken bir daha döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapıyı açarken - bir daha

2. Cümle: yüzü katıydı

Yüklem: katıydı

Özne: yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öz kızını boğmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boğmuş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Öz kızını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kızını mı bozmuş?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bozmuş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kızını

Cümle Dışı Unsur: mı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boğmuş, dedim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Boğmuş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Apartman kokmaya başlamış üç gün önce; kapıcı bildirmiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Apartman kokmaya başlamış üç gün önce

Yüklem: başlamış

Özne: Apartman kokmaya

Zarf Tümleci: üç gün önce

2. Cümle: kapıcı bildirmiş

Yüklem: bildirmiş

Özne: kapıcı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Polis kapıdan çıkınca koltuğuna oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: Polis

Dolaylı Tümleç: koltuğuna

Zarf Tümleci: kapıdan çıkınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay'ın yerine bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Emekli Subay'ın yerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kızını boğmuş...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boğmuş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kızını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yeryüzünde her şey olağandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olağandı

Özne: her şey

Dolaylı Tümleç: Yeryüzünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkisi de bir yakınlarını boğmuşlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boğmuşlardı

Özne: İkisi

Belirtili Nesne: bir yakınlarını

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İlk dört gün o kadını bekliyor sanmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sanmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: o kadını bekliyor

Zarf Tümleci: İlk dört gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beklemiyor muydu? (s.81)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Beklemiyor muydu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kızıyla bir yerde görmüştü belki; ya da benzetmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kızıyla bir yerde görmüştü belki

Yüklem: görmüştü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir yerde

Zarf Tümleci: Kızıyla - belki

2. Cümle: ya da benzetmişti

Yüklem: benzetmişti

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Kaçmış. Kaçılır mı boyuna?"

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kaçmış

Yüklem: Kaçmış

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: Kaçılır mı boyuna

Yüklem: Kaçılır mı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: boyuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapı açıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açıldı

Özne: Kapı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzunca boylu, ince bir adam girdi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdi

Özne: Uzunca boylu, ince bir adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yakındaki bakkaldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yakındaki bakkaldı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba, sizin kadını sorayım dedim; hasta mı?

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Merhaba, sizin kadını sorayım dedim

Yüklem: dedim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: sizin kadını sorayım

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

2. Cümle: hasta mı

Yüklem: hasta mı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kadın mı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neden...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Neden

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birkaç gündür alışverişe gelmiyor da.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmiyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: alışverişe

Zarf Tümleci: Birkaç gündür

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ha evet.
- Köyüne gitti; dayısı ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Köyüne gitti

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Köyüne

2. Cümle: dayısı ölmüş

Yüklem: ölmüş

Özne: dayısı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Ya!

- Bir ay kalacak.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalacak

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir ay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir şey gerekirse ben uğrar alırım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uğrar alırım

Özne: ben

Zarf Tümleci: Bir şey gerekirse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Peki. İyi işler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İyi işler

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Peki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Size de.
- Bakkal gitti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gitti

Özne: Bakkal

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Her şey ayrıntılarıyla bir daha soruldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: soruldu

Özne: Her şey

Zarf Tümleci: ayrıntılarıyla bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay ayrıldıktan sonra odasında başkalarının da kaldığını söylediği halde Başkomiser odayı görmek istedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istedi

Özne: Başkomiser

Belirtili Nesne: odayı

Belirtisiz Nesne: görmek

Zarf Tümleci: Emekli Subay ayrıldıktan sonra - odasında başkalarının da kaldığını söylediği halde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıya çıktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yukarıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İpi sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İpi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çamaşır ipi olduğunu, yatağı düzeltmeye geldiğinde oraya bıraktığını, aşağından çağrılınca unuttuğunu söyledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söyledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çamaşır ipi olduğunu - oraya bıraktığını - unuttuğunu

Zarf Tümleci: yatağı düzeltmeye geldiğinde - aşağından çağrılınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başucu masasının çekmeceleri boştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boştu

Özne: Başucu masasının çekmeceleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gazetelere teker teker baktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Gazetelere

Zarf Tümleci: teker teker

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Aşağıya inince bir tutanak tutuldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tutuldu

Özne: bir tutanak

Zarf Tümleci: Aşağıya inince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başkomiser adını sordu; söyleyince güldü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Başkomiser adını sordu

Yüklem: adını sordu

Özne: Başkomiser

Belirtili Nesne: adını

2. Cümle: söyleyince güldü

Yüklem: güldü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: söyleyince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tutanağı imzalatıp gittiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gittiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Tutanağı imzalatıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorgundu; köşedeki koltuğa oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yorgundu

Yüklem: Yorgundu

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: köşedeki koltuğa oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: köşedeki koltuğa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adam gülmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gülmüştü

Özne: Adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İlle gerekli miydi başkaları?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gerekli miydi

Özne: başkaları

Zarf Tümleci: İlle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıda, odada, gazetelere bakarlarken, dizlerinde bir kesiklikle yüreği çarparak gelmişti dilinin ucuna...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yukarıda, odada - dilinin ucuna

Zarf Tümleci: gazetelere bakarlarken, dizlerinde bir kesiklikle yüreği çarparak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam birden bağırmıştı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırmıştı

Özne: Adam

Zarf Tümleci: birden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Bunlardan aldın mı hiç?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldın mı

Özne: sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ‘Bunlardan

Zarf Tümleci: hiç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Hayır efendim’ diyebilmek için yutkunmuştu önce.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yutkunmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ‘Hayır efendim’ diyebilmek için - önce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Olanakların, olasılıkların bir sonu bulunabilirdi belki zamanla. (s.82)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulunabilirdi

Özne: Olanakların, olasılıkların bir sonu

Zarf Tümleci: belki zamanla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğle topu patlayınca kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Öğle topu patlayınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapı yanındaki odaya girip dolaptaki teneke kutulardan birini, zeytinyağlı lahana dolmasını çıkardı; ütü masasına koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kapı yanındaki odaya girip dolaptaki teneke kutulardan birini, zeytinyağlı lahana dolmasını çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dolaptaki teneke kutulardan birini, zeytinyağlı lahana dolmasını

Zarf Tümleci: Kapı yanındaki odaya girip

2. Cümle: ütü masasına koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ütü masasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çevresine bakındı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakındı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çevresine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir bıçakla havanelini alıp bıçağın sapına vura vura güçlükle açtı kutuyu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kutuyu

Zarf Tümleci: Bir bıçakla havanelini alıp bıçağın sapına vura vura güçlükle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öğle sonu dış kapının ardına ‘KAPALI’yı asıp sokağa çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dış kapının ardına - sokağa

Zarf Tümleci: Öğle sonu - ‘KAPALI’yı asıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sabahkinden daha da ılıktı hava.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ılıktı

Özne: hava

Zarf Tümleci: Sabahkinden daha

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstasyon sokağının köşesinde duvara dayanmış, elinde sigara, genç bir adam vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: duvara dayanmış, elinde sigara, genç bir adam

Dolaylı Tümleç: İstasyon sokağının köşesinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karşı kaldırımdan deri çantalı bir belediye çavuşu geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu

Özne: deri çantalı bir belediye çavuşu

Dolaylı Tümleç: Karşı kaldırımdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ("Birini bekliyordur, bir kızı.")

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyordur

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Birini - bir kızı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıyı kilitleyip yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapıyı kilitleyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dişçi'ye söylemişti de çavuşun ayağını...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylemişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çavuşun ayağını

Dolaylı Tümleç: Dişçi'ye

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Börekçi fırınının önünde duraksadı; sol elindeki anahtara baktı, geri döndü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Börekçi fırınının önünde duraksadı

Yüklem: duraksadı

Özne: Börekçi

Dolaylı Tümleç: fırınının önünde

2. Cümle: sol elindeki anahtara baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sol elindeki anahtara

3. Cümle: geri döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: geri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Köşedeki genç yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yoktu

Özne: Köşedeki genç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç mermer basamağı çıkıp tutamağı çevirdi, itti, sarstı:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Üç mermer basamağı çıkıp tutamağı çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tutamağı

Zarf Tümleci: Üç mermer basamağı çıkıp

2. Cümle: itti

Yüklem: itti

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: sarstı

Yüklem: sarstı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kilitliydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kilitliydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkasında bir kadın sesi duydu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir kadın sesi

Dolaylı Tümleç: Arkasında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Kapalı diyor, görmüyor musun?’

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: ‘Kapalı diyor

Yüklem: diyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Kapalı

2. Cümle: görmüyor musun

Yüklem: görmüyor musun

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yaşlıca, uzun boylu bir kadındı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yaşlıca, uzun boylu bir kadındı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gülümsedi; hızlı hızlı yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gülümsedi

Yüklem: Gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: hızlı hızlı yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: hızlı hızlı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anahtarı cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarı

Dolaylı Tümleç: cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fırını, kitaplığı, Göğüs Hastalıkları Yurdu'nu geçti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Fırını, kitaplığı, Göğüs Hastalıkları Yurdu'nu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boyayalım abi!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Boyayalım

Özne: biz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karaca bir oğlandı; dağınık, kirli saçlı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Karaca bir oğlandı

Yüklem: Karaca bir oğlandı

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: dağınık, kirli saçlı

Yüklem: dağınık, kirli saçlı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sağ ayağını boya sandığına uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sağ ayağını

Dolaylı Tümleç: boya sandığına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Cila istemez’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Cila istemez’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- …dağa yakın Kışla alanındaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dağa yakın Kışla alanındaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eski kışlanın bir parçasıymış; Yangın'da yanmamış.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Eski kışlanın bir parçasıymış

Yüklem: Eski kışlanın bir parçasıymış

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: Yangın'da yanmamış

Yüklem: yanmamış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yangın'da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yerine okul yapmışlar şimdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yapmışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: okul

Dolaylı Tümleç: Yerine

Zarf Tümleci: şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çocukluğunda Lütfiye Molla'ya gitmişti bir kere; çelimsiz, buruşuk, dişsiz, konuşkan bir kadındı. (s.83)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çocukluğunda Lütfiye Molla'ya gitmişti bir kere

Yüklem: gitmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Lütfiye Molla'ya

Zarf Tümleci: Çocukluğunda - bir kere

2. Cümle: çelimsiz, buruşuk, dişsiz, konuşkan bir kadındı.

Yüklem: çelimsiz, buruşuk, dişsiz, konuşkan bir kadındı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapı altında beklermiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: beklermiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kapı altında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Kim bu oğlan nine?'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: 'Kim

Özne: bu oğlan

Cümle Dışı Unsur: nine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Bizim Saide'nin oğlu.'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: 'Bizim Saide'nin oğlu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tak tak vuruldu sandığa fırçayla.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vuruldu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sandığa

Zarf Tümleci: Tak tak - fırçayla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sol ayağını uzatırken gene ‘Cila istemez’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Cila istemez’

Zarf Tümleci: Sol ayağını uzatırken gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Dağda, Ulu Cami’nin altındaydı evleri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dağda, Ulu Cami’nin altındaydı

Özne: evleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimi bayramlarda giderlerdi anasıyla.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giderlerdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kimi bayramlarda - anasıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ölmüş yakınlar anlatılırdı uzun uzun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anlatılırdı

Özne: Ölmüş yakınlar

Zarf Tümleci: uzun uzun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belki o gün de bir bayramdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bir bayramdı

Özne: o gün

Zarf Tümleci: Belki

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İnce bıyıklı, solgun yüzlü bir genç; demir parmaklıklarda kemikli, kısa tırnaklı elleri...

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İnce bıyıklı, solgun yüzlü bir genç

Yüklem: İnce bıyıklı, solgun yüzlü bir genç

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: demir parmaklıklarda kemikli, kısa tırnaklı elleri

Yüklem: (vardı)

Özne: kemikli, kısa tırnaklı elleri

Dolaylı Tümleç: demir parmaklıklarda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ölünceye değin ‘Kastı yoktu; kazaydı’ demiş oğlan; ama Hasan Efendi ağır basmış, on beş yıl vermişler.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ölünceye değin ‘Kastı yoktu; kazaydı’ demiş oğlan

Yüklem: demiş

Özne: oğlan

Belirtisiz Nesne: ‘Kastı yoktu; kazaydı’

Zarf Tümleci: Ölünceye değin

2. Cümle: ama Hasan Efendi ağır basmış

Yüklem: ağır basmış

Özne: Hasan Efendi

Cümle Dışı Unsur: ama

3. Cümle: on beş yıl vermişler.

Yüklem: vermişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: on beş yıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tamam abi.
- Ayağını çekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ayağını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çocuğun uzattığı kirli, esmer ele parayı bıraktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parayı

Dolaylı Tümleç: Çocuğun uzattığı kirli, esmer ele

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Soğuk demircide çalışan oğlanı o gece çağırsaydı, yanında götürseydi, belki de...

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Soğuk demircide çalışan oğlanı o gece çağırsaydı

Yüklem: çağırsaydı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Soğuk demircide çalışan oğlanı

Zarf Tümleci: o gece

2. Cümle: yanında götürseydi

Yüklem: götürseydi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yanında

3. Cümle: belki de

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Döndü, taş basamakları çıkıp büyük, camlı kapıdan içeri girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Döndü

Yüklem: Döndü,

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: büyük, camlı kapıdan - içeri

Zarf Tümleci: taş basamakları çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Babası sağken gelmişti bir gün; bir de o hırsızın duruşmasında tanıklığa gelmişti ama Ağırceza'da değildi o.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Babası sağken gelmişti bir gün

Yüklem: gelmişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Babası sağken - bir gün

2. Cümle: bir de o hırsızın duruşmasında tanıklığa gelmişti

Yüklem: gelmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: tanıklığa

Zarf Tümleci: o hırsızın duruşmasında

Cümle Dışı Unsur: bir de

3. Cümle: ama Ağırceza'da değildi o.

Yüklem: değildi

Özne: O

Dolaylı Tümleç: Ağırceza'da

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yavaşça girip soldaki arka sıraya otururken birkaç dinleyici dönüp baktılar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktılar

Özne: birkaç dinleyici

Zarf Tümleci: Yavaşça girip soldaki arka sıraya otururken - dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkalarında süngülü üç candarma duruyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duruyordu

Özne: süngülü üç candarma

Dolaylı Tümleç: Arkalarında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne dedi, anlat! (s.84)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ne dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ne

2. Cümle: anlat

Yüklem: anlat

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki kamyon kum getirmemi istedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istedi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: İki kamyon kum getirmemi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Pazarlık ettik; uyuştuk.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Pazarlık ettik

Yüklem: Pazarlık ettik

Özne: Biz (G.Ö.)

2. Cümle: uyuştuk

Yüklem: uyuştuk

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kumları getirdim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirdim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kumları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ambarın arka kapısı yanına boşalttık.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boşalttık

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ambarın arka kapısı yanına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hangi ambarın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hangi ambarın

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tarım Satış ambarının.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tarım Satış ambarının

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nereden aldın kumu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldın

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kumu

Dolaylı Tümleç: Nereden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Domuz Deresi'nden.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Domuz Deresi'nden

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çoğu oradan alırız.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alırız

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: oradan

Zarf Tümleci: Çoğu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Savcı doğruldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğruldu

Özne: Savcı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tanığa sorulsun; bunların kumları tohumluk pamuk çekirdeklerine karıştırdığını biliyor mu?

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Tanığa sorulsun

Yüklem: sorulsun

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Tanığa

2. Cümle: bunların kumları tohumluk pamuk çekirdeklerine karıştırdığını biliyor mu?

Yüklem: biliyor mu?

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunların kumları tohumluk pamuk çekirdeklerine karıştırdığını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Duydun mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Duydun mu?

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duydum efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Duydum

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmiyorum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilmiyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sıva yapılacağını söylediydi bana.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylediydi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sıva yapılacağını

Dolaylı Tümleç: bana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi sıvamışlar, doğru.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İyi sıvamışlar

Yüklem: sıvamışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: iyi

2. Cümle: doğru

Yüklem: doğru

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gülenler oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: Gülenler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başkan kürsüye vurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vurdu

Özne: Başkan

Dolaylı Tümleç: kürsüye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sizin bir soracağınız var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı?

Özne: Sizin bir soracağınız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tanığa sorulsun; bunu eskiden hiç görmüş mü? dedi sanıklardan ortadakini göstererek.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Tanığa sorulsun

Yüklem: sorulsun

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Tanığa

2. Cümle: bunu eskiden hiç görmüş mü? dedi sanıklardan ortadakini göstererek

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bunu eskiden hiç görmüş mü?

Zarf Tümleci: sanıklardan ortadakini göstererek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Görmedim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Görmedim

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başkan yazıcıya bir şeyler yazdırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazdırdı

Özne: Başkan

Belirtisiz Nesne: bir şeyler

Dolaylı Tümleç: yazıcıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sonra bir başka tanığın adı bağırıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırıldı

Özne: bir başka tanığın adı

Zarf Tümleci: Sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başkan iki yanındaki yargıçlarla kısaca konuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuştu.

Özne: Başkan

Zarf Tümleci: iki yanındaki yargıçlarla kısaca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yaz!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yaz

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayağa kalktılar-... gelmediğinden... yazılmasına... Perşembe gününe... karar verildi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ayağa kalktılar

Yüklem: Ayağa kalktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

2. Cümle: gelmediğinden... yazılmasına... Perşembe gününe... karar verildi.

Yüklem: karar verildi.

Özne: gelmediğinden... yazılmasına... Perşembe gününe...

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Götürün şunları!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Götürün

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şunları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet titredi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: titredi

Özne: Zebercet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O da çıktı arkalarından; duvar dibindeki sıralardan birine oturup bir sigara yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: O da çıktı arkalarından

Yüklem: çıktı

Özne: O

Dolaylı Tümleç: arkalarından

Cümle Dışı Unsur: da

2. Cümle: duvar dibindeki sıralardan birine oturup bir sigara yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir sigara

Zarf Tümleci: duvar dibindeki sıralardan birine oturup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Büyük kapıdan girip çıkanlar vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Büyük kapıdan girip çıkanlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Salondan gelen seslerden anladığına göre başka bir duruşma başlamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başlamıştı

Özne: başka bir duruşma

Zarf Tümleci: Salondan gelen seslerden anladığına göre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sanıkları buradan getirip götürmüyorlardı anlaşılan; arkada, cezaevinden yana bir kapı olacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sanıkları buradan getirip götürmüyorlardı anlaşılan

Yüklem: getirip götürmüyorlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sanıkları

Dolaylı Tümleç: buradan

Zarf Tümleci: anlaşılan

2. Cümle: arkada, cezaevinden yana bir kapı olacaktı.

Yüklem: olacaktı

Özne: cezaevinden yana bir kapı

Dolaylı Tümleç: arkada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sigarası yarıdaydı daha; kalkmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sigarası yarıdaydı daha

Yüklem: yarıdaydı

Özne: Sigarası

Zarf Tümleci: daha

2. Cümle: kalkmadı

Yüklem: kalkmadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Uçları sarımsı iki parmağı ısınınca bir daha çekip ayaklarının arasına bıraktı; kalkarken ezip duruşma salonuna girdi; önceki yerine oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Uçları sarımsı iki parmağı ısınınca bir daha çekip ayaklarının arasına bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Uçları sarımsı iki parmağı

Dolaylı Tümleç: ayaklarının arasına

Zarf Tümleci: ısınınca - bir daha çekip

2. Cümle: kalkarken ezip duruşma salonuna girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duruşma salonuna

Zarf Tümleci: kalkarken ezip

3. Cümle: önceki yerine oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: önceki yerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yazıcı tekdüze bir sesle çabuk çabuk okuyordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: okuyordu

Özne: Yazıcı

Zarf Tümleci: tekdüze bir sesle - çabuk çabuk

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet kıpırdadı; kazağının yakasını düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Zebercet kıpırdadı

Yüklem: kıpırdadı

Özne: Zebercet

2. Cümle: kazağının yakasını düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kazağının yakasını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Arkadan, sol yanından görüyordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Arkadan, sol yanından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başı eğikti. (s.87)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: eğikti

Özne: Başı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayağa kalk!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalk

Özne: sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ayağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Orta boyluydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Orta boyluydu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne zaman çıktın hastaneden?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktın

Özne: sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: hastaneden

Zarf Tümleci: Ne zaman

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cumartesi günü.

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Cumartesi günü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Rapor gelmemiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmemiş

Özne: Rapor

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir diyeceğin var mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: var mı

Özne: Bir diyeceğin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yok efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yok

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neden öldürdüğünü söylemeyecek misin gene?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylemeyecek misin

Özne: sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: öldürdüğünü

Zarf Tümleci: Neden - gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Önüne bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Önüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sol eli ceketinin eteğini tutmuş, sımsıkıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sol eli ceketinin eteğini tutmuş

Yüklem: tutmuş

Özne: Sol eli

Belirtili Nesne: ceketinin eteğini

2. Cümle: sımsıkıydı

Yüklem: sımsıkıydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Doktor kız oğlan kız dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Doktor

Belirtisiz Nesne: kız oğlan kız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Babası kızının üstüne erkek sinek kondurmadığını söyledi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söyledi

Özne: Babası

Belirtili Nesne: kızının üstüne erkek sinek kondurmadığını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neden öldürdün onu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öldürdün

Özne: sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: onu

Zarf Tümleci: Neden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Babası mı babası çoktan ölmüş sonra evermişler bozuk çıktı diye sabaha karşı geri göndermiş sabaha karşı çıplaktı yatakta gözleri ağzı açık yorganı üstüne çektim..."

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Babası mı

Yüklem:

Özne: Babası

Cümle Dışı Unsur: mı

2. Cümle: babası çoktan ölmüş

Yüklem: ölmüş

Özne: babası

Zarf Tümleci: çoktan

3. Cümle: sonra evermişler bozuk çıktı diye

Yüklem: evermişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sonra - bozuk çıktı diye

4. Cümle: sabaha karşı geri göndermiş

Yüklem: göndermiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: geri

Zarf Tümleci: sabaha karşı

5. Cümle: sabaha karşı çıplaktı yatakta gözleri ağzı açık

Yüklem: çıplaktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatakta

Zarf Tümleci: sabaha karşı - gözleri ağzı açık

6. Cümle: yorganı üstüne çektim

Yüklem: çektim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yorganı

Dolaylı Tümleç: üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anlatmazsan kötü olur senin için.

<u>Cümlenin Ögeleri:</u>

Yüklem: olur

Özne: kötü

Zarf Tümleci: Anlatmazsan - senin için

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Söyle!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Söyle

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neden öldürdün?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Neden öldürdün

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ağır bir söz mü söyledi sana?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söyledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ağır bir söz

Dolaylı Tümleç: sana

Cümle Dışı Unsur: mü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Vurdu mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Vurdu mu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Bilemiyorum nedensiz olamaz mı ağır bir söz söylemek vurmak ya da konuşmamak vurmamak bir şeyler uydurmamı istiyor yaptığımı yasaların daracık bir bölümüne sığdırmak nasıl da Emekli Subay'a benziyor tuhaf kızını ya da karısını boğsaydı..." (s.88)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bilemiyorum

Yüklem: Bilemiyorum

Özne: ben (G.Ö.)

2. Cümle: nedensiz olamaz mı

Yüklem: olamaz mı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: nedensiz

3. Cümle: ağır bir söz söylemek vurmak ya da konuşmamak vurmamak bir şeyler uydurmamı istiyor

Yüklem: istiyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ağır bir söz söylemek vurmak ya da konuşmamak vurmamak bir şeyler uydurmamı

4. Cümle: yaptığımı yasaların daracık bir bölümüne sığdırmak

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yaptığımı

Belirtisiz Nesne: yasaların daracık bir bölümüne sığdırmak

5. Cümle: nasıl da Emekli Subay'a benziyor

Yüklem: benziyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Emekli Subay'a

Cümle Dışı Unsur: nasıl da

6. Cümle: tuhaf kızını ya da karısını boğsaydı

Yüklem: boğsaydı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tuhaf kızını ya da karısını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yaz...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yaz

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sıra gıcırtılarıyla toplanıp o da ayağa kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalktı

Özne: O

Dolaylı Tümleç: ayağa

Zarf Tümleci: Sıra gıcırtılarıyla toplanıp

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağında, kapı yanında kısık bir sesle 'Senin kalkman gereksiz' dedi biri.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: 'Senin kalkman gereksiz'

Dolaylı Tümleç: Sağında, kapı yanında

Zarf Tümleci: kısık bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Adama kelepçe vurulurken Zebercet başını çevirip salondan çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı

Özne: Zebercet

Dolaylı Tümleç: salondan

Zarf Tümleci: Adama kelepçe vurulurken - başını çevirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Yirmi sekiz Kasıma demek."

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yirmi sekiz Kasıma demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Camlı kapı açıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açıktı

Özne: Camlı kapı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dışarısı güneşliydi, ılıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dışarısı güneşliydi

Yüklem: güneşliydi

Özne: Dışarısı

2. Cümle: ılıktı

Yüklem: ılıktı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Basamaklardan indi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Basamaklardan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Köşedeki boyacının yanına bir de simitçi gelmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmişti

Özne: bir de simitçi

Dolaylı Tümleç: Köşedeki boyacının yanına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karakolun önünden geçti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Karakolun önünden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dört yol kavşağında yavaşladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yavaşladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Dört yol kavşağında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağda, ileride Ulu Park'ın ağaçları görünüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görünüyordu

Özne: Ulu Park'ın ağaçları

Dolaylı Tümleç: Sağda, ileride

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok eskiden ara sıra giderdi oraya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giderdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: oraya

Zarf Tümleci: Çok eskiden - ara sıra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saat kaçtı acaba?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaçtı

Özne: Saat

Cümle Dışı Unsur: acaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanında duraksayan bir genç bileğine bakıp 'Üçü on geçiyor' dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Yanında duraksayan bir genç

Belirtisiz Nesne: 'Üçü on geçiyor'

Zarf Tümleci: bileğine bakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Hızlandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Hızlandı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüksek sesle mi düşünmüştü yoksa?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düşünmüştü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yüksek sesle

Cümle Dışı Unsur: mi - yoksa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Davasını başkalarına götürmeyeceğine göre boş bulunmaması gerekiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gerekiyordu

Özne: boş bulunmaması

Zarf Tümleci: Davasını başkalarına götürmeyeceğine göre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cadde tenhaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tenhaydı

Özne: Cadde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eski giysilerini, yeleğini giyse cep saatını yanında taşıyabilirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: taşıyabilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: cep saatini

Dolaylı Tümleç: yanında

Zarf Tümleci: Eski giysilerini, yeleğini giyse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Arka cebini yokladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yokladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Arka cebini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parka kuzey kapısından girdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Parka -mkuzey kapısından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bedeni yumuşamıştı; ceketinin düğmesini çözdü; kazağını düzeltti, arkalığa yaslandı. (s.89)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bedeni yumuşamıştı

Yüklem: yumuşamıştı

Özne: Bedeni

2. Cümle: ceketinin düğmesini çözdü

Yüklem: çözdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ceketinin düğmesini

3. Cümle: kazağını düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kazağını

4. Cümle: arkalığa yaslandı

Yüklem: yaslandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: arkalığa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eskiden gömütlüktü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gömütlüktü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Eskiden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anası, babası kentin doğu kıyısındaki yeni gömütlükteydi; dedeleri, nineleri gömülüydü burada:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Anası, babası kentin doğu kıyısındaki yeni gömütlükteydi

Yüklem: kentin doğu kıyısındaki yeni gömütlükteydi

Özne: Anası, babası

2. Cümle: dedeleri, nineleri gömülüydü burada:

Yüklem: gömülüydü

Özne: dedeleri, nineleri

Dolaylı Tümleç: burada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çocukluğunda (dördünde ya da beşinde olacaktı) bir kurban bayramı arifesinde anası getirmişti; ‘Geçen yıl ağladıydın’ dediğine göre ikinci gelişiydi demek.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çocukluğunda (dördünde ya da beşinde olacaktı) bir kurban bayramı arifesinde anası getirmişti

Yüklem: getirmişti

Özne: anası

Dolaylı Tümleç: bir kurban bayramı arifesinde

Zarf Tümleci: Çocukluğunda (dördünde ya da beşinde olacaktı)

2. Cümle: 'Geçen yıl ağladıydın' dediğine göre ikinci gelişiydi demek

Yüklem: ikinci gelişiydi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: 'Geçen yıl ağladıydın' dediğine göre

Cümle Dışı Unsur: demek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sıra yavaşça sallandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sallandı

Özne: Sıra

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını yarı çevirip baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Başını yarı çevirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kasketli, atkılı, kırışık yüzlü yaşlı bir adam sıranın kıyısına oturmuş bir şeyler mırıldanıyordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: mırıldanıyordu

Özne: Kasketli, atkılı, kırışık yüzlü yaşlı bir adam

Belirtisiz Nesne: bir şeyler

Zarf Tümleci: sıranın kıyısına oturmuş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- '... ah... yok... kuşlardan.'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yok

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kuşlardan

Cümle Dışı Unsur: ah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir eli bacaklarının arasındaki bastondaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bacaklarının arasındaki bastondaydı

Özne: Bir eli

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boş sıralar dururken ne vardı buraya oturacak...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: buraya oturacak

Zarf Tümleci: Boş sıralar dururken

Cümle Dışı Unsur: ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Efendi oğlum, af buyurun, sigaranız bulunur mu?

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Efendi oğlum, af buyurun

Yüklem: af buyurun

Özne: Efendi oğlum

2. Cümle: sigaranız bulunur mu

Yüklem: bulunur mu

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigaranız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Evde unutmuşum ben.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutmuşum

Özne: ben

Dolaylı Tümleç: Evde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Paketi çıkardı, uzattı, kendisi de aldı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Paketi çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Paketi

2. Cümle: uzattı

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: kendisi de aldı

Yüklem: aldı

Özne: kendisi

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir kibritle ikisini de yaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ikisini

Zarf Tümleci: Bir kibritle

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağ olun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sağ olun

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yabancı mısınız?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yabancı mısınız

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Efendim?

Cümlenin Ögeleri:

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Yabancı mısınız?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yabancı mısınız

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İş günü de ondan sordum. (s.90)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordum

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İş günü

Dolaylı Tümleç: ondan

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hayır. İzinliyim, pazara bitiyor.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İzinliyim

Yüklem: İzinliyim

Özne: Ben (G.Ö.)

2. Cümle: pazara bitiyor

Yüklem: bitiyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: pazara

Cümle Dışı Unsur: Hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nerede çalışıyorsunuz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çalışıyorsunuz

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Nerede

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nüfus'ta.(-dır)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Nüfus'ta.(-dır)

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok iyi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Çok iyi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Benimkiler okumadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: okumadı

Özne: Benimkiler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Büyüğünü biz okutmadık, baba mesleğini tutsun diye; ama küçüğü için çok uğraştım; bir türlü okumadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Büyüğünü biz okutmadık, baba mesleğini tutsun diye

Yüklem: okutmadık

Özne: biz

Belirtili Nesne: Büyüğünü

Zarf Tümleci: baba mesleğini tutsun diye

2. Cümle: ama küçüğü için çok uğraştım

Yüklem: uğraştım

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: küçüğü için - çok

Cümle Dışı Unsur: ama

3. Cümle: bir türlü okumadı

Yüklem: okumadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir türlü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Şimdi ikisi de leblebici.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: leblebici

Özne: ikisi

Zarf Tümleci: Şimdi

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarayı yakarken gözüme ilişti, parmağınızda siğil var.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sigarayı yakarken gözüme ilişti

Yüklem: ilişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: gözüme

Zarf Tümleci: Sigarayı yakarken

2. Cümle: parmağınızda siğil var

Yüklem: var

Özne: siğil

Dolaylı Tümleç: parmağınızda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kunduracı Hikmet Usta'ya okutun, hemen geçer.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kunduracı Hikmet Usta'ya okutun

Yüklem: okutun

Özne: Siz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kunduracı Hikmet Usta'ya

2. Cümle: hemen geçer

Yüklem: geçer

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: hemen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir de küçük hayıt çubuğu götürün giderken.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürün

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir de küçük hayıt çubuğu

Zarf Tümleci: giderken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kunduracılar çarşısında dükkânı; kime sorsanız gösterir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gösterir

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kunduracılar çarşısında dükkânı

Zarf Tümleci: kime sorsanız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Babası Ramazan Usta da okurdu siğile; arkadaşımdı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Babası Ramazan Usta da okurdu siğile

Yüklem: okurdu

Özne: Babası Ramazan Usta

Dolaylı Tümleç: siğile

Cümle Dışı Unsur: da

2. Cümle: arkadaşımdı

Yüklem: arkadaşımdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kimlerdensiniz siz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kimlerdensiniz

Özne: siz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir şey uydurabilirdi gene; Adana'dan buraya geldiklerini söyleyebilirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir şey uydurabilirdi gene

Yüklem: uydurabilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir şey

Zarf Tümleci: gene

2. Cümle: Adana’dan buraya geldiklerini söyleyebilirdi

Yüklem: söyleyebilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Adana’dan buraya geldiklerini

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tanıyacak mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tanıyacak mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Keçeciler’den, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Keçeciler’den

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sahi mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sahi mi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yangın’dan sonra İzmir’e göçtükleri, konağın otel olduğu söylendiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylendiydi

Özne: İzmir’e göçtükleri, konağın otel olduğu

Zarf Tümleci: Yangın’dan sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Demek siz... Faruk... Faruk Bey, af buyurun, kendini asmış dedilerdi de şaşmıştım.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Demek siz

Yüklem:

Özne: siz

Zarf Tümleci: Demek

2. Cümle: Faruk... Faruk Bey, af buyurun

Yüklem: af buyurun

Özne: Faruk Bey

Cümle Dışı Unsur: Faruk

3. Cümle: kendini asmış dedilerdi de şaşmıştım

Yüklem: şaşmıştım

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kendini asmış dedilerdi

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Fevziye Mektebi’nde birlikteydik çocukluğumuzda.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: birlikteydik

Özne: biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Fevziye Mektebi’nde

Zarf Tümleci: çocukluğumuzda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yakınımda otururdu sınıfta ama pek konuşmazdık.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yakınımda otururdu sınıfta

Yüklem: otururdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yakınımda - sınıfta

2. Cümle: ama pek konuşmazdık

Yüklem: konuşmazdık

Özne: biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: pek

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ötekilerle de pek iyi değildi arası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: pek iyi değildi

Özne: arası

Zarf Tümleci: Ötekilerle

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Misçi Kerim'in Cevdet gibi onu da arabayla getirip götürürlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirip götürürlerdi.

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: onu

Zarf Tümleci: Misçi Kerim'in Cevdet gibi - arabayla

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sabahları avluya toplanıp bakardık.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakardık

Özne: biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sabahları - avluya toplanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hiç unutmam:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutmam

Özne: ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Hiç

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- kapalı, pencereleri, tek atlı bir araba; sırma püsküllü fesiyle arabacı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: kapalı, pencereleri, tek atlı bir araba

Yüklem:

Özne: kapalı, pencereleri, tek atlı bir araba

2. Cümle: sırma püsküllü fesiyle arabacı

Yüklem:

Özne: sırma püsküllü fesiyle arabacı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Araba gidince çekingen, başı eğik girerdi avluya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girerdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: avluya

Zarf Tümleci: Araba gidince - çekingen, başı eğik

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bizden büyücek birkaç oğlan bağrışırdı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağrışırdı

Özne: Bizden büyücek birkaç oğlan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Çalıma bak.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bak

Özne: sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çalıma

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Gömleğinin yakası, çekilmiyor cakası’ falan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekilmiyor

Özne: cakası

Cümle Dışı Unsur: ‘Gömleğinin yakası - falan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kıyıya çekilirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bir kıyıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ders aralarında ittikleri, çelme taktıkları da olurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olurdu

Özne: ittikleri, çelme taktıkları

Zarf Tümleci: Ders aralarında

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hocaya söylemezdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylemezdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Hocaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gün irice bir oğlan itmişti arkasından; birden dönüp boynuna atıldı; zorla ayır...

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir gün irice bir oğlan itmişti arkasından

Yüklem: itmişti

Özne: irice bir oğlan

Dolaylı Tümleç: arkasından

Zarf Tümleci: Bir gün

2. Cümle: birden dönüp boynuna atıldı

Yüklem: atıldı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: boynuna

Zarf Tümleci: birden dönüp

3. Cümle: zorla ayır

Yüklem: ayır

Zarf Tümleci: zorla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Boynuna mı atıldı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: atıldı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Boynuna

Cümle Dışı Unsur: mı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nasıl, anlamadım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anlamadım

Özne: ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Nasıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birden dönüp üstüne atıldı; yere yıkıldılar.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Birden dönüp üstüne atıldı

Yüklem: atıldı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstüne

Zarf Tümleci: Birden - dönüp

2. Cümle: yere yıkıldılar

Yüklem: yıkıldılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki eliyle boynunu sıkıyordu; asıla asıla aldılar üstünden.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İki eliyle boynunu sıkıyordu

Yüklem: sıkıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: boynunu

Zarf Tümleci: İki eliyle

2. Cümle: asıla asıla aldılar üstünden

Yüklem: aldılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstünden

Zarf Tümleci: asıla asıla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bıraksalar boğar mıydı? (s.91)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boğar mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bıraksalar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilinir mi... Af buyurun, Faruk Bey neyiniz olur sizin?

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bilinir mi

Yüklem: Bilinir mi

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: Af buyurun

Yüklem: Af buyurun

Özne: siz (G.Ö.)

3. Cümle: Faruk Bey neyiniz olur sizin

Yüklem: neyiniz olur sizin

Özne: Faruk Bey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dayım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dayım

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Haşim Bey'in ortanca kızının oğluyum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Haşim Bey'in ortanca kızının oğluyum

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kızlara pek bişey kalmazdı eskiden.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalmazdı

Özne: pek bişey

Dolaylı Tümleç: Kızlara

Zarf Tümleci: eskiden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Haşim Bey'i hiç görmedim; ama Rüstem Bey'i bilirim.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Haşim Bey'i hiç görmedim

Yüklem: görmedim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Haşim Bey'i

Zarf Tümleci: hiç

2. Cümle: ama Rüstem Bey'i bilirim.

Yüklem: bilirim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Rüstem Bey'i

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yakışıklı adamdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yakışıklı adamdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hekim Stavro'nun genç karısıyla söylendiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylendiydi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Hekim Stavro'nun genç karısıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimi zaman kendisi gelirdi dükkâna çerez almaya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelirdi

Özne: kendisi

Dolaylı Tümleç: dükkâna - çerez almaya.

Zarf Tümleci: Kimi zaman

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Leblebiyi çifte kavrulmuş istemezdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istemezdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Leblebiyi çifte kavrulmuş

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarasını yere bıraktı; ayağıyla ezdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sigarasını yere bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarasını

Dolaylı Tümleç: yere

2. Cümle: ayağıyla ezdi

Yüklem: ezdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ayağıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Uzun kayışlı yol çantalarını yanlarına koydular.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koydular

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Uzun kayışlı yol çantalarını

Dolaylı Tümleç: yanlarına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlan kolunu kızın boynuna attı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: attı

Özne: Oğlan

Belirtili Nesne: kolunu

Dolaylı Tümleç: kızın boynuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ölmüştür, değil mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ölmüştür

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: değil mi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Efendim?

Cümlenin Ögeleri:

Cümle Dışı Unsur: Efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kim dediniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dediniz

Özne: siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Kim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rüstem Bey öldü mü, dedim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Rüstem Bey öldü mü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Evet. İzmir'de öldü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öldü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İzmir'de

Cümle Dışı Unsur: Evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlu İstanbul'da, doktor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doktor(dur)

Özne: Oğlu

Dolaylı Tümleç: İstanbul'da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yangın'dan sonra dağıldılar çoğu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dağıldılar

Özne: çoğu

Zarf Tümleci: Yangın'dan sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bizim ev de yandı ama ben ayrılmadım.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bizim ev de yandı

Yüklem: yandı

Özne: Bizim ev

Cümle Dışı Unsur: de

2. Cümle: ama ben ayrılmadım

Yüklem: ayrılmadım

Özne: ben

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Köylüler ekmek getirirdi arabalarla.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirirdi

Özne: Köylüler

Belirtisiz Nesne: ekmek

Zarf Tümleci: arabalarla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yangın yerlerinde derme çatma evler yapılıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yapılıyordu

Özne: derme çatma evler

Dolaylı Tümleç: Yangın yerlerinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanmıştık ama iyiydik, sağdık, kurtulmuştuk.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yanmıştık

Yüklem: Yanmıştık

Özne: Biz (G.Ö.)

2. Cümle: ama iyiydik

Yüklem: iyiydik

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ama

3. Cümle: sağdık

Yüklem: sağdık

Özne: Biz (G.Ö.)

4. Cümle: kurtulmuştuk

Yüklem: kurtulmuştuk

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Karşıdaki oğlan sıranın üstünden uzanıp mersinlerin kıyısından sarı bir kasımpatı kopardı; kıza verdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Karşıdaki oğlan sıranın üstünden uzanıp mersinlerin kıyısından sarı bir kasımpatı kopardı

Yüklem: kopardı

Özne: Karşıdaki oğlan O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: sarı bir kasımpatı

Dolaylı Tümleç: mersinlerin kıyısından

Zarf Tümleci: sıranın üstünden uzanıp

2. Cümle: kıza verdi

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kıza

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eskisi iki katlıydı; genişçe bir avlusu vardı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Eskisi iki katlıydı

Yüklem iki katlıydı

Özne: Eskisi

2. Cümle: genişçe bir avlusu vardı

Yüklem: vardı

Özne: genişçe bir avlusu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Babam iç güveysi girmiş eve; leblebici Hafız'ın küçük oğluymuş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Babam iç güveysi girmiş eve

Yüklem: girmiş

Özne: Babam O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: iç güveysi

Dolaylı Tümleç: eve

2. Cümle: leblebici Hafız'ın küçük oğluymuş

Yüklem: leblebici Hafız'ın küçük oğluymuş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anamın babası kasaptı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kasaptı

Özne: Anamın babası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok kıskançmış gençliğinde; dükkânda et doğrarken karısı aklına geldi mi ‘Dönerim şimdi’ dermiş çırağa, sokağa fırlarmış belinde önlük, elinde satır.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çok kıskançmış gençliğinde

Yüklem: kıskançmış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çok - gençliğinde

2. Cümle: dükkânda et doğrarken karısı aklına geldi mi ‘Dönerim şimdi’ dermiş çırağa

Yüklem: dermiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Dönerim şimdi’

Dolaylı Tümleç: çırağa

Zarf Tümleci: dükkânda et doğrarken karısı aklına geldi mi

3. Cümle: sokağa fırlarmış belinde önlük, elinde satır

Yüklem: fırlarmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sokağa

Zarf Tümleci: belinde önlük, elinde satır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapıya yüklenip soluk soluğa girermiş avluya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girermiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: avluya

Zarf Tümleci: Kapıya yüklenip soluk soluğa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bigün ninem elinde yemek tenceresiyle mutfaktan çıkarken dedem avluya dalınca, şaşkınlığından ayakyoluna girmiş, tencereyi tahtaların üstüne koymuş. (s.92)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Birgün ninem elinde yemek tenceresiyle mutfaktan çıkarken dedem avluya dalınca, şaşkınlığından ayakyoluna girmiş

Yüklem: girmiş

Özne: ninem

Dolaylı Tümleç: ayakyoluna

Zarf Tümleci: Birgün - elinde yemek tenceresiyle mutfaktan çıkarken dedem avluya dalınca - şaşkınlığından

2. Cümle: tencereyi tahtaların üstüne koymuş

Yüklem: koymuş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tencereyi

Dolaylı Tümleç: tahtaların üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dedem ağlamış ya elinde değilmiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dedem ağlamış

Yüklem: ağlamış

Özne: Dedem

2. Cümle: ya elinde değilmiş

Yüklem: elinde değilmiş

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Ödüm patlayacak bigün’ dermiş ninem.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dermiş

Özne: ninem

Belirtisiz Nesne: ‘Ödüm patlayacak bigün’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sonra anlaşıp boşanmışlar; gene aynı evde otururlarmış iki kızlarıyla.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sonra anlaşıp boşanmışlar

Yüklem: boşanmışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sonra - anlaşıp

2. Cümle: gene aynı evde otururlarmış iki kızlarıyla

Yüklem: otururlarmış

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aynı evde

Zarf Tümleci: gene - iki kızlarıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hep baş örtüsüyle inerdi sofraya ninem.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: inerdi

Özne: ninem

Dolaylı Tümleç: sofraya

Zarf Tümleci: Hep - baş örtüsüyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bize ayrı sofra kurulurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kurulurdu

Özne: ayrı sofra

Dolaylı Tümleç: Bize

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç öğrenci geçti önlerinden itişerek, koşarak, gülüşerek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti

Özne: Üç öğrenci

Dolaylı Tümleç: önlerinden

Zarf Tümleci: itişerek, koşarak, gülüşerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzaktan park bekçisi bağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: park bekçisi

Dolaylı Tümleç: Uzaktan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Büyük ağabeyim boğazına düşkündü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düşkündü

Özne: Büyük ağabeyim

Dolaylı Tümleç: boğazına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Seferberlik'te Hicaz'a gönderdilerdi; gelince adı Hacı Şerif oldu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Seferberlik'te Hicaz'a gönderdilerdi

Yüklem: gönderdilerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Seferberlik'te -Hicaz'a

2. Cümle: gelince adı Hacı Şerif oldu

Yüklem: oldu

Özne: adı

Belirtisiz Nesne: Hacı Şerif

Zarf Tümleci: gelince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hacı ya, af buyurun, içkiye, kumara dadandı; dükkâna uğramazdı pek.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Hacı ya, af buyurun, içkiye, kumara dadandı

Yüklem: dadandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: içkiye, kumara

Cümle Dışı Unsur: Hacı ya, af buyurun

2. Cümle: dükkâna uğramazdı pek

Yüklem: uğramazdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dükkâna

Zarf Tümleci: pek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yunan'ın gelişinden az sonra bigece kumar masasında Karakız'ın İbram sırtından bıçaklamış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bıçaklamış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kumar masasında -Karakız'ın İbram sırtından

Zarf Tümleci: Yunan'ın gelişinden az sonra bigece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üçümüz de evliydik Seferberlik'te; aramız ikişer yaştı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Üçümüz de evliydik Seferberlik'te

Yüklem: evliydik

Özne: Üçümüz

Dolaylı Tümleç: Seferberlik'te

Cümle Dışı Unsur: de

2. Cümle: aramız ikişer yaştı

Yüklem: ikişer yaştı

Özne: aramız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Üç yüz sekizliyim ben; ama evden iki asker çıkınca beni almadılar.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Üç yüz sekizliyim ben

Yüklem: Üç yüz sekizliyim

Özne: ben

2. Cümle: ama evden iki asker çıkınca beni almadılar

Yüklem: almadılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: beni

Zarf Tümleci: evden iki asker çıkınca

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zayıfçaydım da.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Zayıfçaydım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karşıdaki kız bacak bacak üstüne attı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: attı

Özne: Karşıdaki kız

Belirtisiz Nesne: bacak bacak üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayakkabıları topuksuzdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: topuksuzdu

Özne: Ayakkabıları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dükkânda yalnızdım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yalnızdım

Özne: ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Dükkânda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yazları daha da güçtür.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: güçtür

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yazları - daha

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanında peşkir vardır terini silmek için.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardır

Özne: peşkir

Dolaylı Tümleç: Yanında

Zarf Tümleci: terini silmek için

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene de arada bir burnunun ucundan, af buyurun, cızz diye damlar kızgın tavaya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: damlar

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: burnunun ucundan - kızgın tavaya

Zarf Tümleci: Gene de arada bir -cızz diye

Cümle Dışı Unsur: af buyurun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karşıda, kurtuluş anıtına yakın sıraya genç, esmer bir kadın oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturdu

Özne: genç, esmer bir kadın

Dolaylı Tümleç: Karşıda, kurtuluş anıtına yakın sıraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eteğini aşağı çekti; kara çantasını dizlerinin üstüne koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Eteğini aşağı çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Eteğini

Dolaylı Tümleç: aşağı

2. Cümle: kara çantasını dizlerinin üstüne koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kara çantasını

Dolaylı Tümleç: dizlerinin üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Birine benziyordu ama saçları kızılımsı karaydı bunun.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Birine benziyordu

Yüklem: benziyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Birine

2. Cümle: ama saçları kızılımsı karaydı bunun

Yüklem: kızılımsı karaydı

Özne: bunun saçları

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çırağa güvenilmez; yakabilir.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çırağa güvenilmez

Yüklem: güvenilmez

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çırağa

2. Cümle: yakabilir

Yüklem: yakabilir

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Babam çoktan ölmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ölmüştü

Özne: Babam

Zarf Tümleci: çoktan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bastonuyla oturduğu yerin sağını gösterdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gösterdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: oturduğu yerin sağını

Zarf Tümleci: Bastonuyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkisi de şurada gömülü, yan yana.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gömülü

Özne: İkisi

Dolaylı Tümleç: şurada

Zarf Tümleci: yan yana

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çiçekleri görüyor musunuz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görüyor musunuz

Özne: siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çiçekleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Daha bakımlı, değil mi? (s.93)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: değil mi

Özne: Daha bakımlı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kendim bakarım onlara; bekçi tanıdığımdır.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kendim bakarım onlara

Yüklem: bakarım

Özne: Kendim

Dolaylı Tümleç: onlara

2. Cümle: bekçi tanıdığımdır

Yüklem: tanıdığımdır

Özne: bekçi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Her gün gelirim; yağmur yağsa bile.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Her gün gelirim

Yüklem: gelirim

Özne: ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Her gün

2. Cümle: yağmur yağsa bile

Yüklem:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yağmur yağsa bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bakın, ötekilerin hepsi karşı karşıya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: karşı karşıya(dır)

Özne: ötekilerin hepsi

Cümle Dışı Unsur: Bakın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu da öyleydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öyleydi

Özne: Bu

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Burayı park yaptıklarından sonra sıralar geldiğinde şuraya, anamın babamın yattığı yere koymuşlardı bunu; dört ayağından demir kazıklarla çakmışlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Burayı park yaptıklarından sonra sıralar geldiğinde şuraya, anamın babamın yattığı yere koymuşlardı bunu

Yüklem: koymuşlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunu

Dolaylı Tümleç: şuraya, anamın babamın yattığı yere

Zarf Tümleci: Burayı park yaptıklarından sonra sıralar geldiğinde

2. Cümle: dört ayağından demir kazıklarla çakmışlardı

Yüklem: demir kazıklarla çakmışlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dört ayağından

Zarf Tümleci: demir kazıklarla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bekçiye koştum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koştum

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bekçiye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Benim elimde değil’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Benim elimde değil’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Banka müdürü ‘Biz sıraları Belediye’ye verdik; onlar bilir’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Banka müdürü

Belirtisiz Nesne: ‘Biz sıraları Belediye’ye verdik; onlar bilir’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Belediye’de Parklar Müdürlüğü’ne gönderdiler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gönderdiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Belediye’de Parklar Müdürlüğü’ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Müdür yokmuş; ertesi gün gidip anlattım.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Müdür yokmuş

Yüklem: yokmuş

Özne: Müdür

2. Cümle: ertesi gün gidip anlattım

Yüklem: anlattım

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ertesi gün - gidip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Sıralar karşı karşıya kondu; düzeni bozamayız’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: ‘Sıralar karşı karşıya kondu

Yüklem: kondu

Özne: Sıralar

Zarf Tümleci: karşı karşıya

2. Cümle: düzeni bozamayız’ dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: : düzeni bozamayız’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Beş adım yana çekilsin; af buyurun, o da bir düzen’ dedim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedim

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Beş adım yana çekilsin; af buyurun, o da bir düzen’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Yalvardım, dört adım dedim.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yalvardım

Yüklem: Yalvardım

Özne: Ben (G.Ö.)

2. Cümle: dört adım dedim

Yüklem: dedim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: dört adım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Olmaz, diyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Olmaz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Karşıda soldaki sırada oturan kadını tanıdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tanıdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Karşıda soldaki sırada oturan kadını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arada otele bir erkekle gelen kadınlardan biriydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bir erkekle gelen kadınlardan biriydi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: otele

Zarf Tümleci: Arada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Genç kızla oğlan kalktılar; çantalarını alıp kolkola doğu kapısından yana yürüdüler.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Genç kızla oğlan kalktılar

Yüklem: kalktılar

Özne: Genç kızla oğlan

2. Cümle: çantalarını alıp kolkola doğu kapısından yana yürüdüler

Yüklem: yürüdüler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: doğu kapısından yana

Zarf Tümleci: çantalarını alıp kolkola

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki gün sonra Belediye başkanının yakını bir arkadaş gidip onunla konuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuştu

Özne: Belediye başkanının yakını bir arkadaş

Zarf Tümleci: İki gün sonra -gidip - onunla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Bir dilekçe versin’ demiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Bir dilekçe versin’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Yazdırıp götürdüm.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürdüm

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yazdırıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Bekçiye verilecek bu’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Bekçiye verilecek bu’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Birlikte gittik.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gittik

Özne: biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bekçiyle demir kazıkları söktük, sırayı getirip buraya çaktık.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bekçiyle demir kazıkları söktük

Yüklem: söktük

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: demir kazıkları

Zarf Tümleci: Bekçiyle

2. Cümle: sırayı getirip buraya çaktık

Yüklem: çaktık

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sırayı

Dolaylı Tümleç: buraya

Zarf Tümleci: getirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını kaldırıp baktı; bir kumruydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Başını kaldırıp baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Başını kaldırıp

2. Cümle: bir kumruydu.

Yüklem: bir kumruydu.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yaşlı adam telâşlandı; suç kendindeymiş gibi 'Ah, af buyurun' dedi; bastonunu sallayıp kuşu kovdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yaşlı adam telâşlandı

Yüklem: telâşlandı

Özne: Yaşlı adam

2. Cümle: suç kendindeymiş gibi 'Ah, af buyurun' dedi

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: 'Ah, af buyurun'

Zarf Tümleci: suç kendindeymiş gibi

3. Cümle: bastonunu sallayıp kuşu kovdu.

Yüklem: kovdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kuşu

Zarf Tümleci: bastonunu sallayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Mendilini çıkardı ama Zebercet bırakmadı, kendi mendiliyle sildi pisliği.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Mendilini çıkardı

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Mendilini

2. Cümle: ama Zebercet bırakmadı

Yüklem: bırakmadı

Özne: Zebercet

Cümle Dışı Unsur: ama

3. Cümle: kendi mendiliyle sildi pisliği

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: pisliği

Zarf Tümleci: kendi mendiliyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sizin ölüleriniz de, Faruk Bey....

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:

Özne: Sizin ölüleriniz

Cümle Dışı Unsur: de, Faruk Bey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- O burada gömülü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gömülü

Özne: O

Dolaylı Tümleç: burada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sizinkilerden hiç kendini asan oldu mu? (s.94)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu mu

Özne: Sizinkilerden hiç kendini asan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ah, hayır. Olmadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Olmadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Ah, hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ya birini öldüren?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:

Özne: birini öldüren

Cümle Dışı Unsur: Ya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Yok hayır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yok

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Benimkilerden biri gerdek gecesi karısını boğmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boğmuş

Özne: Benimkilerden biri

Belirtili Nesne: karısını

Zarf Tümleci: gerdek gecesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gerdek gecesi mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gerdek gecesi

Cümle Dışı Unsur: mi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

Neden?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Neden

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nedenini kimseye söylememiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylememiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Nedenini

Dolaylı Tümleç: kimseye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duruşmada çok üstelemişler, söylememiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Duruşmada çok üstelemişler

Yüklem: üstelemişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Duruşmada

Zarf Tümleci: çok

2. Cümle: söylememiş

Yüklem: söylememiş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Belki nedeni yoktu; ya da bir yığın nedeni vardı da bilmiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Belki nedeni yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: nedeni

Zarf Tümleci: Belki

2. Cümle: ya da bir yığın nedeni vardı da bilmiyordu

Yüklem: bilmiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir yığın nedeni vardı da

Cümle Dışı Unsur: ya da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sonunda asılmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: asılmış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sonunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yaşlı adam hapşırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: hapşırdı

Özne: Yaşlı adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mendilini çıkarıp burnunu sildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: burnunu

Zarf Tümleci: Mendilini çıkarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Atkısını düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Atkısını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parkın yakınındaki camilerde ezan okunuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: okunuyordu

Özne: ezan

Dolaylı Tümleç: Parkın yakınındaki camilerde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bastonuna dayanıp kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bastonuna dayanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İkindi okunuyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: okunuyor

Özne: İkindi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Af buyurun, başınızı ağrıttım.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Af buyurun

Yüklem: Af buyurun

Özne: Siz (G.Ö.)

2. Cümle: başınızı ağrıttım

Yüklem: ağrıttım

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başınızı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gene görüşürüz belki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görüşürüz

Özne: Biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gene - belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir çayımı içersiniz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içersiniz

Özne: siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bir çayımı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Postane sokağında, büyük fırının yanında; paytonlar durur hani.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durur

Özne: paytonlar

Dolaylı Tümleç: Postane sokağında, büyük fırının yanında

Cümle Dışı Unsur: hani

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neyse, hoşça kalın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: hoşça kalın

Özne: siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Neyse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Güle güle efendim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Güle güle

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: efendim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adam ağır ağır kuzey kapısına doğru yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: Adam

Dolaylı Tümleç: kuzey kapısına doğru

Zarf Tümleci: ağır ağır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sırtı eğikçeydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: eğikçeydi

Özne: Sırtı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağında, mersinlerin dibindeki onbiray gülleri, kasımpatları, zambaklar daha bir gürdü; çam yaprakları arasından sızan güneş ışınları vurmuştu üstlerine.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sağında, mersinlerin dibindeki onbiray gülleri, kasımpatları, zambaklar daha bir gürdü

Yüklem: daha bir gürdü

Özne: Sağında mersinlerin dibindeki onbiray gülleri, kasımpatları, zambaklar

2. Cümle: çam yaprakları arasından sızan güneş ışınları vurmuştu üstlerine

Yüklem: vurmuştu

Özne: çam yaprakları arasından sızan güneş ışınları

Dolaylı Tümleç: üstlerine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dönüp kadına bakınca gözgöze geldiler; kadın birden başını çevirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dönüp kadına bakınca gözgöze geldiler

Yüklem: gözgöze geldiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dönüp kadına bakınca

2. Cümle: kadın birden başını çevirdi

Yüklem: çevirdi

Özne: kadın

Belirtili Nesne: başını

Zarf Tümleci: birden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dudakları, gözleri boyalıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boyalıydı

Özne: Dudakları, gözleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğu kapısından yana bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Doğu kapısından yana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir erkeği bekliyordu belki, ya da bir erkek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bir erkeği

Belirtisiz Nesne: bir erkek

Zarf Tümleci: belki

Cümle Dışı Unsur: ya da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kollarında, bacaklarında bir gevşeme duydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir gevşeme

Dolaylı Tümleç: Kollarında, bacaklarında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ovuşturdu, bir daha sildi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ovuşturdu

Yüklem: Ovuşturdu

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: bir daha sildi

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Solundaki sırada oturan bıyıklı adam arkalarından bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: Solundaki sırada oturan bıyıklı adam

Dolaylı Tümleç: arkalarından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kadının ayakkabıları vişneçürüğüydü, topukluydu; bacakları dolguncaydı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kadının ayakkabıları vişneçürüğüydü

Yüklem: vişneçürüğüydü

Özne: Kadının ayakkabıları

2. Cümle: topukluydu

Yüklem: topukluydu

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: bacakları dolguncaydı.

Yüklem: dolguncaydı

Özne: bacakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dizlerinin üstündeki çantasını açtı; içine bakıp karıştırdı, kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dizlerinin üstündeki çantasını açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dizlerinin üstündeki çantasını

2. Cümle: içine bakıp karıştırdı

Yüklem: karıştırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: içine bakıp

3. Cümle: kapadı

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aradığını ("Mendil? Sakız? Ayna? Saat?") bulamamıştı anlaşılan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulamamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Aradığını ("Mendil? Sakız? Ayna? Saat?")

Zarf Tümleci: anlaşılan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nasıl yaklaşılırdı bu kadına, ne denirdi?

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Nasıl yaklaşılırdı bu kadına

Yüklem: Nasıl yaklaşılırdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bu kadına

2. Cümle: ne denirdi

Yüklem: ne denirdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Merhaba bayan... bayan? (s.95)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Hayır. Merhaba, çoktandır görünmüyorsunuz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görünmüyorsunuz

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çoktandır

Cümle Dışı Unsur: Hayır. Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba, görüşmeyeli nasılsınız?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: nasılsınız

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: görüşmeyeli

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba efendim... efendim.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Merhaba, ne güzel gün değil mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: değil mi

Özne: ne güzel gün O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba burda mıydınız siz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: burda mıydınız

Özne: siz

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çoktandır görmedim de.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görmedim

Özne: ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çoktandır

Cümle Dışı Unsur:de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi günler, neredeydiniz çoktandır?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: neredeydiniz

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çoktandır

Cümle Dışı Unsur: İyi günler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba, beni tanıdınız mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tanıdınız mı

Özne: siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: beni

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi günler, beni tanıdınız mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tanıdınız mı

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: beni

Cümle Dışı Unsur: İyi günler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Aa, siz miydiniz, ne iyi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: siz miydiniz

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Aa - ne iyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba, yalnızsınız demek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yalnızsınız

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: demek

Cümle Dışı Unsur: Merhaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyi günler...

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sonu bulunur mu bunların?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulunur mu

Özne: Sonu

Zarf Tümleci: bunların

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Biri söylenecek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylenecek

Özne: Biri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gidebilir, ya da bir başkası..."

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gidebilir

Özne: bir başkası

Cümle Dışı Unsur: ya da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalkıp kazağını çekti; ceketini ilikledi, yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kalkıp kazağını çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kazağını

Zarf Tümleci: Kalkıp

2. Cümle: ceketini ilikledi

Yüklem: ilikledi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ceketini

3. Cümle: yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın dönmüş ona bakıyordu; yüzü solgundu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kadın dönmüş ona bakıyordu

Yüklem: bakıyordu

Özne: Kadın

Dolaylı Tümleç: ona

Zarf Tümleci: dönmüş

2. Cümle: yüzü solgundu

Yüklem: solgundu

Özne: yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yakınında durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yakınında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Merhaba, beni tanıdınız mı? dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Merhaba, beni tanıdınız mı?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Hayır, nerden tanıycam?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: nerden tanıycam

Özne: ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otelciyim ben; İstasyon'a yakın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İstasyon'a yakın Otelciyim

Özne: ben

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hani ara sıra gelirdiniz... biriyle.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelirdiniz

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ara sıra - biriyle

Cümle Dışı Unsur: Hani

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Aa, evet.
- Çok değişmiş yüzünüz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: değişmiş

Özne: yüzünüz

Zarf Tümleci: Çok

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bıyığımı kestim de...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kestim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bıyığımı

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Otele ne oldu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ne oldu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Otele

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Geçen hafta bigece geldim; kapalıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Geçen hafta bigece geldim

Yüklem: geldim

Özne: ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Geçen hafta bigece

2. Cümle: kapalıydı

Yüklem: kapalıydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Damı aktarıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aktarıldı

Özne: Damı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boyacı da girecek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girecek

Özne: Boyacı

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yutkundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yutkundu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Benimle gelir misiniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelir misiniz

Özne: siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Benimle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bugün olmaz; gelemem.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle

Yüklem: olmaz

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bugün

2. Cümle: gelemem

Yüklem: gelemem

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- N'olur gelin.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelin

Özne: Siz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: N’olur

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstediğiniz...
- Bugün olmaz dedim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedim

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bugün olmaz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Niye rahatsız ediyorsun bayanı ulan?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: rahatsız ediyorsun

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bayanı

Cümle Dışı Unsur: Niye - ulan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bedeni gerildi; yüreği çarparak döndü:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bedeni gerildi

Yüklem: gerildi

Özne: Bedeni

2. Cümle: yüreği çarparak döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yüreği çarparak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- karşı sıradaki bıyıklı adam gelmiş yanında duruyor, dik dik bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: karşı sıradaki bıyıklı adam gelmiş yanında duruyor

Yüklem: duruyor

Özne: karşı sıradaki bıyıklı adam

Dolaylı Tümleç: yanında

Zarf Tümleci: gelmiş

2. Cümle: dik dik bakıyordu.

Yüklem: bakıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dik dik

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın cırlak ama alçak bir sesle:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:

Özne: Kadın

Zarf Tümleci: cırlak ama alçak bir sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Sana ne be, işine gitsene sen, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Sana ne be, işine gitsene sen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Adam şaşırdı; bocaladı:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Adam şaşırdı

Yüklem: şaşırdı

Özne: Adam

2. Cümle: bocaladı

Yüklem: bocaladı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Şey... bunu... şey sandım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sandım

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bunu

Belirtisiz Nesne: şey şey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kızmayın canım, ben... (s.96)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kızmayın

Özne: siz (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: canım, ben

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir tanıdıkla konuşulmaz mı şurda?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuşulmaz mı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: şurda

Zarf Tümleci: Bir tanıdıkla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bas git hadi; bağırırım bekçiye.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bas git hadi

Yüklem: Bas git

Özne: sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: hadi

2. Cümle: bağırırım bekçiye

Yüklem: bağırırım

Özne: ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bekçiye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Adam dönüp uzaklaştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzaklaştı

Özne: Adam

Zarf Tümleci: dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Of be, efelik edecek aklınca, dedi kadın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: kadın

Belirtisiz Nesne: Of be, efelik edecek aklınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sesi düzelmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzelmişti

Özne: Sesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet kıpırdadı; parmaklarını açıp kapadı; öksürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Zebercet kıpırdadı

Yüklem: kıpırdadı

Özne: Zebercet

2. Cümle: parmaklarını açıp kapadı

Yüklem: açıp kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parmaklarını

3. Cümle: öksürdü

Yüklem: öksürdü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oturmayın burada; gelin benimle, otele gidelim, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Oturmayın burada; gelin benimle, otele gidelim

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Şimdi olmaz.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmaz

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birini bekliyorum; nerdeyse gelir.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Birini bekliyorum

Yüklem: bekliyorum

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Birini

2. Cümle: nerdeyse gelir

Yüklem: gelir

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: nerdeyse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sen git, yarım saat sonra gelirim ben.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sen git

Yüklem: git

Özne: Sen

2. Cümle: yarım saat sonra gelirim ben

Yüklem: gelirim

Özne: ben

Zarf Tümleci: yarım saat sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gelir misin?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gelir misin

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarım saat mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarım saat

Cümle Dışı Unsur: mı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Yarım saat, bilemedin üç çeyrek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bilemedin

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarım saat - üç çeyrek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hadi git artık, durma.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Hadi git artık

Yüklem: git

Özne: sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: artık

Cümle Dışı Unsur: Hadi

2. Cümle: durma

Yüklem: durma

Özne: sen (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otele gelince merdiven altından borusuz gaz sobasını çıkarıp odaya götürdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: götürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: borusuz gaz sobasını

Dolaylı Tümleç: merdiven altından - odaya

Zarf Tümleci: Otele gelince - çıkarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ilıktı içerisi; ama kadın isterse yakarlardı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ilıktı içerisi

Yüklem: Ilıktı

Özne: içerisi

2. Cümle: ama kadın isterse yakarlardı

Yüklem: yakarlardı

Özne: kadın

Zarf Tümleci: isterse

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzünü buruşturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: buruşturdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yüzünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Eh, işte... ya o sabahki koku."

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: o sabahki koku(dur)

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Eh, işte... ya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İşedi; zinciri çekti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: İşedi

Yüklem: İşedi

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: zinciri çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: zinciri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Odanın penceresini açıp bir süre içerisini havalandırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: havalandırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: içerisini

Zarf Tümleci: Odanın penceresini açıp - bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parktaki kadının yüzü ("Burnu belki, dudakları") ötekini andırmıyor muydu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: andırmıyor muydu

Özne: Parktaki kadının yüzü ("Burnu belki, dudakları")

Belirtili Nesne: ötekini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karyola demirinde asılı havluyu alıp katladı; başucu masasının çekmecesine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Karyola demirinde asılı havluyu alıp katladı

Yüklem: katladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Karyola demirinde asılı havluyu

Zarf Tümleci: alıp

2. Cümle: başucu masasının çekmecesine koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: başucu masasının çekmecesine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- O geceden beri kullanmamıştı, dün gece ölünün altındaki odada yatan erkekle kadını düşünürken, kurarken bir ara doğrulmuş, ama almamıştı havluyu; yorganı başına çekip yatmıştı gene.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: O geceden beri kullanmamıştı

Yüklem: kullanmamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: O geceden beri

2. Cümle: dün gece ölünün altındaki odada yatan erkekle kadını düşünürken, kurarken bir ara doğrulmuş

Yüklem: doğrulmuş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dün gece ölünün altındaki odada yatan erkekle kadını düşünürken, kurarken bir ara

3. Cümle: ama almamıştı havluyu

Yüklem: almamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havluyu

Cümle Dışı Unsur: ama

4. Cümle: yorganı başına çekip yatmıştı gene.

Yüklem: yatmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yorganı başına çekip - gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Pencereyi, perdeyi kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Pencereyi, perdeyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gece lambasını yaktı; salona çıkıp köşedeki koltuğa oturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gece lambasını yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gece lambasını

2. Cümle: salona çıkıp köşedeki koltuğa oturdu

Yüklem: oturdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: köşedeki koltuğa

Zarf Tümleci: salona çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sigarasını yakarken yoldan hızla geçen bir araç camları titretti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: titretti

Özne: yoldan hızla geçen bir araç

Belirtili Nesne: camları

Zarf Tümleci: Sigarasını yakarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Küllük neredeyse doluydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doluydu

Özne: Küllük

Zarf Tümleci: neredeyse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beş gündür çoğu zaman burada oturmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: burada

Zarf Tümleci: Beş gündür - çoğu zaman

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gene başlayacak mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başlayacak mıydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını salladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: salladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parmağını masanın üstünden geçirdi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Parmağını

Dolaylı Tümleç: masanın üstünden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tozlucaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tozlucaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalkıp küllüğü sepete döktü; masayı sildi. (s.97)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kalkıp küllüğü sepete döktü

Yüklem: döktü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: küllüğü

Dolaylı Tümleç: sepete

Zarf Tümleci: Kalkıp

2. Cümle: masayı sildi

Yüklem: sildi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: masayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gelirken çarşıya, bir saatçıya uğramayı unutmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: unutmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: çarşıya, bir saatçıya uğramayı

Zarf Tümleci: Gelirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Salon oldukça aydınlıktı daha; ama ışıkları yakıp yerine döndü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Salon oldukça aydınlıktı daha

Yüklem: aydınlıktı

Özne: Salon

Zarf Tümleci: oldukça - daha

2. Cümle: ama ışıkları yakıp yerine döndü

Yüklem: döndü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yerine

Zarf Tümleci: ışıkları yakıp

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ara sıra dışarıdan, kaldırımdan geçenlerin ayak sesleri geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: dışarıdan, kaldırımdan geçenlerin ayak sesleri

Zarf Tümleci: Ara sıra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ağzı acıydı, kuruydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ağzı acıydı

Yüklem: acıydı

Özne: Ağzı

2. Cümle: kuruydu

Yüklem: kuruydu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geğirdi:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Geğirdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- "Bu pişmiş lahana kokusu..."

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem:

Özne: Bu pişmiş lahana kokusu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle

- Yutkundu; sigarayı küllüğe bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yutkundu

Yüklem: Yutkundu

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: sigarayı küllüğe bastırdı

Yüklem: küllüğe bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigarayı

Dolaylı Tümleç: küllüğe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın da içiyor muydu acaba?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içiyor muydu

Özne: Kadın

Cümle Dışı Unsur: da - acaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sesi biraz pürüzlüydü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: pürüzlüydü

Özne: Sesi

Zarf Tümleci: biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarım saat, bilemedin...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bilemedin

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yarım saat

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saata baktı: beşi çeyrek geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Saata baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Saata

2. Cümle: beşi çeyrek geçiyordu

Yüklem: çeyrek geçiyordu

Özne: çeyrek

Belirtili Nesne: beşi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gelmeyebilirdi elbet; beklediğiyle buluştuysa, bir yere gittilerse, adam bırakmıyorsa.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gelmeyebilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: elbet; beklediğiyle buluştuysa, bir yere gittilerse, adam bırakmıyorsa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Dizleri yuvarlaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yuvarlaktı

Özne: Dizleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağın kıyısına oturacaktı, kara kazağının göğsü kabarık.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yatağın kıyısına oturacaktı

Yüklem: oturacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yatağın kıyısına

2. Cümle: kara kazağının göğsü kabarık

Yüklem: kabarık

Özne: kara kazağının göğsü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Çay ister misin?
- Çay yapayım mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yapayım mı

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Çay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çay içelim mi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içelim mi

Özne: biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Çay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çay..." Bir arabanın gürültüsü uzaklaşırken duyduğu ayak sesleri kapının önünde kesildi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kesildi

Özne: duyduğu ayak sesleri

Dolaylı Tümleç: kapının önünde

Zarf Tümleci: Bir arabanın gürültüsü uzaklaşırken

Cümle Dışı Unsur: Çay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Koltuğa tutunup doğruldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Koltuğa tutunup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Giren yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yoktu

Özne: Giren

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kapıya koşup dışarıya baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dışarıya

Zarf Tümleci: Kapıya koşup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağda, ileride başı örtülü bir kadın gidiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidiyordu

Özne: başı örtülü bir kadın

Dolaylı Tümleç: Sağda, ileride

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gelmeyecekti anlaşılan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gelmeyecekti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: anlaşılan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne bekliyordu bu kadından, ya da bir kadından?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne bekliyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bu kadından, ya da bir kadından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüksek sesle ‘Canı cehenneme’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Canı cehenneme’

Zarf Tümleci: Yüksek sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Işıkları söndürüp sokağa çıktığında hava kararmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kararmıştı

Özne: hava

Zarf Tümleci: Işıkları söndürüp sokağa çıktığında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elini sağ cebine soktu; o geceden kalan iki kestaneyi avcunda sıktı:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Elini sağ cebine soktu;

Yüklem: soktu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elini

Dolaylı Tümleç: sağ cebine

2. Cümle: o geceden kalan iki kestaneyi avcunda sıktı

Yüklem: sıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: o geceden kalan iki kestaneyi

Dolaylı Tümleç: avcunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soğuktular, katıydılar.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Soğuktular

Yüklem: Soğuktular

Özne: Onlar (G.Ö.)

2. Cümle: katıydılar

Yüklem: katıydılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çıkarıp attı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çıkarıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kestaneci başını kaldırmış ona bakıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakıyordu

Özne: Kestaneci

Dolaylı Tümleç: ona

Zarf Tümleci: başını kaldırmış

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mangalın kıyısında kabukları yarılmış, kızarmış kestaneler diziliydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diziliydi

Özne: kabukları yarılmış, kızarmış kestaneler

Dolaylı Tümleç: Mangalın kıyısında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir kıvılcım sıçradı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sıçradı

Özne: Bir kıvılcım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Canı pek istemiyordu ama kabuklarını soydurup biraz alsa belki...

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Canı pek istemiyordu

Yüklem: istemiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Canı

Zarf Tümleci: pek

2. Cümle: ama kabuklarını soydurup biraz alsa belki

Yüklem: -

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kabuklarını soydurup biraz alsa belki

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kestaneci bağırdı: (s.98)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: Kestaneci

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne dikildin orda ulan, yol üstünde maşatlık taşı gibi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ne dikildin

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: orda, yol üstünde

Zarf Tümleci: maşatlık taşı gibi

Cümle Dışı Unsur: ulan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bas git hadi!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bas git

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: hadi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birisi güldü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: güldü

Özne: Birisi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet birden dönüp kaldırım boyunca yürüdü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüdü

Özne: Zebercet

Zarf Tümleci: birden dönüp kaldırım boyunca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- “Maşatlık taşı...” Kollarını silkti; yanaklarını ovuşturdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kollarını silkti

Yüklem: silkti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kollarını

2.Cümle: Yanaklarını ovuşturdu

Yüklem: ovuşturdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yanaklarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- "Taş gibi miydim gerçekten?"

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Taş gibi miydim?

Yüklem: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: gerçekten

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Önemli olan adamın benzetmesi değil aşağılayıcı davranışıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: adamın benzetmesi değil aşağılayıcı davranışıydı

Özne: Önemli olan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O anda neler yapılmazdı bu kabalığa karşı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yapılmazdı

Özne: neler

Zarf Tümleci: o anda, bu kalabalığa karşı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oysa kaçmıştı işte; olanakların en kolayını seçmişti bilmeden.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Oysa kaçmıştı işte

Yüklem: kaçmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: işte

2.cümle: olanakların en kolayını seçmişti bilmeden

Yüklem: seçmişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: olanakların en kolayını

Zarf Tümleci: bilmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başka bir durumda kaçmak gereksizdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gereksizdi

Özne: Başka bir durumda kaçmak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nereye gitse ardından geleceklerdi; Halil Onbaşı'nın köyüne bile.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geleceklerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: nereye gitse ardından

Dolaylı Tümleç: ardından, Halil Onbaşı'nın köyüne

Cümle Dışı Unsur: bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Ne yapardı orada?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ne yapardı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: orada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beş gündür, özellikle bugün olanaklarda bir azalma olmamış mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmamış mıydı?

Özne: olanaklarda bir azalma

Zarf Tümleci: beş gündür, özellikle bugün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaçmayacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaçmayacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Durumunu başkalarının yargısına bırakmayacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bırakmayacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: durumunu

Dolaylı Tümleç: başkalarının yargısına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başka olanaklar da vardı elbet.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: başka olanaklar

Cümle dışı unsur: da, elbet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Birden, geriye dönünce bir adamın koluna çarptı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çarptı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir adamın koluna

Zarf Tümleci: birden, geriye dönünce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Af buyurun’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Af buyurun’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Başını salladı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: salladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İş hanına yaklaşmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaklaşmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: iş hanına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şamtatlıcısının, kuru yemişçilerin, kestanecinin önünden başını çevirmeden geçti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Şamtatlıcısının, kuru yemişçilerin, kestanecinin önünden

Zarf Tümleci: başını çevirmeden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Yuh ulan!’ diye bağırdı kestaneci.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: kestaneci

Zarf Tümleci: ‘Yuh ulan!’ diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dönüp baktı: kestaneci ona değil, birbirini itikleyen, şakalaşan iki kuru yemişçiye bakıyordu sırıtarak.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Dönüp baktı

Yüklem: dönüp baktı

Özne: O (G.Ö.)

2.cümle: kestaneci ona değil, birbirlerini itikleyen, şakalaşan iki kuru yemişçiye bakıyordu sırıtarak

Yüklem: bakıyordu

Özne: kestaneci

Dolaylı Tümleç: ona değil, birbirini itikleyen, şakalaşan iki kuru yemişçiye

Zarf Tümleci: sırıtarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bankaları geçip alana varmadan sağa saptı; geçen hafta üst üste iki gece geldiği içkili aşevine girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: bankaları geçip alana varmadan sağa saptı

Yüklem: saptı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sağa

Zarf Tümleci: Bankaları geçip alana varmadan

2.cümle: geçen hafta üst üste iki gece geldiği içkili aşevine girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: geçen hafta üst üste iki gece geldiği içkili aşevine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Arkasındaki masada biri gözlüklü iki adam vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Biri gözlüklü iki adam

Dolaylı Tümleç: arkasındaki masada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Garson yanında durdu. (s.102)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: garson

Dolaylı Tümleç: yanında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Buyurun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: buyurun

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rakı, şiş, patlıcan tava istedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: rakı, şiş, patlıcan tava

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Patlıcan bulamadık bugün abi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulamadık

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: patlıcan

Zarf Tümleci: bugün

Cümle Dışı Unsur: abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Favamız iyidir; vereyim mi?

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: favamız iyidir

Yüklem: iyidir

Özne: favamız

2.cümle: vereyim mi?

Yüklem: vereyim mi?

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Peki, ver.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ver

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Peki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkasında, yakınında bir ses İzmir'de ayakta içilen bir tektekçinin patates köftesini övüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: övüyordu

Özne: arkasından, yakınında bir ses

Belirtili Nesne: İzmir'de ayakta içilen bit tektekçinin patates köftesini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilmem; duymadım.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: bilmem

Yüklem: bilmem

Özne: Ben (G.Ö.)

2.cümle: duymadım

Yüklem: duymadım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Peynirle kavun ister misiniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ister misiniz

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: peynirle kavun

Cümlenin Yapısı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hayır. Portakal getir, soyulmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getir

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: soyulmuş portakal

Cümle Dışı Unsur: Hayır.

Cümlenin Yapısı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzunca ufak bardağa rakı koydu; iki yudum içti yüzünü buruşturmamaya çalışarak.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Uzunca ufak bardağa rakı koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: rakı

Dolaylı Tümleç: uzunca ufak bardağa

2.cümle: iki yudum içti yüzünü buruşturmamaya çalışarak

Yüklem: içti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: iki yudum, yüzünü buruşturmamaya çalışarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Garson soyulmuş, dilimlenmiş portakallarla şişini getirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirdi

Özne: Garson

Belirtili Nesne: soyulmuş, dilimlenmiş portakallarla şişini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gözleri çakırdı bunun; elleri esmer değildi.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Gözleri çakırdı bunun

Yüklem: çakırdı

Özne: bunun gözleri

2.cümle: elleri esmer değildi

Yüklem: esmer değildi

Özne: elleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Esmer elliler iyi yüreklidir, der bir arkadaşım.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: der

Özne: bir arkadaşım

Belirtisiz Nesne: Esmer elliler iyi yüreklidir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Adını Düldül koymuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: koymuş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: adını

Belirtisiz Nesne: Düldül

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Nerdeyse yemleyip sulayacaksın’ demişti babası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: babası

Belirtisiz Nesne: ‘Nerdeyse yemleyip sulayacaksın’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Haşim Bey’in büyük kızı Meserret Hanım’ın yanan eşeğinin adı da Düldülmüş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Düldülmüş

Özne: Haşim Bey’in büyük kızı Meserret Hanım’ın yanan eşeğinin adı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fatihli’nin Serdar’dı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Fatihli’nin Serdar’dı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kendini o kadının dönüşüne hazırlarken düşünmüştü: ‘Göbek adım Serdar’ diyecekti sorunca.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Kendini o kadının dönüşüne hazırlarken düşünmüştü

Yüklem: düşünmüştü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kendini o kadının dönüşüne hazırlarken

2.cümle: ‘Göbek adım Serdar’ diyecekti sorunca.

Yüklem: diyecekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Göbek adım Serdar’

Zarf Tümleci: sorunca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soğuk demircide çalışan oğlan sorduğunda sigarasını yakmıştı önce. (s.103)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yakmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sigarasını

Zarf Tümleci: soğuk demircide çalışan oğlan sorduğunda

Cümle Dışı Unsur: önce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Buradan çıkınca soyulmuş kestane alıp horoz dövüşüne gidebilirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidebilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: horoz dövüşüne

Zarf Tümleci: buradan çıkınca, soyulmuş kestane alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boş bardağa şişede kalan rakıyı döktü; gözlerini kısıp boğazı yana yana yarısına dek içti.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Boş bardağa şişede kalan rakıyı döktü

Yüklem: döktü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şişede kalan rakıyı

Dolaylı Tümleç: boş bardağa

2.cümle: gözlerini kısıp boğazı yana yana yarısına dek içti

Yüklem: içti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gözlerini kısıp boğazı yana yana yarısına dek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bardağı bırakırken masa eğrilir gibi oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: eğrilir gibi oldu.

Özne: masa

Zarf Tümleci: bardağı bırakırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sandalyeye yaslandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaslandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sandalyeye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkasındaki konuşmayı daha açık işitiyordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: işitiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Arkasındaki konuşmayı

Zarf Tümleci: daha açık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘... adamıymış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: adamıymış

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öteki ölünce bu Nazlı İbo başlıyor aynı evde kumar oynatmaya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başlıyor

Özne: bu Nazlı İbo

Zarf Tümleci: öteki ölünce

Dolaylı Tümleç: aynı evde kumar oynatmaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çakır Hasan sık sık gidermiş bu eve; çoğu zaman ütülürmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Çakır Hasan sık sık gidermiş bu eve

Yüklem: gidermiş

Özne: Çakır Hasan

Zarf Tümleci: sık sık

Dolaylı Tümleç: bu eve

2.cümle: çoğu zaman ütülürmüş

Yüklem: ütülürmüş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çoğu zaman

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir gece büyücek bir para kazanıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kazanıyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: büyücek bir para

Zarf Tümleci: bir gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nazlı İbo birazını veriyor paranın, üstünü sonra alırsın diyor.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Nazlı İbo birazını veriyor paranın

Yüklem: veriyor

Özne: Nazlı İbo

Belirtili Nesne: birazını paranın

2.cümle: Üstünü sonra alırsın diyor

Yüklem: diyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: üstünü sonra alırsın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sona kalan dona kalır, koca bir tarla parası yedirdim burada, paramı şimdi isterim diyor Çakır, dayatıyor.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Sona kalan dona kalır

Yüklem: dona kalır

Özne: Sona kalan

2.cümle: koca bir tarla parası yedirdim burada

Yüklem: yedirdim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: koca bir tarla parası

Dolaylı Tümleç: burada

3.cümle: paramı şimdi isterim diyor Çakır

Yüklem: diyor

Özne: Çakır

Belirtisiz Nesne: paramı şimdi isterim

4.cümle: dayatıyor

Yüklem: dayatıyor

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dövüp sokağa atıyorlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: atıyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sokağa

Zarf Tümleci: dövüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ardını bırakmıyor; birkaç kere kahvede kalabalık içinde alacağını istiyor.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Ardını bırakmıyor

Yüklem: bırakmıyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ardını

2.cümle: birkaç kere kahvede kalabalık içinde alacağını istiyor

Yüklem: istiyor

Özne: O (G.Ö)

Belirtili Nesne: alacağını

Dolaylı Tümleç: birkaç kere kahvede kalabalık içinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir gece sokakta arkasından üç el ateş ediliyor.''Kimin?''Çakır Hasan'ın.'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ediliyor

Özne: üç el ateş

Zarf Tümleci: bir gece

Dolaylı Tümleç: sokakta, arkasından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kurşunlardan biri kaba etine saplanmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: saplanmış

Özne: kurşunlardan biri

Dolaylı Tümleç: kaba etine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hastanede, evde bir ay yüzükoyun yatıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatıyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir ay, yüzükoyun

Dolaylı Tümleç: hastanede, evde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Vurulduğunun ertesi günü Savcı'ya İbo'nun adını söylüyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söylüyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İbo'nun adını

Dolaylı Tümleç: Savcı'ya

Zarf Tümleci: vurulduğunun ertesi günü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öteki haberim yok falan diyor ama yaralamadan bir buçuk yıl veriyorlar.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Öteki haberim yok diyor

Yüklem: diyor

Özne: Öteki

Belirtisiz Nesne: haberim yok

2.cümle: yaralamadan bir buçuk yıl veriyorlar

Yüklem: veriyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir buçuk yıl

Zarf Tümleci: yaralamadan

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 'Baksana oğlum!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Baksana

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: oğlum

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir küçük şişe daha; bir de cacık getir.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getir

Özne: Sen (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir küçük şişe daha; bir de cacık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Çok gelmeyecek mi?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmeyecek mi?

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Çok

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘De canım, ne içtik şurada.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içtik

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ne

Dolaylı Tümleç: şurada

Cümle Dışı Unsur: De canım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Sonra?’‘Sonra ikimizden biri fazla diyor Çakır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diyor

Özne: Çakır

Belirtisiz Nesne: ikimizden biri fazla

Zarf Tümleci: Sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bir ay yüzükoyun yatarken kurarmış hep.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kurarmış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir ay yüzükoyun yatarken, hep

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İyileşince bir suç işleyip cezaevine girmeyi bile düşünmüş'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düşünmüş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: cezaevine girmeyi

Zarf Tümleci: iyileşince bir suç işleyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Buyurun. Başka bişey ister misiniz?'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Buyurun

Özne: Siz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başka bişey ister misiniz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ister misiniz?

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: başka bişey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Hayır, sağol...

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sağol...

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Hayır

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şu oğlanın gözleri gibiydi...'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Şu oğlanın gözleri gibiydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Çok koyma benimkine; kararımı aştım bu akşam.'

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Çok koyma benimkine

Yüklem: koyma

Özne: Sen (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: benimkine

Zarf Tümleci: çok

2.cümle: kararımı aştım bu akşam

Yüklem: aştım

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kararımı

Zarf Tümleci: bu akşam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 'De canım...'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: De

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: canım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Sıkıntı veriyor sonra; eh, yeter.’‘Peki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sıkıntı veriyor

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: eh, yeter.’‘Peki.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Cezaevinde köyden bir tanıdığı varmış; ondan öğrenirmiş İbo’nun durumunu bir aracıyla.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Cezaevinde köyden bir tanıdığı varmış

Yüklem: varmış

Özne: köyden bir tanıdığı

Dolaylı Tümleç: cezaevinde

2.cümle: ondan öğrenirmiş İbo’nun durumunu bir aracıyla

Yüklem: öğrenirmiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İbo’nun durumunu

Dolaylı Tümleç: ondan

Zarf Tümleci: bir aracıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Altı ay geçmiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçmiş

Özne: altı ay

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İbo'nun başka bir cezaevine gönderileceği haberi gelmiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gelmiş

Özne: İbo'nun başka bir cezaevine gönderileceği haberi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gün öncesinden saçlarını, bıyığını kestirmiş; o sabah güneş gözlüğü takıp istasyona gitmiş, beklemiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Bir gün öncesinden saçlarını, bıyığını kestirmiş

Yüklem: kestirmiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: saçlarını, bıyığını

Zarf Tümleci: bir gün öncesinden

2.cümle: o sabah güneş gözlüğünü takıp istasyona gitmiş

Yüklem: gitmiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: istasyona

Zarf Tümleci: güneş gözlüğünü takıp

3.cümle: beklemiş

Yüklem: beklemiş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öğleye doğru iki candarma İbo'yu getirmiş elleri kelepçeli; istasyonun polis odasına sokmuşlar.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Öğleye doğru iki candarma İbo'yu getirmiş elleri kelepçeli

Yüklem: getirmiş

Özne: iki candarma

Belirtili Nesne: İbo'yu

Zarf Tümleci: öğleye doğru, elleri kelepçeli

2.cümle: istasyonun polis odasına sokmuşlar

Yüklem: sokmuşlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: istasyonun polis odasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Az sonra Afyon trenine bindirirlerken kalabalığın arasından yaklaşıp tabancasını boşaltmış arkasına.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boşaltmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tabancasını

Zarf Tümleci: az sonra Afyon trenine bindirilirlerken, kalabalığın arasından yaklaşıp

Dolaylı Tümleç: arkasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bağrışanlar, kaçışanlar olmuş. (S.104)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmuş

Özne: bağrışanlar, kaçışanlar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boş tabancayı donup kalan candarmaya vermiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vermiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: boş tabancayı

Dolaylı Tümleç: donup kalan candarmaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Akşamüstü ölüm haberi gelince rahatlamış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: rahatlamış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: akşamüstü ölüm haberi gelince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gebermeseydi o vuracaktı beni derdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: gebermeseydi o vuracaktı beni

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bir başkasının ölümünü böylesine istemek için...'

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- 'Astılar mı?'

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Astılar mı?

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Hayır, ben çıktığımda duruşması sürüyordu daha; savcı ölüm cezası istememiş.’

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Hayır, ben çıktığımda duruşması sürüyordu daha

Yüklem: sürüyordu

Özne: duruşması

Zarf Tümleci: ben çıktığımda

Cümle Dışı Unsur: Hayır

2.cümle: savcı ölüm cezası istememiş

Yüklem: istememiş

Özne: savcı

Belirtisiz Nesne: ölüm cezası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Tasarlanmış bir adam öldürme...’

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- ‘Öyle ama geçmiş yaralama olayını almışlar göz önüne.’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: almışlar göz önüne

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: geçmiş yaralama olayını

Cümle Dışı Unsur: Öyle ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

‘Doğru’

- ‘İçerdeyken bu Çakır Hasan’la bizim Arif...’

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

‘Hişşşt!’

- ‘Ne oldu?’

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Yavaş konuş, dinleyen var galiba.’

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yavaş konuş

Yüklem: konuş

Özne: Sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yavaş

2.Cümle: dinleyen var galiba

Yüklem: var

Özne: dinleyen

Zarf Tümleci: galiba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Zebercet masaya eğildi; soğumuş etlerden birkaç parça yedi.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Zebercet masaya eğildi

Yüklem: eğildi

Özne: Zebercet

Dolaylı Tümleç: masaya

2.cümle: soğumuş etlerden birkaç parça yedi

Yüklem: yedi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: soğumuş etlerden

Zarf Tümleci: birkaç parça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Portakallar ekşiceydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ekşiceydi

Özne: portakallar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dövüşe geç kalmıyor muydu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geç kalmıyor muydu?

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: dövüşe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rakısından iki-üç yudum daha içti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: rakısından

Zarf Tümleci: iki üç yudum daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İnsanca bir yakınlığa, sıcaklığa...

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Oh, canına değsin kardeşim!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: canına değsin

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Oh, kardeşim

- Rakınız bitiyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bitiyor

Özne: Rakınız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Biraz da birlikte içer miyiz?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içer miyiz?

Özne: Biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Biraz da birlikte

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

Garson!

- Ne denirdi bu durumda?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: denirdi

Özne: Ne

Dolaylı Tümleç: bu durumda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğruldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başı dönüyordu; masaya tutundu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Başı dönüyordu

Yüklem: dönüyordu

Özne: Başı

2.Cümle: masaya tutundu

Yüklem: tutundu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: masaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Af buyurun, bir yere yetişmem gerek, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: af buyurun, bir yere yetişmem gerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

Öyle mi?

- Yalnız içmekten...

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Buzdolabına doğru yürürken arka cebinden çıkardığı bir kâğıt parayı yaklaşan garsona verdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: arka cebinden çıkardığı bir kâğıt parayı

Zarf Tümleci: buzdolabına doğru yaklaşırken

Dolaylı Tümleç: yaklaşan garsona

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üstü kalsın.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalsın.

Özne: Üstü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağ olun, gene bekleriz.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sağ olun

Yüklem: Sağ olun

Özne: Siz (G.Ö.)

2.Cümle: gene bekleriz

Yüklem: bekleriz

Özne: Biz (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gene

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dışarısı serindi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: serindi

Özne: dışarısı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bankaların önündeki geniş kaldırımda duvar kıyısından yürüyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yürüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bankaların önündeki geniş kaldırımda, duvar kıyısından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İç cebini yokladı: Tırnak çakısı oradaydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: İç cebini yokladı

Yüklem: yokladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: iç cebini

2.cümle: Tırnak çakısı oradaydı

Yüklem: oradaydı

Özne: tırnak çakısı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir portakal kabuğuna ya da balgama basmıştı anlaşılan, ayağı kaydı; düşerken duvara sürtündü, elini yere dayayıp doğruldu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Bir portakal kabuğuna ya da balgama basmıştı anlaşılan

Yüklem: basmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bir portakal kabuğuna ya da balgama

2.cümle: ayağı kaydı

Yüklem: kaydı

Özne: ayağı

3.cümle: düşerken duvara sürtündü

Yüklem: sürtündü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: duvara

Zarf Tümleci: düşerken

4.cümle: elini yere dayayıp doğruldu.

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: elini yere dayayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gelip geçenlerden kimse gülmedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gülmedi

Özne: gelip geçenlerden kimse

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Onu görmüyorlardı mıydı yoksa?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görmüyorlar mıydı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: onu

Cümle Dışı Unsur: yoksa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Köşeyi dönünce durdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: köşeyi dönünce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kestaneci yerindeydi, elindeki maşayla kestaneleri çeviriyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: kestaneci yerindeydi

Yüklem: yerindeydi

Özne: kestaneci

2.cümle: elindeki maşayla kestaneleri çeviriyordu

Yüklem: çeviriyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kestaneleri

Edat Tümleci: elindeki maşayla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başını kaldırmadan ‘Kebap!’ diye bağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: başını kaldırmadan

Zarf Tümleci: ‘Kebap!’ diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet titredi; yüzü sarardı.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Zebercet titredi

Yüklem: titredi

Özne: Zebercet

2.cümle: yüzü sarardı

Yüklem: sarardı

Özne: yüzü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Cebinden bir onluk çıkarıp karşı kaldırıma geçti; kestanecinin yanında durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Cebinden bir onluk çıkarıp karşı kaldırıma geçti

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karşı kaldırıma

Zarf Tümleci: cebinden bir onluk çıkarıp

2.cümle: kestanecinin yanında durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kestanecinin yanında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İki liralık çek; irilerinden olmasın, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: İki liralık çek; irilerinden olmasın

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kestaneci küçük, askılı terazide kestaneleri çekti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çekti

Özne: kestaneci

Belirtili Nesne: kestaneleri

Dolaylı Tümleç: küçük, askılı terazide

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kabuklarını soyarsan beş lira veririm.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: veririm

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: beş lira

Zarf Tümleci: kabuklarını soyarsan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Adam başını kaldırıp baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: Adam

Zarf Tümleci: başını kaldırıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Olur’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: olur

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kasketinin kıyıları yağlıcaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yağlıcaydı

Özne: kasketinin kıyıları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ceketi koyu yeşildi; orta düğmesi sallanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Ceketi koyu yeşildi

Yüklem: koyu yeşildi

Özne: ceketi

2.cümle: orta düğmesi sallanıyordu.

Yüklem: sallanıyordu

Özne: orta düğmesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Deliklerin birinden bir kıvılcım sıçradı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sıçradı

Özne: bir kıvılcım

Dolaylı Tümleç: deliklerin birinden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kestaneci ‘Kebap!’ diye bağırdı; kese kâğıdını uzattı.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Kestaneci ‘Kebap!’ diye bağırdı

Yüklem: bağırdı

Özne: kestaneci

Zarf Tümleci: ‘Kebap!’ diye

2.cümle: kese kâğıdını uzattı.

Yüklem: uzattı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kese kağıdını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Sinemaya mı?

- Zebercet sol avcunda buruşmuş onluğu verirken ‘Hayır’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Zebercet

Belirtisiz Nesne: ‘Hayır’

Zarf Tümleci: sol avcundan buruşmuş onluğu verirken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kâğıttan bir kestane alıp ağzına attı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ağzına

Zarf Tümleci: kâğıttan bir kestane alıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bozdağ malı, iyidir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iyidir

Özne: Bozdağ malı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Adamın verdiği beş tekliği aldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: adamın verdiği beş tekliği

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Beni tanıdın mı? diye sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Beni Tanıdın mı? diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eskiden görmüş gibiyim ya tanıyamadım.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Eskiden görmüş gibiyim

Yüklem: Eskiden görmüş gibiyim

Özne: Ben (G.Ö.)

2.cümle: tanıyamadım.

Yüklem: tanıyamadım.

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çarşıya doğru yürürken kestaneleri cebine boşalttı; kese kâğıdını buruşturup attı.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Çarşıya doğru yürürken kestaneleri cebine boşalttı

Yüklem: boşalttı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kestaneleri

Zarf Tümleci: çarşıya doğru yürürken

Dolaylı Tümleç: cebine

2.cümle: kese kâğıdını buruşturup attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kese kağıdını

Zarf Tümleci: buruşturup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Alığın biri’ dedi alçak sesle.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisi Nesne: ‘Alığın biri’

Zarf Tümleci: alçak sesle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Tenhaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tenhaydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kestaneler o gecekilerden daha iyiydi, pişkindi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: iyiydi, pişkindi

Özne: kestaneler

Dolaylı Tümleç: o gecekilerden

Zarf Tümleci: daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yanından dingin atlarıyla bir payton geçti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti

Özne: dingin atlarıyla bir payton

Dolaylı Tümleç: yanından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Horozcular kahvesi ışıklıydı ama önünde kimseler yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: horozcular kahvesi ışıklıydı

Yüklem: ışıklıydı

Özne: Horozcular kahvesi

2.cümle: önünde kimseler yoktu

Yüklem: yoktu

Özne: kimseler

Dolaylı Tümleç: önünde

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yaklaşıp camdan baktı:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: camdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kahveciden başka üç kişi vardı; ikisi tavla oynuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Kahveciden başka üç kişi vardı

Yüklem: vardı

Özne: Kahveciden başka üç kişi

2.cümle: ikisi tavla oynuyordu

Yüklem: oynuyordu

Özne: ikisi

Dolaylı Tümleç: tavla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Erken miydi daha?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Erken miydi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tavla oynayanlardan biri zarlara sövdü; öteki ‘Zarların suçu yok’ dedi gülerek.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Tavla oynayanlardan biri zarlara sövdü

Yüklem: sövdü

Özne: Tavla oynayanlardan biri

Dolaylı Tümleç: zarlara

2.cümle: öteki ‘Zarların suçu yok’ dedi gülerek

Yüklem: dedi

Özne: öteki

Belirtisiz Nesne: ‘Zarların suçu yok’

Zarf Tümleci: gülerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bu gece dövüş yok; çarşambayla cumartesi geceleri olur.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: dövüş yok

Yüklem: yok

Özne: dövüş

Zarf Tümleci: Bu gece

2.cümle: çarşambayla cumartesi geceleri olur

Yüklem: olur

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çarşambayla cumartesi geceleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

Öyle mi?

- Çarşamba gecesini kaçırmayın; Tahsin Bey'in yeni horozu dövüşecek.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Çarşamba gecesini kaçırmayın

Yüklem: kaçırmayın

Özne: Siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çarşamba gecesini

2.cümle: Tahsin Bey'in yeni horozu dövüşecek

Yüklem: dövüşecek

Özne: Tahsin Bey'in yeni horozu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geçen gün Denizli'den getirmiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirmiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Denizli'den

Zarf Tümleci: Geçen gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Satılık değil demiş adam önce, nazlanmış; bunun gibisini bir daha bulamam demiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Satılık değil demiş adam önce

Yüklem: demiş

Özne: adam

Belirtisiz Nesne: Satılık değil

Zarf Tümleci: önce

2.cümle: nazlanmış

Yüklem: nazlanmış

Özne: O (G.Ö.)

3.cümle: bunun gibisini bir daha bulamam demiş

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bunun gibisini bir daha bulamam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Olurdu olmazdı derken sonunda yumuşamış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yumuşamış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Olurdu olmazdı derken sonunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Herif bir at parası aldı benden diyor Tahsin Bey.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diyor

Özne: Tahsin Bey

Belirtisiz Nesne: Herif bir at parası aldı benden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

Ne adam be!

- İlle yenecek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yenecek

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ille

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zebercet kalktı; 'İyi akşamlar' deyip çıkarken kolunu kapıya çarptı.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Zebercet kalktı

Yüklem: kalktı

Özne: Zebercet

2.cümle: 'İyi akşamlar' deyip çıkarken kolunu kapıya çarptı

Yüklem: çarptı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kolunu

Dolaylı Tümleç: kapıya

Zarf Tümleci: 'İyi akşamlar' deyip çıkarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İnce bir sızı aktı dirseğinden parmak uçlarına.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aktı

Özne: İnce bir sızı

Dolaylı Tümleç: dirseğinden parmak uçlarına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlanı sinemada arayacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: arayacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Oğlanı

Dolaylı Tümleç: sinemada

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karnında bir gerginlik, bir sıkıntı başlamıştı kahvede otururken; ama ağrımıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Karnında bir gerginlik, bir sıkıntı başlamıştı kahvede otururken

Yüklem: başlamıştı

Özne: bir gerginlik, bir sıkıntı

Dolaylı Tümleç: Karnında

Zarf Tümleci: kahvede otururken

2.cümle: ağrımıyordu.

Yüklem: ağrımıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kol kola, ağır ağır yürüyen bir erkekle kadını geçti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kol kola, ağır ağır yürüyen bir erkekle kadını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karşıdan konuşarak gelen iki genç yanından geçerken biri ‘Oh be, sığır sidiği gidiyorsun amca’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: biri

Belirtisiz Nesne: ‘Oh be, sığır sidiği gidiyorsun amca’

Zarf Tümleci: Karşıdan konuşarak gelen iki genç yanından geçerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Güldüler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Güldüler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yalpalıyor muydu yoksa?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yalpalıyor muydu yoksa

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını sarstı; hızlandı.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Başını sarstı

Yüklem: sarstı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

2.cümle: hızlandı

Yüklem: hızlandı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Biletini alırken gişedeki adam ‘Yeni başladı; iki filim olunca yedi otuzda başlıyoruz’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi.

Özne: gişedeki adam

Belirtisiz Nesne: Yeni başladı; iki filim olunca yedi otuzda başlıyoruz

Zarf Tümleci: Biletini alırken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Merdivenleri kaygan demir korkuluğa tutunarak çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Merdivenleri

Zarf Tümleci: kaygan demir korkuluğa tutunarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalabalık değildi anlaşılan; yanındaki yerler boştu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Kalabalık değildi anlaşılan

Yüklem: Kalabalık değildi anlaşılan

Özne: O (G.Ö.)

2.cümle: yanındaki yerler boştu

Yüklem: boştu

Özne: yanındaki yerler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Arkasından çıtırtılar, kısık sesler geliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geliyordu

Özne: çıtırtılar, kısık sesler

Dolaylı Tümleç: Arkasından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başı dönüyordu; gözlerini yumdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.cümle: Başı dönüyordu

Yüklem: dönüyordu

Özne: Başı

2.cümle: gözlerini yumdu

Yüklem: yumdu

Özne: gözlerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Karnındaki ağrısız gerginlik, sıkıntı gittikçe artıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Artıyordu

Özne: Karnındaki ağrısız gerginlik, sıkıntı

Zarf Tümleci: gittikçe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok mu içmişti?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içmişti.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çok

Cümle Dışı Unsur: mu?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bardakta kalanla yarım şişe rakı...

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Perdedeki bir çıtırtıyla birlikte arkalarda birkaç kişi ‘Heeeyy!’ diye bağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bağırdı

Özne: arkalarda birkaç kişi

Belirtisiz Nesne: ‘Heeeyy!’

Zarf Tümleci: Perdedeki bir çıtırtıyla birlikte, ‘Heeeyy!’ diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bunlardan biri o muydu acaba?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: o muydu?

Özne: bunlardan biri

Cümle Dışı Unsur: acaba

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dönüp baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: dönüp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yarı karanlıkta belirsiz yüzler.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Bir ürperme geçti bedeninden; koltuğunda büzüldü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir ürperme geçti bedeninden

Yüklem: Geçti

Özne: Bir Ürperme

Dolaylı Tümleç: Bedeninden

2. Cümle: koltuğunda büzüldü.

Yüklem: Büzüldü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Koltuğunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Filmde bir arabanın yanında bir kadınla erkek öpüşüyorlardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Öpüşüyorlardı

Özne: bir kadınla erkek

Dolaylı Tümleç: Filimde bir arabanın yanında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gözkapakları kuruydu, ağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gözkapakları kuruydu

Yüklem: Kuruydu

Özne: Gözkapakları

2. Cümle: ağırdı.

Yüklem: ağırdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kadın ‘Ben de geleyim seninle’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Kadın

Belirtisiz Nesne: Bende geleyim seninle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Erkek ‘Hayır, seni tehlikeye atamam’ dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Erkek

Belirtisiz Nesne: Hayır, seni tehlikeye atamam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bir uyuşukluk vardı üstünde.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Vardı

Özne: Bir Uyuşukluk

Dolaylı Tümleç: üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uzun süre tabancalar patladıktan sonra bir sessizlik oldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Oldu

Özne: Bir sessizlik

Zarf Tümleci: Uzun süre tabancalar patladıktan sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Biri ‘Dur, atlama!’ diye bağırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bağırdı

Özne: Biri

Zarf Tümleci: ‘Dur, atlama!’ diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Işıklar yandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yandı

Özne: Işıklar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayağa kalkarken koltuğa tutundu; yanlara, gerilere baktı:

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ayağa kalkarken koltuğa tutundu

Yüklem: Tutundu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Koltuğa

Zarf Tümleci: Ayağa kalkarken

2. Cümle: yanlara, gerilere baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yanlara, gerilere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kimi konuşan, gülen, kimi asık, kayıtsız yüzler. (-dir)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: konuşan, gülen, asık, kayıtsız yüzler. (-dir)

Özne: Kimi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hepsi de birbirine ve ona benziyordu bunların.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Benziyordu

Özne: Bunların hepsi

Dolaylı Tümleç: Bir birine ve ona

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kendileri bilmeseler de bir insanın yapabileceği her şeyi yapabilirlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yapabilirlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: bir insanın yapabileceği her şeyi

Zarf Tümleci: kendileri bilmeseler de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Kolları titremeye başladı; gözleri büyüdü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kolları titremeye başladı

Yüklem: Başladı

Özne: Kolları

Dolaylı Tümleç: Titremeye

2. Cümle: Gözleri büyüdü

Yüklem: Büyüdü

Özne: Gözleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kapıya doğru koştu; sendeledi; sıra kıyısında oturan birine tutundu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kapıya doğru koştu

Yüklem: Koştu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kapıya doğru

2. Cümle: sendeledi

Yüklem: sendeledi

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: sıra kıyısında oturan birine tutundu

Yüklem: tutundu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: sıra kıyısında oturan birine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Ne oluyor be? Pis sarhoş!’ dedi adam; itti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: ‘Ne oluyor be? Pis sarhoş!’ dedi adam

Yüklem: Dedi

Özne: adam

Belirtisiz Nesne: ‘Ne oluyor be? Pis sarhoş!’

2. Cümle: itti

Yüklem: itti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Geçide yıkıldı; birkaç kestane düştü yere.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Geçide yıkıldı

Yüklem: yıkıldı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: geçide

2. Cümle: birkaç kestane düştü yere

Yüklem: düştü

Özne: birkaç kestane

Dolaylı Tümleç: Yere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dizleri üstüne doğrulurken mendilini çıkarıp ağzına bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Mendilini

Dolaylı Tümleç: Ağzına

Zarf Tümleci: Dizleri üstüne doğrulurken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çenesine bulaşan bu yarı kurumuş nesne parktaki kuşun pisliğiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: parktaki kuşun pisliğiydi

Özne: Çenesine bulaşan bu yarı kurumuş nesne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kusamayacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kusamayacaktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Mendili cebine koydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Mendili

Dolaylı Tümleç: Cebine

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne arıyor bu sarhoş burda?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Arıyor

Özne: Bu sarhoş

Belirtisiz Nesne: ne

Dolaylı Tümleç: burda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Atın şunu be!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: atın

Özne: siz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: şunu

Cümle Dışı Unsur: be

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlana yaslandı; ayakları sürterek, bağıranların, gülenlerin arasından geçip kapıdan çıktılar.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Oğlana yaslandı

Yüklem: Yaslandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Oğlana

2. Cümle: ayakları sürterek, bağıranların, gülenlerin arasından geçip kapıdan çıktılar.

Yüklem: Çıktılar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ayakları sürterek, bağıranların, gülenlerin arasından geçip

Dolaylı Tümleç: Kapıdan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Merdivenleri inerken ayağı sürçtü. (s. 108)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sürçtü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ayağı

Zarf Tümleci: Merdivenleri inerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yavaş, sıkı tutun.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: tutun

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yavaş, sıkı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne vardı böyle içecek!

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: Ne

Cümle Dışı Unsur: böyle içecek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karnım, dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Karnım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Ağrıyor mu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ağrıyor mu?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sımsıkı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sımsıkı(dır)

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sokağa çıkınca oğlanın kolunu bırakıp duvara yaslandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yaslandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Duvara

Zarf Tümleci: Sokağa çıkınca oğlanın kolunu bırakıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Araba çağırayım mı? Paran var mı?

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Araba çağırayım mı?

Yüklem: çağırayım mı

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Araba

2. Cümle: Paran var mı?

Yüklem: var mı

Özne: Paran

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Evet, çağır.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağır

Özne: sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dışarının serinliğinde baş dönmesi azalmış gibiydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: azalmış gibiydi

Özne: baş dönmesi

Dolaylı tümleci: Dışarının serinliğinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kaldırımın kıyısına yanaşan paytona sendeleyerek yürüdü; oğlanın yardımıyla bindi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kaldırımın kıyısına yanaşan paytona sendeleyerek yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kaldırımın kıyısına yanaşan paytona

Zarf Tümleci: sendeleyerek

2. Cümle: oğlanın yardımıyla bindi

Yüklem: bindi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: oğlanın yardımıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Nereye gidilecek?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidilecek

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Nereye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Altılambalı'ya, Anayurt oteline.

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- On lira alırım, şimdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alırım

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: On lira

Zarf Tümleci: şimdi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yapma be Halil abi, dedi oğlan.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: Oğlan

Belirtisiz Nesne: Yapma be Halil abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Sen karışma; nelerini götürdük biz.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sen karışma

Yüklem: karışma

Özne: sen

2. Cümle: nelerini götürdük biz

Yüklem: götürdük

Özne: biz

Belirtili nesne: nelerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İstemez abi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: İstemez

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: abi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Araba kalkarken parayı yere attı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parayı

Dolaylı Tümleç: yere

Zarf Tümleci: araba kalkarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Arkasına dayanıp ellerini karnına bastırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ellerini

Dolaylı Tümleç: karnına

Zarf Tümleci: arkasına dayanıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kulakları uğulduyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uğulduyordu

Özne: kulakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Niye yavaş gidiyorlardı böyle?

Cümlenin Öğeleri:

Yüklem: gidiyorlardı

Özne: onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Niye yavaş, böyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ellerinin üstüne eğildi; yavaşça inledi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ellerinin üstüne eğildi

Yüklem: eğildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ellerinin üstüne

2. Cümle: yavaşça inledi

Yüklem: inledi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: yavaşça

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Otelin önünde arabadan inerken ‘Işıklar sönmüş’ dedi arabacı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: arabacı

Belirtisiz Nesne: Işıklar sönmüş’

Zarf Tümleci: Otelin önünde arabadan inerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Zebercet üç mermer basamağı tutunarak çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıktı

Özne: Zebercet

Zarf Tümleci: üç mermer basamağı tutunarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigara paketiyle soğumuş birkaç kestanenin altından anahtarı aldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Anahtarı

Dolaylı Tümleç: Sigara paketiyle soğumuş birkaç kestanenin altından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Titreyen eliyle kapıyı açıp girdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Girdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Titreyen eliyle kapıyı açıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kol demirini güçlükle vurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vurdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kol Demirini

Zarf Tümleci: Güçlükle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kollarını açtı; duvara sürtünerek çöktü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kollarını açtı

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili nesne: kollarını

2. Cümle: duvara sürtünerek çöktü

Yüklem: çöktü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Duvara sürtünerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Emekleye emekleye gitti odaya; karyolaya tutunup doğruldu; yatağın üstüne devrildi. (s.109)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Emekleye emekleye gitti odaya

Yüklem: gitti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Odaya

Zarf Tümleci: Emekleye emekleye

2. Cümle: karyolaya tutunup doğruldu

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: karyolaya tutunup

3. Cümle: yatağın üstüne devrildi

Yüklem: devrildi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağın üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Kirletir misin havluyu?’ diyor sarışın genç.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Diyor

Özne: Sarışın Genç

Belirtisiz Nesne: Kirletir misin havluyu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Çıkıp göbeğine oturuyor, kıçını kaldırıp indiriyor, karnının üstüne bağırıyor.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çıkıp göbeğine oturuyor

Yüklem: oturuyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: göbeğine

Zarf Tümleci: Çıkıp

2. Cümle: kıçını kaldırıp indiriyor

Yüklem: kaldırıp indiriyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kıçını

Zarf Tümleci: kaldırıp

3. Cümle: karnının üstüne bağırıyor

Yüklem: bağırıyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karnının üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Candarmaçağırıcam .

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağıracam

Özne: ben (G.Ö.)

Belirtisiz nesne: candarma

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duydun mu lan candarma çağıracakmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağıracakmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: candarma

Cümle Dışı Unsur: Duydun mu lan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Duydum.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Duydum

Özne: ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çağır bakalım çağırabilirsen.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Çağır

Özne: sen (G.Ö.)

Zarf Tümleci: çağırabilirsen

Cümle Dışı Unsur: bakalım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Sırıtıyor

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sırıtıyor

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalkıp inerken soyunmaya başlıyor ceketini.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Başlıyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Ceketini Soyunmaya

Zarf Tümleci: Kalkıp inerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gömleğini pantolonunu donunu atıyor, çırılçıplak Fatihli bu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gömleğini pantolonunu donunu atıyor

Yüklem: atıyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gömleğini pantolonunu donunu

2. Cümle: çırılçıplak Fatihli bu

Yüklem: çırılçıplak Fatihli (dir)

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Birden kapı açılıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Açılıyor

Özne: Kapı

Zarf Tümleci: Birden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay giriyor odaya

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giriyor

Özne: Emekli Subay

Dolaylı Tümleç: Odaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üstünde subay giysileri “ne oluyor burada” diye bağırıyor

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırıyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Üstünde subay giysileri “ne oluyor burada” diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Fatihli fırlayıp aşağıya atlıyor; esas duruşuna geçiyor

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Fatihli fırlayıp aşağıya atlıyor

Yüklem: atlıyor

Özne: Fatihli

Dolaylı Tümleç: Aşağıya

Zarf Tümleci: Fırlayıp

2. Cümle: Esas duruşuna geçiyor

Yüklem: geçiyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Esas Duruşuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Buyur komutanım

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Buyur

Özne: Sen (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: komutanım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu ne kepazelik, kimsin sen

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bu ne kepazelik

Yüklem: ne kepazelik

Özne: Bu

2. Cümle: kimsin sen

Yüklem: kimsin

Özne: sen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ahmet oğlu Serdar

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ahmet oğlu Serdar (ım)

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Baş üstüne komutanım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Halil Onbaşı Fatihli'yi ite kaka çıkarıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkarıyor

Özne: Halil onbaşı

Belirtili Nesne: Fatihli' yi

Zarf Tümleci: İte kaka

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Emekli Subay gelip oturuyor karnının üstüne

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oturuyor

Özne: Emekli subay

Dolaylı Tümleç: Karnının üstüne

Zarf Tümleci: Gelip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok sağlamsınız, diyor

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Diyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Çok sağlamsınız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Bitkinim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bitkinim

Özne: ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Değil değil nasıl oldu sizinki

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: nasıl oldu

Özne: sizinki

Cümle Dışı Unsur: Değil değil

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bilemiyorum ya sizinki

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bilemiyorum

Özne: ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya sizinki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eskiden çok bağlıydı bana

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağlıydı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Bana

Zarf Tümleci: Eskiden çok

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Son günlerde köye gidecem diye tutturmuştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Tutturmuştu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf: Son günlerde köye gidecem diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Afrika'da bir köye mi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Öyle sanıyorum

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sanıyorum

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Öyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çok ağırsınız inin karnımdan lütfen

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çok ağırsınız

Yüklem: Çok ağırsınız

Özne: Siz (G.Ö.)

2. Cümle: inin karnımdan lütfen

Yüklem: inin

Özne: Siz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karnımdan

Cümle Dışı Unsur: lütfen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Evet gidiyorum

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidiyorum

Özne: ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Evet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ben kaçamam, bağlıyım burada ölülere konağa

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ben kaçamam

Yüklem: kaçamam

Özne: Ben

2. Cümle: bağlıyım burada ölülere konağa

Yüklem: bağlıyım

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: burada ölülere konağa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kaçmam gereksiz (s.110)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kaçmam

Özne: ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: gereksiz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elleri yüzünde sıçrayıp doğruldu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Elleri yüzünde sıçrayıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yataktan inip karanlıkta karyolaya tutunarak lavaboya gitti; böğürdü.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yataktan inip karanlıkta karyolaya tutunarak lavaboya gitti

Yüklem: Gitti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Lavaboya

Zarf Tümleci: Yataktan inip karanlıkta karyolaya tutunarak

2. Cümle: Böğürdü.

Yüklem: Böğürdü

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kusamıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kusamıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karnındaki sıkıntı azalmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: azalmıştı

Özne: karnındaki sıkıntı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ellerini, yüzünü yıkadı; kuruladı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Ellerini, yüzünü yıkadı

Yüklem: yıkadı;

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ellerini, yüzünü

2. Cümle: kuruladı.

Yüklem: Kuruladı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağın kıyısına oturup soyundu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Soyundu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yatağın kıyısına oturup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Titriyordu; ayaklarını yıkamadan yorganın altına girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Titriyordu

Yüklem: Titriyordu

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: ayaklarını yıkamadan yorganın altına girdi.

Yüklem: Girdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ayaklarını yıkamadan

Dolaylı Tümleç: Yorganın altına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dişileri bırakıyor erkekleri kovuyor

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dişileri bırakıyor

Yüklem: Bırakıyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dişileri

2. Cümle: erkekleri kovuyor

Yüklem: Kovuyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Erkekleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kızı içerdeymiş bunun, diyor biri

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Diyor

Özne: Biri

Belirtisiz Nesne: Kızı içerdeymiş bunun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- İşler tıkırında diyor avukat sandalyesindeki Dişçi Bey

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Diyor

Özne: Avukat sandalyesindeki Dişçi Bey

Belirtisiz Nesne: İşler tıkırında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Dinleyici sıralarında bir örnek giyinmiş kara bıyıklı dört adam gelip elini sıkıyorlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sıkıyorlar

Özne: Dinleyici sıralarında bir örnek giyinmiş kara bıyıklı dört adam

Belirtili Nesne: Elini

Zarf Tümleci: Gelip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ömrün uzun olsun, diyorlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Diyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Ömrün uzun olsun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- ‘Yerlerinize geçin’ diye bağırıyor Yargıç savunma günü bugün

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bağırıyor

Özne: Yargıç

Zarf Tümleci: Yerlerinize geçin diye, savunma günü bugün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Avukat ayağa kalkıp çantasından birkaç kâğıt çıkarıyor, okuyor

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Avukat ayağa kalkıp çantasından birkaç kâğıt çıkarıyor

Yüklem: çıkarıyor

Özne: Avukat

Belirtisiz Nesne: birkaç kâğıt

Dolaylı Tümleç: çantasından

Zarf Tümleci: ayağa kalkıp

2. Cümle: okuyor

Yüklem: okuyor

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yargıç kürsüye vuruyor

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Vuruyor

Özne: Yargıç

Dolaylı Tümleç: Kürsüye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Savunmanızı öldürme hakkı üstüne kurduğunuz anlaşılıyor

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Anlaşılıyor

Özne: Savunmanızı öldürme hakkı üstüne kurduğunuz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yargıç elini kaldırıyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaldırıyor

Özne: yargıç

Belirtili Nesne: elini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Savunmanız kadının ölümüyle ilgili anlaşılan, diyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Diyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Savunmanız kadının ölümüyle ilgili anlaşılan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Avukat elindeki kâğıtları çantasına koyup başka birini çıkarıyor

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Çıkarıyor

Özne: Avukat

Belirtili Nesne: başka birini

Zarf Tümleci: Elindeki kâğıtları çantasına koyup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Savcı atın şunu dışarı diye bağırıyor

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağırıyor

Özne: savcı

Zarf Tümleci: atın şunu dışarı diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Saatini düzeltmiş, kurmuş; yakındaki bir aşevine gidip yemek yemişti.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Saatini düzeltmiş

Yüklem: düzeltmiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Saatini

2. Cümle: kurmuş

Yüklem: kurmuş

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: yakındaki bir aşevine gidip yemek yemişti

Yüklem: yemişti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Yemek

Zarf Tümleci: Yakındaki bir aşevine gidip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Pilavını bitirip kalkmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kalkmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Pilavını bitirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Paranın üstünü verirken ‘Hastaneden mi çıktınız?’ diye sormuştu aşçı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sormuştu

Özne: Aşçı

Zarf Tümleci: Paranın üstünü verirken ‘Hastaneden mi çıktınız?’ diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elle erişilmeyecek bir yükseklikteydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Elle erişilmeyecek bir yükseklikteydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Şimdi de yatakta.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yatakta(dır)

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Şimdi

Cümle Dışı Unsur: de

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Az önce uyandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uyandı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: az önce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karanlıktı; yağmur yağıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: karanlıktı

Yüklem: karanlıktı

Özne: O (G.Ö.)

2. cümle: yağmur yağıyordu

Yüklem: yağıyordu

Özne: yağmur

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Olanaklardan birini seçeli, kararını vereli uykuları daha bir rahattı; geçen hafta olduğu gibi uyanır uyanmaz yüreğine, kafasına çöken o ağırlık yoktu artık.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Olanaklardan birini seçeli, kararını vereli uykuları daha bir rahattı

Yüklem: Daha Bir Rahattı

Özne: Uykuları

Zarf Tümleci: Olanaklardan birini seçeli, kararını vereli

2. Cümle: geçen hafta olduğu gibi uyanır uyanmaz yüreğine, kafasına çöken o ağırlık yoktu artık

Yüklem: yoktu

Özne: geçen hafta olduğu gibi uyanır uyanmaz yüreğine, kafasına çöken o ağırlık

Zarf Tümleci: Artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gene de ara sıra, yoldan geçen ağır araçlar konağı titrettiğinde, geçmişte iki yangın başlangıcından ve bir Yangın'dan kurtulmuş, birkaç deprem atlatmış bu eski yapının bir gün çökebileceğini, ölüyü bulacaklarını düşünüyordu; başlangıcından ve bir Yangın' dan kurtulmuş, birkaç deprem atlatmış bu eski yapının bir gün çökebileceğini, ölüyü bulacaklarını ama bu çöküntüde sağ kalsa bile başkalarının eline düşmemek için biraz vakti olacaktı elbet.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gene de ara sıra, yoldan geçen ağır araçlar konağı titrettiğinde, geçmişte iki yangın başlangıcından ve bir Yangın'dan kurtulmuş, birkaç deprem atlatmış bu eski yapının bir gün çökebileceğini, ölüyü bulacaklarını düşünüyordu

Yüklem: düşünüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne : Yoldan geçen ağır araçlar konağı titrettiğinde, geçmişte iki yangın başlangıcından ve bir Yangın'dan kurtulmuş, birkaç deprem atlatmış bu eski yapının bir gün çökebileceğini, ölüyü bulacaklarını

Zarf Tümleci: Gene de ara sıra

2. Cümle: başlangıcından ve bir Yangın'dan kurtulmuş, birkaç deprem atlatmış bu eski yapının bir gün çökebileceğini, ölüyü bulacaklarını ama bu çöküntüde sağ kalsa bile başkalarının eline düşmemek için biraz vakti olacaktı elbet.

Yüklem: Olacaktı

Özne: biraz vakti

Zarf Tümleci: başlangıcından ve bir Yangın'dan kurtulmuş, birkaç deprem atlatmış bu eski yapının bir gün çökebileceğini, ölüyü bulacaklarını ama bu çöküntüde sağ kalsa bile başkalarının eline düşmemek için, elbet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yeryüzünde canlı kalmanın bir bakıma suç işlemeden olamayacağını bilmeyen, kendilerini suçsuz sanan insanlardan çekiniyor, utanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yeryüzünde canlı kalmanın bir bakıma suç işlemeden olamayacağını bilmeyen, kendilerini suçsuz sanan insanlardan çekiniyor

Yüklem: çekiniyor

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yeryüzünde canlı kalmanın bir bakıma suç işlemeden olamayacağını bilmeyen, kendilerini suçsuz sanan insanlardan

2. Cümle: utanıyordu.

Yüklem: utanıyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gündüzleri de çoğu zaman yataktaydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yataktaydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Gündüzleri çoğu zaman

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dün öğle sonu kapının zili çalındı; kalkıp bakmadı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dün öğle sonu kapının zili çalındı

Yüklem: çalındı

Özne: kapının zili

Zarf Tümleci: Dün öğle sonu

2. Cümle: kalkıp bakmadı

Yüklem: Bakmadı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kalkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dışarıdaki düğmeye bağlı iki zilden biri tavan arasındaydı; tellerini kopardı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Dışarıdaki düğmeye bağlı iki zilden biri tavan arasındaydı

Yüklem: Tavan arasındaydı

Özne: Dışarıdaki düğmeye bağlı iki zilden biri

2. Cümle: Tellerini Kopardı

Yüklem: Kopardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Tellerini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıya çıkıp kadının odası önünde durdu; havayı kokladı: kokmuyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yukarıya çıkıp kadının odası önünde durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kadının odası önünde

Zarf Tümleci: Yukarıya çıkıp

2. Cümle: Havayı kokladı

Yüklem: kokladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Havayı

3. Cümle: Kokmuyordu

Yüklem: Kokmuyordu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dağda, Topkale'nin üstünde bulutlar kabarıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kabarıyordu

Özne: Bulutlar

Dolaylı Tümleç: Dağda, Topkale'nin üstünde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıda sofra hazır olurdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: hazır olurdu.

Özne: Sofra

Dolaylı Tümleç: Yukarıda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oğlumun sayesinde herkesten önce bozuyoruz orucu' derdi anası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: Anası

Belirtisiz Nesne: Oğlumun sayesinde herkesten önce bozuyoruz orucu'

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Zeytin yemezdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yemezdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Zeytin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Öteki ata Semranım binmiş; altı yaşındaki küçük kızını terkisine, oğlunu kucağına almış.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Öteki ata Semranım binmiş

Yüklem: Binmiş

Özne: Semranım

Dolaylı Tümleç: Öteki ata

2. Cümle: altı yaşındaki küçük kızını terkisine, oğlunu kucağına almış.

Yüklem: Almış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Altı yaşındaki küçük kızını, oğlunu

Dolaylı tümleç: terkisine, kucağına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir erkek gibi at koştururmuş; genç kızlığında dedesinin Torbalı yörelerindeki küçük çiftliğinde babası öğretmiş. (s. 114)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir erkek gibi at koştururmuş

Yüklem: koştururmuş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz nesne: at

Zarf tümleci: Bir erkek gibi

2. Cümle: genç kızlığında dedesinin Torbalı yörelerindeki küçük çiftliğinde babası öğretmiş.

Yüklem: Öğretmiş

Özne: Babası

Dolaylı Tümleç: Dedesinin Torbalı yörelerindeki küçük çiftliğinde

Zarf Tümleci: Genç kızlığında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kendini asanın adını koymuşlar doğan üç oğullarına; ilk Faruk dört aylık, ikincisi iki buçuk aylıkken ölmüş; üçüncüsü yaşamış.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kendini asanın adını koymuşlar doğan üç oğullarına

Yüklem: koymuşlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kendini asanın adını

Dolaylı Tümleç: Doğan üç oğullarına

2. Cümle: ilk Faruk dört aylık, ikincisi iki buçuk aylıkken ölmüş

Yüklem: ölmüş

Özne: ilk Faruk,ikincisi

Zarf Tümleci: Dört aylık/ iki buçuk aylıkken

3. Cümle: üçüncüsü yaşamış

Yüklem: Yaşamış

Özne: Üçüncüsü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Perdenin sağ üst köşesinde küçük, solgun bir ışık üçgeni vardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: küçük, solgun bir ışık üçgeni

Dolaylı Tümleç: Perdenin sağ üst köşesinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kollarını yorgandan çıkardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kollarını

Dolaylı Tümleç: Yorgandan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oda ılıktı; akşam yatmadan önce bir süre sobayı yakmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Oda ılıktı

Yüklem: ılıktı

Özne: oda

2. Cümle: akşam yatmadan önce bir süre sobayı yakmıştı

Yüklem: yakmıştı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sobayı

Zarf Tümleci: Akşam yatmadan önce bir süre

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Karanlıkta yarı doğrulup başucu masasından bir sigarayla kibriti aldı; sigarasını yaktı; kibrit ışığını saate yaklaştırdı: Beşi yirmi geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Karanlıkta yarı doğrulup başucu masasından bir sigarayla kibriti aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Bir sigarayla kibriti

Dolaylı Tümleç: Başucu masasından

Zarf Tümleci: Karanlıkta yarı doğrulup

2. Cümle: sigarasını yaktı

Yüklem: yaktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarasını

3. Cümle: kibrit ışığını saate yaklaştırdı

Yüklem: yaklaştırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kibrit ışığını

Dolaylı Tümleç: Saate

4. Cümle: Beşi yirmi geçiyordu

Yüklem: geçiyordu

Özne: yirmi

Belirtili Nesne: beşi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bakır küllüğü yorganın üstüne koyup yattı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yattı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bakır küllüğü yorganın üstüne koyup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nasıl uzundu günler!.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uzundu

Özne: günler

Zarf Tümleci: Nasıl

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- “Ne ölüyüm ne sağım

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ölüyüm - sağım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ne…ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- On sekiz gün vardı daha

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: On sekiz gün

Zarf Tümleci: daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Koskoca adam eriyiverdi sanki sesi soluğu çıkmazdı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Koskoca adam eriyiverdi sanki

Yüklem: eriyiverdi

Özne: Koskoca adam

Cümle Dışı Unsur: sanki

2. Cümle: sesi soluğu çıkmazdı

Yüklem: çıkmazdı

Özne: sesi soluğu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Oturağını ben dökerdim, yemeğini ben verirdim.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Oturağını ben dökerdim

Yüklem: dökerdim

Özne: Ben

Belirtili Nesne: Oturağını

2.Cümle: yemeğini ben verirdim

Yüklem: verirdim

Özne: Ben

Belirtili Nesne: yemeğini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Pek yemezdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yemezdi

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Pek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sesimi duymuyormuş gibi tavana bakar dururdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakar dururdu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Tavana

Zarf Tümleci: Sesimi duymuyormuş gibi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sabah odaya girdiğimde oturağı boştu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: boştu

Özne: Oturağı

Zarf Tümleci: O Sabah odaya girdiğimde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- “Kimsin sen?” diye sordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: “Kimsin sen?” diye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- “Saide’yim dayıcım” dedim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dedim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: “Saide’yim dayıcım”

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- “Nureddin’i çağır bana” dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Nureddin ‘i çağır bana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- “Nureddin abim çoktan öldü dayıcım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: öldü

Özne: Nureddin abim

Zarf Tümleci: çoktan

Cümle Dışı Unsur: dayıcım

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rüstem abimi çağırayım mı?” dedim

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dedim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Rüstem abimi çağırayım mı ?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Başını çevirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çevirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- “Kuşlarımı Sarı Ali’ye versinler” dedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dedi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kuşlarımı sarı Ali’ye versinler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Yataktan kayan yorganını düzelttim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzelttim

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yataktan kayan yorganını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kolları titriyordu; başını bi o yana bi bu yana attı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kolları titriyordu

Yüklem: Titriyordu

Özne: Kolları

2. Cümle: başını bi o yana bi bu yana attı

Yüklem: Attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Dolaylı Tümleç: Bi o yana bi bu yana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözleri iri iri açıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Açıktı

Özne: Gözleri

Zarf Tümleci: İri iri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sofaya çıkıp bağırdım.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bağırdım

Özne: Ben (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sofaya çıkıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rüstem abim geldi koşarak; odaya girdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Rüstem abim geldi koşarak

Yüklem: geldi

Özne: Rüstem abim

Zarf Tümleci: Koşarak

2. Cümle: odaya girdi

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Odaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Diz çöküp yorganın üstüne kapandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yorganın üstüne

Zarf Tümleci: Diz çöküp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Haşim Bey'in son sözünde andığı bu Sarı Ali'yi tanımıyorlarmış; sorup soruşturmuşlar, bilen yokmuş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Haşim Bey'in son sözünde andığı bu Sarı Ali'yi tanımıyorlarmış

Yüklem: Tanımıyorlarmış

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Haşim Bey'in son sözünde andığı bu Sarı Ali'yi

2. Cümle: sorup soruşturmuşlar

Yüklem: Soruşturmuşlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sorup

3. Cümle: Bilen yokmuş

Yüklem: yokmuş

Özne: Bilen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gençliğinde tanıdığı, onun gibi güvercinlere düşkün biriydi belki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gençliğinde tanıdığı, onun gibi güvercinlere düşkün biriydi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: Belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nureddin büyük oğluymuş, ilk Karısından, Hafsanım'dan. (s. 115)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: büyük oğluymuş

Özne: Nureddin

Dolaylı Tümleç: İlk karısından, Hafsanım'dan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sigarasını söndürdü, küllüğü başucu masasına koydu.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sigarasını söndürdü

Yüklem: Söndürdü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Sigarasını

2. Cümle: küllüğü başucu masasına koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Küllüğü

Dolaylı Tümleç: Başucu masasına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yağmur dinmişti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dinmişti

Özne: yağmur

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Perdenin köşesindeki solgun ışık sönmemişti daha.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sönmemişti

Özne: Perdenin köşesindeki solgun ışık

Zarf Tümleci: Daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Işığı yak' yerine 'ışığı uyar' derdi babası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: Babası

Belirtisiz Nesne: Işığı yak' yerine 'ışığı uyar'

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Karanlıkta kalamazdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kalamazdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Karanlıkta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yakınlarından söz etmezdi pek; çöküntü altında toptan ölümlerinin acısını yenilememek için belki.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söz etmezdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yakınlarından

Zarf Tümleci: Pek, çöküntü altında toptan ölümlerinin acısını yenilememek için

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Oysa anası sözü döndürüp dolaştırıp eskilere getirir, uzun uzun anlatırdı gördüklerini, duyduklarını.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Oysa anası sözü döndürüp dolaştırıp eskilere getirir

Yüklem: getirir

Özne: Anası

Belirtili Nesne: sözü

Dolaylı Tümleç: eskilere

Zarf Tümleci: döndürüp dolaştırıp

2. Cümle: uzun uzun anlatırdı gördüklerini, duyduklarını.

Yüklem: anlatırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: gördüklerini, duyduklarını

Zarf Tümleci: uzun uzun

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Diz çöküp yorganın üstüne kapandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapandı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yorganın üstüne

Zarf Tümleci: diz çöküp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kocasını bir beslemeyle yakaladıktan sonra üçüncü katta sokağa bakan odalardan birine çekildiğinde yirmi sekiz yaşındaymış daha; iki çocuklu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yirmi sekiz yaşındaymış,

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Kocasını bir beslemeyle yakaladıktan sonra üçüncü katta sokağa bakan odalardan birine çekildiğinde, iki çocuklu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yakınları telâşlanmış; görümcesi, yengesi yalvarmışlar;

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yakınları telâşlanmış

Yüklem: telâşlanmış

Özne: Yakınları

2. Cümle: görümcesi, yengesi yalvarmışlar

Yüklem: yalvarmışlar

Özne: Görümcesi, yengesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- ‘Erkektir, olur bunlar; biz nelere göz yumduk’ demiş kaynanası.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: Kaynanası

Belirtisiz Nesne: ‘Erkektir, olur bunlar; biz nelere göz yumduk’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Yüzüne bakamam artık, utanırım.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Yüzüne bakamam artık

Yüklem: bakamam

Özne: Ben (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Yüzüne

Zarf Tümleci:artık

2. Cümle: utanırım

Yüklem: utanırım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başkasıyla evlensin’ demiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Başkasıyla evlensin

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Kasabada dedikodu alıp yürümüş; kimileri Hafsanım'ın kocasını boşadığını söylermiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kasabada dedikodu alıp yürümüş

Yüklem: alıp yürümüş

Özne: Dedikodu

Dolaylı Tümleç: Kasabada

2. Cümle: kimileri Hafsanım'ın kocasını boşadığını söylermiş

Yüklem: söylermiş

Özne: Kimileri

Belirtili Nesne: Hafsanım'ın kocasını boşadığını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Birkaç gün kuşlarına bile uğramamış Haşim Bey.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uğramamış

Özne: Haşim Bey

Dolaylı Tümleç: kuşlarına

Zarf Tümleci: Birkaç gün

Cümle Dışı Unsur: bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir gece yukarıya çıkıp odanın kapısını çalmış, seslenmiş; açılmayınca yüklenmiş, kilidi kırıp içeri girmiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Bir gece yukarıya çıkıp odanın kapısını çalmış

Yüklem: çalmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: odanın kapısını

Zarf Tümleci: Bir gece yukarıya çıkıp

2. Cümle: seslenmiş

Yüklem: seslenmiş

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: açılmayınca yüklenmiş

Yüklem: yüklenmiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: açılmayınca

4. Cümle: kilidi kırıp içeri girmiş

Yüklem: girmiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: kilidi kırıp içeri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çocuklar yataklarında ağlıyormuş; kafesi kalkık pencerenin önündeymiş, karısı; 'Yaklaşırsan atarım kendimi' demiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Çocuklar yataklarında ağlıyormuş

Yüklem: ağlıyormuş

Özne: Çocuklar

Dolaylı Tümleç: yataklarında

2. Cümle: kafesi kalkık pencerenin önündeymiş

Yüklem: kafesi kalkık pencerenin önündeymiş

Özne: O (G.Ö.)

3. Cümle: karısı; ‘Yaklaşırsan atarım kendimi’ demiş.

Yüklem: demiş

Özne: Karısı

Belirtisiz Nesne: Yaklaşırsan atarım kendimi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Haşim Bey dönüp gitmiş; bir daha yukarıya çıkmamış.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Haşim Bey dönüp gitmiş

Yüklem: gitmiş

Özne: Haşim Bey

Zarf Tümleci: dönüp

2. Cümle: bir daha yukarıya çıkmamış

Yüklem: çıkmamış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yukarıya

Zarf Tümleci: bir daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aşağıya inmek gerektiğinde başını örtermiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: örtermiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: başını

Zarf Tümleci: Aşağıya inmek gerektiğinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kocası ertesi yıl yeniden evlenince iki kadın çok iyi anlaşmışlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anlaşmışlar,

Özne: İki kadın

Zarf Tümleci: Kocası ertesi yıl yeniden evlenince, çok iyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kızım dermiş Nebilanım'a; oysa on yaşmış araları.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Kızım dermiş Nebilanım'a

Yüklem: dermiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kızım

Dolaylı Tümleç: Nebilanım'a

2. Cümle: oysa on yaşmış araları

Yüklem: on yaşmış

Özne: Araları

Cümle Dışı Unsur: oysa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Gözümü açtım, büyük yengemi gördüm.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Gözümü açtım

Yüklem: açtım

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Gözümü

2. Cümle: büyük yengemi gördüm

Yüklem: gördüm

Özne: Ben (G.Ö.)

Belirtili Nesne: büyük yengemi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Anam kırkı çıkmadan ölünce Lütfiye halamı bana süt anası getirtmişler konağa üç aylık kızıyla.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: getirtmişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Lütfiye halamı

Belirtisiz Nesne: süt anası

Dolaylı Tümleç: bana, konağa

Zarf Tümleci: Anam kırkı çıkmadan ölünce, üç aylık kızıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Küçük yengem Rüstem abine emzikliymiş o sıra ama sütü ikimize yetmezmiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Küçük yengem Rüstem abine emzikliymiş o sıra

Yüklem: emzikliymiş

Özne: Küçük yengem

Dolaylı Tümleç: Rüstem abine

Zarf Tümleci: o sıra

2. Cümle: ama sütü ikimize yetmezmiş.

Yüklem: yetmezmiş

Özne: Sütü

Dolaylı Tümleç: ikimize

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Büyük yengem odasına almış beni; beşiğimi sallar, altımı alır, hastalandığımda başımda beklermiş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Büyük yengem odasına almış beni;

Yüklem: almış

Özne: Büyük yengem

Belirtili Nesne: beni

Dolaylı Tümleç: odasına

2. Cümle: beşiğimi sallar

Yüklem: sallar

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: beşiğimi

3. Cümle: altımı alır

Yüklem: alır

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: altımı

4. Cümle: hastalandığımda başımda beklermiş.

Yüklem: beklermiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: başımda

Zarf Tümleci: hastalandığımda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Meserret ablam delişmen, haşarı bir kızdı; uyurken tava karasıyla yüzlerimizi boyar, hasır koltuklara iğneler batırır, sokaktan geçenlerin üstüne tavan arası penceresinden su döker, merdiven korkuluklarından kayardı (s. 116)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Meserret ablam delişmen, haşarı bir kızdı

Yüklem: delişmen, haşarı bir kızdı

Özne: Meserret ablam

2. Cümle: uyurken tava karasıyla yüzlerimizi boyar

Yüklem: boyar

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yüzlerimizi

Zarf Tümleci: uyurken,tava karasıyla

3. Cümle: hasır koltuklara iğneler batırır

Yüklem: batırır

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: iğneler

Dolaylı Tümleç: hasır koltuklara

4. Cümle: sokaktan geçenlerin üstüne tavan arası penceresinden su döker

Yüklem: döker

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: su

Dolaylı Tümleç: sokaktan geçenlerin üstüne, tavan arası penceresinden

5. Cümle: merdiven korkuluklarından kayardı

Yüklem: kayardı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: merdiven korkuluklarından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Sonraları irili ufaklı altı çocuk olduk konakta.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: irili ufaklı altı çocuk olduk

Özne: Biz (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: konakta

Zarf Tümleci: Sonraları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- En büyüğümüz, Nureddin abim bize katılmazdı pek; kitaplarıyla odasına kapanırdı.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: En büyüğümüz, Nureddin abim bize katılmazdı pek

Yüklem: katılmazdı

Özne: En büyüğümüz, Nureddin abim

Dolaylı Tümleç: Bize

Zarf Tümleci: Pek

2. Cümle: kitaplarıyla odasına kapanırdı

Yüklem: kapanırdı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Odasına

Zarf Tümleci: Kitaplarıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yengemin yanından ayrılmak istemezdik.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: istemezdik

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: yengemin yanından ayrılmak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Masallar anlatırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Anlatırdı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Masallar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nur içinde yatsınlar, iki yengem de kendi çocuklarından ayırmadılar beni.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Nur içinde yatsınlar

Yüklem: Yatsınlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Nur içinde

2. Cümle: iki yengem de kendi çocuklarından ayırmadılar beni

Yüklem: ayırmadılar

Özne: İki yengem

Belirtili Nesne: Beni

Dolaylı Tümleç: Kendi çocuklarından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kızlara ne alınırsa bana da alınırdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: alınırdı

Özne: Kızlara ne alınırsa

Dolaylı Tümleç: Bana

Cümle Dışı Unsur: da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sabahları saçlarımı tarayıp örerken çoğu ensemden öper, öksüzümün saçları güzel derdi.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Sabahları saçlarımı tarayıp örerken çoğu ensemden öper

Yüklem: Öper

Özne: Çoğu

Zarf tümleci: sabahları saçlarımı tarayıp örerken

Dolaylı Tümleç: ensemden

2. Cümle: öksüzümün saçları güzel derdi.

Yüklem: derdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Öksüzümün saçları güzel

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Başı çatkılıydı hep; ara sıra boynunu, şakaklarını ovdururdu bana.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Başı çatkılıydı hep

Yüklem: Çatkılıydı

Özne: Başı

Zarf Tümleci: Hep

2. Cümle: ara sıra boynunu, şakaklarını ovdururdu bana

Yüklem: Ovdururdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Boynunu,şakaklarını

Dolaylı Tümleç: Bana

Zarf Tümleci: Ara Sıra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Afyon yutardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yutardı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Afyon

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Haşim Bey kâhyayı kovmuş; kızım değil artık o benim demiş; ama Nebilanım yalvara yakara çeyiziyle birlik on dönüm bağ da verdirmiş üvey kızına.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Haşim Bey kâhyayı kovmuş

Yüklem: Kovmuş

Özne: Haşim Bey

Belirtili Nesne: Kahyayı

2. Cümle: kızım değil artık o benim demiş

Yüklem: Demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Kızım değil artık o benim

3. Cümle: ama Nebilanım yalvara yakara çeyiziyle birlik on dönüm bağ da verdirmiş üvey kızına.

Yüklem: Verdirmiş

Özne: Nebilanım

Belirtisiz Nesne: Çeyiziyle birlik on dönüm bağ

Dolaylı Tümleç: Üvey kızına

Zarf Tümleci: Yalvara yakara

Cümle Dışı Unsur: ama,da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Çaybaşı'nda küçük bir ev döşemişler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: döşemişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: küçük bir ev

Dolaylı Tümleç: Çaybaşı'nda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çocukları olmamış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olmamış

Özne: Çocukları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bağına kendisi bakarmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bakarmış

Özne: Kendisi

Dolaylı Tümleç: Bağına

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çoğu yaz günleri bağa gidip gelirken ovada, eşek sırtında dolama tütün içerken rastlayanların erkek sanıp selâm verdiklerini anlatırmış gülerek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anlatırmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Çoğu yaz günleri bağa gidip gelirken ovada, eşek sırtında dolama tütün içerken rastlayanların erkek sanıp selâm verdiklerini

Zarf Tümleci: Gülerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Elleriyle vura vura söndüreyim derken giysileri tutuşunca kendini yere atmış;

saçları, üstü başı yana yana koşmuş eşeğinin ardından; düşmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Elleriyle vura vura söndüreyim derken giysileri tutuşunca kendini yere atmış

Yüklem: atmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kendini

Dolaylı Tümleç: Yere

Zarf Tümleci: Elleriyle vura vura söndüreyim derken giysileri tutuşunca

2. Cümle: saçları, üstü başı yana yana koşmuş eşeğinin ardından

Yüklem: koşmuş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Eşeğinin ardından

Zarf Tümleci: Saçları, üstü başı yana yana

3. Cümle: Düşmüş.

Yüklem: Düşmüş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağı titredi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: titredi

Özne: yatağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Uyandığından beri sokaktan geçen ikinci araçtı bu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Sokaktan geçen ikinci araçtı

Özne: Bu

Zarf Tümleci: Uyandığından beri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını çevirip baktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Başını çevirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Perdenin köşesindeki ışık üçgeni yoktu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yoktu

Özne: Perdenin köşesindeki ışık üçgeni

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karanlıktı; sokak lambalarını söndürmezlerdi daha. (s. 117)

Cümlenin Ögeleri:

1. Cümle: Karanlıktı

Yüklem: karanlıktı

Özne: O (G.Ö.)

2. Cümle: sokak lambalarını söndürmezlerdi daha

Yüklem: söndürmezlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: sokak lambalarını

Zarf Tümleci: Daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hasta uyumuştu belki; ya da ölmüştü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Hasta uyumuştu belki

Yüklem: uyumuştu

Özne: Hasta

Zarf Tümleci: belki

2.Cümle: ya da ölmüştü

Yüklem: ölmüştü

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Bağlaçlı Birleşik Cümle

- "Ne ölüyüm ne sağım."

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Ne ölüyüm ne sağım

Özne: Ben (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Bağlaçlı Birleşik Cümle

- Çileye girmeden kesilen saçı sakalı büyümüş, yüzü ağarmış, bedeni incelmiş; gömleği üstünden sarkıyormuş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çileye girmeden kesilen saçı sakalı büyümüş

Yüklem: büyümüş

Özne: Çileye girmeden kesilen saçı sakalı

2.Cümle: yüzü ağarmış

Yüklem: ağarmış

Özne: yüzü

3.Cümle: bedeni incelmiş

Yüklem: incelmiş

Özne: bedeni

4.Cümle: gömleği üstünden sarkıyormuş

Yüklem: sarkıyormuş

Özne: gömleği

Dolaylı Tümleç: üstünden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Halveti Şeyhi İsmail Dede ‘Biz yirmi iki gün saydık oğul’ diyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diyor

Özne: Halveti Şeyhi İsmail Dede

Belirtisiz Nesne: ‘Biz yirmi iki gün saydık oğul’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- ‘Yanlışınız var; kırk gün oldu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: ‘Yanlışınız var;

Yüklem: var

Özne: Yanlışınız

2.Cümle: kırk gün oldu

Yüklem: oldu

Özne: kırk gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Öteki dervişler gülüyorlar; Dede elini kaldırıyor, ‘Doğrudur; belki biz yanıldık’ diyor.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Öteki dervişler gülüyorlar

Yüklem: gülüyorlar

Özne: Öteki dervişler

2.Cümle: Dede elini kaldırıyor

Yüklem: kaldırıyor

Özne: Dede

Belirtili Nesne: elini

3.Cümle: ‘Doğrudur; belki biz yanıldık’ diyor.

Yüklem: diyor

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Doğrudur; belki biz yanıldık’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Nureddin sallanıyor, olduğu yere çöküyor.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Nureddin sallanıyor

Yüklem: sallanıyor

Özne: Nureddin

2.Cümle: olduğu yere çöküyor

Yüklem: çöküyor

Özne: Nureddin

Dolaylı Tümleç: olduğu yere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir odaya yatırıp babasını çağırıyorlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağırıyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bir odaya yatırıp

Belirtili Nesne: babasını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Nureddin bir ara gözlerini açıp gülümsüyor; ‘Baba, her şey öyle iyi ki’ diyor.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Nureddin bir ara gözlerini açıp gülümsüyor

Yüklem: gülümsüyor

Özne: Nureddin

Zarf Tümleci: bir ara gözlerini açıp

2.Cümle: ‘Baba, her şey öyle iyi ki’ diyor.

Yüklem: diyor.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: ‘Baba, her şey öyle iyi ki’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ertesi sabah ölmüş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ölmüş.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ertesi sabah

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yirmi sekiz yaşındaymış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yirmi sekiz yaşındaymış

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Parktaki yaşlı adam yanılıyordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanılıyordu

Özne: Parktaki yaşlı adam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hekim Stavro'nun genç karısıyla söylenen Rüstem Bey değil Nureddin'miş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Rüstem Bey değil Nureddin'miş

Özne: Hekim Stavro'nun genç karısıyla söylenen

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kendisi kimseye anlatmamış; söylentilere bakılırsa bir bohçacı kadının evinde buluşurlarmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kendisi kimseye anlatmamış

Yüklem: anlatmamış

Özne: Kendisi

Dolaylı Tümleç: : kimseye

2.Cümle: söylentilere bakılırsa bir bohçacı kadının evinde buluşurlarmış

Yüklem: buluşurlarmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: söylentilere bakılırsa bir bohçacı kadının evinde

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Belki bu söylentiler Stavro'nunağu içirdiği söylenen karısının beklenmedik ölümünden birkaç gün sonra Nureddin'in dayısıyla konuşup Mevleviliğe girmesiyle, ya da bohçacı kadının gözlerini süzerek 'Evime gelip giderlerdi' diye övünmesinden çıkmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkmıştı

Özne: bu söylentiler

Zarf Tümleci: Stavro'nunağu içirdiği söylenen karısının beklenmedik ölümünden birkaç gün sonra Nureddin'in dayısıyla konuşup Mevleviliğe girmesiyle, ya da bohçacı kadının gözlerini süzerek 'Evime gelip giderlerdi' diye övünmesinden

Cümle Dışı Unsur: belki

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Abdülkerim Çelebi yeğenine bir yazıcılık işi vermiş ama o istememiş; derviş olup semaya başlamadan önce dergâhta ortalık işlerini gören muhiplere katılmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Abdülkerim Çelebi yeğenine bir yazıcılık işi vermiş

Yüklem: vermiş

Özne: Abdülkerim Çelebi

Dolaylı Tümleç: yeğenine

Belirtisiz nesne: bir yazıcılık işi

2.Cümle: o istememiş

Yüklem: istememiş

Özne: O

Cümle Dışı Unsur: ama

3.Cümle: derviş olup semaya başlamadan önce dergâhta ortalık işlerini gören muhiplere katılmış

Yüklem: katılmış

Özne: Abdülkerim Çelebi

Zarf Tümleci: derviş olup semaya başlamadan önce

Dolaylı Tümleç: dergâhta ortalık işlerini gören muhiplere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Bağlaçlı Birleşik Cümle

- Nureddin bir türlü ısınamamış dergâha.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ısınamamış

Özne: Nureddin

Dolaylı Tümleç: dergâha

Zarf Tümleci: bir türlü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sorulunca ‘Hepsi rahatına düşkün; yiyip içip lak lak etmeye gelmişler oraya’ demiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demiş.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Sorulunca

Belirtisiz Nesne: ‘Hepsi rahatına düşkün; yiyip içip lak lak etmeye gelmişler oraya’

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Daha o gün kısa bir törenden sonra çile doldurmaya girmiş tekkenin taş odalarından birine.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girmiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: tekkenin taş odalarından birine

Zarf Tümleci: Daha o gün kısa bir törenden sonra

Dolaylı Tümleç: çile doldurmaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ellerini göğsünde, karnında, bacaklarında gezdirdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gezdirdi.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ellerini

Dolaylı Tümleç: göğsünde, karnında, bacaklarında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bedenin dayanma gücünü zorlamak da bir çeşit kendini öldürmek değil miydi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bir çeşit kendini öldürmek değil miydi?

Özne: Bedenin dayanma gücünü zorlamak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Soğuk odada, hasır üstünde bir kıl örtüyle yatarak, oturarak, yıkanmadan, biraz ekmekle zeytinden başka birşey yemeden yirmi iki gün dayanabilmişti demek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dayanabilmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Soğuk odada

Zarf Tümleci: hasır üstünde bir kıl örtüyle yatarak, oturarak, yıkanmadan, biraz ekmekle zeytinden başka birşey yemeden

Zarf Tümleci: yirmi iki gün

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Boynunu ovuşturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ovuşturdu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Boynunu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yirmi sekiz Kasımda kırk gün olacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olacaktı.

Özne: kırk gün

Zarf Tümleci: Yirmi sekiz Kasımda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Keçecilerin sonuncusu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Keçecilerin sonuncusu(dur)

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İstanbul'dakini saymıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: saymıyordu.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: İstanbul'dakini

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Doğduğu konağı unutmuştu o; beş yıl önce dedelerinden kalan iki dükkânı satmaya geldiğinde yukarıları görmeye bile çıkmamıştı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Doğduğu konağı unutmuştu o

Yüklem: unutmuştu

Özne: O

Belirtili Nesne: Doğduğu konağı

2.Cümle: beş yıl önce dedelerinden kalan iki dükkânı satmaya geldiğinde yukarıları görmeye bile çıkmamıştı

Yüklem: çıkmamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: beş yıl önce dedelerinden kalan iki dükkânı satmaya geldiğinde

Dolaylı Tümleç: yukarıları görmeye

Cümle Dışı Unsur: bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yüzyıllar önce gelip yerleşmişler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yerleşmişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yüzyıllar önce gelip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Zeynel Ağa' nın oğlu Malik Ağa bu konağı yaptırmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yaptırmış.

Özne: Zeynel Ağa' nın oğlu Malik Ağa

Belirtili Nesne: bu konağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- 'Evlerinin, dükkânlarının kapılarını söküp satsalar yıllarca geçinir Keçeciler' denirmiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: denirmiş.

Özne: 'Evlerinin, dükkânlarının kapılarını söküp satsalar yıllarca geçinir Keçeciler'

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kâhyaları, ortakçıları başıboş bırakmazmış.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: başıboş bırakmazmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Kâhyaları, ortakçıları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Altmış beş yaşında öldüğünde oğlu otuzundaymış; gelini Nureddin'e gebeymiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Altmış beş yaşında öldüğünde oğlu otuzundaymış

Yüklem: otuzundaymış

Özne: oğlu

Zarf Tümleci: Altmış beş yaşında öldüğünde

2.Cümle: gelini Nureddin'e gebeymiş

Yüklem: gebeymiş

Özne: gelini

Dolaylı Tümleç: Nureddin'e

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Haşim Bey topraklarıyla pek ilgilenmezmiş; çiftliklerin, tarlaların, bağların, zeytinliklerin ürünlerinden çaldıklarıyla kâhyalar zengin olmuş. (s.119)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Haşim Bey topraklarıyla pek ilgilenmezmiş

Yüklem: ilgilenmezmiş

Özne: Haşim Bey

Zarf Tümleci: topraklarıyla pek

2.Cümle: çiftliklerin, tarlaların, bağların, zeytinliklerin ürünlerinden çaldıklarıyla kâhyalar zengin olmuş

Yüklem: zengin olmuş

Özne: kâhyalar

Zarf Tümleci: çiftliklerin, tarlaların, bağların, zeytinliklerin ürünlerinden çaldıklarıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Eli açıkmış; parayı hesapsız harcarmış

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eli açıkmış

Yüklem: açıkmış

Özne: Eli

2.Cümle: parayı hesapsız harcarmış

Yüklem: hesapsız harcarmış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: parayı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Aylıklı bakıcısı varmış kuşların.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: varmış.

Özne: kuşların aylıklı bakıcısı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dokuz-on altına bir çift güvercin aldığı olurmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olurmuş.

Özne: Dokuz-on altına bir çift güvercin aldığı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Hürriyet'ten iki buçuk ay sonra evlendi Rüstem abim.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: evlendi

Özne: Rüstem abim

Zarf Tümleci: Hürriyet'ten iki buçuk ay sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Üç gün sıra sıra kazanlar kaynadı sayada; yenildi, içildi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Üç gün sıra sıra kazanlar kaynadı sayada

Yüklem: kaynadı

Özne: sıra sıra kazanlar

Zarf Tümleci: Üç gün

Dolaylı Tümleç: sayada

2.Cümle: yenildi

Yüklem: yenildi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: içildi

Yüklem: içildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dört kır at koşulu, sedef kakmalı gelin arabası...

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- On dükkân satılmış düğünden sonra.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: satılmış

Özne: On dükkân

Zarf Tümleci: düğünden sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rüstem Bey de babası gibiymiş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: babası gibiymiş

Özne: Rüstem Bey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yangın'da yanan dükkânların yerlerine yenileri yapılmamış; arsalar satılmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yangın'da yanan dükkânların yerlerine yenileri yapılmamış

Yüklem: yapılmamış

Özne: Yangın'da yanan dükkânların yerlerine yenileri

2.Cümle: arsalar satılmış

Yüklem: satılmış

Özne: arsalar

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bu iki dükkânın satışı için beş yıl önce İstanbul'dan gelen Faruk Bey 'Oteli satmam; sigara paramız geliyor burdan' demişti gülerek.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: demişti

Özne: Bu iki dükkânın satışı için beş yıl önce İstanbul'dan gelen Faruk Bey

Belirtisiz Nesne: 'Oteli satmam; sigara paramız geliyor burdan'

Zarf Tümleci: gülerek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- O gece bu odada, ikisinin de doğduğu bu yatakta yatmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yatmıştı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: bu odada, ikisinin de doğduğu bu yatakta

Zarf Tümleci: O gece

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anası yanındaymış; İstanbul'da. (s.120)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yanındaymış

Özne: Anası

Dolaylı Tümleç: İstanbul'da

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Belki sağdı daha; yetmiş beşinde olacaktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Belki sağdı daha

Yüklem: sağdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: daha

Cümle Dışı Unsur: belki

2.Cümle: yetmiş beşinde olacaktı

Yüklem: yetmiş beşinde olacaktı.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yangın'dan sonra 'Yaşayamam bu yıkıntılıkta; orda da evimiz var. Kızlar yetişecek, oğlan okuyacak' diyor.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: diyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yangın'dan sonra

Belirtisiz Nesne: 'Yaşayamam bu yıkıntılıkta; orda da evimiz var. Kızlar yetişecek, oğlan okuyacak'

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- İzmir’e yerleşiyorlar; Yalı’da Kolağası’ndan kalan eve.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yerleşiyorlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: İzmir’e Yalı’da Kolağası’ndan kalan eve

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Esmermiş, alımlıymış; uzunca boylu, göğüslü, saçları, gözleri kara, kirpikleri uzun, burnu biraz sivri, dudakları inceymiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Esmermiş

Yüklem: Esmermiş

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: alımlıymış

Yüklem: alımlıymış

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: uzunca boylu, göğüslü, saçları, gözleri kara, kirpikleri uzun, burnu biraz sivri, dudakları inceymiş

Yüklem: uzunca boylu, göğüslü, saçları, gözleri kara, kirpikleri uzun, burnu biraz sivri, dudakları inceymiş.

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Evlendiklerinde yirmi yaşındaymış, kocası yirmi üç.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Evlendiklerinde yirmi yaşındaymış

Yüklem: yirmi yaşındaymış

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Evlendiklerinde

2.Cümle: kocası yirmi üç

Yüklem: yirmi üç (müş)

Özne: kocası

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Faruk'la anası öldükten sonra ancak üç yaz gidebilmişler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gidebilmişler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Faruk'la anası öldükten sonra ancak üç yaz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Semra çok üzülürdü buna; yazların tadı kaçtı derdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Semra çok üzülürdü buna; yazların tadı kaçtı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Gebeydi, ata binemiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Gebeydi

Yüklem: gebeydi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: ata binemiyordu

Yüklem: binemiyordu

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ata

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ertesi yaz nerdeyse her gün ikindileri atlarla giderler, akşama doğru dönerlerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ertesi yaz nerdeyse her gün ikindileri atlarla giderler

Yüklem: giderler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Ertesi yaz nerdeyse her gün ikindileri, atlarla

2.Cümle: akşama doğru dönerlerdi

Yüklem: dönerlerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: akşama doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Hayvanlar terli olurdu çoğu, sağrıları köpürmüş; ahıra sokmadan arabacı gezdirirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Hayvanlar terli olurdu çoğu

Yüklem: terli olurdu

Özne: Hayvanlar

Zarf Tümleci: çoğu

2.Cümle: sağrıları köpürmüş

Yüklem: köpürmüş

Özne: sağrıları

3.Cümle: ahıra sokmadan arabacı gezdirirdi

Yüklem: gezdirirdi

Özne: arabacı

Zarf Tümleci: ahıra sokmadan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Faruk da giderdi onlarla; ama az sonra ayrılırmış yanlarından karı-kocayı yalnız bırakmak için.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Faruk da giderdi onlarla

Yüklem: giderdi

Özne: Faruk

Zarf Tümleci: onlarla

2.Cümle: ama az sonra ayrılırmış yanlarından karı-kocayı yalnız bırakmak için.

Yüklem: ayrılırmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yanlarından

Zarf Tümleci: az sonra

Zarf Tümleci: karı-kocayı yalnız bırakmak için

Cümle Dışı Unsur: ama

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kimi günler onlarla gitmek istemezdi de küçük kaynım yarışta geçilmekten korkuyor diye kışkırtırdı Semra gülerek, takılırdı. (s.121)

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kimi günler onlarla gitmek istemezdi

Yüklem: gitmek istemezdi

Özne: Semra

Zarf Tümleci: Kimi günler, onlarla

2.Cümle: küçük kaynım yarışta geçilmekten korkuyor diye kışkırtırdı Semra gülerek

Yüklem: kışkırtırdı

Özne: Semra

Zarf Tümleci: küçük kaynım yarışta geçilmekten korkuyor diye, gülerek

3.Cümle: takılırdı

Yüklem: takılırdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Küçük kaynım derdi ona.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: derdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Küçük kaynım

Zarf Tümleci: ona

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: İç İçe Birleşik Cümle

- Rüstem abim de üstelerdi birlikte gelsin diye; kıracak mısın beni derdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Rüstem abim de üstelerdi birlikte gelsin diye

Yüklem: üstelerdi

Özne: Rüstem abim

Zarf Tümleci: birlikte gelsin diye

2.Cümle: kıracak mısın beni derdi

Yüklem: derdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: kıracak mısın beni

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Nebile yengem dua ederdi arkalarından.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dua ederdi

Özne: Nebile yengem

Dolaylı Tümleç: arkalarından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karısı bağırmış; Faruk daha kısrağı durmadan atlamış yere, benim yüzümden diye bağırarak koşmuş kıpırdamadan yatan abisine; alnı biraz kanlıymış; üstüne kapanmış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Karısı bağırmış

Yüklem: bağırmış

Özne: karısı

2.Cümle: Faruk daha kısrağı durmadan atlamış yere

Yüklem: Atlamış

Özne: Faruk

Zarf Tümleci: daha kısrağı durmadan

Dolaylı Tümleç: yere

3.Cümle: benim yüzümden diye bağırarak koşmuş kıpırdamadan yatan abisine

Yüklem: koşmuş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: benim yüzümden diye bağırarak

Dolaylı Tümleç: kıpırdamadan yatan abisine

4.Cümle: alnı biraz kanlıymış

Yüklem: biraz kanlıymış

Özne: alnı

5.Cümle: üstüne kapanmış

Yüklem: kapanmış

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Rüstem abim şakadan ölü gibi yatarmış meğer sarılıvermiş kardeşine, öpmüş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Rüstem abim şakadan ölü gibi yatarmış meğer

Yüklem: yatarmış

Özne: Rüstem abim

Zarf Tümleci: ölü gibi şakadan

Cümle Dışı Unsur: meğer

2.Cümle: sarılıvermiş kardeşine

Yüklem: sarılıvermiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kardeşine

3.Cümle: öpmüş

Yüklem: öpmüş

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Güle konuşa geldilerdi o akşam.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geldilerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Güle konuşa, o akşam

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eskiden de iyiydiler birbirleriyle ama abisi evlenince Faruk büsbütün üstüne titrer oldu onun, bi dediğini iki etmezdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eskiden de iyiydiler birbirleriyle

Yüklem: iyiydiler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: eskiden de, birbirleriyle

2.Cümle: abisi evlenince Faruk büsbütün üstüne titrer oldu onun

Yüklem: onun üstüne titrer oldu

Özne: Faruk

Zarf Tümleci: abisi evlenince, büsbütün

3.Cümle: bi dediğini iki etmezdi

Yüklem: bi dediğini iki etmezdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bir de kısrağı...

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Ölümünden dört-beş gün önce bir akşam hava kararırken Faruk dönmemişti daha.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dönmemişti

Özne: Faruk

Zarf Tümleci: Ölümünden dört-beş gün önce bir akşam hava kararırken, daha

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yengem telaşlandı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: telaşlandı

Özne: Yengem

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Erkekler atlarla aramaya çıktılar; Semra da gitti kocasıyla.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Erkekler atlarla aramaya çıktılar

Yüklem: aramaya çıktılar

Özne: Erkekler

Zarf Tümleci: atlarla

2.Cümle: Semra da gitti kocasıyla

Yüklem: gitti

Özne: Semra

Zarf Tümleci: kocasıyla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dağ eteğinde, bir zeytinliğin kıyısında bulmuşlar.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bulmuşlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Dağ eteğinde, bir zeytinliğin kıyısında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çatlayıp ölen kısrağının başında bekliyormuş; çakallara yedirmem onu demiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Çatlayıp ölen kısrağının başında bekliyormuş

Yüklem: bekliyormuş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Çatlayıp ölen kısrağının başında

2.Cümle: çakallara yedirmem onu demiş

Yüklem: demiş

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: çakallara yedirmem onu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ölü kısrağı öteki atlara bağlamışlar, sürüye sürüye getirdilerdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ölü kısrağı öteki atlara bağlamışlar

Yüklem: bağlamışlar

Özne: Onlar (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ölü kısrağı

Dolaylı Tümleç: öteki atlara

2.Cümle: sürüye sürüye getirdilerdi

Yüklem: getirdilerdi

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: sürüye sürüye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- O gece bir çukur kazdırıp gömdüler.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: gömdüler

Özne: Onlar (G.Ö.)

Zarf Tümleci: O gece bir çukur kazdırıp

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sokaktan araçların geçişi gittikçe sıklaşıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sıklaşıyordu

Özne: Sokaktan araçların geçişi

Zarf Tümleci: gittikçe

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir tren sesi duydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: duydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: Bir tren sesi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kısrağını çatlatıncaya dek sürerken neler geçiyordu kafasından kim bilir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: geçiyordu

Özne: neler

Zarf Tümleci: Kısrağını çatlatıncaya dek sürerken

Dolaylı Tümleç: kafasından

Cümle Dışı Unsur: kim bilir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- O akşam mı ulaştı olanakların sonuncusuna?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ulaştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: O akşam

Dolaylı Tümleç: olanakların sonuncusuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Evlenince üstüne titrer olmuş.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: titrer olmuş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstüne

Zarf Tümleci: evlenince

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yengesinden kaçışı saygısına verilmiş; kimseler anlamamış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yengesinden kaçışı saygısına verilmiş

Yüklem: verilmiş

Özne: Yengesinden kaçışı

Dolaylı Tümleç: saygısına

2.Cümle: kimseler anlamamış

Yüklem: anlamamış

Özne: kimseler

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Belki yalnız Nebilanım seziyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: seziyordu

Özne: Nebilanım

Cümle Dışı Unsur: Belki yalnız

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Semra da mı bilmiyordu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bilmiyordu

Özne: Semra

Cümle Dışı Unsur: da, mı?

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Rüstem abisini mi? (s.122)

Cümlenin Ögeleri:

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Eksiltili Cümle/Kesik Cümle

- Böyle gecelerde Faruk da çıkarmış kuleden gizlice; ama onlardan çok önce dönermiş.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Böyle gecelerde Faruk da çıkarmış kuleden gizlice

Yüklem: çıkarmış

Özne: Faruk da

Zarf Tümleci: Böyle gecelerde, gizlice

Dolaylı Tümleç: kuleden

2.Cümle: ama onlardan çok önce dönermiş

Yüklem: dönermiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: onlardan çok önce

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yoksa kaçar mıydı kuleye?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kaçar mıydı?

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: kuleye

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bu gecelerin birinde o beslemeyi çağırmadı mı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çağırmadı mı?

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bu gecelerin birinde

Belirtili Nesne: o beslemeyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başını sarstı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarstı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Başını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorumdu bunlar hep, kendinin yorumları.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Yorumdu

Özne: bunlar hep

Belirtili Nesne: kendinin yorumları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Anası gördüklerini, duyduklarını anlatırken arada yalan söylemiş ya da abartmış olabilirdi elbet.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Anası gördüklerini, duyduklarını anlatırken arada yalan söylemiş

Yüklem: yalan söylemiş

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Anası gördüklerini, duyduklarını anlatırken arada

2.Cümle: abartmış olabilirdi elbet

Yüklem: abartmış olabilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümle Dışı Unsur: ya da, elbet

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Bağlaçlı Birleşik Cümle

- Üstelik hiç söz etmemişti böyle bir ilişkiden.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: söz etmemişti

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Üstelik hiç

Dolaylı Tümleç: böyle bir ilişkiden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- ‘Niye kıydı canına on dokuzunda bilemedik.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Niye kıydı canına on dokuzunda

Yüklem: canına kıydı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Niye, on dokuzunda

2.Cümle: bilemedik

Yüklem: bilemedik

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kimselere söylememiş; bir satır bile yazmamış.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kimselere söylememiş

Yüklem: söylememiş

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Kimselere

2.Cümle: bir satır bile yazmamış

Yüklem: yazmamış

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: bir satır

Cümle Dışı Unsur: bile

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dolabını, sandığını, kitaplarını, defterlerini didik didik aradık; bulamadık.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dolabını, sandığını, kitaplarını, defterlerini didik didik aradık

Yüklem: aradık

Özne: Biz (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Dolabını, sandığını, kitaplarını, defterlerini

Zarf Tümleci: didik didik

2.Cümle: bulamadık

Yüklem: bulamadık

Özne: Biz (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Küçük kardeşinin karısına tutkunluğundan kuşkulansaydı Rüstem Bey doğan oğullarına onun adını verir miydi?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: verir miydi?

Özne: Rüstem Bey

Belirtili Nesne: onun adını

Dolaylı Tümleç: doğan oğullarına

Zarf Tümleci: Küçük kardeşinin karısına tutkunluğundan kuşkulansaydı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Yorumlar, nedenler önemsizdi; kesin değildi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yorumlar, nedenler önemsizdi

Yüklem: önemsizdi

Özne: Yorumlar, nedenler

2.Cümle: kesin değildi

Yüklem: kesin değildi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Önemli olan insanın edimleriydi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: insanın edimleriydi.

Özne: Önemli olan

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kalın perdenin ardında gün ağarmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ağarmıştı.

Özne: gün

Dolaylı Tümleç: Kalın perdenin ardında

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sızan ışıkta odadakiler seçiliyordu artık:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: seçiliyordu

Özne: odadakiler

Dolaylı Tümleç: Sızan ışıkta

Zarf Tümleci: artık

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dayanacak mıydı ağırlığına on sekiz gün sonra?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dayanacak mıydı?

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ağırlığına

Zarf Tümleci: on sekiz gün sonra

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Neden, neyi bekliyordu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bekliyordu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: neden

Belirtili Nesne: neyi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağı titredi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: titredi

Özne: yatağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yirmi Sekiz Kasımda olursa süreksizliğin, tutarsızlığın, saçmalığın bir anlamı mı olacaktı sanki?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: olacaktı

Özne: süreksizliğin, tutarsızlığın, saçmalığın bir anlamı

Zarf Tümleci: Yirmi Sekiz Kasımda olursa

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Şartlı Birleşik Cümle

- Kalktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Kalktı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Giyindi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: giyindi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yatağı düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yatağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzünü yıkadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yıkadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: yüzünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sakalı üç günlüktü.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: üç günlüktü

Özne: sakalı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çay demleyip iki bardak içti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: içti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtisiz Nesne: iki bardak

Zarf Tümleci: Çay demleyip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kürsünün ardına oturduğunda demir kasanın üstündeki çalar saat sekizi çeyrek geçiyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sekizi çeyrek geçiyordu

Özne: demir kasanın üstündeki çalar saat

Zarf Tümleci: Kürsünün ardına oturduğunda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Defteri açtı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: açtı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Dört Kasımdan beri sözde otelde kalanları yazmamıştı. (s.124)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: yazmamıştı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Dört Kasımdan beri sözde

Belirtili Nesne: otelde kalanları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir oteli yönetmekle bir kurumu, geniş bir işletmeyi, bir ülkeyi yönetmek aynı şeydi aslında.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aynı şeydi aslında.

Özne: Bir oteli yönetmekle bir kurumu, geniş bir işletmeyi, bir ülkeyi yönetmek

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Defteri kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kapadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: defteri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ne gereği vardı artık bunları yazmanın ya da birkaç satır yazıp bırakmanın?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: vardı

Özne: bunları yazmanın ya da birkaç satır yazıp bırakmanın ne gereği

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Gülümsedi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Gülümsedi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Çekmeceden 2 numaranın anahtarını aldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: 2 numaranın anahtarını

Dolaylı Tümleç: Çekmeceden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yukarıya çıkarken merdiven dönemecindeki büyük pencereden dağı görüyordu:

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: görüyordu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: dağı

Dolaylı Tümleç: merdiven dönemecindeki büyük pencereden

Zarf Tümleci: Yukarıya çıkarken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bulutluydu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Bulutluydu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tıraş kutusunu duvarın dibine bırakıp masayı karyolanın yanına çekti; güçlükle kaldırdı yatağın üstüne, yerleştirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tıraş kutusunu duvarın dibine bırakıp masayı karyolanın yanına çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: masayı

Dolaylı Tümleç: karyolanın yanına

Zarf Tümleci: Tıraş kutusunu duvarın dibine bırakıp

2.Cümle: güçlükle kaldırdı yatağın üstüne, yerleştirdi

Yüklem: kaldırdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: güçlükle

Dolaylı Tümleç: yatağın üstüne

3.Cümle: yerleştirdi

Yüklem: yerleştirdi

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ayakkabılarını, çoraplarını çıkardı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıkardı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ayakkabılarını, çoraplarını

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ceketini, pantolonunu, kazağını sandalyenin arkalığına koymuşken aldı, askıya astı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ceketini, pantolonunu, kazağını sandalyenin arkalığına koymuşken aldı

Yüklem: aldı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Ceketini, pantolonunu, kazağını

Zarf Tümleci: sandalyenin arkalığına koymuşken

2.Cümle: askıya astı

Yüklem: astı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: askıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Don-gömlek yatağa çıkıp masayı yokladı, bastırdı; dengesini koruyarak ağır ağır üstüne çıktı, doğruldu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Don-gömlek yatağa çıkıp masayı yokladı

Yüklem: yokladı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: masayı

Zarf Tümleci: Don-gömlek yatağa çıkıp

2.Cümle: bastırdı

Yüklem: bastırdı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: dengesini koruyarak ağır ağır üstüne çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstüne

Zarf Tümleci: dengesini koruyarak ağır ağır

4.Cümle: doğruldu

Yüklem: doğruldu

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ak abajurun üstünden kısa kurşun boruyu iki eliyle tutup çekti, asıldı; bir çatırtıyla birlik borunun tavana bağlı olduğu yerden küçük bir tahta parçası koptu; saçlarına, yüzüne tozlar düştü.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ak abajurun üstünden kısa kurşun boruyu iki eliyle tutup çekti

Yüklem: çekti

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kısa kurşun boruyu

Dolaylı Tümleç: Ak abajurun üstünden

Zarf Tümleci: iki eliyle tutup

2.Cümle: asıldı

Yüklem: asıldı

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: bir çatırtıyla birlik borunun tavana bağlı olduğu yerden küçük bir tahta parçası koptu

Yüklem: koptu

Özne: küçük bir tahta parçası

Dolaylı Tümleç: birlik borunun tavana bağlı olduğu yerden

Zarf Tümleci: bir çatırtıyla

4.Cümle: saçlarına, yüzüne tozlar düştü

Yüklem: düştü

Özne: tozlar

Dolaylı Tümleç: saçlarına, yüzüne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yatağa atladı; yere indi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yatağa atladı

Yüklem: atladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatağa

2.Cümle: yere indi

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yere

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Kurşun borunun ucunda abajur yana kaymış sarkıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarkıyordu

Özne: abajur

Dolaylı Tümleç: Kurşun borunun ucunda

Zarf Tümleci: yana kaymış

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Karyola demirindeki ipi alıp yürüdü; dış kapının yanındaki odadan ekmek bıçağıyla havanelini alarak ikinci kata çıktı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Karyola demirindeki ipi alıp yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Karyola demirindeki ipi alıp

2.Cümle: dış kapının yanındaki odadan ekmek bıçağıyla havanelini alarak ikinci kata çıktı

Yüklem: çıktı.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ikinci kata

Zarf Tümleci: dış kapının yanındaki odadan ekmek bıçağıyla havanelini alarak

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- 2 numaraya girdi.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: girdi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: 2 numaraya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzü sarıydı, katıydı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yüzü sarıydı

Yüklem: sarıydı

Özne: yüzü

2.Cümle: katıydı

Yüklem: katıydı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Soluğu sıklaşmıştı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sıklaşmıştı

Özne: Soluğu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yıllar önce kim bilir nereden, nasıl getirip çakılmışlardı buraya.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çakılmışlardı

Özne: Onlar (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: buraya

Zarf Tümleci: Yıllar önce

Zarf Tümleci: kim bilir nereden, nasıl getirip

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bir dağda, ormanda tahtacı kadınlar biçmiştir.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: biçmiştir

Özne: tahtacı kadınlar

Dolaylı Tümleç: Bir dağda, ormanda

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Eğildi; tahtaları bıçakla oymaya başladı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Eğildi

Yüklem: Eğildi

Özne: O (G.Ö.)

2.Cümle: tahtaları bıçakla oymaya başladı

Yüklem: başladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: tahtaları bıçakla oymaya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Havanelini kullanmadan, ekmek bıçağıyla vurunca, bastırınca kesiliyor, özellikle paslanmış çivi yerleri ufalanıyordu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Havanelini kullanmadan, ekmek bıçağıyla vurunca, bastırınca kesiliyor

Yüklem: kesiliyor

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Havanelini kullanmadan, ekmek bıçağıyla vurunca, bastırınca

2.Cümle: özellikle paslanmış çivi yerleri ufalanıyordu

Yüklem: ufalanıyordu.

Özne: paslanmış çivi yerleri

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Az sonra açılan deliğe eğilip baktı: kurşun boruya asılınca ince tavan tahtasından kopan parçanın bıraktığı deliğe yakındı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Az sonra açılan deliğe eğilip baktı

Yüklem: baktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: Az sonra açılan deliğe

Zarf Tümleci: eğilip

2.Cümle: kurşun boruya asılınca ince tavan tahtasından kopan parçanın bıraktığı deliğe yakındı

Yüklem: yakındı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: ince tavan tahtasından kopan parçanın bıraktığı deliğe

Zarf Tümleci: kurşun boruya asılınca

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bıçakla vura vura deliği o yana doğru biraz genişletti.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: genişletti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: deliği

Dolaylı Tümleç: o yana doğru

Zarf Tümleci: Bıçakla vura vura, biraz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yorganı çukurlaştıran ipi tutup asıldı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: asıldı.

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Yorganı çukurlaştıran ipi tutup

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağlamdı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sağlamdı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kimler yapmıştı bu karyolayı, ne zaman getirilmişti buraya kim bilir.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Kimler yapmıştı bu karyolayı

Yüklem: yapmıştı

Özne: Kimler

Belirtili Nesne: bu karyolayı

2.Cümle: ne zaman getirilmişti buraya kim bilir

Yüklem: getirilmişti

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: buraya

Zarf Tümleci: ne zaman

Cümle Dışı Unsur: kim bilir

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Bıçakla havanelini alıp yürüdü, aşağıya indi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bıçakla havanelini alıp yürüdü

Yüklem: yürüdü

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: Bıçakla havanelini alıp

2.Cümle: aşağıya indi

Yüklem: indi

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aşağıya

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dış kapının yanındaki odaya havanelini bıraktı; küçük bir tabağa dolaptan biraz yağ koyup çıktı; odasına girdi, kapıyı kapadı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Dış kapının yanındaki odaya havanelini bıraktı

Yüklem: bıraktı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: havanelini

Dolaylı Tümleç: Dış kapının yanındaki odaya

2.Cümle: küçük bir tabağa dolaptan biraz yağ koyup çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: küçük bir tabağa dolaptan biraz yağ koyup

3.Cümle: odasına girdi

Yüklem: girdi.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: odasına

4.Cümle: kapıyı kapadı

Yüklem: kapadı.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: kapıyı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İçerisi ılıktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: ılıktı

Özne: içerisi

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Tavandan sarkan uzun çamaşır ipi masadan kaymış, yatakta çöreklenmişti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Tavandan sarkan uzun çamaşır ipi masadan kaymış

Yüklem: kaymış

Özne: Tavandan sarkan uzun çamaşır ipi

Dolaylı Tümleç: masadan

2.Cümle: yatakta çöreklenmişti

Yüklem: çöreklenmişti.

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yatakta

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Elindeki tabakla bıçağı masaya koydu; ağır ağır, dengesini bozmadan üstüne çıktı; ipi tutup bütün gücüyle asıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Elindeki tabakla bıçağı masaya koydu

Yüklem: koydu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Elindeki tabakla bıçağı

Dolaylı Tümleç: masaya

2.Cümle: ağır ağır, dengesini bozmadan üstüne çıktı

Yüklem: çıktı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: üstüne

Zarf Tümleci: ağır ağır, dengesini bozmadan

3.Cümle: ipi tutup bütün gücüyle asıldı

Yüklem: asıldı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: ipi tutup bütün gücüyle

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıya iyice bağlıydı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: bağlıydı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: yukarıya

Zarf Tümleci: iyice

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Bıçağı sürte sürte ipin uzunca bir parçasını kesti; bıçakla birlik kapıdan yana attı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Bıçağı sürte sürte ipin uzunca bir parçasını kesti

Yüklem: kesti.

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ipin uzunca bir parçasını

Zarf Tümleci: Bıçağı sürte sürte

2.Cümle: bıçakla birlik kapıdan yana attı

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: birlik kapıdan yana

Zarf Tümleci: bıçakla

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıdan sarkan ipinin ucunu büktü, ilmikledi; yağladı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Yukarıdan sarkan ipinin ucunu büktü

Yüklem: büktü

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yukarıdan sarkan ipinin ucunu

2.Cümle: ilmikledi

Yüklem: ilmikledi

Özne: O (G.Ö.)

3.Cümle: yağladı

Yüklem: yağladı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Tabağı yatağın başucuna attı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: attı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: tabağı

Dolaylı Tümleç: yatağın başucuna

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kırılmadı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: kırılmadı

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Masa ara sıra belli belirsiz titriyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: titriyordu

Özne: Masa

Zarf Tümleci: ara sıra belli belirsiz

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- İpi boynuna geçirdi; düzeltti.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İpi boynuna geçirdi

Yüklem: geçirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ipi

Dolaylı Tümleç: boynuna

2.Cümle: düzeltti

Yüklem: düzeltti

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Neydi bu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Neydi

Özne: bu

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kulakları mı uğulduyordu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: uğulduyordu

Özne: Kulakları

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yoksa dışarının, başkalarının bir çağrısı mıydı?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: dışarının, başkalarının bir çağrısı mıydı?

Özne: O (G.Ö.)

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yüzünü buruşturdu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: buruşturdu

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yüzünü

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Sağdı daha, her şey elindeydi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Sağdı daha

Yüklem: Sağdı

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: daha

2.Cümle: her şey elindeydi

Yüklem: elindeydi

Özne: her şey

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- İpi boynundan çıkarabilir, bir süre daha bekleyebilir, kaçabilir, karakola gidebilir, konağı yakabilirdi.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: İpi boynundan çıkarabilir

Yüklem: çıkarabilir

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: ipi

Dolaylı Tümleç: boynundan

2.Cümle: bir süre daha bekleyebilir

Yüklem: bekleyebilir

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir süre daha

3.Cümle: kaçabilir

Yüklem: kaçabilir

Özne: O (G.Ö.)

4.Cümle: karakola gidebilir

Yüklem: gidebilir

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: karakola

5.Cümle: konağı yakabilirdi

Yüklem: yakabilirdi

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: konağı

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Dayanılacak gibi değildi bu özgürlük.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: Dayanılacak gibi değildi

Özne: bu özgürlük

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Ayaklarıyla masayı itip aşağıya yuvarladı; bir boşluğa düşerken durdu.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Ayaklarıyla masayı itip aşağıya yuvarladı

Yüklem: yuvarladı

Özne: O (G.Ö.)

Dolaylı Tümleç: aşağıya

Zarf Tümleci: Ayaklarıyla masayı itip

2.Cümle: bir boşluğa düşerken durdu

Yüklem: durdu

Özne: O (G.Ö.)

Zarf Tümleci: bir boşluğa düşerken

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Ne oldu?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: oldu

Özne: ne

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Yapmayı unuttuğu bir şeyi mi anımsadı birden?

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: anımsadı

Özne: O (G.Ö.)

Belirtili Nesne: Yapmayı unuttuğu bir şeyi

Zarf Tümleci: birden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Başı öne doğru eğiliyordu.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: eğiliyordu

Özne: Başı

Dolaylı Tümleç: öne doğru

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Kolları iki yanına sarktı.

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: sarktı

Özne: Kolları

Dolaylı Tümleç: iki yana

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

- Donunun sol paçasından fildişi renginde koyuca bir sıvı aktı uzaya uzaya; dizine yakın bacağındaki kıllara bulaşarak art arda yatağın üstüne düştü, yayıldı.

Cümlenin Ögeleri:

1.Cümle: Donunun sol paçasından fildişi renginde koyuca bir sıvı aktı uzaya uzaya

Yüklem: aktı

Özne: Donunun sol paçasından fildişi renginde koyuca bir sıvı

Zarf Tümleci: uzaya uzaya

2.Cümle: dizine yakın bacağındaki kıllara bulaşarak art arda yatağın üstüne düştü

Yüklem: düştü

Özne: Donunun sol paçasından fildişi renginde koyuca bir sıvı

Dolaylı Tümleç: yatağın üstüne

Zarf Tümleci: dizine yakın bacağındaki kıllara bulaşarak art arda

3.Cümle: yayıldı

Yüklem: yayıldı

Özne: fildişi renginde koyuca bir sıvı

Dolaylı Tümleç: Donunun sol paçasından

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Sıralı Birleşik Cümle

- Yukarıdan, sallanırken tahtaya sürtündüğü yerden ip çıtırdadı… (S.128)

Cümlenin Ögeleri:

Yüklem: çıtırdadı

Özne: ip

Dolaylı Tümleç: Yukarıdan, sallanırken tahtaya sürtündüğü yerden

Cümlenin Yapı Bakımından Türü: Basit Cümle

SONUÇ

Bu çalışma, Yusuf Atılgan'ın "Anayurt Oteli" adlı eserinde kullanılan cümlelerin yapı bakımından incelenmesine tahsis olunmuştur. Çalışma ile adı geçen eserde kullanılan cümlelerin ögelerinin tespit edilmesi ve cümle çeşitlerinin belirlenmesi amaçlanmıştır.

Bu tez çalışması üç ana bölüm üzerine kurulmuştur. Çalışmanın birinci bölümünde, öncelikle çalışmaya konu olan yazarı ve edebî kişiliğini tanıtmak maksadıyla, Yusuf Atılgan'ın hayatı, edebî kişiliği, eserleri ve bu eserlerin özetlerine yer verilmiştir. İkinci bölümde, yapılacak olan tahliller sırasında benimsenecek yöntemi ortaya koymak maksadıyla, yapı bakımından cümle tiplerine dair benimsenen sınıflandırma yöntemine ve cümle tiplerinin tanımlarına yer verilmiştir. Bu kapsamda "Yapı Bakımından Cümleler" ana başlığı altında "Basit Cümle, Birleşik Cümle, Ara Sözlü/Cümleli Cümle, Kesik Cümle ve Eksiltili Yapılar" başlıklarına yer verilmiş; bu cümlelerin tanımları ve özellikleri aktarılmıştır.

Üçüncü bölüm, çalışmanın temelini oluşturmaktadır. Bu bölümde Yusuf Atılgan'ın "Anayurt Oteli" adlı eserinde kullanılan cümleler sentaktik olarak tahlil edilmiş ve eserdeki tüm cümlelerin yapı bakımından türleri tespit edilmiştir. Bu kapsamda üçüncü bölümde; cümlenin temel ögeleri (yüklem, özne) ile yardımcı ögeleri (nesne, zarf tümleci ve dolaylı tümleç), cümle dışı unsurlar (seslenme unsurları, ara cümle ve ara sözler, bağlaçlar) ile cümle ögelerinin yapıları, dizilişleri ve kullanılışları incelenmiştir. Bu bölüm kapsamında eserde kullanılan cümleler; yapılarına göre tasnif edilmiştir.

Yapılan sınıflandırmaya göre cümleler; basit cümle, birleşik cümle, ara sözlü/cümleli cümle, eksiltili cümle/kesik cümle olarak alt başlıklara ayrılmıştır. Birleşik cümlelerin tasnifi noktasında, bu cümleleri oluşturan basit cümlelerin arasında görülen bağımlılık-bağımsızlık ilişkileri dikkate alınmış; cümleler bu ilke doğrultusunda sınıflandırılmıştır.

Yusuf Atılgan'ın Anayurt Oteli adlı romanı üzerinde yapılan söz dizimi incelemesinin sonucunda elde edilen bulgular şu şekilde özetlenebilir:

Anayurt Oteli başlıklı eser, toplamda 3445 cümleden teşekkül etmiştir. Bu cümleler içerisinde ağırlıklı olarak (%59,9) basit yapılı cümleler tercih edilmiştir. Eserde kullanılan cümlelerin yapı bakımından tasnif edilmesi sonucu eserde 2064 tane basit cümle (%59,9), 1344 tane birleşik yapılı cümle (%39,1), 37 tane eksiltili cümle/kesik cümle (%1,0) kullanıldığı görülmüştür. Birleşik cümlelerin kendi içindeki dağılım oranları ise "1132 tane sıralı birleşik cümle (%33,2), 172 tane iç içe birleşik cümle (%4,9), 19 tane karmaşık birleşik

cümle (%0,5), 16 tane şartlı birleşik cümle (%0,4), 5 tane bağlaçlı birleşik cümle (%0,1)" şeklindedir.

Yukarıda aktarılan sayı ve oranlardan anlaşılacağı üzere romanda geçen toplam cümleler içerisinde basit yapılı cümleler, diğer cümle türlerine kıyasla fazla kullanılmıştır. Eserde kullanılan cümlelerin neredeyse %60'ı basit yapılı cümlelerden oluşmaktadır. Yapı bakımından cümlelerin oransal sıralamasında ikinci olarak ise birleşik yapılı cümlelere başvurulmuştur. Birleşik yapılı cümleler içerisinde ise en yüksek oran iç içe birleşik cümlelerde görülür. Eserde eksiltili cümle/kesik cümle yapısındaki cümler ise oldukça düşük bir orana (%1,0) sahiptir. Bu veriler, Yusuf Atılgan'ın üslubunun sade ve açık olduğunu, eserini kaleme alırken anlaşılırlığı ön planda tuttuğunu ortaya koymaktadır. Art arda gelen değişik özelliklerdeki cümleler, anlatıma renk ve sürükleyicilik katmıştır. Bu noktadan hareketle, Atılgan'ın eserlerini halka hitaben yazdığı ve halk tarafından okunmayı amaçladığı da ifade edilebilir.

KAYNAKÇA

Abiç, T. (2018). *Tezer Özlü'nün "Çocukluğun Soğuk Geceleri" Romanında Varoluşçu Söylem*, Karadeniz Uluslararası Bilimsel Dergi.

Aşkaroğlu, V. (2016). *Trajik ve Modern Triolojik Bir Çözümleme*, Kültür Ajans Yayınları, Ankara.

Atılgan, Y. (2020).*Anayurt Oteli*, Can Yayınları, İstanbul.

Banguoğlu, T. (2007). *Türkçenin Grameri,* Türk Dil Kurumu Yayınları, Ankara.

Bilgegil, M.K. (2014). *Türkçe Dilbilgisi*, Salkımsöğüt Yayınları, Erzurum.

Bozkurt, F. (2004). *Türkiye Türkçesi, Türkçe Öğretiminde Yeni Bir Yöntem,* Kapı Yayınları, İstanbul.

Demir, F. (2013). *Yusuf Atılgan'ın Öykülerinde Bireyin Modernleşme Arzusu*, Turkish Studies, 8(13), 761-773.

Deny, J. (1941). *Türk Dil Bilgisi,* (Hazırlayan Ahmet Benzer), Kabalcı Yayınevi, İstanbul.

Doğan, E. (2020). *Türkçe Söz Diziminin Bir Sorunu: Ki'li Cümleler Birleşik Cümle mi Yoksa Bağlı Cümle midir?* Ankara Üniversitesi Dil ve Tarih-Coğrafya Fakültesi Türkoloji Dergisi 24, 2 (2020), s. 177-188. e-ISSN: 2602 4934.

Eker, S. (2009). *Çağdaş Türk Dili,* Grafiker Yayınları, Ankara.

Emiroğlu, D. (2019). *Çeviri Stratejileri, Çevirmenin Sesi Ve Çeviride Sadakat Bağlamında Yusuf Atılgan'ın Anayurt Oteli'nin Fransızca Çevirisi,* Gazi Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara.

Ergin, M. (2004). *Türk Dil Bilgisi,* Bayrak Basım/Yayım/Tanıtım, İstanbul.

Ertürk, H. (2023).*Çağdaş Türkiye Türkçesinde Cümle Yapısı,* Paradigma Akademi, Çanakkale.

Güngör, B. (2014). *Yusuf Atılgan'ın Hayatı, Eserleri ve Fikirleri (1921-1989)*,Yüksek Lisans Tezi, Marmara Üniversitesi, İstanbul.

Karahan, L. (2004). *Türkçede Söz Dizimi,* Akçağ Yayınları, Ankara.

Kükey, M. (1975). *Türkçenin Sözdizimi,* Kardeş Matbaası, Ankara.

Moran, B. (1997). *Türk Romanına Eleştirel Bir Bakış 2*,İletişim Yayınları, İstanbul.

Ormanlı, O.(2008).*Türk Sinemasında Eleştiri*, Bileşim Yayınları, İstanbul.

Öztürk N.&Özler B. (2015). *Zebercet'ten Cumhuriyet'e Anayurt Oteli*, Bilgi Üniversitesi Yayınları, İstanbul.

Şahin, Ö. (2020). *Türk Edebîyatı Yayınlar Sözlüğü*.

Tongo, G. (2013). *Yusuf Atılgan in Dictionary of LiteraryBiograpy, Modern TurkishNovelists (Ed. Çimen Günay-Erkol and Burcu Alkan)*,Bruccoli Clark Layman, Columbia.

Topaloğlu, A. (1989). *Dil Bilgisi Terimleri Sözlüğü,* Ötüken Yayınları, İstanbul.

Yüksel, T., Canberk, E. & Hatiboğlu, A. (1992). *Yusuf Atılgan'a Armağan*, İletişim Yayınları, Aydın.

EKLER

GRAFİKLER LİSTESİ

Grafik 1. Romandaki yapı bakımından cümlelerin toplam cümleye oranlarının sütun grafikte gösterimi

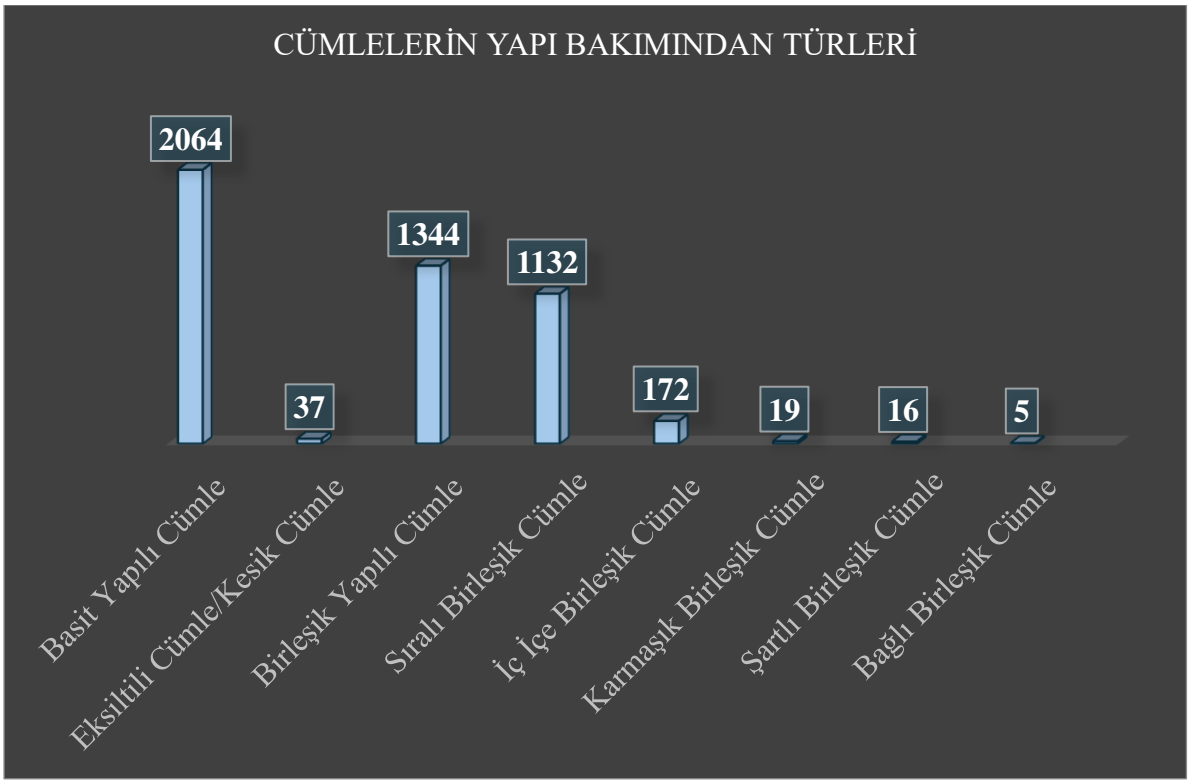

Kaynak: Tuğba Öğredik tarafından oluşturulmuştur.